

Warunki Ubezpieczenia dla Klientów Idea Getin Leasing SA

Warunki Ubezpieczenia dla Klientów Idea Getin Leasing SA

Warunki Ubezpieczenia dla Klientów Idea Getin Leasing SA	5
Ogólne Warunki Ubezpieczenia Rzeczy w Krajowym Przewozie Drogowym, Kolejowym, Lotniczym lub Śródlądowym (Cargo)	17
Instytutowe klauzule ładunkowe	37
Instytutowe klauzule ładunkowe	37
Instytutowe klauzule ładunkowe (przewóz lotniczy)	42
Instytutowa klauzula o wymianie części	46
Instytutowe klauzule wyłączające ryzyko skażenia radioaktywnego, broń chemiczną, biologiczną, biochemiczną oraz elektromagnetyczną	46
Ogólne Warunki Ubezpieczenia Ryzyk Budowlano-Montażowych	49
Ogólne Warunki Ubezpieczenia Statków Powietrznych od Uszkodzeń (Aerocasco)	87
Warunki Szczególne Ubezpieczenia Bezzałogowych Statków Powietrznych o Maksymalnej Masie Startowej 25 kg	99
Ogólne Warunki Ubezpieczenia Odpowiedzialności Cywilnej Osób Fizycznych w Życiu Prywatnym	103
Warunki Ubezpieczenia Instalacji Fotowoltaicznych	115

Warunki ubezpieczenia zwane dalej „WU” mają zastosowanie do umów ubezpieczenia mienia, zawieranych pomiędzy Sopockim Towarzystwem Ubezpieczeń ERGO Hestia SA (zwana dalej STU ERGO Hestia SA), a Idea Getin Leasing SA, będącego Ubezpieczającym. Leasingobiorcy/Pożyczkobiorcy, jako osoby, w których władaniu znajduje się ubezpieczone mienie, mają obowiązek stosować się do postanowień tych WU.

Definicje

§ 1

W rozumieniu niniejszych Warunków Ubezpieczenia za:

1.	akt terroru	uważa się wszelkie działania z użyciem siły, przemocy lub groźby użycia przemocy przez osobę lub grupę osób działających samodzielnie lub na rzecz bądź z ramienia jakiegokolwiek organizacji bądź rządu w celach politycznych, ekonomicznych, religijnych, ideologicznych lub podobnych włączając zamiar wywarcia wpływu na rząd bądź zastraszenia społeczeństwa lub jakiegokolwiek jego części; definicja ta obejmuje również szkody, straty lub jakiegokolwiek koszty bezpośrednio lub pośrednio poniesione, wynikające lub powstałe w związku z działaniem kontrolującym, zapobiegającym, tłumiącym lub jakimkolwiek innym sposobem wyrażenia sprzeciwu wobec aktu terroru,
2.	deszcz nawalny	uważa się opad deszczu potwierdzony przez Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej (IMiGW), o współczynniku natężenia co najmniej 4 według stosowanej przez niego skali; w uzasadnionych przypadkach i/lub w braku możliwości uzyskania opinii IMiGW, Ubezpieczyciel może stwierdzić fakt wystąpienia deszczu nawalnego na podstawie stanu faktycznego i rozmiaru szkód w miejscu ubezpieczenia bądź w bezpośrednim sąsiedztwie,
3.	franszyzę redukcyjną	uważa się ustaloną w umowie ubezpieczenia kwotę pomniejszającą łączne odszkodowanie za wszystkie szkody wynikłe z jednego zdarzenia,
4.	huragan	uważa się działanie wiatru o prędkości nie mniejszej niż 17,5 m/sek., potwierdzone przez Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej (IMiGW); w uzasadnionych przypadkach i/lub w braku możliwości uzyskania opinii IMiGW, Ubezpieczyciel może stwierdzić fakt wystąpienia huraganu na podstawie stanu faktycznego i rozmiaru szkód w miejscu ubezpieczenia bądź w bezpośrednim sąsiedztwie,
5.	korzystającego	osobę, która podpisała umowę leasingu, najmu, dzierżawy lub innych umów o korzystanie z rzeczy (nazywanych dalej łącznie „umowami odpłatnego użytkowania”) z Ubezpieczającym oraz osoby trzecie, którym Korzystający/Pożyczkobiorca – po uzyskaniu uprzednio zgody od Ubezpieczającego – przekazał przedmiot do używania w szczególności w oparciu o umowę najmu, dzierżawę czy użytkowanie.
6.	kradzież z włamaniem	uważa się dokonanie albo usiłowanie zaboru mienia z lokalu: a. po uprzednim usunięciu siła przez sprawcę zabezpieczeń lub otworzeniu wejścia do lokalu przy użyciu narzędzi, albo podrobionego klucza, bądź klucza oryginalnego, w którego posiadanie sprawce wszedł wskutek włamania do innego lokalu lub rabunku, b. przez sprawcę, który ukrył się w lokalu przed jego zamknięciem, jeśli pozostawił ślady mogące służyć jako dowód jego potajemnego ukrycia,
7.	miejsce ubezpieczenia	miejsce użytkowania mienia będącego przedmiotem ubezpieczenia
8.	powódź	uważa się zalanie terenów w następstwie podniesienia się wody w korytach wód płynących i stojących lub podniesienia się poziomu morskich wód przybrzeżnych
9.	pożar	uważa się działanie ognia, który przedostał się poza palenisko lub powstał bez paleniska i rozprzestrzenił się o własnej sile,
10.	pożyczkobiorcę	osobę, która pozyskała środki na zakup tego mienia objętego ubezpieczeniem na podstawie umowy pożyczki zawartej z Ubezpieczającym,
11.	rabunek	uważa się zabór mienia przy użyciu lub groźbie natychmiastowego użycia przemocy fizycznej na osobie albo doprowadzeniu jej do stanu nieprzytomności lub bezbronności,
12.	sprzęt stacjonarny	wszelkiego rodzaju urządzenia, sprzęt i maszyny, które mogą być eksploatowane w sposób zgodny z prawem oraz zaleceniami producenta wyłącznie wówczas, jeśli są na stałe zainstalowane na stanowisku pracy,
13.	szkodę	uważa się utratę, uszkodzenie lub zniszczenie ubezpieczonego mienia bezpośrednio wskutek objętego umową ubezpieczenia zdarzenia, mającego charakter nadzwyczajny,
14.	szkody wodociągowe	uważa się szkody powstałe w wyniku zalania bezpośrednio wskutek: a. wydostania się wody, pary wodnej lub cieczy wskutek uszkodzenia urządzeń sieci wodociągowej, kanalizacyjnej, ogrzewczej lub technologicznej, b. cofnięcia się wody lub ścieków z urządzeń publicznej sieci kanalizacyjnej, c. pozostawienia otwartych kranów lub innych zaworów w urządzeniach sieci określonych w pkt a), d. samoczynnego uruchomienia się instalacji tryskaczowych lub zraszaczych z wyłączeniem przypadków będących następstwem pożaru, prób, naprawy, przebudowy, modernizacji instalacji lub budynku,
15.	umowę	Generalna Umowa Ubezpieczenia zawarta pomiędzy Ubezpieczającym a STU ERGO Hestia SA szczegółowo określająca zakres udzielanej ochrony ubezpieczeniowej w ramach poszczególnych umów ubezpieczenia,

16.	upadek statku powietrznego	uważa się katastrofę bądź przymusowe lądowanie załogowego statku powietrznego oraz upadek jego części lub ładunku,
17.	wybuch	gwałtowna zmiana stanu równowagi układu z jednoczesnym wyzwoleniem się gazów, pyłów lub par. Wybuch zbiornika lub naczyń ciśnieniowych ma miejsce w razie rozerwania jego ścianek w stopniu powodującym gwałtowne wyrównanie różnicy ciśnień pomiędzy wnętrzem zbiornika, a jego otoczeniem. Do wybuchu zalicza się również implozję.

Zakres terytorialny

§ 2

1. Przedmiot ubezpieczenia będący mieniem o charakterze stacjonarnym objęty jest ochroną ubezpieczeniową w każdym miejscu prowadzenia działalności przez korzystającego/pożyczkobiorcę znajdującym się na terenie Rzeczypospolitej Polskiej oraz Unii Europejskiej.
2. Przedmiot ubezpieczenia będący mieniem o charakterze ruchomym (mobilnym) objęty jest ochroną ubezpieczeniową na terenie Rzeczypospolitej Polskiej oraz Unii Europejskiej.
3. Miejscem ubezpieczenia dla przenośnego sprzętu elektronicznego jest teren całego świata.
4. Miejscem ubezpieczenia dla mienia w transporcie międzynarodowym jest teren Rzeczypospolitej Polski oraz Unii Europejskiej.

Zakres ubezpieczenia

§ 3

1. Ochroną ubezpieczeniową automatycznie – pod warunkiem zgłoszenia danego przedmiotu do ubezpieczenia zgodnie z postanowieniami Umowy – obejmowane są przedmioty ubezpieczenia oddane w użytkowanie przez Ubezpieczającego w czasie trwania umowy ubezpieczenia od wszelkich nagłych, przypadkowych, nieprzewidzianych i niezależnych od woli Ubezpieczającego i Ubezpieczonego szkód będących bezpośrednim następstwem utraty, zniszczenia lub uszkodzenia przedmiotu ubezpieczenia (w tym wywołanych uszkodzeniem mechanicznym lub elektrycznym wewnątrz przedmiotu ubezpieczenia) w miejscu ubezpieczenia oraz w czasie trwania okresu ubezpieczenia, o ile ich przyczyny nie zostały wyłączone w Umowie (w tym określonych w niej ogólnych warunkach ubezpieczenia, klauzulach) oraz niniejszych WU; w stosunku do stacjonarnych maszyn przemysłowych, maszyn i urządzeń budowlanych, maszyn rolniczych i pojazdów nie podlegających obowiązkowej rejestracji ochroną ubezpieczeniową są objęte szkody lub zniszczenia powstałe wskutek awarii elektrycznej i/ lub mechanicznej powstałej w wyniku wad odlewniczych lub materiałowych, błędów projektowych lub konstruktorskich, niewłaściwej obsługi, rozerwania wskutek siły odśrodkowej, niedoboru wody w kotłach, zepsucia się, zamarznięcia płynu, nieprawidłowego smarowania lub braku smaru lub płynu chłodzącego; odpowiedzialność Hestii za szkody powstałe wskutek zdarzeń określonych w niniejszym ustępie zostaje ograniczona łącznie do kwoty 2.000.000 PLN na jedno i wszystkie zdarzenia w odniesieniu do wszystkich wyleasingowanych przez Idea Getin Leasing przedmiotów w okresie rocznym rozpoczynającym się od 15 grudnia każdego kolejnego roku.
2. W zakresie ubezpieczenia maszyn i urządzeń od uszkodzeń ochrona ubezpieczeniowa udzielana jest po zainstalowaniu mienia (o ile instalacja jest wymagana) zgodnie z instrukcją, po testach próbnych zakończonych wynikiem pozytywnym, podczas ich eksploatacji, napraw lub remontów, demontażu i montażu oraz związanego z nimi transportu wewnątrzzakładowego w obrębie miejsca ubezpieczenia.
3. W zakresie ubezpieczenia maszyn rolniczych, budowlanych i pojazdów nie podlegających obowiązkowi rejestracji, ochrona ubezpieczeniowa z tytułu szkód powstałych w czasie samodzielnego poruszania się tych maszyn – w tym – po drogach publicznych z zastrzeżeniem, że z zakresu ochrony wyłączone są szkody powstałe podczas kierowania maszyną przez osobę nie posiadającą ważnych uprawnień.

4. Ochroną ubezpieczeniową objęty jest transport mienia, w tym transport środkiem własnym, na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz Unii Europejskiej z zastrzeżeniem zapisów § 6.
5. Ochrona ubezpieczeniową objęte są szkody spowodowane przez strajki, rozruchy i zamieszki wewnętrzne, z zastrzeżeniem, że:
  - 1) STU ERGO Hestia SA wypłaca odszkodowanie za szkody powstałe w przedmiocie ubezpieczenia spowodowane bezpośrednio przez:
    - a) działanie osoby uczestniczącej indywidualnie lub w grupie w zaburzeniach porządku publicznego (niezależnie od tego, czy zaburzenia te mają związek ze strajkiem lub lokautem, czy nie), nie stanowiące zdarzenia określonego w ppkt. b) poniżej,
    - b) działanie legalnie ukonstytuowanych władz polegające na stłumieniu lub zmierzające do stłumienia takich zaburzeń lub do ograniczenia ich następstw,
    - c) działanie lub zaniechanie pracownika biorącego udział w strajku lub zwolnionego z pracy w ramach lokautu, podjęte w celu poparcia strajku lub zapobieżenia lokautowi,
    - d) działanie legalnie ukonstytuowanych władz polegające na zapobieganiu lub zmierzające do zapobieżenia działaniom określonym w pkt. c). bądź ograniczenia ich następstw.
  - 2) strony niniejszym wyraźnie uzgadniają i oświadczają, że:
    - a) wszelkie warunki, wyłączenia, zastrzeżenia i wymagania określone w Umowie i umowach ubezpieczenia mają zastosowanie pod każdym względem do ubezpieczenia udzielonego rozszerzeniem określonym w niniejszym ustępie, chyba że są wyraźnie zmienione przez niniejsze WU, a ilekroć w tekście Umowy lub umowy ubezpieczenia mowa o szkodzie przyjmuje się, że pojęcie to obejmuje także szkody powstałe wskutek zaistnienia zdarzeń objętych zakresem ubezpieczenia zgodnie z niniejszym ustępem,
  - 3) warunki szczególne:
    - a) niniejsze rozszerzenie ochrony ubezpieczeniowej nie obejmuje:
      - i) szkód wynikających z całkowitego lub częściowego wstrzymania robót albo opóźnienia, przerwania lub wstrzymania jakiejkolwiek operacji lub procesu technologicznego,
      - ii) szkód wywołanych przez trwałe lub czasowe wywłaszczenie, konfiskatę, zajęcie lub rekwizycję dokonaną przez legalnie ukonstytuowane władze,
      - iii) szkód wywołanych przez trwałe lub czasowe nielegalne zajęcie budynku przez jakąkolwiek osobę,
      - iv) szkód lub zobowiązań powstałych w następstwie wszelkich płatności w części przekraczającej limit odszkodowania przewidziany w niniejszej klauzuli za szkodę rzeczową.STU ERGO Hestia SA nie jest jednak zwolniona od odpowiedzialności w przypadku zajścia zdarzeń określonych w ppkt. ii) i iii), jeżeli przedmiot ubezpieczenia ulegnie uszkodzeniu lub zniszczeniu przed lub w trakcie trwania tych zdarzeń,
    - b) niniejsze rozszerzenie ochrony ubezpieczeniowej nie obejmuje szkód spowodowanych bezpośrednio lub pośrednio wskutek lub w konsekwencji następujących zdarzeń:
      - i) wojny, inwazji, wrogich działań obcego państwa, działań wojennych lub operacji o charakterze wojennym (niezależnie od tego, czy wojna została wypowiedziana, czy nie), wojny domowej,
      - ii) buntu, zamieszek wewnętrznych przybierających rozmiary buntu ludowego, a także buntu wojskowego, powstania, rebelii, rewolucji, wojskowego lub cywilnego zamachu stanu,
      - iii) czynów osób działających w imieniu lub w powiązaniu z organizacjami, których działalność zmierza do obalenia sił organów sprawujących władzę lub do wywierania wpływu na nie przez akty przemocy lub terroru,
  - 4) ochrona ubezpieczeniową objęte są szkody spowodowane aktem terroryzmu,
  - 5) odpowiedzialność STU ERGO Hestia SA za szkody powstałe wskutek zdarzeń określonych w niniejszym ustępie zostaje ograniczona łącznie dla wszystkich umów ubezpieczenia zawartych na podstawie Umowy do kwoty 500.000,00 PLN na jedno zdarzenie oraz do kwoty 1.000.000,00 PLN dla szkód na wszystkie zdarzenia w odniesieniu do wszystkich przedmiotów ubezpieczenia w okresie rocznym Umowy rozpoczynającym się od 15.12.2015 r. każdego kolejnego roku.

Wyłączenia odpowiedzialności

---

§ 4

1. STU ERGO Hestia SA nie ponosi odpowiedzialności za szkody powstałe w sposób bezpośredni lub pośredni wskutek:
  - a) umyślnego działania, zaniechania lub rażącego niedbalstwa Korzystającego/Pożyczkobiorcy, w tym następujących osób, których działania/zaniechania uznaje się za działania Korzystającego/Pożyczkobiorcy:
    - i) wspólnicy, prokurenci w spółkach jawnych,
    - ii) zarząd spółki, prokurenci w spółkach kapitałowych,
    - iii) partnerzy, zarząd, prokurenci w spółkach partnerskich,
    - iv) komplementariusz, prokurenci w spółkach komandytowych, kkomandytowo akcyjnych,
    - v) wspólnicy w spółkach cywilnych,
    - vi) dyrektor w przedsiębiorstwach Państwowych;
  - b) zdarzenia, za które odpowiada osoba trzecia z tytułu gwarancji lub rękojmi za wady albo występująca w charakterze dostawcy, wytwórcy, sprzedawcy, przewoźnika, spedytora lub dokonującego naprawy,
  - c) następstw wojny, inwazji, wrogich działań obcego państwa, działania o charakterze wojennym (niezależnie od tego, czy wojna została wypowiedziana, czy nie), wojny domowej, rebelii, rewolucji, powstania, wojskowego lub cywilnego zamachu stanu, zorganizowanych działań lub działań w złym zamiarze osób działających w imieniu lub w powiązaniu z organizacjami politycznymi, spisku, konfiskaty, rekwizycji, zajęcia, zniszczenia lub uszkodzenia z nakazu organów sprawujących władzę,
  - d) wszelkich następstw reakcji jądrowej, promieniowania jądrowego lub skażenia promieniotwórczego,
  - e) ataków chemicznych/biologicznych,
  - f) jakichkolwiek szkód lub zobowiązań następczych polegających na utracie zysku oraz innych stratach finansowych lub płatnościach ponad odszkodowania za szkody rzeczowe,
  - g) nie przeprowadzenia zabiegów konserwacyjno-remontowych wymaganych przez obowiązujące przepisy lub zalecenia producentów,
  - h) kradzieży, za wyjątkiem kradzieży z włamaniem i rabunku,
  - i) tajemniczego i niewyjaśnionego zniknięcia, które nastąpiło bez znamion włamania oraz strat i ubytków wykrytych podczas inwentaryzacji,
  - j) działania wirusów komputerowych,
  - k) oszustwa komputerowe,
  - l) zaniechania obowiązkowych okresowych przeglądów konserwacyjnych i remontów,
  - m) zastosowania części składowej maszyny lub urządzenia wymagającej naprawy, o czym Korzystający/Pożyczkobiorca lub jego reprezentanci wiedzieli lub powinni byli wiedzieć; jednak STU ERGO Hestia SA ponosi odpowiedzialność w przypadku gdy nie miało to wpływu na powstanie szkody lub dana część została przed wystąpieniem szkody prowizorycznie naprawiona za zgodą STU ERGO Hestia SA,
  - n) działania energii jądrowej, w tym substancji radioaktywnych i promieniotwórczych, pola elektromagnetycznego oraz skażenia lub zanieczyszczenia środowiska odpadami przemysłowymi,
  - o) naturalnego zużycia, eksploatacji, starzenia się elementów maszyn i urządzeń, ścierania, stopniowego pogarszania się jakości, kawitacji, erozji, korozji, rozszerzenia się kamienia kotłowego, szlamu i innych osadów, działania środków żrących lub starzenia izolacji; jeżeli jednak spowoduje to uszkodzenie lub zniszczenie innej współpracującej części przedmiotu ubezpieczenia to STU ERGO Hestia SA wypłaci odszkodowanie za tę część,
  - p) prób, testów, eksperymentów przeprowadzonych w nadzwyczajnych dla danej maszyny lub urządzenia warunkach,

- q) braków lub wad istniejących w chwili zawarcia umowy ubezpieczenia, o których Korzystający/ Pożyczkobiorca lub jego przedstawiciel wiedział,
- r) szkód spowodowanych prowadzonymi robotami podziemnymi lub szkodami górniczymi w rozumieniu prawa górniczego,
- s) wiatru o sile nie przekraczającej 17,5 m/s,
- t) deszczu, gradu, śniegu lub zanieczyszczeń, jeśli do powstania szkody przyczynił się zły stan techniczny dachu, rynien, brak zabezpieczeń, niedostateczne zabezpieczenia otworów okiennych i drzwiowych oraz innych otworów technicznych budynku, za których utrzymanie i konserwację Korzystający/ Pożyczkobiorca ponosi odpowiedzialność,
- u) przerw w dostawie lub zasilaniu prądem, gazem, wodą lub innymi mediami, z zastrzeżeniem, że STU ERGO Hestia SA odpowiada za szkody będące następstwem szkód powstałych wskutek przerwy w dostawie ww. mediów,
- v) wybuchu wywołanego w celach produkcyjnych, eksploatacyjnych itp.,
- w) działania ognia i temperatury związanych z procesem technologicznym,
- x) zmian i wahań w poziomie wody gruntowej,
- y) zalania wodą na skutek przelania, przecieku zbiorników lub innych urządzeń technologicznych.

2. Ochroną ubezpieczeniową nie są objęte szkody powstałe:

- a) w mieniu skonfiskowanym, znacjonalizowanym, zajęтым, zarekwirowanym, zniszczonym na podstawie decyzji podjętej przez uprawnione do tego władze,
- b) w prototypach, modelach, wzorach i eksponatach,
- c) w dokumentach, aktach, danych i wymiennych nośnikach danych,
- d) w materiałach pomocniczych, materiałach roboczych np. płynach eksploatacyjnych, odczynnikach, tonerach, chłodziwach, środkach smarnych (z wyjątkiem olejów w transformatorach i wyłącznikach pełniących rolę izolacyjną), paliwach, gazach, żarówkach, lampach, pośrednich nośników obrazu (np. bębnach selenowych), wkładkach topikowych, bezpiecznikach elektrycznych, odgromnikach wydmuchowych, wymiennalnych narzędziach np.: wiertłach, rozdrabniarkach, formach odlewniczych, nożach, ostrzach, brzeszczotach pił, częściach, które w wyniku użytkowania lub ich właściwości ulegają przyspieszonemu zużyciu np.: taśmach przesyłowych, sitach i wężach, ogumieniu, okładzinach, opaskach z tkanin i tworzyw sztucznych, szczotkach, linach, częściach szklanych, porcelanowych i ceramicznych, a także dyszach palników itp., z zastrzeżeniem, że w przypadku wystąpienia szkody w ww. przedmiotach w następstwie zdarzenia objętego ochroną prowadzącego do szkody w innych częściach ubezpieczonego mienia, STU ERGO Hestia SA ponosi za nie odpowiedzialność,
- e) w liniach przesyłowych i dystrybucyjnych (w tym linie energetyczne, telefoniczne, telegraficzne, światłowodowe i inne). Wszelkie linie transmisyjne i dystrybucyjne z włączeniem przewodów, kabli, słupów, wież i wszelkiego rodzaju sprzęt, który może być połączony z tymi instalacjami włączając wszelkiego rodzaju podstacje, znajdujące się w odległości większej niż 100 m od ubezpieczonych budynków i budowli,
- f) w fundamentach,
- g) w mieniu wykorzystywanym do pracy pod ziemią,
- h) w pojazdach podlegających obowiązkowi rejestracji w związku z ruchem po drogach publicznych,
- i) w statkach, łodziach i samolotach oraz mieniu na nich zamontowanym,
- j) w przedmiotach zlokalizowanych na otwartym morzu,
- k) w przedmiotach nielegalnie wprowadzonych na polski obszar celny,
- l) w ubezpieczonym mieniu zniszczonym lub uszkodzonym przez ogień w związku z poddawaniem go w procesie technologicznym działaniu ognia lub ciepła technologicznego.

3. Ponadto w stosunku do maszyn i urządzeń budowlanych, rolniczych i pojazdów nie podlegających obowiązkowej rejestracji ochroną ubezpieczeniową nie są objęte szkody lub zniszczenia powstałe:

- a) wskutek wybuchu jakiegokolwiek rodzaju kotła lub naczynia ciśnieniowego pod wpływem pary lub ciśnienia cieczy oraz powstałe wskutek eksplozji silnika spalinowego,
  - b) wskutek zatopienia wodami pływów morskich,
4. STU ERGO Hestia SA nie ponosi odpowiedzialności za:
- a) szkody polegające na zadrapaniu powierzchni malowanych, polerowanych, lub emaliowanych (tzw. defekty estetyczne), jeśli nie powstały one wskutek zdarzenia powodującego uszkodzenie przedmiotu ubezpieczenia,
  - b) wszelkiego rodzaju szkody pośrednie (np. utracone zyski) lub utratę możliwości użytkowania,
  - c) szkody powstałe w trakcie tymczasowego magazynowania,
  - d) szkody ujawnione podczas przeprowadzania okresowych przeglądów i konserwacji,
  - e) jakiegokolwiek koszty poniesione w związku z konserwacją, modernizacją, remontami lub naprawami gwarancyjnymi przedmiotu ubezpieczenia.
5. STU ERGO Hestia SA nie ponosi odpowiedzialności za mienie wykorzystywane w poniższych rodzajach działalności:
- a) kopalnie (mienie znajdujące się pod ziemią; nie dotyczy kopalni odkrywkowych),
  - b) przemysł petrochemiczny (nie dotyczy stacji paliwowych oraz sprzętu nieużywanego w procesach produkcyjnych),
  - c) lotnictwo i inna działalność związana z lotnictwem (dotyczy portów lotniczych i aeroklubów, z wyłączeniem budynków biurowych oraz administracyjnych wraz z mieniem w nim się znajdującym),
  - d) żeglarstwo i inna działalność związana z żeglarstwem (dotyczy portów i przystani dla żaglówek i innego wodnego sprzętu rekreacyjnego, z wyłączeniem budynków biurowych oraz administracyjnych wraz z mieniem w nim się znajdującym),
  - e) pirotechnika, produkcja materiałów wybuchowych.
6. Ochrona ubezpieczeniowa dla rodzajów działalności określonych w ust. 2 pkt c), d), możliwa jest pod warunkiem pozytywnej oceny ryzyka i wymaga każdorazowego indywidualnego potwierdzenia ze STU ERGO Hestia SA.

Obowiązki korzystającego/pożyczkobiorcy

---

§ 5

1. Korzystający/Pożyczkobiorca zobowiązany jest do:
- a) przestrzegania wszelkich przepisów dotyczących przedmiotu ubezpieczenia, a w szczególności przepisów prawa budowlanego, ochrony przeciwpożarowej, przepisów Państwowej Inspekcji Pracy, przepisów o budowie i eksploatacji urządzeń technicznych oraz zaleceń producenta w zakresie montażu, warunków eksploatacji i sposobu użytkowania maszyn i urządzeń objętych umową, jak również wykonywania dozoru technicznego nad nimi,
  - b) przestrzegania uzgodnionych zaleceń STU ERGO Hestia SA warunkujących zawarcie lub kontynuację umowy ubezpieczenia oraz terminów ich realizacji – w szczególności usunięcia zagrożeń będących przyczyną powstałej w okresie wcześniejszym szkody, c) umożliwienia STU ERGO Hestia SA dostępu do przedmiotu ubezpieczenia w celu przeprowadzenia lustracji ryzyka oraz przedstawienia dokumentów związanych z eksploatacją, w szczególności:
    - ii) dokumentacji techniczno-ruchowej,
    - iii) protokołów z pomiarów i prób eksploatacyjnych oraz z remontów i badań poremontowych.
2. Naruszenie określonych tu obowiązków może stać się podstawą odmowy wypłaty odszkodowania, w całości lub części, jeśli miało to wpływ na powstanie szkody, ustalenie przyczyn lub rozmiaru szkody.

Cargo

§ 6

1. Wymogi minimalne:
  - a) w pojeździe pozostawionym bez nadzoru należy zamknąć i zabezpieczyć wszystkie drzwi, okna i inne otwory,
  - b) pojazd pozostawiony bez nadzoru musi posiadać system zabezpieczający przed uruchomieniem (np. immobilizer, blokadę układu kierowniczego, rozumianą jako jakiegokolwiek urządzenie lub właściwość układu kierowniczego, które powoduje blokadę układu kierowniczego w momencie nie użycia kluczyka),
  - c) od godz. 18:00 do 06:00 pojazd z towarem pozostawiony bez nadzoru musi być zaparkowany w pomieszczeniu zamkniętym na klucz (np. garaż) lub na ogrodzonym, całodobowo oświetlonym i dozorowanym obszarze (np. parking strzeżony),
  - d) STU ERGO Hestia SA obejmuje ochroną ubezpieczeniową zadeklarowany przedmiot leasingu podczas transportu na terenie Polski zgodnie z Ogólnymi Warunkami Ubezpieczenia Ładunków w Przewozie Krajowym w zakresie pełnym z załadunkiem i wyładunkiem. Limit odpowiedzialności jest równy wartości przewożonego mienia, jednak nie więcej niż 500.000,00 PLN na pojedynczy środek transportu i odpowiada sumie ubezpieczenia,
  - e) Ubezpieczenie transport na terenie Rzeczypospolitej Polskiej oraz Unii Europejskiej dotyczy tylko i wyłącznie transportu bezpośredniego (bez tymczasowego magazynowania) od sprzedawcy do Korzystającego/Pożyczkobiorcy oraz od Korzystającego/Pożyczkobiorcy do Ubezpieczającego (w związku z zakończeniem umowy leasingu/pożyczki) wykraczający poza granice RP, wraz z załadunkiem w miejscu nadania i wyładunkiem w miejscu odbioru trwa przez okres nie dłuższy niż 14 dni. Maksymalna odpowiedzialność za jedno zdarzenie wynosi 2.000.000,00 PLN;
  - f) za dodatkową składką, po wcześniejszym zgłoszeniu, Ubezpieczyciel dopuszcza możliwość ubezpieczenia jednorazowych transportów na terytorium terenie Rzeczypospolitej Polskiej oraz Unii Europejskiej.
2. Naruszenie określonych tu obowiązków może stać się podstawą odmowy wypłaty odszkodowania, w całości lub części, jeśli miało to wpływ na powstanie szkody, ustalenie przyczyn lub rozmiaru szkody.

§ 7

Zabezpieczenia maszyn i urządzeń budowlanych, pojazdów nie podlegających rejestracji oraz maszyn rolniczych (w tym leśnych)

1. Mienie musi znajdować się w pomieszczeniu:
  - a) zamkniętym na co najmniej jeden zamek wielozapadkowy lub kłódkę wielozapadkową,
  - b) pomieszczenie to musi być objęte stałym dozorem.
2. Jeżeli mienie ze względu na swoje rozmiary nie może być przechowywane w pomieszczeniu zamkniętym wówczas:
  - a) musi znajdować się pod stałym nadzorem, na terenie ogrodzonym parkanem, siatką drucianą lub płótem i oświetlonym w porze nocnej, b) wjazd na teren powinien być zabezpieczony w sposób uniemożliwiający poruszanie się pojazdem mechanicznym przez osobę nieuprawnioną.
3. Kluczyki do stacyjek zapłonowych maszyny muszą być przechowywane poza maszyną w taki sposób, by dostęp do nich miały tylko osoby upoważnione. Wszystkie drzwi muszą być zamknięte na zamek fabryczny. Jeżeli w maszynie zainstalowano jakieś zabezpieczenia antykradzieżowe, wówczas muszą one zostać uruchomione.
4. Przez stały nadzór rozumie się całodobowy dozór pełniony przez pracowników Leasingobiorcy lub pracowników agencji ochrony mienia.
5. Naruszenie określonych niniejszym paragrafie obowiązków może stać się podstawą odmowy wypłaty odszkodowania, w całości lub części, jeśli miało to wpływ na powstanie szkody, ustalenie przyczyn lub rozmiaru szkody.

§ 8

Postanowienia specjalne dotyczące maszyn i urządzeń budowlanych, pojazdów nie podlegających rejestracji oraz maszyn rolniczych (w tym leśnych)

1. Na zasadzie wyjątku od § 7 maszyny i urządzenia budowlane przechowywane na terenie otwartym, są chronione w zakresie kradzieży z włamaniem pod warunkiem, że:
  - 1) dla maszyn posiadających zamykaną kabinę:
    - a) o wartości nie większej niż 400.000,00 PLN – szkoda nastąpiła w wyniku włamania do maszyny należycie zabezpieczonej, co oznacza, że kabina maszyny była zamknięta na fabryczny zamek; w takim przypadku o uznaniu odpowiedzialności STU ERGO Hestia SA będzie decydować dostarczenie w momencie zgłoszenia szkody wszystkich kompletów kluczyków (oryginalnych jak i dorabianych),
    - b) o wartości powyżej 400.000,00 PLN – z zachowaniem postanowień pkt. a) – posiadają zamontowany GPS z funkcją ochrony i monitoringu,
  - 2) dla maszyn nie posiadających zamykanej kabiny – szkoda nastąpiła w wyniku włamania na teren pozostający, pod co najmniej stałym dozorem. Przez stały nadzór rozumie się całodobowy dozór ubezpieczonego mienia, pełniony przez pracowników Ubezpieczonego lub pracowników agencji ochrony mienia.
2. Jeśli maszyna, urządzenie lub pojazd niepodlegający rejestracji posiada dodatkowe zabezpieczenie antykradzieżowe, wówczas należy je uruchomić.
3. Kluczyki do stacyjek zapłonowych muszą być przechowywane poza maszyną w taki sposób, by dostęp do nich miały tylko osoby upoważnione. Wszystkie drzwi muszą być zamknięte na zamek fabryczny.
4. Niezależnie od ww. wymogów Korzystający/Pożyczkobiorca powinien prowadzić działania mające na celu zminimalizowanie ryzyka dostępu osób niepowołanych do ubezpieczonego mienia.
5. Naruszenie określonych niniejszym paragrafie obowiązków może stać się podstawą odmowy wypłaty odszkodowania, w całości lub części, jeśli miało to wpływ na powstanie szkody, ustalenie przyczyn lub rozmiaru szkody.

Zabezpieczenia maszyn i urządzeń przemysłowych oraz urządzeń elektronicznych

---

§ 9

1. Warunkiem koniecznym zaistnienia odpowiedzialności STU ERGO Hestia SA za szkody powstałe wskutek kradzieży z włamaniem lub dewastacji jest zastosowanie się do opisanych poniżej środków bezpieczeństwa.
2. Konstrukcja ścian, sufitów, podłóg i dachów:
  - a) ściany, sufity, podłogi i dachy pomieszczeń, w których znajduje się przedmiot ubezpieczenia, muszą być wykonane z materiałów odpornych na zniszczenie lub wyważenie za pomocą prostych, ogólnie dostępnych narzędzi i nie mogą posiadać otworów, które umożliwiają dostęp do ubezpieczonego mienia bez włamania,
  - b) pomieszczenia wykonane w całości lub części z siatki drucianej lub z innych konstrukcji ażurowych, z brezentu i powłok z tworzyw sztucznych (np. budowle pneumatyczne, tunele foliowe, namioty) nie są uważane za pomieszczenia należycie zabezpieczone.
3. Konstrukcja i zabezpieczenie drzwi zewnętrznych i wewnętrznych:
  - a) wszystkie drzwi zewnętrzne w lokalu, w którym znajduje się przedmiot ubezpieczenia, muszą znajdować się w należytym stanie technicznym oraz być tak skonstruowane, osadzone i wyposażone w takie zamknięcia, żeby ich wyłamanie lub wyważenie nie było możliwe bez użycia siły lub narzędzi, a otwarcie – bez użycia podrobionych lub dopasowanych kluczy,

- b) drzwi zewnętrzne muszą być zamykane, na co najmniej dwa zamki wielozapadkowe lub dwie kłódki bezkabinowe zawieszane na oddzielnych skobkach albo jeden zamek o podwyższonej odporności na włamanie – mechaniczny lub elektroniczny z aktualnym atestem Instytutu Mechaniki Precyzyjnej lub Zakładu Rozwoju Technicznej Ochrony Mienia,
- c) jeżeli drzwi zewnętrzne są wyposażone w jeden zamek wielozapadkowy, brak drugiego zamka może zostać zastąpiony przez ustanowienie dozoru lub zainstalowanie alarmu,
- d) jeśli drzwi zewnętrzne są oszklone, muszą być dodatkowo na powierzchni oszklonej zabezpieczone kratami, antywłamaniowymi roletami lub żaluzjami, szybami o zwiększonej odporności na przebicie i rozbicie lub okiennicami w taki sposób, aby przedostanie się do wnętrza lokalu nie było możliwe bez użycia siły lub narzędzi; od wymogu tego można odstąpić, jeżeli w lokalu ustanowiono stały dozór lub zainstalowano urządzenia sygnalizacyjno-alarmowe,
- e) przy drzwiach dwuskrzydłowych jedno skrzydło musi być unieruchomione przy pomocy zasuwki u góry i u dołu od wewnętrznej strony lokalu lub wewnątrz drzwi,
- f) jeżeli sztaby, skoble i zawiasy zewnętrzne nie są wmurowane w ścianę, muszą być przytwierdzone śrubami zaklinowanymi lub zamocowanymi od wewnątrz.

4. Zabezpieczenie okien i innych oszklonych otworów zewnętrznych:

- a) wszystkie okna i inne zewnętrzne oszklone otwory w lokalu, w którym znajduje się przedmiot ubezpieczenia, muszą znajdować się w należyłym stanie technicznym, muszą być właściwie osadzone i zamknięte,
- b) okna i inne zewnętrzne otwory znajdujące się w piwnicach, suterrenach i na parterach lokali, w których znajduje się ubezpieczone mienie, a także lokali znajdujących się na wyższych kondygnacjach, do których jest dostęp z położonych pod nimi lub obok nich przybudówek, balkonów, tarasów i dachów muszą być na całej powierzchni zabezpieczone kratami, antywłamaniowymi roletami lub żaluzjami, szybami o zwiększonej odporności na przebicie i rozbicie lub okiennicami w taki sposób, aby przedostanie się do wnętrza lokalu nie było możliwe bez użycia siły lub narzędzi; od wymogu tego można odstąpić, jeżeli w lokalu ustanowiono stały dozór lub zainstalowano urządzenia sygnalizacyjno-alarmowe;
- c) osoba sprawująca dozór obiektu w przypadku opisanym w pkt 4b, powinna posiadać określony zakres obowiązków z wyszczególnieniem zadań dotyczących sposobu zachowania i czynności w przypadku próby włamania,
- d) kraty, antywłamaniowe rolety lub żaluzje oraz okiennice powinny być prawidłowo osadzone i zamknięte, na co najmniej jeden zamek wielozapadkowy lub kłódkę bezkabinową.

5. Zabezpieczenie kluczy:

- a) klucze do lokalu objętego ubezpieczeniem powinny być przechowywane w sposób chroniący je przed kradzieżą i uniemożliwiający dostęp do nich osobom nieuprawnionym, b) w razie zagubienia albo zaginięcia kluczy (także kluczy zapasowych) – Korzystający/Pożyczkobiorca, po otrzymaniu o tym wiadomości, zobowiązany jest niezwłocznie zmienić zamki.

6. Zabezpieczenie sprzętu przenośnego znajdującego się w pojeździe:

- a) pojazd musi posiadać twardy dach (jednolitą sztywną konstrukcję), być prawidłowo zamknięty na klucz i wyposażony w aktywne urządzenia alarmowe, a ponadto pomiędzy godziną 22:00 a 6:00 musi znajdować się na parkingu strzeżonym lub zamkniętym garażu,
- b) ubezpieczone mienie musi być przechowywane w bagażniku pojazdu i nie może być widoczne z zewnątrz.

7. Naruszenie określonych tu obowiązków może stać się podstawą odmowy wypłaty odszkodowania, w całości lub części, jeśli miało to wpływ na powstanie szkody, ustalenie przyczyn lub rozmiaru szkody.

Postępowanie w przypadku wystąpienia szkody

---

§ 10

1. W przypadku zaistnienia szkody Korzystający/Pożyczkobiorca jest zobowiązany do:
  - a) podjęcia czynności mających na celu zmniejszenie szkody i zabezpieczenia mienia przed dalszą szkodą,
  - b) niezwłocznego powiadomienia policji, jeśli istnieje podejrzenie, że popełniono przestępstwo,
  - c) niezwłocznego powiadomienia STU ERGO Hestia SA oraz Ubezpieczającego, nie później niż w ciągu 5 dni roboczych od daty szkody lub uzyskania o niej informacji,
  - d) nie dokonywania i nie dopuszczenia do dokonania zmian w uszkodzonym mieniu przed dokonaniem oględzin przez STU ERGO Hestia SA, chyba że:
    - i) zmiana jest niezbędna w celu zabezpieczenia mienia albo zmniejszenia jej rozmiarów,
    - ii) oględziny nie zostały dokonane mimo upływu 7 dni od powiadomienia o szkodzie,
  - e) zabezpieczenia części, które uległy zniszczeniu i udostępnienia ich do oględzin,
  - f) przedłożenia STU ERGO Hestia SA sporządzonego na własny koszt wstępnego rachunku poniesionych strat oraz umożliwienia STU ERGO Hestia SA dokonania badań mających na celu ustalenie przyczyny i rozmiaru szkody, jak również udostępnienia dokumentacji księgowej i innych dowodów, niezbędnych do ustalenia okoliczności powstania szkody, zasadności i wysokości roszczenia oraz udzielenia w tym celu wszelkiej pomocy i wyjaśnień.
2. W przypadku niedopełnienia przez Korzystającego/Pożyczkobiorcę wymienionych powyżej obowiązków STU ERGO Hestia SA zastrzega sobie prawo do odmowy wypłaty odszkodowania w całości lub w części, jeżeli niedopełnienie tych obowiązków miało wpływ na powstanie szkody, ustalenie przyczyn lub rozmiaru szkody.

Wypłata odszkodowania

---

§ 11

1. Odszkodowanie oblicza się odrębnie dla poszczególnych przedmiotów ubezpieczenia, w kwocie odpowiadającej ustalonemu rozmiarowi szkody, nie wyższej od sumy ubezpieczenia.
2. Rozmiar szkody dla poszczególnych przedmiotów ubezpieczenia określa się według poniższych zasad:
  - 1) w odniesieniu do mienia, z wyłączeniem budynków i budowli.

Wysokość odszkodowania określa się w granicach sum ubezpieczenia określonych w umowie dla każdego przedmiotu ubezpieczenia oddzielnie, wg ceny zakupu lub naprawy ubezpieczonego sprzętu STU Ergo Hestia SA wypłaci należne odszkodowanie:

    - a) w przypadku szkody całkowitej – w wysokości sumy ubezpieczenia, a w przypadku mienia, którego zużycie techniczne przekracza 50% – wartość rzeczywista.
    - b) w przypadku szkody częściowej – na podstawie udokumentowanych rachunkami faktycznie poniesionych kosztów naprawy w celu przywrócenia uszkodzonej maszynie (urządzeniu) stanu z okresu bezpośrednio poprzedzającego powstanie szkody, bez potrąceń z tytułu zużycia wymienionych części.
  - 2) w odniesieniu do pozostałego mienia (budynków i budowli).

Wysokość odszkodowania określa się w granicach sum ubezpieczenia określonych w umowie ubezpieczenia dla każdego budynku / budowli oddzielnie według kosztów odbudowy w tym samym miejscu lub remontu z uwzględnieniem dotychczasowych wymiarów, materiałów, technologii i konstrukcji. Dla budynków / budowli, których stopień zużycia technicznego nie przekracza 50% – bez potrącenia faktycznego zużycia technicznego, w przeciwnym wypadku – do wartości rzeczywistej.

3. W przypadku nieodtworzenia mienia należne odszkodowanie zawsze ustalane będzie w oparciu o wartość rzeczywiście (z potrąceniem zużycia technicznego).
4. Wysokość odszkodowania pomniejsza się o wartość pozostałości, które mogą być przeznaczone do dalszego użytku, przeróbki, naprawy lub sprzedaży.
5. W razie wątpliwości, w celu ustalenia wysokości szkody oraz przyczyn jej powstania, każda ze stron może na własny koszt powołać rzeczoznawcę. W przypadku rozbieżności w opiniach rzeczoznawców strony mogą powołać rzeczoznawcę arbitra, który na podstawie przeprowadzonych przez obie strony ekspertyz oraz własnej oceny stanu faktycznego wydaje wiążącą opinię. Koszty związane z wydaniem opinii przez rzeczoznawcę arbitra ponoszą obie strony po połowie.
6. W przypadku szkód, których wartość przekracza 25% sumy ubezpieczenia przedmiotu ubezpieczenia, wypłacone odszkodowania pomniejszają sumę ubezpieczenia.

§ 12

1. STU ERGO Hestia SA nie pokrywa kosztów:
  - 1) związanych ze zmianą lub modernizacją przedmiotu ubezpieczenia dokonaną przy okazji usuwania szkody, chyba że nie było alternatywnej możliwości przywrócenia przedmiotu ubezpieczenia do stanu sprzed szkody; decyzja taka musi uzyskać akceptację STU ERGO Hestia SA przed przystąpieniem do naprawy, a odszkodowanie nie może przekroczyć sumy ubezpieczenia,
  - 2) wynikających z braku części zamiennych potrzebnych do przywrócenia stanu istniejącego przed szkodą,
  - 3) poniesionych na odkażenie pozostałości po szkodzie, usunięcie zanieczyszczeń środowiska oraz rekultywacji gruntów.

§ 13

1. W granicach sumy ubezpieczenia STU ERGO Hestia SA pokrywa faktycznie poniesione i udokumentowane koszty:
  - a) związane z akcją ratowniczą przedmiotu ubezpieczenia prowadzoną w związku ze zdarzeniami objętymi ochroną ubezpieczeniową,
  - b) wynikłe z zastosowania wszelkich dostępnych środków w celu zmniejszenia szkody objętej zakresem ubezpieczenia oraz zabezpieczenia bezpośrednio zagrożonego przedmiotu ubezpieczenia przed szkodą, jeżeli środki te były właściwe, chociażby okazały się bezskuteczne,
  - c) uprzątnięcia pozostałości po szkodzie w ubezpieczonym mieniu, maksymalnie do 5% ustalonej wysokości szkody objętej zakresem ubezpieczenia,
  - d) koszty demontażu i ponownego montażu, opłaty celne i inne tego typu należności, z wyłączeniem kosztów transportu ekspresowego i lotniczego.
2. Koszt napraw prowizorycznych zwracany jest tylko wtedy, gdy naprawy te stanowią część końcowych napraw i nie podwyższają całkowitego kosztu naprawy.
3. W przypadku wyczerpania sumy ubezpieczenia danego przedmiotu wskutek wypłaty odszkodowania, powyższe koszty dodatkowe pokrywane są do 10% jego sumy ubezpieczenia.

§ 14

1. Franszyza redukcyjna każdorazowo pomniejsza kwotę odszkodowania.
2. W przypadku szkody w więcej niż jednym przedmiocie ubezpieczenia na skutek tego samego zdarzenia zastosowana zostanie kwota najwyższej franszyzy redukcyjnej spośród określonych dla wszystkich przedmiotów ubezpieczenia, które zostały zniszczone lub uszkodzone wskutek tego zdarzenia.
3. Ustala się następujące franszyzy redukcyjne:
  - 1) stacjonarny sprzęt elektroniczny (z wyłączeniem sprzętu medycznego) – 500,00 PLN,
  - 2) przenośny sprzęt elektroniczny (z wyłączeniem sprzętu medycznego) – 500,00 PLN,

- 3) stacjonarne maszyny i urządzenia przemysłowe, sprzęt medyczny, wyposażenie (z wyłączeniem sprzętu elektronicznego, maszyn budowlanych i rolniczych, budynków i budowli) – 1.000,00 PLN,
- 4) maszyny budowlane, pojazdy nie podlegające rejestracji, rolnicze (w tym leśne) – 2.500,00 PLN,
- 5) budynki i budowle, domy i mieszkania, kontenery mieszkalne – 1.000,00 PLN,
- 6) montaż maszyn i urządzeń przemysłowych (z wyłączeniem sprzętu elektronicznego, maszyn budowlanych i rolniczych) – 5% wartości szkody, nie mniej niż 10.000,00 PLN,
- 7) transport drogowy:
  - a) 2.000,00 PLN dla transportów o wartości do 500.000,00 PLN,
  - b) 5% wartości szkody, nie mniej niż 2.000,00 PLN lecz nie więcej niż 10.000,00 PLN dla transportów o wartości powyżej 500.000,00 PLN,
- 8) szkody będące następstwem ryzyka terroryzmu – 10% wartości szkody, nie mniej niż 10.000,00 PLN.

Ogólne Warunki Ubezpieczenia Rzeczy w Krajowym Przewozie Drogowym, Kolejowym, Lotniczym lub Śródlądowym (Cargo)

TM /OW049/1601

Poniższa tabela informuje, które z postanowień zawartych w niniejszych Ogólnych Warunkach Ubezpieczenia Rzeczy w Krajowym Przewozie Drogowym, Kolejowym, Lotniczym lub Śródlądowym (Cargo) regulują zagadnienia wymienione w art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 11 września 2015 roku o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej.

Numer zapisu	
Przesłanki wypłaty odszkodowania i innych świadczeń lub wartości wykupu ubezpieczenia:	Ograniczenia oraz wyłączenia odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń uprawniające do odmowy wypłaty odszkodowania i innych świadczeń lub ich obniżenia:
§ 4; § 5; § 6; § 7; § 8; § 9; § 26.	§ 4 ust. 3; § 5 ust.3; § 6; § 9; § 10; § 14; § 15; § 21 ust. 3; § 22 ust. 2; § 23 ust. 2; § 24 ust. 2; § 26; § 27; § 28; § 29; § 30 ust. 3.

Postanowienia ogólne

§ 1

1. Na podstawie niniejszych Ogólnych Warunków Ubezpieczenia Sopockie Towarzystwo Ubezpieczeń ERGO Hestia SA, zwane dalej „Ubezpieczycielem”, zawiera umowy ubezpieczenia rzeczy w przewozie krajowym z osobami fizycznymi, osobami prawnymi i innymi jednostkami organizacyjnymi nieposiadającymi osobowości prawnej, zwanymi dalej „Ubezpieczającymi”.
2. Ubezpieczający może zawrzeć umowę ubezpieczenia na cudzy rachunek.
3. W razie zawarcia umowy ubezpieczenia na cudzy rachunek postanowienia niniejszych Ogólnych Warunków Ubezpieczenia stosuje się odpowiednio do osoby, na której rachunek zawarto umowę ubezpieczenia.

§ 2

1. Umowy ubezpieczenia mogą być także zawierane na uzgodnionych przez strony klauzulach dodatkowych i warunkach odbiegających od postanowień niniejszych Ogólnych Warunków Ubezpieczenia.
2. Dodatkowe warunki i klauzule umowne, o których mowa w ust. 1, sporządzane są na piśmie pod rygorem nieważności.

Definicje

§ 2

W rozumieniu niniejszych Warunków Ubezpieczenia za:

1	deszcz nawałny	uważa się opad deszczu, potwierdzony przez Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej, o współczynniku natężenia co najmniej 4 według stosowanej przez niego skali; w uzasadnionych przypadkach w razie braku możliwości uzyskania potwierdzenia IMiGW Ubezpieczyciel może stwierdzić fakt wystąpienia deszczu nawałnego na podstawie stanu faktycznego i rozmiaru szkód w miejscu zdarzenia bądź w bezpośrednim sąsiedztwie,
2	dzieła sztuki	uważa się wymienione poniżej rzeczy ruchome, ich części lub ich zespoły: a) oryginalne dzieła plastyczne, rzemiosła artystycznego i sztuki użytkowej, b) kolekcje stanowiące skatalogowane zbiory przedmiotów zgromadzonych i uporządkowanych według koncepcji osób, które te kolekcje tworzyły, c) skatalogowane numizmaty oraz pamiątki historyczne, a zwłaszcza militaria, sztandary, pieczęcie, odznaki, medale i ordery, d) wytwory techniki, a zwłaszcza urządzenia, środki transportu oraz maszyny i narzędzia świadczące o kulturze materialnej, charakterystyczne dla dawnych i nowych form gospodarki, dokumentujące poziom nauki i rozwoju cywilizacyjnego, e) skatalogowane materiały biblioteczne, f) wytwory sztuki ludowej i rękodzieła oraz inne obiekty etnograficzne, g) przedmioty upamiętniające wydarzenia historyczne bądź działalność wybitnych osobistości lub instytucji,
3	franszyzę redukcijną	uważa się ustaloną w umowie ubezpieczenia kwotę pomniejszającą łączne odszkodowanie za wszystkie szkody w przedmiocie ubezpieczenia wyniku z jednego zdarzenia,
4	grad	uważa się opad atmosferyczny w postaci bryłek lodu,
5	handel obwoźny i obnośny	uważa się sprzedaż detaliczną towarów ze skrzyni, walizy, kosza, z samochodu lub innego pojazdu albo w inny sposób przenoszonych lub przewożonych z miejsca na miejsce,
6	huragan	uważa się działanie wiatru o prędkości nie mniejszej niż 17,5 m/s, potwierdzone przez Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej; w uzasadnionych przypadkach w razie braku możliwości uzyskania potwierdzenia IMiGW Ubezpieczyciel może stwierdzić fakt wystąpienia huraganu na podstawie stanu faktycznego i rozmiaru szkód w miejscu zdarzenia bądź w bezpośrednim sąsiedztwie,
7	kradzież rzeczy z pojazdu	uważa się zabór przewożonych rzeczy przez sprawcę w celu ich przywłaszczenia po uprzednim usunięciu lub uszkodzeniu w sposób trwały przeszkody stanowiącej część konstrukcji środka transportu lub istniejących zabezpieczeń utrudniających dostęp do jego wnętrza,
8	kradzież rzeczy wraz z pojazdem	uważa się zabór przewożonych rzeczy przez sprawcę z jednoczesnym zaborem środka transportu,
9	kradzież będąca następstwem wypadku środka transportu	uważa się zabór przewożonych rzeczy przez osobę trzecią dokonany w miejscu powstania zdarzenia szkodowego,
10	lawinę	uważa się gwałtowne zsuwanie lub staczanie mas śniegu, lodu lub kamieni ze stoków górskich,

11	obróć towarowy	uważa się łączną wartość, obliczoną zgodnie z § 14, wszystkich rzeczy będących przedmiotem umowy ubezpieczenia przewożonych w okresie ubezpieczenia,
12	osunięcie się ziemi	uważa się: a) zapadanie się ziemi powstałe w wyniku obniżenia poziomu terenu z powodu zaważenia się pustych przestrzeni w gruncie, b) ruchy ziemi na stokach i zboczach,
13	powódź	uważa się: a) zalanie terenów w następstwie podniesienia się wody w korytach wód płynących i stojących, b) spływ wód po zboczach,
14	pożar	uważa się działanie ognia, który przedostał się poza palenisko lub powstał bez paleniska i mógł rozprzestrzenić się o własnej sile,
15	przewóz	uważa się przemieszczenie rzeczy z miejsca nadania, przy użyciu jednego lub kilku środków transportu, w celu dostarczenia do miejsca przeznaczenia; za przewóz nie uważa się przemieszczenia rzeczy w obrębie tej samej nieruchomości,
16	przewóz krajowy	uważa się przewóz z miejsca nadania rzeczy w Polsce do miejsca ich przeznaczenia w Polsce bez przekraczania granicy Rzeczypospolitej Polskiej,
17	przyjęcie rzeczy do przewozu przez przewoźnika zawodowego	uważa się moment przejścia rzeczy spod pieczy nadawcy w pieczę przewoźnika, a za wydanie – moment przejścia spod pieczy przewoźnika w pieczę odbiorcy,
18	rabunek	uważa się zabór rzeczy przy użyciu lub groźbie natychmiastowego użycia przemocy fizycznej na osobie albo doprowadzeniu jej do stanu nieprzytomności lub bezbronności,
19	ryzyko transportowe	uważa się ryzyko poniesienia uszczerbku majątkowego wskutek utraty, ubytku lub uszkodzenia rzeczy podczas przewozu objętego ubezpieczeniem,
20	transport obcy	uważa się przewóz wykonywany przez przewoźnika zawodowego na podstawie umowy o przewóz,
21	transport własny	uważa się przewóz wykonywany przez samego Ubezpieczającego oraz osoby, za które ponosi odpowiedzialność, a także każdy transport inny niż obcy według definicji zawartej w § 3 pkt 20),
22	trzęsienie ziemi	uważa się niewywołane przez działalność człowieka zaburzenie systemu równowagi we wnętrzu Ziemi, któremu towarzyszą wstrząsy i drgania gruntu,
23	ubezpieczenie kompleksowe	uważa się takie ubezpieczenie, na które składają się co najmniej trzy rodzaje ubezpieczenia (w tym ubezpieczenie ładunku wg obrotowej umowy ubezpieczenia), a jedno z nich stanowi ubezpieczenie majątku,
24	uderzenie pioruna	uważa się bezpośrednie działanie elektryczności atmosferycznej na środek transportu lub przewożone rzeczy,
25	upadek obiektu zewnętrznego na środek transportu	uważa się spadnięcie na przewożone rzeczy jakiegokolwiek obiektu zewnętrznego w stosunku do pojazdu i przewożonych nim rzeczy,
26	upadek statku powietrznego	uważa się katastrofę bądź przymusowe lądowanie załogowego statku powietrznego oraz upadek jego części lub rzeczy,
27	vanselling	uważa się hurtową sprzedaż bezpośrednio z samochodu najczęściej dokonywaną przez kierowców (sprzedawców) w imieniu i na rzecz Ubezpieczającego; vanselling uważany jest za rodzaj transportu własnego,
28	wandalizm	uważa się umyślne bezprawne zniszczenie lub uszkodzenie rzeczy przez osoby trzecie, rozumiane jako osoby spoza stosunku ubezpieczeniowego,
29	wartość odtworzeniową	uważa się wartość odpowiadającą cenie zakupu netto lub kosztom wytworzenia takiej samej rzeczy nowej lub najbardziej do niej zbliżonej pod względem rodzaju, typu i parametrów, jaką można nabyć w miejscu i dniu rozpoczęcia przewozu; jeśli osiągalna na rynku jest tylko rzecz podobna, ale już lepsza, dokonywane są odpowiednie odliczenia,
30	wartość rzeczywistą	uważa się wartość nową lub odtworzeniową rzeczy, pomniejszoną o stopień zużycia, starzenie fizyczne spowodowane przykładowo okresem składowania oraz uszkodzenia (jeśli przewóz dotyczy rzeczy uszkodzonej) na dzień i miejsce rozpoczęcia przewozu,
31	wartość wytworzenia	uważa się sumę kosztów materiałów i surowców, robocizny oraz kosztów ogólnozakładowych poniesionych w celu wytworzenia określonej rzeczy,
32	wybuch	uważa się gwałtowną zmianę stanu równowagi układu, z jednoczesnym wyzwoleniem się gazów, pyłów lub pary, wywołanym ich właściwością rozprzestrzeniania się; w odniesieniu do naczyń ciśnieniowych i innych tego rodzaju zbiorników warunkiem uznania zdarzenia za wybuch jest, aby ściany tych naczyń i zbiorników uległy rozdarciu w takich rozmiarach, iż wskutek ujścia gazów, pyłów, pary lub cieczy nastąpiło nagłe wyrównanie ciśnień; za wybuch uważa się również implozję polegającą na uszkodzeniu zbiornika lub aparatu próżniowego ciśnieniem zewnętrznym,
33	wypadek środka transportu	uważa się zderzenie się pojazdu z jakimkolwiek obiektem, a także przewrócenie się lub wypadnięcie z trasy.

Przedmiot i zakres ubezpieczenia

---

§ 4

1. Przedmiotem ubezpieczenia są rzeczy określone w umowie ubezpieczenia w drogowym, kolejowym, lotniczym lub śródlądowym przewozie krajowym, wykonywanym obcym lub własnym transportem, w odniesieniu do których Ubezpieczający ponosi ryzyko transportowe, zgodnie z definicją w § 3 pkt 19,
2. Dla przewozów dokonywanych w związku ze sprzedażą typu „vanselling”, według definicji zawartej w § 3 pkt 27, Ubezpieczyciel może określić dodatkowe lub odmienne warunki ubezpieczenia.
3. Ubezpieczenie nie obejmuje:
  - 1) rzeczy w przewozie związanym z wykonywaniem handlu obwoźnego lub obnośnego według definicji zawartej w § 3 pkt 5),
  - 2) wartości pieniężnych, za które uważa się:
    - a) krajowe i zagraniczne znaki pieniężne,
    - b) czeki,
    - c) weksle,
    - d) inne dokumenty zastępujące w obrocie gotówkę,
    - e) złoto, srebro, platynę i pozostałe metale z grupy platynowców oraz wyroby z tych metali, kamienie szlachetne i perły,
  - 3) zwierząt żywych,
  - 4) dokumentów,
  - 5) przesyłek pocztowych,
  - 6) bagażu osobistego,
  - 7) zwłok ludzkich,
  - 8) rzeczy podczas składowania niezwiązanego bezpośrednio z ubezpieczonym przewozem,
  - 9) urządzeń i pojazdów podczas holowania,
  - 10) urządzeń i pojazdów podczas ruchu o własnym napędzie,
  - 11) urządzeń trwale przytwierdzonych do pojazdów transportujących.
4. Na wniosek Ubezpieczającego i za dopłatą dodatkowej składki umową ubezpieczenia mogą zostać objęte rzeczy określone w ust. 3 pkt 2) ppkt a) oraz e), pkt 3), pkt 11). Dla ubezpieczenia tych rzeczy Ubezpieczyciel może określić dodatkowe lub odmienne warunki ubezpieczenia, odbiegające od postanowień niniejszych Ogólnych Warunków Ubezpieczenia.

§ 5

1. Ubezpieczenie w zakresie podstawowym obejmuje utratę, ubytek lub uszkodzenie przewożonych rzeczy wynikłe z następujących ryzyk:
  - 1) deszczu nawalnego,
  - 2) gradu,
  - 3) huraganu,
  - 4) kradzieży będącej następstwem wypadku środka transportu,
  - 5) lawiny,
  - 6) osunięcia się ziemi,
  - 7) powodzi,
  - 8) pożaru,

- 9) rabunku,
  - 10) trzęsienia ziemi,
  - 11) uderzenia pioruna,
  - 12) upadku na środek transportu obiektu zewnętrznego,
  - 13) upadku statku powietrznego,
  - 14) wandalizmu,
  - 15) wybuchu,
  - 16) wypadku środka transportu.
2. Ubezpieczenie w zakresie pełnym obejmuje dodatkowo utratę, ubytek lub uszkodzenie przewożonych rzeczy wynikłe z innych ryzyk niż wymienione w ust. 1.
  3. Ochrona ubezpieczeniowa rzeczy w przewozie dokonywanym transportem własnym, określonym w § 3 pkt 21), obejmuje wyłącznie ryzyka wymienione w ust. 1.

§ 6

1. Na wniosek Ubezpieczającego oraz za opłatą dodatkowej składki dla przewozów dokonywanych transportem własnym podstawowy zakres ubezpieczenia, określony w § 5 ust. 1, może zostać rozszerzony o ryzyko kradzieży, zgodnie z klauzulą CK/1.
2. Na wniosek Ubezpieczającego oraz za opłatą dodatkowej składki dla przewozów dokonywanych transportem obcym podstawowy zakres ubezpieczenia, określony w § 5 ust. 1, może zostać rozszerzony o ryzyko kradzieży, zgodnie z klauzulą CK/2.
3. Na wniosek Ubezpieczającego oraz za opłatą dodatkowej składki i po spełnieniu dodatkowych warunków określonych przez Ubezpieczyciela dla przewozów dokonywanych transportem własnym lub obcym ochroną ubezpieczeniową może zostać także objęty ubytek, uszkodzenie lub utrata przedmiotu ubezpieczenia powstałe w czasie operacji załadunkowych lub wyładunkowych, zgodnie z CK/3Z lub/i CK/3W, lub CK/ZW.

§ 7

Zgodnie z postanowieniami § 26 ust. 5 ubezpieczeniem objęte są także uszkodzenie, ubytek lub utrata przedmiotu ubezpieczenia powstałe wskutek akcji ratowniczej prowadzonej, zgodnie z § 22 ust. 1, w związku z ryzykami objętymi ubezpieczeniem.

§ 8

Dodatkowo do odszkodowania z tytułu utraty, ubytku lub uszkodzenia przedmiotu ubezpieczenia Ubezpieczyciel zwraca, w granicach określonych w § 26 ust. 6:

- a) koszty wynikłe z zastosowania środków, o których mowa w § 22 ust. 1, jeżeli środki te były celowe, chociażby okazały się bezskuteczne,
- b) koszty poniesione przez Ubezpieczającego, o ile był on zobowiązany do ich poniesienia, związane z uprzątnięciem z jezdni lub innego miejsca, w którym nastąpiło zdarzenie szkodowe, pozostałości po ładunku, w tym koszty ich składowania w miejscu nienależącym do Ubezpieczającego do czasu uznania za stratę całkowitą lub przeprowadzenia segregacji; koszty, o których mowa w niniejszym ustępie nie obejmują kosztów związanych z zanieczyszczeniem środowiska naturalnego,
- c) koszty utylizacji (fizycznego zniszczenia) ładunku nienadającego się do jakiegokolwiek wykorzystania i z tego powodu uznanego za stratę całkowitą.

§ 9

1. Z zastrzeżeniem postanowień § 21 ochrona ubezpieczeniowa trwa podczas normalnego przebiegu przewozu, w tym podczas przewidzianych czynności przeładunkowych i przejściowego składowania

(nie dłuższego niż 10 dni łącznie) w magazynie lub innym pomieszczeniu przystosowanym do tego celu i odpowiednio zabezpieczonym na trasie przewozu.

2. W przypadku przejściowego składowania określonego w ust. 1 dłuższego niż 10 dni, lecz nie dłuższego niż 14 dni łącznie składka ubezpieczeniowa ulega podwyższeniu w zależności od zastosowanego zakresu ubezpieczenia oraz ilości dni składowania.
3. Jeżeli przewóz wykonywany jest transportem obcym, ochrona ubezpieczeniowa rozpoczyna się w miejscu nadania od momentu przyjęcia rzeczy do przewozu, a kończy z chwilą ich wydania w miejscu przeznaczenia.
4. Jeżeli przewóz jest wykonywany transportem własnym, ochrona ubezpieczeniowa rozpoczyna się od momentu opuszczenia przez środek transportu miejsca nadania w celu rozpoczęcia przewozu, a kończy się z chwilą przybycia środka transportu do miejsca przeznaczenia.
5. W odniesieniu do przesyłki, wobec której rozpoczęła się ochrona ubezpieczeniowa zgodnie z ust. 3 i 4, przed upływem okresu, na który została zawarta umowa ubezpieczenia, lub przed wygaśnięciem stosunku ubezpieczeniowego w inny sposób, ochrona ubezpieczeniowa trwa zgodnie z ust. 1-4 pomimo upływu okresu ubezpieczenia lub wygaśnięcia stosunku ubezpieczeniowego.

§ 10

1. Ubezpieczyciel jest wolny od odpowiedzialności, jeżeli Ubezpieczający wyrządził szkodę umyślnie lub wskutek rażącego niedbalstwa, chyba że zapłata odszkodowania odpowiada w danych okolicznościach względom słuszności.
2. Ponadto ubezpieczenie nie obejmuje:
  - 1) ubytku naturalnego lub zwykłego zużycia przedmiotu ubezpieczenia,
  - 2) utraty informacji zapisanych na jakiegokolwiek rodzaju nośnikach danych i nośnikach informacji,
  - 3) utraty, ubytku lub uszkodzenia przedmiotu ubezpieczenia powstałego wskutek:
    - a) wady ukrytej przedmiotu ubezpieczenia lub jego naturalnych właściwości,
    - b) niewłaściwego opakowania, oznakowania albo nieprawidłowego rozmieszczenia lub zamocowania przedmiotu ubezpieczenia, jeżeli czynności tych dokonywał sam Ubezpieczający lub osoby, za które ponosi odpowiedzialność,
    - c) złego stanu technicznego środka transportu lub jego niezdatności do przewozu przedmiotu ubezpieczenia, jeżeli Ubezpieczający lub osoby, za które ponosi odpowiedzialność, o tym wiedziały lub przy dołożeniu należytej staranności mogły się dowiedzieć,
    - d) działania energii jądrowej lub skażenia radioaktywnego,
    - e) działań wojennych, stanu wojennego, stanu wyjątkowego, wojny domowej, zamieszek społecznych, rozruchów, strajków, lokautów, aktów terroryzmu o podłożu politycznym, sabotażu oraz aktów władzy państwowej i samorządowej,
    - f) opóźnienia, nawet gdyby opóźnienie to spowodowane zostało ryzykiem objętym ubezpieczeniem,
    - g) nietrzeźwości lub odurzenia kierowcy środkami, po użyciu których prowadzenie środka transportu jest niedozwolone lub niewskazane (dotyczy transportu własnego).
3. Ponadto z ubezpieczenia są wyłączone jakiegokolwiek szkody lub odpowiedzialność, jak również koszty zapobieżenia, usunięcia lub minimalizacji rozmiarów zdarzenia wynikające z: faktycznej lub spodziewanej niemożności odczytania lub nieprawidłowego odczytania danych przez stanowiący własność Ubezpieczającego lub innych osób jakiegokolwiek sprzęt elektroniczny lub oprogramowanie, a w szczególności komputer, system komputerowy oraz ich części lub urządzenia, system telekomunikacyjny lub podobny oraz ich części lub urządzenia, a także układy peryferyjne, procesory, mikroprocesory, układy elektroniczne, układy scalone lub urządzenia mechaniczne wspomnianego wyżej sprzętu.

Nieodczytanie lub nieprawidłowe odczytanie zapisu danych odnosi się w szczególności do braku możliwości lub niemożności znalezienia, zapamiętania, gromadzenia, zapisywania, zachowania, prawidłowego przetworzenia lub interpretacji jakiegokolwiek danych elektronicznych, instrukcji lub polecenia, będących następstwem potraktowania jakiegokolwiek zapisu danych niezgodnie z intencją lub w sposób wcześniej zamierzony.

4. Umowa ubezpieczenia rzeczy w przewozie krajowym nie chroni interesów przewoźnika, spedytora ani żadnej innej osoby, której powierzono rzeczy.

Sposób zawarcia umowy ubezpieczenia

---

§ 11

1. Umowa może być zawarta w celu ubezpieczenia rzeczy podczas jednego przewozu (jednostkowa umowa ubezpieczenia) lub w celu ubezpieczenia rzeczy określonego rodzaju podczas przewozów dokonywanych w określonym czasie (obrotowa umowa ubezpieczenia).
2. Umowę ubezpieczenia zawiera się na podstawie wniosku ubezpieczeniowego, który powinien zawierać co najmniej następujące dane:
  - 1) w przypadku jednostkowych umów ubezpieczenia:
    - a) nazwę i adres Ubezpieczającego oraz osoby, na rzecz której zawierana jest umowa ubezpieczenia,
    - b) rodzaj działalności gospodarczej prowadzonej przez Ubezpieczającego,
    - c) opis zgłoszonych do ubezpieczenia rzeczy,
    - d) wartość rzeczy zgłoszonych do ubezpieczenia zgodnie z § 14,
    - e) ilość oraz wagę netto i brutto rzeczy zgłoszonych do ubezpieczenia,
    - f) jednoznaczne stwierdzenie, czy rzeczy są nowe, czy używane,
    - g) rodzaj opakowania,
    - h) dokładne określenie rodzaju środka transportu,
    - i) numery rejestracyjne pojazdu (w przypadku transportu drogowego), nazwę linii lotniczych i numeru rejsu (w przypadku transportu lotniczego), nazwę śródlądowego środka transportu i nazwę armatora (w przypadku transportu śródlądowego),
    - j) jednoznaczne stwierdzenie, czy przewóz będzie dokonywany transportem obcym, w rozumieniu § 3 pkt 20), czy transportem własnym, w rozumieniu § 3 pkt 21); w tym ostatnim przypadku należy określić, kto dokonuje przewozu,
    - k) datę rozpoczęcia przewozu,
    - l) miejsce nadania, przeladunku, składowania i miejsce przeznaczenia,
    - m) wnioskowany zakres ubezpieczenia,
  - 2) w przypadku obrotowych umów ubezpieczenia, oprócz informacji wymienionych w ust. 2 pkt 1) ppkt a), b), f), g), h), j), m), wniosek winien zawierać co najmniej:
    - a) rodzaj rzeczy zgłoszonych do ubezpieczenia,
    - b) maksymalną wartość pojedynczego transportu, zgodnie z § 15 ust. 3,
    - c) obrót towarowy, według § 3 pkt 11,
    - d) informację, czy transport ma charakter „vansellingu”, zgodnie z § 3 pkt 27),
    - e) okres ubezpieczenia,
    - f) przyczyny, liczbę i wielkość szkód w ostatnich 3 latach.
3. Ubezpieczyciel może uzależnić zawarcie umowy ubezpieczenia od uzyskania dodatkowych informacji związanych z tą umową.
4. Jeżeli wniosek nie zawiera wszystkich danych albo został sporządzony wadliwie, Ubezpieczający powinien na wezwanie Ubezpieczyciela odpowiednio go uzupełnić albo sporządzić nowy wniosek w terminie 14 dni od daty otrzymania pisma Ubezpieczyciela.

§ 12

1. Ubezpieczający obowiązany jest podać do wiadomości Ubezpieczyciela wszystkie znane sobie okoliczności, o które Ubezpieczyciel zapytywał w formularzu oferty albo przed zawarciem umowy w innych pismach. Jeżeli Ubezpieczający zawiera umowę przez przedstawiciela, obowiązek ten ciąży również na przedstawicielu i obejmuje ponadto okoliczności jemu znane.

W razie zawarcia przez Ubezpieczyciela umowy ubezpieczenia mimo braku odpowiedzi na poszczególne pytania pominięte okoliczności uważa się za nieistotne.

2. W czasie trwania umowy ubezpieczenia Ubezpieczający obowiązany jest niezwłocznie zgłaszać Ubezpieczycielowi w formie pisemnej wszelkie zmiany okoliczności, o których mowa w ust.1, o które Ubezpieczyciel zapytywał we wniosku ubezpieczeniowym albo przed zawarciem umowy w innych pismach.
3. W razie zawarcia umowy ubezpieczenia na cudzy rachunek obowiązki określone w ust. 1 i 2 spoczywają zarówno na Ubezpieczającym, jak i na Ubezpieczonym, chyba że Ubezpieczony nie wiedział o zawarciu umowy na jego rachunek.
4. Ubezpieczyciel nie ponosi odpowiedzialności za skutki okoliczności, które z naruszeniem ust. 1 i 2 zostały podane do jego wiadomości. Jeżeli do naruszenia ust. 1 i 2 doszło z winy umyślnej, w razie wątpliwości przyjmuje się, że wypadek przewidziany umową i jego następstwa są skutkiem okoliczności, o których mowa w zdaniu poprzedzającym.

Umowa zawarta na cudzy rachunek

---

§ 13

1. Ubezpieczający może zawrzeć umowę ubezpieczenia na cudzy rachunek. Osoba, na której rachunek została zawarta umowa, jest w takim przypadku Ubezpieczonym.
2. Roszczenie o zapłatę składki przysługuje Ubezpieczycielowi wyłącznie przeciwko Ubezpieczającemu. Zarzut mający wpływ na odpowiedzialność Ubezpieczyciela może on podnieść również przeciwko Ubezpieczonemu.
3. Ubezpieczony jest uprawniony do żądania należnego świadczenia bezpośrednio od Ubezpieczyciela, chyba że strony uzgodniły inaczej; jednakże uzgodnienie takie nie może zostać dokonane, jeżeli wypadek już zaszedł.
4. W przypadku zawarcia umowy na cudzy rachunek Ubezpieczający zobowiązuje się do przekazania Ogólnych Warunków Ubezpieczenia Ubezpieczonemu. Jeżeli Ubezpieczony wyraża Ubezpieczającemu zgodę na finansowanie kosztu składki, to Ubezpieczający doręcza Ubezpieczonemu Ogólne Warunki Ubezpieczenia przed wyrażeniem przez Ubezpieczonego tej zgody. Ubezpieczony ma obowiązek potwierdzić doręczenie mu Ogólnych Warunków Ubezpieczenia na piśmie. Ubezpieczający ma obowiązek przekazać dokument z takim potwierdzeniem Ubezpieczycielowi.

Suma ubezpieczenia L wartość przedmiotu ubezpieczenia

---

§ 14

1. Wartością przedmiotu ubezpieczenia jest jego wartość w miejscu i momencie rozpoczęcia przewozu, odpowiadająca:
  - 1) dla rzeczy fabrycznie nowych:
    - a) wartości zakupu rzeczy przez Ubezpieczającego, określonej w fakturze zakupu, bez uwzględnienia podatku od towarów i usług (VAT), podlegającego odliczeniu zgodnie z obowiązującymi przepisami,

- b) wartości wytworzenia rzeczy (według definicji zawartej w § 3 pkt 31) przez Ubezpieczającego, określonej w zwyczajowym dokumencie wewnętrznym, jeżeli Ubezpieczającym jest wytwórca rzeczy,
  - c) wartości odtworzeniowej (według definicji zawartej w § 3 pkt 29), jeżeli wartość rzeczy uległa zmianie w okresie od dnia ich zakupu lub wytworzenia – zależnie od tego, czy zastosowanie ma ppkt a) czy b) – do dnia rozpoczęcia przewozu;
- 2) dla rzeczy używanych – wartości rzeczywiście, według definicji zawartej w § 3 pkt 30.
2. Jeżeli przewóz realizowany jest w wykonaniu umowy sprzedaży, wartość przedmiotu ubezpieczenia ustalona zgodnie z ust. 1 pkt 1) i 2) może zostać zwiększona o następujące wielkości:
- 1) spodziewany zysk do wysokości 10% – jeżeli Ubezpieczającym jest sprzedający,
  - 2) przewoźne – jeżeli przewóz dokonywany jest transportem obcym, a Ubezpieczający ma obowiązek je opłacić,
  - 3) podatek od towarów i usług (VAT), podlegający odliczeniu zgodnie z obowiązującymi przepisami.
3. Zwiększenie wartości przedmiotu ubezpieczenia o wielkości wymienione w niniejszym paragrafie wymaga uprzedniego uzgodnienia z Ubezpieczycielem, a wielkości, o które wartość przedmiotu ubezpieczenia została zwiększona, powinny być wymienione we wniosku ubezpieczeniowym.

§ 15

1. Suma ubezpieczenia określana jest w umowie ubezpieczenia na podstawie wartości przedmiotu ubezpieczenia, określonej zgodnie z § 14.
2. Z zastrzeżeniem ust. 4 i 5, suma ubezpieczenia stanowi górną granicę odpowiedzialności Ubezpieczyciela z tytułu utraty, ubytku lub uszkodzenia przedmiotu ubezpieczenia wynikłych z jednego zdarzenia.
3. W przypadku obrotowych umów ubezpieczenia suma ubezpieczenia odpowiada maksymalnej wartości rzeczy, a w przypadku jednostkowych umów ubezpieczenia – jest równa wartości rzeczy, ustalonej zgodnie z § 14, na jednym środku transportu (tj. na jednym pojeździe drogowym lub ich zespole, na jednym składzie kolejowym, na pokładzie jednego samolotu, na jednym śródlądowym środku transportu lub ich zespole).
4. Jeżeli suma ubezpieczenia jest wyższa od wartości przedmiotu ubezpieczenia, umowa ubezpieczenia nie ma skutku prawnego w odniesieniu do nadwyżki sumy ubezpieczenia ponad wartość przedmiotu ubezpieczenia.
5. Jeżeli suma ubezpieczenia jest niższa od wartości przedmiotu ubezpieczenia, należne odszkodowanie przysługiwać będzie w takiej proporcji, w jakiej suma ubezpieczenia pozostaje do wartości przedmiotu ubezpieczenia.

Składka ubezpieczeniowa

---

§ 16

Ubezpieczyciel ustala składkę ubezpieczeniową po dokonaniu oceny ryzyka.

§ 17

1. W przypadku jednostkowej umowy ubezpieczenia składka ubezpieczeniowa naliczana jest od sumy ubezpieczenia.
2. W przypadku jednostkowej umowy ubezpieczenia składka płatna jest w dniu zawarcia umowy ubezpieczenia lub w terminie określonym przez Ubezpieczyciela.

§ 18

1. W przypadku obrotowej umowy ubezpieczenia składka naliczana jest od obrotu towarowego w okresie ubezpieczenia.
2. W przypadku obrotowej umowy ubezpieczenia strony uzgadniają szczegółowe zasady sposobu zapłaty składki.
3. Ostateczne rozliczenie składki w przypadku obrotowej umowy ubezpieczenia następuje najpóźniej w terminie 14 dni od daty zakończenia okresu ubezpieczenia na podstawie pisemnego oświadczenia o rzeczywiście osiągniętym obrocie towarowym, w rozumieniu § 3 pkt 11, podpisanego przez osobę uprawnioną do złożenia takiego oświadczenia.
4. Jeżeli wykazywany rzeczywisty obrót towarowy jest niższy od deklarowanego o co najmniej 20%, Ubezpieczający ma obowiązek, na wniosek Ubezpieczyciela i we wskazanym przez niego terminie, przedłożenia mu także wyciągu z ksiąg rachunkowych podpisanego przez głównego księgowego, a Ubezpieczyciel, obowiązany jest do zwrotu nadpłaconej składki pomniejszonej o 20% z tytułu kosztów manipulacyjnych.
5. Jeżeli wykazywany rzeczywisty obrót towarowy jest wyższy od deklarowanego, Ubezpieczający ma obowiązek we wskazanym przez Ubezpieczyciela terminie zapłaty składki wyrównawczej.

§ 19

Strony mogą uzgodnić rozłożenie składki na raty.

§ 20

W przypadku ubezpieczenia kompleksowego, w rozumieniu § 3 pkt 23), oraz w stosunku do obrotowych umów ubezpieczenia składka naliczana jest wg stawek uwzględniających zniżkę.

Okres ubezpieczenia i czas trwania odpowiedzialności ubezpieczyciela

---

§ 21

1. Odpowiedzialność Ubezpieczyciela rozpoczyna się od dnia i godziny wskazanej w umowie jako początek okresu ubezpieczenia, pod warunkiem że składka lub jej pierwsza rata zostanie zapłacona w terminie wskazanym w umowie ubezpieczenia, z zastrzeżeniem postanowień ust. 2 i ust. 3.
2. W przypadku gdy Ubezpieczyciel ponosi odpowiedzialność przed zapłaceniem składki lub jej pierwszej raty, a składka nie zostanie zapłacona w terminie, Ubezpieczyciel może wypowiedzieć umowę ze skutkiem natychmiastowym i żądać zapłaty składki za okres, przez który udzielał ochrony ubezpieczeniowej. W przypadku braku wypowiedzenia umowa wygasa z końcem okresu, na który przypadła niezapłacona składka.
3. Niezapłacenie kolejnej raty składki w podanej przez Ubezpieczyciela wysokości w terminie powoduje ustanie odpowiedzialności Ubezpieczyciela tylko wtedy, gdy po upływie terminu na zapłatę raty składki Ubezpieczyciel wezwie Ubezpieczającego do zapłaty z zagrożeniem, że brak zapłaty w terminie 7 dni od doręczenia wezwania spowoduje ustanie odpowiedzialności.
4. Jeżeli zapłata dokonywana jest w formie przelewu bankowego lub przekazu pocztowego, za dzień zapłaty uważa się dzień zlecenia zapłaty w banku lub w urzędzie pocztowym na właściwy rachunek Ubezpieczyciela – pod warunkiem że na rachunku Ubezpieczającego były zgromadzone wystarczające środki, w odmiennym przypadku za dzień zapłaty uważa się dzień uznania rachunku Ubezpieczyciela odpowiednią kwotą.
5. Za zapłatę składki lub raty składki uważa się zapłatę kwoty wynikającej z umowy ubezpieczenia.
6. Odpowiedzialność Ubezpieczyciela kończy się z upływem okresu ubezpieczenia, chyba że stosunek ubezpieczeniowy wygaśnie przed tym terminem.

Obowiązek zapobiegania szkodzie i postępowanie w przypadku szkody

---

§ 22

1. W razie zajścia wypadku Ubezpieczony obowiązany jest użyć dostępnych mu środków w celu ratowania przedmiotu ubezpieczenia oraz zapobieżenia szkodzie lub zmniejszenia jej rozmiarów.
2. Jeżeli Ubezpieczony umyślnie lub wskutek rażącego niedbalstwa nie zastosował środków określonych w ust. 1, Ubezpieczyciel jest wolny od odpowiedzialności za szkody powstałe z tego powodu.

§ 23

1. Ubezpieczający ma obowiązek w terminie nie późniejszym niż 24 godziny od daty powstania szkody lub uzyskania o niej wiadomości powiadomić Ubezpieczyciela o wypadku pod numerem telefonu: 801 107 107 lub 58 555 5 555.
2. W razie naruszenia z winy umyślnej lub rażącego niedbalstwa obowiązku określonego w ustępie poprzedzającym Ubezpieczyciel może odpowiednio zmniejszyć odszkodowanie, jeżeli naruszenie przyczyniło się do zwiększenia szkody lub uniemożliwiło Ubezpieczycielowi ustalenie okoliczności i skutków wypadku.
3. Skutki braku zawiadomienia Ubezpieczyciela o wypadku nie następują, jeżeli Ubezpieczyciel w terminie wyznaczonym do zawiadomienia otrzymał wiadomość o okolicznościach, które należało podać do jego wiadomości.
4. W razie zawarcia umowy ubezpieczenia na cudzy rachunek obowiązkiem określonym w paragrafie poprzedzającym można obciążyć zarówno Ubezpieczającego, jak i Ubezpieczonego, chyba że Ubezpieczony nie wie o zawarciu umowy na jego rachunek.

§ 24

1. Ubezpieczający zobowiązany jest:
  - 1) w przypadku zajścia okoliczności, o których mowa w § 23 ust. 1, udostępnić Ubezpieczycielowi uszkodzone rzeczy do oględzin w stanie niezmienionym, chyba że zmiana jest niezbędna w celu wykonania obowiązku określonego w § 22 ust. 1, oraz umożliwić Ubezpieczycielowi dokonanie czynności niezbędnych do ustalenia okoliczności powstania szkody, jej przyczyny i rozmiaru oraz zasadności i wysokości roszczenia, a także:
    - a) w przypadku szkody jawnej w momencie dostarczenia rzeczy, we własnym imieniu pisemnie zgłosić przewoźnikowi szkodę przed przyjęciem rzeczy i sporządzić z przewoźnikiem protokół wspólny stwierdzający okoliczności i przyczyny powstania szkody, jej charakter oraz rozmiar; jeżeli po zdarzeniu szkodowym ładunek został zwrócony do nadawcy, obowiązki wymienione w niniejszym punkcie obciążają nadawcę,
    - b) w przypadku szkody niedającej się z zewnątrz zauważyć w momencie dostarczenia (odbioru), we własnym imieniu pisemnie zgłosić szkodę przewoźnikowi i wezwać go do sporządzenia protokołu wspólnego bezzwłocznie po stwierdzeniu szkody, nie później jednak niż w ciągu 7 dni od chwili wydania rzeczy przez przewoźnika; jeżeli po zdarzeniu szkodowym ładunek został zwrócony do nadawcy, obowiązki wymienione w niniejszym punkcie obciążają nadawcę,
  - 2) w przypadku przewozu dokonywanego transportem własnym – sporządzić protokół wspólny nadawcy, odbiorcy oraz kierowcy lub komisyjny protokół wewnętrzny nadawcy lub odbiorcy – zależnie od konkretnego stanu faktycznego – również z udziałem kierowcy,
  - 3) jeżeli istnieje podejrzenie, że szkoda powstała wskutek przestępstwa lub wypadku, bezzwłocznie zgłosić zdarzenie policji,
  - 4) zabezpieczyć Ubezpieczycielowi prawa regresowe do osób trzecich, spoza stosunku ubezpieczeniowego, które mogą być odpowiedzialne za powstanie szkody – w szczególności przez wykonanie obowiązku przewidzianego w ust. 1, pkt 1) ppkt a) oraz b), a także poprzez bezzwłoczne wystosowanie we własnym imieniu pisemnego powiadomienia tych osób o zdarzeniu oraz o tym,

że obciąża się je odpowiedzialnością i dochodzone będą od nich roszczenia, które wstępnie szacowane są na kwotę odpowiadającą wysokości powstałej szkody,

- 5) udzielić Ubezpieczycielowi wszelkich informacji, które mogą być istotne dla oceny odpowiedzialności osób trzecich, spoza stosunku ubezpieczeniowego, w stosunku do których może mu przysługiwać roszczenie regresowe,
  - 6) dostarczyć Ubezpieczycielowi pełną dokumentację niezbędną do identyfikacji rzeczy oraz ustalenia okoliczności powstania szkody, jej przyczyn i rozmiarów, o którą Ubezpieczyciel zwróci się w odrębnym piśmie.
2. Niedopełnienie lub naruszenie przez Ubezpieczającego obowiązków wyszczególnionych w § 24 ust. 1 albo w klauzulach, o których mowa w § 6, może być podstawą do odmowy wypłaty odszkodowania w całości lub w części w zakresie, w jakim niedopełnienie obowiązków miało wpływ na ustalenie okoliczności, przyczyny lub rozmiaru szkody albo uniemożliwiło Ubezpieczycielowi skuteczne dochodzenie praw regresowych.

§ 25

Ubezpieczający zobowiązany jest informować Ubezpieczyciela o zmianie adresu miejsca zamieszkania lub siedziby.

Ustalenie rozmiaru szkody i wysokość odszkodowania

---

§ 26

1. Osobą uprawnioną do otrzymania należnego odszkodowania jest osoba, która w chwili wystąpienia zdarzenia powodującego szkodę ponosiła ryzyko transportowe, zgodnie z § 3 pkt 16) i § 4 ust. 1.
2. Podstawą obliczenia rozmiaru szkody jest wartość przedmiotu ubezpieczenia ustalona zgodnie z § 14.
3. Jeżeli przedmiotem ubezpieczenia są rzeczy uszkodzone, odszkodowanie z tytułu jego utraty, ubytku lub uszkodzenia zostaje pomniejszone o koszt przewidywanych napraw.
4. Odszkodowanie z tytułu utraty, ubytku lub uszkodzenia przedmiotu ubezpieczenia ustala się w kwocie odpowiadającej rozmiarowi szkody spowodowanej ryzykami objętymi ubezpieczeniem, w granicach sumy ubezpieczenia.
5. W granicach sumy ubezpieczenia Ubezpieczyciel pokrywa także szkody powstałe wskutek akcji ratowniczej, o których mowa w § 7. Szkody te pokrywane są w takiej proporcji, w jakiej suma ubezpieczenia pozostaje do wartości przedmiotu ubezpieczenia, zgodnie z zasadą wyrażoną w § 15 ust. 4 i 5.
6. Koszty, o których mowa w § 8, Ubezpieczyciel zwraca ponad sumę ubezpieczenia, lecz nie więcej niż o 5% sumy ubezpieczenia, osobno dla kosztów określonych zgodnie z § 8 w punktach a), b) i c).
7. Rozmiar szkody zmniejsza się o wartość pozostałości, które mogą być przeznaczone do dalszego użytku, przeróbki lub sprzedaży.
8. W przypadku uszkodzenia przedmiotu ubezpieczenia, który nadaje się do naprawy, odszkodowanie ustala się na podstawie poniesionego kosztu naprawy, jednakże nie może ono przekroczyć wartości uszkodzonego przedmiotu ubezpieczenia.
9. Jeżeli przedmiotem ubezpieczenia są maszyny lub urządzenia, odszkodowanie nie może przekroczyć kosztu wymiany lub naprawy części, która uległa utracie lub uszkodzeniu, powiększonego o koszty dostarczenia tej części i jej ponownego montażu, o ile zostały poniesione, z zastrzeżeniem, iż odszkodowanie nie może przekroczyć wartości całej maszyny lub urządzenia.
10. W razie uszkodzenia przedmiotu ubezpieczenia w stopniu kwalifikującym go do sprzedaży po obniżonych cenach rozmiar szkody stanowi różnica pomiędzy wartością przedmiotu ubezpieczenia przed wypadkiem a ceną ustaloną w drodze przeteny, o której terminie Ubezpieczający obowiązany jest powiadomić Ubezpieczyciela.

§ 27

Franszyza redukcyjna wynosi 250 zł, chyba, że w umowie ubezpieczenia ustalono franszyzę na innym poziomie.

Wypłata odszkodowania

---

§ 28

1. Ubezpieczyciel obowiązany jest wypłacić odszkodowanie na podstawie uznania roszczenia, w wyniku własnych ustaleń dokonanych w postępowaniu dotyczącym ustalenia stanu faktycznego, zasadności roszczeń i wysokości odszkodowania, w terminie 30. dni licząc od daty otrzymania zawiadomienia o wypadku.
2. Jeżeli wyjaśnienie okoliczności koniecznych do ustalenia odpowiedzialności Ubezpieczyciela albo wysokości odszkodowania w terminie wskazanym w ust. 1 okazało się niemożliwe, odszkodowanie powinno być wypłacone w ciągu 14 dni od dnia, w którym przy zachowaniu należytej staranności wyjaśnienie tych okoliczności było możliwe. Jednakże bezsporną część odszkodowania Ubezpieczyciel wypłaca w terminie określonym w ust. 1.
3. O ile nie umówiono się inaczej, suma pieniężna wypłacona przez Ubezpieczyciela nie może być wyższa od poniesionej szkody.
4. Ubezpieczyciel wypłaca odszkodowanie na podstawie uznania roszczenia uprawnionego z umowy ubezpieczenia w wyniku własnych ustaleń dokonanych w postępowaniu, o którym mowa w ust. 1 i 2, zawartej z nim ugody lub prawomocnego orzeczenia sądu.
5. Uprawniony z umowy ubezpieczenia obowiązany jest do udokumentowania zasadności zgłoszonego roszczenia, a Ubezpieczyciel zastrzega sobie prawo do weryfikacji przedłożonych dokumentów oraz zasięgnięcia opinii ekspertów.
6. Jeżeli ten sam przedmiot ubezpieczenia w tym samym czasie jest ubezpieczony od tego samego ryzyka u dwóch lub więcej ubezpieczycieli na sumy, które łącznie przewyższają jego wartość ubezpieczeniową, Ubezpieczający nie może żądać świadczenia przenoszącego wysokość szkody. Między Ubezpieczycielami każdy z nich odpowiada w takim stosunku, w jakim przyjęta przez niego suma ubezpieczenia pozostaje do łącznych sum wynikających z podwójnego lub wielokrotnego ubezpieczenia.
7. Jeżeli Ubezpieczający nie zgadza się ze stanowiskiem Ubezpieczyciela co do odmowy zaspokojenia roszczenia albo co do wysokości odszkodowania, może w terminie 30 dni od dnia otrzymania zawiadomienia w tej sprawie zgłosić, za pośrednictwem Przedstawicielstwa Sopockiego Towarzystwa Ubezpieczeń ERGO Hestia SA, które wydało to stanowisko, pisemne żądanie ponownego rozpatrzenia sprawy przez Zarząd Ubezpieczyciela.

§ 29

Odszkodowanie podlega zwrotowi w całości lub części na rzecz Ubezpieczyciela w przypadkach, gdy odnaleziono przesyłkę, za którą osoba uprawniona otrzymała odszkodowanie.

Regres ubezpieczeniowy

---

§ 30

1. Z dniem wypłaty odszkodowania przechodzi na Ubezpieczyciela przysługujące Ubezpieczającemu roszczenie do osoby trzeciej odpowiedzialnej za szkodę, do wysokości wypłaconego odszkodowania.
2. Nie przechodzą na ubezpieczyciela roszczenia ubezpieczającego przeciwko osobom, z którymi ubezpieczający pozostaje we wspólnym gospodarstwie domowym, chyba że sprawca wyrządził szkodę umyślnie.

3. W razie zrzeczenia się przez Ubezpieczającego, bez zgody Ubezpieczyciela, praw przysługujących mu do osób trzecich z tytułu szkód Ubezpieczyciel może odmówić wypłaty odszkodowania w całości lub w części, a w przypadku gdy odszkodowanie zostało już wypłacone, podlega ono zwrotowi w całości lub w części.

Wygaśnięcie stosunku ubezpieczeniowego

---

§ 31

Jeżeli umowę ubezpieczenia zawarto na okres przekraczający 6 miesięcy, Ubezpieczający ma prawo odstąpienia od umowy w okresie 30 dni, a w przypadku, gdy Ubezpieczający jest przedsiębiorcą w terminie 7 dni od dnia zawarcia umowy. Jeżeli najpóźniej w chwili zawarcia umowy Ubezpieczyciel nie poinformował Ubezpieczającego będącego konsumentem o prawie odstąpienia od umowy, termin 30 dni biegnie od dnia, w którym Ubezpieczający będący konsumentem dowiedział się o tym prawie. Odstąpienie od Umowy Ubezpieczenia nie zwalnia Ubezpieczającego z obowiązku zapłacenia składki ubezpieczeniowej za okres, w jakim Ubezpieczyciel udzielał Ochrony Ubezpieczeniowej.

§ 32

W razie ujawnienia okoliczności, która pociąga za sobą istotną zmianę prawdopodobieństwa wypadku, każda ze stron umowy ubezpieczenia może żądać odpowiedniej zmiany wysokości składki, poczynając od chwili, w której zaszła ta okoliczność, nie wcześniej jednak niż od początku bieżącego okresu ubezpieczenia. W razie zgłoszenia takiego żądania druga strona może w terminie 14 dni wypowiedzieć umowę ze skutkiem natychmiastowym.

Postanowienia końcowe

---

§ 33

Jeżeli umowę ubezpieczenia zawarto na okres przekraczający 6 miesięcy, Ubezpieczający ma prawo odstąpienia od umowy w okresie 30 dni, a w przypadku gdy Ubezpieczający jest przedsiębiorcą w terminie 7 dni od dnia zawarcia umowy. Jeżeli najpóźniej w chwili zawarcia umowy Ubezpieczyciel nie poinformował Ubezpieczającego będącego konsumentem o prawie odstąpienia od umowy, termin 30 dni biegnie od dnia, w którym Ubezpieczający będący konsumentem dowiedział się o tym prawie. Odstąpienie od Umowy Ubezpieczenia nie zwalnia Ubezpieczającego z obowiązku zapłacenia składki ubezpieczeniowej za okres, w jakim Ubezpieczyciel udzielał Ochrony Ubezpieczeniowej.

§ 34

1. Ubezpieczony, Ubezpieczający lub uprawniony z umowy ubezpieczenia może zgłosić zastrzeżenia dotyczące usług świadczonych przez ERGO Hestię (reklamacja):
  - 1) poprzez formularz na stronie internetowej: www.ergohestia.pl;
  - 2) telefonicznie, pod numerem: 801 107 107 lub 58 555 5 555;
  - 3) pisemnie, na adres siedziby Sopockiego Towarzystwa Ubezpieczeń ERGO Hestia SA, ul. Hestii 1, 81-731 Sopot;
  - 4) ustnie lub pisemnie podczas wizyty w jednostce Sopockiego Towarzystwa Ubezpieczeń ERGO Hestia SA.
2. Reklamacje rozpatrywane są przez jednostkę organizacyjną powołaną w tym celu przez Zarząd ERGO Hestii.
3. Odpowiedź na reklamację zostanie wysłana w ciągu 30 dni od dnia jej otrzymania na piśmie lub za pomocą innego trwałego nośnika informacji lub pocztą elektroniczną – na wniosek osoby zgłaszającej.

4. W szczególnie skomplikowanych przypadkach, uniemożliwiających rozpatrzenie reklamacji i udzielenie odpowiedzi w terminie określonym powyżej, odpowiedź zostanie wysłana w ciągu 60 dni od dnia otrzymania.
5. Osoby wskazane w ust. 1, w niestandardowych sprawach, mogą się zwrócić do Rzecznika Klienta ERGO Hestii poprzez formularz na stronie: www.ergohestia.pl.
6. Osoby wskazane w ust. 1, będące osobą fizyczną, mogą wystąpić z wnioskiem o rozpatrzenie sprawy do Rzecznika Finansowego.

§ 35

W sprawach nieuregulowanych w niniejszych Ogólnych Warunkach Ubezpieczenia mają zastosowanie przepisy ustawy o działalności ubezpieczeniowej, Kodeksu cywilnego i inne obowiązujące przepisy prawa polskiego.

§ 36

1. Umowy ubezpieczenia zawierane są na podstawie prawa polskiego.
2. Spory wynikające z umowy ubezpieczenia są rozpatrywane według prawa polskiego i mogą być dochodzone przed sądami według właściwości ogólnej albo przed sądem właściwym dla:
  - 1) miejsca zamieszkania lub siedziby Ubezpieczającego, Ubezpieczonego lub uprawnionego z umowy ubezpieczenia,
  - 2) miejsca zamieszkania spadkobiercy Ubezpieczonego lub spadkobiercy uprawnionego z umowy ubezpieczenia.
3. Strony umowy ubezpieczenia mogą poddać wynikające z niej spory pod rozstrzygnięcie sądu polubownego.

§ 37

Niniejsze Ogólne Warunki Ubezpieczenia wchodzi w życie 1 stycznia 2016 roku i mają zastosowanie do umów zawartych od tej daty.

Prezes Zarządu

Piotr Maria Śliwicki

Członek Zarządu
ds. Ubezpieczeń

Adam Roman

Dodatek do Ogólnych Warunków Ubezpieczenia (Klauzule wymienione w § 6)

Klauzula CK/1

1. Dla przewozów dokonywanych transportem własnym, z zastrzeżeniem pozostałych postanowień Ogólnych Warunków Ubezpieczenia Rzeczy w Krajowym Przewozie Drogowym, Kolejowym, Lotniczym lub Śródlądowym (Cargo) z dnia 10 sierpnia 2007 r., podstawowy zakres ubezpieczenia, określony w § 5 ust. 1, zostaje rozszerzony o ryzyko kradzieży rzeczy z pojazdu z włamaniem do pojazdu oraz kradzież rzeczy wraz z pojazdem, z zastrzeżeniem łącznego spełnienia poniższych warunków:
  - 1) pojazd użyty do przewozu konstrukcyjnie przeznaczony jest do przewozu towarów,
  - 2) w pojeździe pozostawionym bez opieki osób dokonujących przewozu wszystkie okna i inne otwory dające dostęp do wnętrza pojazdu lub przewożonych rzeczy są w należyłym stanie technicznym i zamknięte na klucz,
  - 3) w pojeździe pozostawionym bez opieki osób dokonujących przewozu uruchomiony został alarm antywłamaniowy posiadający atestację ważną w dacie wystąpienia zdarzenia szkodowego oraz co najmniej jedno z następujących urządzeń: blokada kierownicy, blokada skrzyni biegów, immobilizer lub inne urządzenie uniemożliwiające uruchomienie pojazdu, przy czym urządzenia te muszą być atestowane i sprawne,
  - 4) wewnątrz przestrzeni ładunkowej pojazdu nie jest widoczne z zewnątrz,
  - 5) kierowca pozostawiający pojazd z towarem wyłączył silnik, zamknął pojazd na klucz, zabrał ze sobą kluczyki do pojazdu, dowód rejestracyjny, prawo jazdy oraz dokumenty ładunkowe,
  - 6) od godziny 22:00 do godziny 6:00 pojazd pozostawiony bez opieki osób dokonujących przewozu zaparkowany jest:
    - a) w garażu należycie zabezpieczonym i zamkniętym na klucz,
    - b) lub na parkingu, jeżeli urządzenie i organizacja parkingu prowadzi jednoznacznie do oceny, że samochody są całodobowo pilnowane przez obsługę parkingu i chronione przed kradzieżą, przy czym:
      - parking jest ogrodzony ze wszystkich stron stałym ogrodzeniem i posiada zamykaną bramę wjazdową lub szlaban wjazdu obsługiwane przez wartownika,
      - przy wyjeździe wartownicy sprawdzają, czy osoba wyprowadzająca samochód jest do tego uprawniona.
2. Ubezpieczający powinien udzielić wszystkim osobom, którymi posługuje się przy dokonywaniu przewozów, pisemnej instrukcji zgodnej z warunkami określonymi w niniejszej klauzuli.
3. Udział własny Ubezpieczającego w każdej szkodzie powstałej wskutek kradzieży wynosi 10%, nie mniej jednak niż 250 zł.
4. W przypadku szkody powstałej wskutek kradzieży Ubezpieczający zobowiązany jest wykazać, iż zostały spełnione warunki niniejszej klauzuli.

Klauzula CK/2

Dla przewozów dokonywanych transportem obcym, z zastrzeżeniem pozostałych postanowień Ogólnych Warunków Ubezpieczenia Rzeczy w Krajowym Przewozie Drogowym, Kolejowym, Lotniczym lub Śródlądowym (Cargo) z dnia 10 sierpnia 2007 r., podstawowy zakres ubezpieczenia, określony w § 5 ust. 1, zostaje rozszerzony o ryzyko kradzieży.

Klauzula CK/3Z

---

1. Z zastrzeżeniem pozostałych postanowień Ogólnych Warunków Ubezpieczenia Rzeczy w Krajowym Przewozie Drogowym, Kolejowym, Lotniczym lub Śródlądowym (Cargo) z dnia 10 sierpnia 2007 r., ochrona ubezpieczeniowa obejmuje utratę, ubytek lub uszkodzenie przedmiotu ubezpieczenia wskutek: upadku, uderzenia, uszkodzenia przez urządzenia załadownicze, podczas i w związku z operacjami załadunkowymi na środek transportu, dokonywanymi w miejscu nadania przed rozpoczęciem przewozu.
2. Za początek operacji załadunkowych uważany jest moment, gdy przedmiot ubezpieczenia zostanie uniesiony w miejscu składowania nadawcy w celu bezpośredniego umieszczenia na środku transportu, a za zakończenie – moment jego umieszczenia i zamocowania na środku transportu.
3. W przypadku zdarzenia mogącego angażować odpowiedzialność Ubezpieczyciela Ubezpieczający zobowiązany jest przedłożyć Ubezpieczycielowi dodatkowo dokumenty stwierdzające, kto i na czyje zlecenie dokonywał operacji załadunkowych.

Klauzula CK/3W

---

1. Z zastrzeżeniem pozostałych postanowień Ogólnych Warunków Ubezpieczenia Rzeczy w Krajowym Przewozie Drogowym, Kolejowym, Lotniczym lub Śródlądowym (Cargo) z dnia 10 sierpnia 2007 r., ochrona ubezpieczeniowa obejmuje utratę, ubytek lub uszkodzenie przedmiotu ubezpieczenia wskutek: upadku, uderzenia, uszkodzenia przez urządzenia załadownicze, podczas i w związku z operacjami wyładunkowymi ze środka transportu, dokonywanymi w miejscu przeznaczenia, po zakończeniu przewozu.
2. Za początek operacji wyładunkowych uważany jest moment rozpoczęcia usuwania mocowań transportowych, a za zakończenie – moment umieszczenia przedmiotu ubezpieczenia w miejscu złożenia, bezpośrednio po zdjęciu ze środka transportu.
3. W przypadku zdarzenia mogącego angażować odpowiedzialność Ubezpieczyciela Ubezpieczający zobowiązany jest przedłożyć Ubezpieczycielowi dodatkowo dokumenty stwierdzające, kto i na czyje zlecenie dokonywał operacji wyładunkowych.

Klauzula CK/3ZW

---

1. Z zastrzeżeniem pozostałych postanowień Ogólnych Warunków Ubezpieczenia Rzeczy w Krajowym Przewozie Drogowym, Kolejowym, Lotniczym lub Śródlądowym (Cargo) z 10 sierpnia 2007 r., ochrona ubezpieczeniowa obejmuje utratę, ubytek lub uszkodzenie przedmiotu ubezpieczenia wskutek: upadku, uderzenia, uszkodzenia przez urządzenia załadownicze podczas i w związku z operacjami załadunkowymi na środek transportu, dokonywanymi w miejscu nadania przed rozpoczęciem przewozu, oraz podczas i w związku z operacjami wyładunkowymi ze środka transportu, dokonywanymi w miejscu przeznaczenia po zakończeniu przewozu.

2. Za początek operacji załadunkowych uważany jest moment, gdy przedmiot ubezpieczenia zostanie uniesiony w miejscu składowania nadawcy w celu bezpośredniego umieszczenia na środku transportu, a za zakończenie – moment jego umieszczenia i zamocowania na środku transportu.
3. Za początek operacji wyładunkowych uważany jest moment rozpoczęcia usuwania mocowań transportowych, a za zakończenie – moment umieszczenia przedmiotu ubezpieczenia w miejscu złożenia, bezpośrednio po zdjęciu ze środka transportu.
4. W przypadku zdarzenia mogącego angażować odpowiedzialność Ubezpieczyciela Ubezpieczający zobowiązany jest przedłożyć Ubezpieczycielowi dodatkowo dokumenty stwierdzające, kto i na czyje zlecenie dokonywał operacji załadunkowych oraz wyładunkowych.

Instytutowe Klauzule Ładunkowe

Uwaga: tłumaczenie z języka angielskiego, w przypadku jakichkolwiek nieścisłości, niejasności, czy trudności interpretacyjnych zastrzega się pierwszeństwo oryginalnego tekstu angielskiego!

Klauzule niniejsze mają charakter czysto przykładowy.

Mogą zostać ustalone odmienne warunki polisowe. Klauzule okazowe są dostępne na życzenie osób zainteresowanych.

W szczególności:

- a) w odniesieniu do dowolnej klauzuli, która wyłącza z ochrony szkody, Ubezpieczyciele mogą uzgodnić [warunki w ramach] odrębnej polisy ubezpieczeniowej obejmującej ochroną takie szkody lub mogą rozszerzyć zakres ochrony w ramach klauzuli, aby objąć takie zdarzenie,
- b) w odniesieniu do klauzul, które uzależniają ochronę dla określonych ryzyk od wypełnienia szczególnych warunków, każdy Ubezpieczyciel może dokonać zmiany rzeczonych warunków.

Instytutowe Klauzule Ładunkowe (A) 1/1/09

RYZYKA OBJĘTE UBEZPIECZENIEM RYZYKA

1. Niniejsze ubezpieczenie obejmuje wszelkie ryzyka straty lub uszkodzenia przedmiotu ubezpieczenia, z wyjątkiem wymienionych niżej w klauzulach 4, 5, 6 i 7.

AWARIA WSPÓLNA

2. Niniejsze ubezpieczenie obejmuje koszty awarii wspólnej i ratownictwa, rozliczone lub ustalone zgodnie z umową przewozu i/lub właściwym prawem i praktyką, poniesione w celu uniknięcia lub w związku z uniknięciem szkody z jakiegokolwiek przyczyny, z wyjątkiem przyczyn wyłączonych w klauzulach 4, 5, 6 i 7 poniżej.

KLAUZULA „ZDERZENIA Z OBOPÓLNEJ WINY”

3. Niniejsze ubezpieczenie zapewnia Ubezpieczonemu odszkodowanie w zakresie ryzyk objętych ochroną na mocy niniejszych warunków z tytułu odpowiedzialności wynikającej z zamieszczonej w umowie frachtowej [przewozu] klauzuli „Zderzenia z obopólnej winy”. W przypadku jakiegokolwiek roszczenia ze strony przewoźnika na podstawie takiej klauzuli, Ubezpieczony zgadza się powiadomić Ubezpieczyciela, który – na własny koszt – będzie uprawniony do prowadzenia obrony ubezpieczonego przed takim roszczeniem.

WYŁĄCZENIA

4. Niniejsze ubezpieczenie w żadnym razie nie obejmuje:
  - 4.1 straty, uszkodzenia ani wydatków, jakie można przypisać umyślnemu przewinieniu ubezpieczonego,
  - 4.2 zwykłego wycieku, zwykłej utraty na wadze lub objętości, lub zwykłego zużycia przedmiotu ubezpieczenia,
  - 4.3 straty, uszkodzenia ani wydatków spowodowanych niedostatecznym albo niewłaściwym opakowaniem lub przygotowaniem przedmiotu ubezpieczenia, aby mógł wytrzymać zwyczajne warunki ubezpieczonego przewozu wówczas, gdy zasztatowanie wykonane zostaje przez Ubezpieczonego lub jego pracowników przed rozpoczęciem niniejszego ubezpieczenia (w rozumieniu niniejszych klauzul:

- „opakowanie” obejmuje zasztautowanie w kontenerze, a termin
  - „pracownicy” nie obejmuje samodzielnych wykonawców) osoby, za które ponosi on odpowiedzialność,
- 4.4 straty, uszkodzenia ani wydatków spowodowanych wadą ukrytą lub naturalnymi właściwościami przedmiotu ubezpieczenia,
- 4.5 straty, uszkodzenia ani wydatków spowodowanych opóźnieniem, nawet gdyby opóźnienie to spowodowane zostało ryzykiem objętym ubezpieczeniem (z wyjątkiem wydatków płatnych na podstawie klauzuli 2),
- 4.6 straty, uszkodzenia ani wydatków wynikających z niewypłacalności lub uchybień finansowych właściciela, armatora, zarządzającego, operatora lub czarterującego statek w sytuacji gdy w czasie załadunku przedmiotu ubezpieczenia na pokład jednostki pływającej, Ubezpieczony był świadom lub – w ramach prowadzonej działalności gospodarczej – winien być świadom, iż taka niewypłacalność lub uchybienie finansowe mogą powstrzymać wykonanie podróży w zwykłym trybie. Niniejsze wyłączenie nie ma zastosowania w sytuacji kiedy umowa ubezpieczenia została przeniesiona na rzecz strony roszczącej na podstawie niniejszej klauzuli, która nabyła lub zgodziła się nabyć przedmiot ubezpieczenia w dobrej wierze na mocy wiążącego kontraktu.
- 4.7 straty, uszkodzenia ani wydatków bezpośrednio lub pośrednio spowodowanych przez lub wynikających z użycia jakiejkolwiek broni wojennej o działaniu opartym na rozszczepieniu atomowym lub jądrowym i/lub fuzji albo innej podobnej reakcji albo sile radioaktywnej lub materii radioaktywnej.
5. 5.1 Niniejsze ubezpieczenie w żadnym razie nie obejmuje straty, szkody, lub wydatków wynikających z:
- 5.1.1 braku zdolności żeglugowej lub niezdatności statku lub jednostki pływającej do bezpiecznego przewozu przedmiotu ubezpieczenia w sytuacji gdy Ubezpieczony wiedział o takiej niezdolności żeglugowej lub niezdatności w czasie załadunku przedmiotu ubezpieczenia na pokład jednostki pływającej,
  - 5.1.2 niezdatności kontenera lub środka przewozu do bezpiecznego przewozu przedmiotu ubezpieczenia, wówczas gdy załadunek zostaje przeprowadzony:
    - a) przed rozpoczęciem ochrony w ramach niniejszego ubezpieczenia, lub
    - b) przez Ubezpieczonego lub jego pracowników, a są oni świadomi takiej niezdatności w czasie załadunku.
- 5.2 Wyłączenie 5.1.1 powyżej nie ma zastosowania w sytuacji kiedy umowa ubezpieczenia została przeniesiona na rzecz strony roszczącej na podstawie niniejszej klauzuli, która nabyła lub zgodziła się nabyć przedmiot ubezpieczenia w dobrej wierze na mocy wiążącego kontraktu.
- 5.3 Ubezpieczyciel zrzeka się prawa do zarzutu naruszenia dorozumianych zastrzeżeń o zdatności żeglugowej statku i zdatności statku do przewozu przedmiotu ubezpieczenia do miejsca przeznaczenia.
6. Niniejsze ubezpieczenie w żadnym razie nie obejmuje straty, uszkodzenia ani wydatków spowodowanych przez:
- 6.1 wojnę, wojnę domową, rewolucję, bunt, powstanie lub zamieszki społeczne powstałe z ich przyczyny lub jakiejkolwiek wrogie działania ze strony lub przeciwko państwu biorącemu udział w wojnie,
  - 6.2 zabór, zajęcie, zatrzymanie, ograniczenie swobody lub przetrzymanie (z wyłączeniem piractwa) oraz konsekwencje tych czynów lub ich usiłowań,
  - 6.3 porzucone miny, torpedy, bomby lub inną porzuconą broń wojenną.
7. Niniejsze ubezpieczenie w żadnym razie nie obejmuje straty, uszkodzenia ani wydatków
- 7.1 spowodowanych przez strajkujących, robotników objętych lokautem lub osoby biorące udział w niepokojach robotniczych, rozruchach lub zamieszkach społecznych,
  - 7.2 wynikających ze strajków, lokautów, niepokojów robotniczych, rozruchów lub zamieszek społecznych,
  - 7.3 spowodowanych przez akt terrorystyczny rozumiany jako działanie osoby działającej w imieniu lub w powiązaniu z dowolną organizacją, która prowadzi działalność skierowaną w celu obalenia lub wpłynięcia – siłą lub przemocą – na [władzę] rządową bez względu na to czy ukonstytuowaną w sposób zgodny z prawem,
  - 7.4 spowodowanych przez osoby działające z pobudek politycznych, ideologicznych lub religijnych.

Czas trwania

KLAUZULA O PRZEWOZIE

8. 8.1 Z zastrzeżeniem postanowień klauzuli 11 poniżej, niniejsze ubezpieczenie rozpoczyna się z chwilą, kiedy przedmiot ubezpieczenia po raz pierwszy trafi do magazynu lub miejsca składowania (w miejscu wymienionym w umowie ubezpieczenia) w celu niezwłocznego załadunku na środek przewozowy lub inny pojazd dla rozpoczęcia przewozu, biegnie podczas zwykłego przebiegu przewozu a kończy się bądź:
- 8.1.1 z chwilą zakończenia wyładunku ze środka przewozowego lub innego pojazdu w końcowym magazynie lub miejscu składowania w miejscu przeznaczenia wymienionym w umowie ubezpieczenia,
  - 8.1.2 z chwilą zakończenia wyładunku ze środka przewozowego lub innego pojazdu w innym magazynie lub miejscu składowania czy to przed lub w miejscu przeznaczenia wymienionym w umowie ubezpieczenia, które Ubezpieczony lub jego pracownicy zdecydują się użyć dla składowania innego niż w trakcie zwykłego przebiegu przewozu, lub dla przydzielenia lub dystrybucji, lub
  - 8.1.3 wówczas gdy Ubezpieczony lub jego pracownicy zdecydują się użyć środka przewozowego, innego pojazdu lub kontenera w celu składowania o odmiennym charakterze niż w trakcie zwykłego przewozu,
  - 8.1.4 z upływem 60 dni od zakończenia wyładunku towarów ubezpieczonych na podstawie niniejszej umowy poza burtę statku morskiego w końcowym porcie wyładunku, w zależności od tego, która z tych okoliczności wystąpi w pierwszej kolejności.
- 8.2 Jeżeli przedmiot ubezpieczenia [towary], po wyładowaniu poza burtę statku morskiego w końcowym porcie wyładunku, lecz przed zakończeniem niniejszego ubezpieczenia, mają być wysłane do miejsca przeznaczenia innego niż miejsce, do którego są ubezpieczone na podstawie niniejszej umowy, niniejsze ubezpieczenie, z zastrzeżeniem postanowień o zakończeniu ochrony określonych w klauzulach 8.1.1 do 8.1.4., nie rozciąga się poza moment rozpoczęcia przewozu do tego innego miejsca przeznaczenia.
- 8.3 Niniejsze ubezpieczenie pozostanie w mocy (z zastrzeżeniem postanowień o zakończeniu ochrony określonych w klauzulach 8.1.1 do 8.1.4. i postanowień klauzuli 9) podczas opóźnienia, na które Ubezpieczony nie ma wpływu, podczas dewiacji [zejścia z ustalonego kursu/zboczenia z drogi], przymusowego wyładunku, ponownego załadunku lub przelażenia, a także podczas jakiegokolwiek zmiany przedsięwzięcia, wynikających ze skorzystania ze swobody przyznanej armatorowi lub czarterującemu na podstawie umowy przewozu [frachtowej].

KLAUZULA O ZAKOŃCZENIU UMOWY PRZEWOZU

9. Jeżeli na skutek okoliczności, na jakie Ubezpieczony nie ma wpływu, umowa przewozu zakończy się w porcie lub miejscu innym niż miejsce przeznaczenia wymienione w niniejszej umowie albo przewóz w inny sposób zakończy się przed dostarczeniem towarów zgodnie z postanowieniami klauzuli 8, wówczas niniejsze ubezpieczenie zakończy się również, chyba że Ubezpieczyciel zostanie niezwłocznie powiadomiony i poproszony o przedłużenie ochrony ubezpieczeniowej. W takim razie ubezpieczenie niniejsze pozostanie w mocy, pod warunkiem zapłacenia dodatkowej składki na życzenie Ubezpieczyciela, albo
- 9.1 do czasu, aż przedmiot ubezpieczenia zostanie sprzedany i dostarczony w takim porcie lub miejscu, lub, o ile w szczególności sposób nie uzgodniono inaczej, do czasu upływu 60 dni od przybycia towarów ubezpieczonych na podstawie niniejszych warunków do tego portu lub miejsca, w zależności od tego, która z tych okoliczności wystąpi jako pierwsza, albo,
  - 9.2 jeśli przedmiot ubezpieczenia zostanie wysłany w ciągu wspomnianego 60-dniowego okresu (lub jakiegokolwiek uzgodnionego jego przedłużenia) do miejsca przeznaczenia wymienionego w umowie ubezpieczenia lub do jakiegokolwiek innego miejsca przeznaczenia, aż zakończy się zgodnie z postanowieniami klauzuli 8.

KLAUZULA O ZMIANIE PODRÓŻY

10. 10.1 Jeśli, po rozpoczęciu niniejszego ubezpieczenia, Ubezpieczony zmieni miejsce przeznaczenia, ubezpieczenie pozostanie w mocy, pod warunkiem niezwłocznego powiadomienia Ubezpieczyciela, za składką i na warunkach do uzgodnienia. Jeżeli szkoda wystąpi przed uzyskaniem zgody ochrona może zostać udzielona lecz wyłącznie pod warunkiem, że ochrona polisowa byłaby dostępna przy rozsądnie uzasadnionej komercyjnej stawce rynkowej na warunkach rynkowych.
- 10.2 Jeżeli przedmiot ubezpieczenia rozpoczyna przewóz objęty ochroną w ramach niniejszego ubezpieczenia (zgodnie z klauzulą 8.1) lecz – bez wiedzy Ubezpieczonego lub jego pracowników – statek udaje się do innego miejsca przeznaczenia, uznaje się, iż ubezpieczenie niniejsze działa od chwili rozpoczęcia takiego przewozu.

Roszczenia

KLAUZULA O UBEZPIECZALNYM INTERESIE

11. 11.1 Aby uzyskać odszkodowanie na podstawie niniejszego ubezpieczenia, ubezpieczony musi mieć ubezpieczalny interes w odniesieniu do przedmiotu ubezpieczenia w chwili powstania szkody.
- 11.2 Z zastrzeżeniem postanowień zawartych w klauzuli 11.1, Ubezpieczonemu przysługiwać będzie odszkodowanie za szkodę objętą niniejszym ubezpieczeniem i powstałą w okresie jego trwania, choć by szkoda ta powstała przed zawarciem umowy ubezpieczenia, chyba że Ubezpieczony wiedział o szkodzie, a Ubezpieczyciel o niej nie wiedział.

KLAUZULA O KOSZTACH WYSYŁKI

12. Jeśli, wskutek działania ryzyka objętego niniejszym ubezpieczeniem, ubezpieczony przewóz zakończy się w porcie lub miejscu innym niż to, do którego przedmiot niniejszego ubezpieczenia został ubezpieczony, Ubezpieczyciel zwróci Ubezpieczonemu wszelkie dodatkowe koszty słusznie i rozsądnie poniesione na wyładunek, składowanie oraz wysyłkę przedmiotu ubezpieczenia do miejsca przeznaczenia, do którego jest on ubezpieczony na podstawie niniejszej umowy.

Niniejsza klauzula 12, która nie ma zastosowania do kosztów awarii wspólnej i ratownictwa, podlega wyłączeniom zawartym w klauzulach 4, 5, 6 i 7 i nie obejmuje kosztów wynikających z winy, niedbalstwa, niewyłącalności, bądź uchybień finansowych Ubezpieczonego lub jego pracowników.

STRATA CAŁKOWITA KONSTRUKTYWNA

13. Żadne roszczenie z tytułu straty całkowitej konstruktywnej nie zostanie uznane na podstawie niniejszej umowy, chyba że został rozsądnie zgłoszony abandon przedmiotu ubezpieczenia, dlatego że jego strata całkowita rzeczywista wydaje się nieunikniona lub dlatego że koszty odzyskania, naprawy i wysyłki przedmiotu ubezpieczenia do miejsca przeznaczenia, do którego został ubezpieczony przekroczyłyby jego wartość po przybyciu tamże.

KLAUZULA O ZWIĘKSZONEJ WARTOŚCI

14. 14.1 Jeżeli Ubezpieczony zawrze ubezpieczenie zwiększonej wartości ładunku będącego przedmiotem niniejszego ubezpieczenia, uzgodnioną wartość ładunku stanowić będzie suma wartości niniejszego ubezpieczenia i wszystkich ubezpieczeń zwiększonej wartości pokrywających daną szkodę, a odszkodowanie na podstawie niniejszego ubezpieczenia przysługiwać będzie w takiej proporcji, w jakiej suma niniejszego ubezpieczenia pozostaje do takiej sumy wartości ubezpieczeń.

W przypadku roszczenia, Ubezpieczony zobowiązany jest udowodnić Ubezpieczycielowi wysokość sum wszystkich pozostałych ubezpieczeń.

14.2 O ile niniejsze ubezpieczenie dotyczy zwiększonej wartości ładunku, zastosowanie ma następująca klauzula:

Uzgodnioną wartość ładunku stanowić będzie suma wartości ubezpieczenia pierwotnego i wszystkich ubezpieczeń zwiększonej wartości przedmiotowego ładunku zawartych przez Ubezpieczonego i pokrywających daną szkodę, a odszkodowanie na podstawie niniejszego ubezpieczenia przysługiwać będzie w takiej proporcji, w jakiej suma niniejszego ubezpieczenia pozostaje do takiej sumy wartości ubezpieczeń.

W przypadku roszczenia, Ubezpieczony zobowiązany jest udowodnić Ubezpieczycielowi wysokość sum wszystkich pozostałych ubezpieczeń.

KORZYŚCI Z UBEZPIECZENIA

15. Niniejsze ubezpieczenie:

- 15.1 obejmuje ochroną Ubezpieczonego, co oznacza osobę dochodzącą odszkodowania jako osobę, która lub w imieniu której zawarto umowę ubezpieczenia lub [występuje] jako cesjonariusz,
- 15.2 nie obejmuje ochroną, ani w inny sposób nie może przynieść korzyści przewoźnikowi czy innej osobie, której powierzono ładunek.

Ograniczanie rozmiaru szkód

KLAUZULA O OBOWIĄZKACH UBEZPIECZONEGO

16. W odniesieniu do szkody, która może być przedmiotem roszczenia na podstawie niniejszej umowy, Ubezpieczony, jego pracownicy i jego agenci zobowiązani są:

- 16.1 podejmować rozsądne działania w celu uniknięcia lub zmniejszenia szkody, oraz
- 16.2 zadbać o to, by wszelkie prawa wobec przewoźników, osób którym powierzono ładunek lub innych osób trzecich zostały należycie zabezpieczone i wykonane, a Ubezpieczyciel zwróci Ubezpieczonemu wszelkie koszty słusznie i rozsądnie poniesione dla wykonania powyższych obowiązków, w dodatku do odszkodowania przysługującego na podstawie niniejszego ubezpieczenia.

KLAUZULA ZRZECZENIA

17. Działania podjęte przez Ubezpieczonego lub Ubezpieczyciela w celu ratowania, zabezpieczania lub odzyskania przedmiotu ubezpieczenia, nie będą uważane za przyjęcie lub odmowę przyjęcia abandonu, ani nie będą w inny sposób naruszać praw którejkolwiek ze stron.

UNIKANIE ZWŁOKI

18. Ubezpieczony zobowiązany jest działać bez zwłoki we wszelkich okolicznościach, na które ma wpływ.

PRAWO WŁAŚCIWE

19. Niniejsze ubezpieczenie podlega prawu i praktyce angielskiej.

Uwaga: wóczas gdy zostaje zgłoszony wniosek o przedłużenie ochrony w ramach klauzuli 9. lub notyfikowana jest zmiana miejsca przeznaczenia w ramach klauzuli 10, istnieje obowiązek niezwłocznego powiadomienia Ubezpieczyciela, a prawo do takiego pokrycia uzależnione jest od wypełnienia tego obowiązku. Prawa autorskie: 11/08 – Lloyd's Market Association oraz International Underwriting Association of London

CL382 01/01/2009

Uwaga: zastrzega się pierwszeństwo oryginalnego tekstu angielskiego 1/1/09!

Instytutowe Klauzule Ładunkowe (przewóz lotniczy) (z wyłączeniem przesyłek pocztowych)

RYZYKA OBJĘTE UBEZPIECZENIEM

RYZYKA

1. Niniejsze ubezpieczenie obejmuje wszelkie ryzyka straty lub uszkodzenia przedmiotu ubezpieczenia, z wyjątkiem wymienionych niżej w klauzulach 3, 4 i 5.

KOSZTY RATOWNICTWA

2. Niniejsze ubezpieczenie obejmuje koszty ratownictwa, poniesione w celu uniknięcia lub w związku z uniknięciem szkody z jakiegokolwiek przyczyny, z wyjątkiem przyczyn wyłączonych w klauzulach 3, 4 i 5 poniżej.

WYŁĄCZENIA

3. Niniejsze ubezpieczenie w żadnym razie nie obejmuje:
  - 3.1 straty, uszkodzenia ani wydatków, jakie można przypisać świadomie wadliwemu postępowaniu Ubezpieczonego,
  - 3.2 zwykłego wycieku, zwykłej utraty na wadze lub objętości, lub zwykłego zużycia przedmiotu ubezpieczenia,
  - 3.3 straty, uszkodzenia ani wydatków spowodowanych niedostatecznym albo nieodpowiednim opakowaniem/ przygotowaniem przedmiotu ubezpieczenia, aby mógł on przetrwać zwykłe warunki panujące podczas przewozu objętego ubezpieczeniem, wówczas, gdy takie opakowanie lub przygotowanie wykonane zostaje przez Ubezpieczonego lub jego pracowników lub ma miejsce przed rozpoczęciem niniejszego ubezpieczenia (w rozumieniu niniejszych klauzul „opakowanie” obejmuje zasztauowanie w kontenerze, a termin „pracownicy” nie obejmuje samodzielnych wykonawców),
  - 3.4 straty, uszkodzenia ani wydatków spowodowanych wadą ukrytą lub naturalnymi właściwościami przedmiotu ubezpieczenia,
  - 3.5 straty, uszkodzenia ani wydatków wynikających z niezdatności statku powietrznego, pojazdu lądowego lub kontenera do bezpiecznego przewozu przedmiotu ubezpieczenia, wówczas gdy załadunek zostaje przeprowadzony przed rozpoczęciem ochrony w ramach niniejszego ubezpieczenia, lub przez Ubezpieczonego lub jego pracowników, a są oni świadomi takiej niezdatności w czasie załadunku,
Wyłączenie to nie ma zastosowania w sytuacji, kiedy umowa ubezpieczenia została zawarta na rzecz strony roszczącej na podstawie niniejszych klauzul, która nabyła lub zgodziła się nabyć przedmiot ubezpieczenia w dobrej wierze, na mocy wiążącego kontraktu.
  - 3.6 straty, uszkodzenia ani wydatków spowodowanych opóźnieniem, nawet gdyby opóźnienie to spowodowane zostało ryzykiem objętym ubezpieczeniem,
  - 3.7 straty, uszkodzenia ani wydatków wynikających z niewypłacalności lub uchybień finansowych właściciela, zarządzającego, czarterującego lub operatora statku powietrznego w sytuacji, gdy w czasie załadunku przedmiotu ubezpieczenia na pokład statku powietrznego, Ubezpieczony był świadom lub – przy zwykłym toku czynności – winien być świadom, iż taka niewypłacalność lub uchybienie finansowe mogą przeszkodzić w zwykłym przebiegu podróży.

Niniejsze wyłączenie nie ma zastosowania w sytuacji, kiedy umowa ubezpieczenia została zawarta na rzecz osoby roszczącej na podstawie niniejszych klauzul, która nabyła lub zgodziła się nabyć przedmiot ubezpieczenia w dobrej wierze na mocy wiążącego kontraktu.

- 3.8 straty, uszkodzenia ani wydatków bezpośrednio lub pośrednio wynikających z użycia jakiejkolwiek broni wojennej o działaniu opartym na rozszczepieniu atomowym lub jądrowym i/lub fuzji albo innej podobnej reakcji albo sile radioaktywnej lub materii radioaktywnej,
4. Niniejsze ubezpieczenie w żadnym razie nie obejmuje straty, uszkodzenia ani wydatków spowodowanych przez:
- 4.1 wojnę, wojnę domową, rewolucję, bunt, powstanie lub zamieszki społeczne powstałe z ich przyczyny lub jakiegokolwiek wrogie działania ze strony lub przeciwko państwu biorącemu udział w wojnie,
- 4.2 zabór, zajęcie, zatrzymanie, ograniczenie swobody lub przetrzymanie (z wyłączeniem piractwa) oraz konsekwencje tych czynów lub ich usiłowań,
- 4.3 porzucone miny, torpedy, bomby lub inną porzuconą broń wojenną.
5. Niniejsze ubezpieczenie w żadnym razie nie obejmuje straty, uszkodzenia ani wydatków
- 5.1 spowodowanych przez strajkujących, robotników objętych lokautem lub osoby biorące udział w niepokojach robotniczych, rozruchach lub zamieszkach społecznych,
- 5.2 wynikających ze strajków, lokautów, niepokojów robotniczych, rozruchów lub zamieszek społecznych,
- 5.3 spowodowanych przez akt terrorystyczny rozumiany jako działanie osoby działającej w imieniu lub w powiązaniu z dowolną organizacją, która prowadzi działalność skierowaną w celu obalenia lub wplynięcia – siłą lub przemocą – na władze/rząd bez względu na to, czy zostały one ukonstytuowane w sposób zgodny z prawem,
- 5.4 spowodowanych przez osoby działające z pobudek politycznych, ideologicznych lub religijnych.

Czas trwania

KLAUZULA O PRZEWOZIE

6. 6.1 Z zastrzeżeniem postanowień klauzuli 9 poniżej, niniejsze ubezpieczenie rozpoczyna się z chwilą, kiedy w magazynie lub miejscu składowania (w miejscu wymienionym w umowie ubezpieczenia) przedmiot ubezpieczenia zostanie po raz pierwszy przemieszczony w celu niezwłocznego załadowania na środek przewozowy lub inny pojazd w celu rozpoczęcia przewozu, biegnie podczas zwykłego przebiegu przewozu a kończy się bądź:
- 6.1.1 z chwilą zakończenia wyładunku ze środka przewozowego lub innego pojazdu w końcowym magazynie, lokalu lub miejscu składowania w miejscu przeznaczenia wymienionym w umowie ubezpieczenia,
- 6.1.2 z chwilą zakończenia wyładunku ze środka przewozowego lub innego pojazdu w innym magazynie, lokalu lub miejscu składowania czy to przed lub w miejscu przeznaczenia wymienionym w umowie ubezpieczenia, które Ubezpieczony lub jego pracownicy wybrali do składowania o odmiennym charakterze, niż w trakcie zwykłego przebiegu przewozu, lub dla przydzielania lub dystrybucji, lub
- 6.1.3 wówczas, gdy Ubezpieczony lub jego pracownicy zdecydują się użyć środka przewozowego, innego pojazdu lub kontenera do składowania o odmiennym charakterze, niż w trakcie zwykłego przebiegu przewozu,
- 6.1.4 z upływem 30 dni od zakończenia wyładunku przedmiotu ubezpieczenia ze statku powietrznego w końcowym miejscu wyładunku, w zależności od tego, która z tych okoliczności wystąpi w pierwszej kolejności.
- 6.2 Jeżeli przedmiot ubezpieczenia, po wyładowaniu ze statku powietrznego w końcowym miejscu wyładunku, lecz przed zakończeniem niniejszego ubezpieczenia, ma być wysłany do miejsca przeznaczenia innego, niż miejsce do którego jest ubezpieczony na podstawie niniejszej umowy, niniejsze ubezpieczenie, z zastrzeżeniem postanowień o zakończeniu ochrony określonych w klauzulach 6.1.1 do 6.1.4., nie rozciąga się poza moment, kiedy przedmiot ubezpieczenia po raz pierwszy zostaje przemieszczony w celu rozpoczęcia przewozu do tego innego miejsca przeznaczenia.

6.3 Niniejsze ubezpieczenie pozostanie w mocy (z zastrzeżeniem postanowień o zakończeniu ochrony określonych w klauzulach

6.1.1 do 1.4. i postanowień klauzuli 7) podczas opóźnienia, na które Ubezpieczony nie ma wpływu, podczas zejścia z ustalonego kursu, przymusowego wyładunku, ponownego załadunku lub przeładunku, a także podczas jakiegokolwiek zmiany przedsięwzięcia, wynikających ze skorzystania ze swobody działania przyznanej przewoźnikom i lotniczemu w umowie przewozu.

ZAKOŃCZENIE UMOWY PRZEWOZU

7. Jeżeli na skutek okoliczności, na jakie Ubezpieczony nie ma wpływu, umowa przewozu zakończy się w miejscu innym, niż miejsce przeznaczenia wymienione w umowie albo przewóz w inny sposób zakończy się przed wyładunkiem przedmiotu ubezpieczenia zgodnie z postanowieniami klauzuli 6, wówczas niniejsze ubezpieczenie zakończy się również, chyba że Ubezpieczyciel zostanie niezwłocznie powiadomiony i poproszony o przedłużenie ochrony ubezpieczeniowej. W takim wypadku, pod warunkiem zapłacenia dodatkowej składki na życzenie Ubezpieczyciela, ubezpieczenie niniejsze pozostanie w mocy albo

7.1 do czasu, gdy przedmiot ubezpieczenia zostanie sprzedany i dostarczony w takim miejscu, lub – o ile nie uzgodniono inaczej – do czasu upływu 30 dni od przybycia przedmiotu ubezpieczenia do takiego miejsca, w zależności od tego, która z tych okoliczności wystąpi jako pierwsza, albo,

7.2 jeśli przedmiot ubezpieczenia zostanie wysłany w ciągu wspomnianego 30-dniowego okresu (lub w ciągu uzgodnionego dłuższego okresu) do miejsca przeznaczenia wymienionego w umowie ubezpieczenia lub do jakiegokolwiek innego miejsca przeznaczenia – do momentu zakończenia ubezpieczenia, określonego zgodnie z postanowieniami klauzuli 6.

ZMIANA PODRÓŻY

8. 8.1 Jeśli, po rozpoczęciu niniejszego ubezpieczenia, Ubezpieczony zmieni miejsce przeznaczenia, musi to niezwłocznie zgłosić Ubezpieczycielowi w celu uzgodnienia stawek i warunków. Jeżeli szkoda wystąpi przed takim uzgodnieniem, ochrona może zostać udzielona wyłącznie w takim przypadku, gdy ochrona taka byłaby dostępna przy umiarkowanej stawce rynkowej na warunkach rynkowych.

8.2 Jeżeli przedmiot ubezpieczenia rozpoczyna podróż objętą ochroną w ramach niniejszego ubezpieczenia (zgodnie z klauzulą 6.1), jednakże statek powietrzny – bez wiedzy Ubezpieczonego lub jego pracowników – udaje się do innego miejsca przeznaczenia, uznaje się, iż ubezpieczenie niniejsze działa od chwili rozpoczęcia takiego przewozu.

Roszczenia

UBEZPIECZALNY INTERES

9. 9.1 Aby uzyskać odszkodowanie na podstawie niniejszego ubezpieczenia, ubezpieczony musi mieć ubezpieczalny interes w odniesieniu do przedmiotu ubezpieczenia w chwili powstania szkody.

9.2 Z zastrzeżeniem postanowień zawartych w klauzuli 9.1, Ubezpieczonemu przysługiwać będzie odszkodowanie za szkodę objętą niniejszym ubezpieczeniem i powstałą w okresie jego trwania, choćby szkoda ta powstała przed zawarciem umowy ubezpieczenia, chyba że Ubezpieczony wiedział o szkodzie, a Ubezpieczyciel o niej nie wiedział.

KOSZTY WYSYŁKI

10. Jeśli, wskutek działania ryzyka objętego niniejszym ubezpieczeniem, objęty ubezpieczeniem przewóz zakończy się w miejscu innym niż to, do którego przedmiot ubezpieczenia został ubezpieczony, Ubezpieczyciel zwróci Ubezpieczonemu wszelkie dodatkowe koszty słusznie i rozsądnie poniesione na wyładunek, składowanie oraz wysyłkę przedmiotu ubezpieczenia do miejsca przeznaczenia, do którego jest on ubezpieczony na podstawie niniejszej umowy. Niniejsza klauzula 10, która nie ma zastosowania do kosztów ratownictwa, podlega wyłączeniom zawartym w klauzulach 3, 4 i 5 i nie obejmuje kosztów wynikających z winy, niedbalstwa, niewypłacalności, bądź uchybień finansowych Ubezpieczonego lub jego pracowników.

STRATA CAŁKOWITA KONSTRUKTYWNA

11. średnie roszczenie z tytułu straty całkowitej konstruktywnej nie zostanie uznane na podstawie niniejszej umowy, chyba że abandon przedmiotu ubezpieczenia został rozsądnie zgłoszony, tj. z takiego powodu, że rzeczywista strata całkowita przedmiotu ubezpieczenia wydaje się nieunikniona lub dlatego, że koszty odzyskania, naprawy i wysyłki przedmiotu ubezpieczenia do miejsca przeznaczenia, do którego został on ubezpieczony, przekroczyłyby jego wartość po przybyciu tamże.

ZWIĘKSZONA WARTOŚĆ

12. 12.1 Jeżeli Ubezpieczony w odniesieniu do przedmiotu niniejszego ubezpieczenia zawrze ubezpieczenie zwiększonej wartości, przyjmuje się, że uzgodnioną wartość przedmiotu ubezpieczenia stanowić będzie łączna kwota sumy ubezpieczenia ustalonej w niniejszym ubezpieczeniu i wszystkich sum ubezpieczenia, ustalonych w ubezpieczeniach zwiększonej wartości pokrywających daną szkodę, a odszkodowanie na podstawie niniejszego ubezpieczenia przysługiwać będzie w takiej proporcji, w jakiej suma niniejszego ubezpieczenia pozostaje do wspomnianej łącznej kwoty sum ubezpieczenia. W przypadku roszczenia, Ubezpieczony zobowiązany jest udokumentować Ubezpieczycielowi wysokość sum ubezpieczenia wszystkich pozostałych ubezpieczeń.

- 12.2 Jeśli niniejsze ubezpieczenie jest ubezpieczeniem zwiększonej wartości, zastosowanie ma następująca klauzula:

Uzgodnioną wartość przedmiotu ubezpieczenia stanowić będzie łączna kwota sumy ubezpieczenia ustalonej w ubezpieczeniu podstawowym i wszystkich sum ubezpieczenia, ustalonych w zawartych przez Ubezpieczonego ubezpieczeniach zwiększonej wartości pokrywających daną szkodę, a odszkodowanie na podstawie niniejszego ubezpieczenia przysługiwać będzie w takiej proporcji, w jakiej suma niniejszego ubezpieczenia pozostaje do wspomnianej łącznej kwoty sum ubezpieczenia. W przypadku roszczenia, Ubezpieczony zobowiązany jest udokumentować Ubezpieczycielowi wysokość sum ubezpieczenia wszystkich pozostałych ubezpieczeń.

KORZYŚCI Z UBEZPIECZENIA

13. Niniejsze ubezpieczenie:
- 13.1 zapewnia ochronę Ubezpieczonemu, za którego uważa się osobę dochodzącą odszkodowania i którą to osobą może być osoba, która zawarła lub na rzecz której zawarto umowę ubezpieczenia lub na rzecz której dokonano cesji umowy ubezpieczenia,
- 13.2 nie zapewnia ochrony, ani nie może przynieść korzyści przewoźnikowi czy innej osobie, której powierzono ładunek.

Ograniczanie rozmiaru szkód

OBOWIĄZKI UBEZPIECZONEGO

14. W odniesieniu do szkody, która może być przedmiotem roszczenia na podstawie niniejszej umowy, Ubezpieczony, jego pracownicy i jego agenci zobowiązani są:
- 14.1 podejmować rozsądne działania w celu uniknięcia lub zmniejszenia szkody, oraz
- 14.2 zadbać o to, by wszelkie prawa wobec przewoźników, osób którym powierzono ładunek lub innych osób trzecich zostały należycie zabezpieczone i wykonane, a Ubezpieczyciel zwróci Ubezpieczonemu – dodatkowo do odszkodowania przysługującego na podstawie niniejszego ubezpieczenia – wszelkie koszty słusznie i rozsądnie poniesione w celu wypełnienia powyższych obowiązków.

ZRZECZENIE SIĘ

15. Działania podjęte przez Ubezpieczonego lub Ubezpieczyciela w celu ratowania, zabezpieczenia lub odzyskania przedmiotu ubezpieczenia, nie będą uważane za zrzeczenie się praw lub przyjęcie abandonu, ani nie będą w inny sposób naruszać praw którejkolwiek ze stron.

UNIKANIE ZWŁOKI

16. Ubezpieczony zobowiązany jest działać bez zwłoki we wszelkich okolicznościach, na które ma wpływ.

PRAWO WŁAŚCIWE

17. Niniejsze ubezpieczenie podlega prawu i praktyce angielskiej.

Uwaga: w przypadku zaistnienia potrzeby przedłużenia ochrony ubezpieczeniowej w ramach klauzuli 7 lub powzięcia wiadomości o zmianie miejsca przeznaczenia w ramach klauzuli 8, istnieje obowiązek niezwłocznego powiadomienia o tym fakcie Ubezpieczyciela, a prawo do otrzymania takiego pokrycia uzależnione jest od wypełnienia tego obowiązku.

CL387 01/01/2009

Institute Replacement Clause 01/12/2008

In the event of loss of or damage to any part(s) of an insured machine or other manufactured item consisting of more than one part caused by a peril covered by this insurance, the sum recoverable shall not exceed the cost of replacement or repair of such part(s) plus labour for (re)fitting and carriage costs. Duty incurred in the provision of replacement or repaired part(s) shall also be recoverable provided that the full duty payable on the insured machine or manufactured item is included in the amount insured.

The total liability of Insurers shall in no event exceed the amount insured of the machine or manufactured item.

CL372 01/12/2008

Instytutowa Klauzula o wymianie części 01/12/2008

Uwaga: zastrzega się pierwszeństwo tekstu oryginalnego!

W przypadku straty lub uszkodzenia jakiegokolwiek części ubezpieczonej maszyny lub innego urządzenia, składającego się z więcej niż jednej części, spowodowanych ryzykami objętymi ubezpieczeniem, odszkodowanie nie może przekroczyć kosztu wymiany lub naprawy tej części powiększonego o koszty przesyłki i ponownego montażu. Koszty opłat celnych poniesione w związku z wymianą lub naprawą części zostaną również pokryte, o ile wartość cła w pełnej wysokości została zawarta w sumie ubezpieczenia. Łączna odpowiedzialność Ubezpieczyciela nie może w żadnym razie przekroczyć wartości ubezpieczenia całej maszyny lub urządzenia.

CL372 01/12/2008

Instytutowa Klauzula wyłączająca ryzyko skażenia radioaktywnego, broń chemiczną, biologiczną, biochemiczną oraz elektromagnetyczną 10/11/03

Niniejsza klauzula ma pierwszeństwo i unieważnia wszystkie niezgodne z nią postanowienia niniejszej umowy ubezpieczenia.

1. W żadnym przypadku niniejsze ubezpieczenie nie pokrywa strat, uszkodzeń, odpowiedzialności ani wydatków bezpośrednio lub pośrednio spowodowanych przez albo w całości lub w części wynikłych z:
  - 1.1 promieniowania jonizującego lub skażenia radioaktywnego pochodzących z jakiegokolwiek paliwa jądrowego lub odpadów nuklearnych ze spalania paliwa jądrowego,

- 1.2 radioaktywnych, toksycznych, wybuchowych lub innych niebezpiecznych lub wywołujących skażenia właściwości jakiegokolwiek instalacji nuklearnej, reaktora albo innego zestawu jądrowego lub ich nuklearnego składnika,
- 1.3 jakiegokolwiek broni lub urządzenia o działaniu opartym na rozszczepieniu atomowym lub jądrowym i/ lub fuzji albo innej podobnej reakcji albo sile radioaktywnej lub materii radioaktywnej,
- 1.4 radioaktywnych, toksycznych, wybuchowych lub w inny sposób niebezpiecznych czy zanieczyszczających właściwości jakiegokolwiek radioaktywnej substancji. Wyłączenie to nie obejmuje radioaktywnych izotopów, innych niż paliwo jądrowe, podczas gdy izotopy te są przygotowywane, przewożone, składowane lub używane w celach pokojowych takich jak handlowych, rolniczych, medycznych, naukowych lub temu podobnych,
- 1.5 jakiegokolwiek broni chemicznej, biologicznej, biochemicznej, lub elektromagnetycznej.

Ogólne Warunki Ubezpieczenia Ryzyk Budowlano-Montażowych

MP/OW047/1601

Tabela informująca, które z postanowień zawartych w niniejszych Ogólnych Warunkach Ubezpieczenia Ryzyk Budowlano-Montażowych regulują zagadnienia wymienione w art. 17 ust. 1 Ustawy z dnia 11 września 2015 roku o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej:

Numer zapisu	
Przesłanki wypłaty odszkodowania i innych świadczeń lub wartości wykupu ubezpieczenia:	Ograniczenia oraz wyłączenia odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń uprawniające do odmowy wypłaty odszkodowania i innych świadczeń lub ich obniżenia:
§ 16 ust. 1, 2, 3; § 20; § 21; § 25 ust. 1, 2; § 28; § 32 ust. 1; § 34 Klauzule indywidualne: 001, 002, 003, 004, 005, 006, 007, 013, 100, 113, 115, 116, 119, 120, 130, 131, 132, 133, 134, 135, 136, 200, 201, 205, 218	§ 5; § 11 ust. 6; § 12 ust. 3; § 13 ust. 2, 4, 6; § 16 ust. 4; § 18; § 19 ust. 4, 5; § 21 ust. 2, 4; § 22; § 23 ust. 4; § 24; § 25; § 26; § 29; § 31 ust. 2, 3; § 32; § 33 ust. 2, 3; § 34 ust. 2; Klauzule indywidualne: 001, 002, 003, 004, 005, 006, 007, 009, 010, 013, 100, 101, 102, 104, 106, 107, 108, 109, 110, 111, 113, 114, 115, 117, 118, 119, 120, 121, 130, 131, 132, 133, 134,

Klauzule wspólne

Postanowienia ogólne

---

§ 1

1. Na podstawie niniejszych Ogólnych Warunków Ubezpieczenia Sopockie Towarzystwo Ubezpieczeń ERGO Hestia SA, zwane dalej „Ubezpieczycielem”, zawiera umowy ubezpieczenia mienia i odpowiedzialności cywilnej z przedsiębiorcami i jednostkami organizacyjnymi niebędącymi osobami prawnymi, będącymi uczestnikami procesu budowlano-montażowego w charakterze: inwestora, zleceniodawcy, wykonawcy robót budowlanomontażowych, kredytodawcy lub innego uczestnika procesu budowlano-montażowego, zwanymi dalej „Ubezpieczającymi”.

§ 2

1. Umowy ubezpieczenia mogą być także zawierane na uzgodnionych przez strony warunkach odbiegających od postanowień niniejszych Ogólnych Warunków Ubezpieczenia.
2. Dodatkowe, uzgodnione przez strony postanowienia muszą być sporządzone na piśmie, pod rygorem nieważności.

Umowa na cudzy rachunek

---

§ 3

1. Umowę ubezpieczenia można zawrzeć na cudzy rachunek (na rachunek Ubezpieczonego).
2. W przypadku zawarcia umowy na cudzy rachunek postanowienia niniejszych Ogólnych Warunków Ubezpieczenia stosuje się odpowiednio do osoby, na rachunek której zawarto umowę ubezpieczenia, zwanej dalej „Ubezpieczonym”.
3. W przypadku zawarcia umowy na cudzy rachunek Ubezpieczający zobowiązuje się do przekazania Ogólnych Warunków Ubezpieczenia Ubezpieczonemu. Jeżeli Ubezpieczony wyraża Ubezpieczającemu zgodę na finansowanie kosztu składki, to Ubezpieczający doręcza Ubezpieczonemu Ogólne Warunki Ubezpieczenia przed wyrażeniem przez Ubezpieczonego tej zgody. Ubezpieczony ma obowiązek potwierdzić doręczenie mu Ogólnych Warunków Ubezpieczenia na piśmie. Ubezpieczający ma obowiązek przekazać dokument z takim potwierdzeniem Ubezpieczycielowi.

Definicje

---

§ 4

W rozumieniu niniejszych Ogólnych Warunków Ubezpieczenia za:

1	element budowlano-montażowy	uważa się materiały, urządzenia oraz inne części które są lub staną się częściami obiektu budowlanomontażowego i stanowią samodzielną całość użytkową,
2	franszyzę redukcyjną	uważa się ustaloną w umowie ubezpieczenia kwotę pomniejszającą łączne odszkodowanie za wszystkie szkody wynikłe z jednego zdarzenia,
3	kontrakt	uważa się: 1) jedną lub więcej umów o wykonanie robót budowlano-montażowych zawarte między zleceniodawcą (np. inwestorem, głównym wykonawcą lub innym zlecającym) a wykonawcą lub wykonawcami (głównym wykonawcą, podwykonawcą lub innym wykonującym) wyłącznie w zakresie robót budowlano-montażowych określonych w tych umowach, 2) roboty budowlano-montażowe wykonywane we własnym zakresie przez Ubezpieczającego bez zawierania umowy z innym podmiotem o ich wykonanie,

4	maszyny budowlane	uważa się: 1) samobieżne urządzenia mechaniczne obsługiwane przez operatora, 2) urządzenia mechaniczne o wartości jednostkowej (wartość fabrycznie nowego urządzenia) przekraczającej 50.000 PLN (wraz z podatkiem VAT),
5	obiekt budowlano-montażowy	uważa się: 1) budynek wraz z instalacjami i urządzeniami technicznymi, 2) budowlę stanowiącą całość techniczno-użytkową wraz z instalacjami i urządzeniami, 3) obiekt małej architektury, 4) maszyny i urządzenia przeznaczone do montażu z wyłączeniem maszyn budowlanych i sprzętu i wyposażenia budowlanego,
6	odbiór obiektu budowlano-montażowego	uważa się: 1) dla robót budowlano-montażowych wykonywanych we własnym zakresie przez Ubezpieczającego bez zawierania umowy o wykonanie robót z innym podmiotem – datę zakończenia tych robót, 2) dla pozostałych – chwilę, z którą ryzyko utraty lub uszkodzenia tego obiektu przechodzi na zleceniodawcę,
7	osobę trzecią	uważa się osobę pozostającą poza stosunkiem ubezpieczeniowym oraz niezwiązaną z ubezpieczonymi robotami budowlano-montażowymi,
8	pozostałości po szkodziu	uważa się: 1) uszkodzone lub zniszczone elementy ubezpieczanych obiektów, 2) obce materiały (np. woda, muł, glina) pokrywające i/lub wypełniające elementy ubezpieczanych obiektów, niezależnie od tego czy zostały przyniesione z zewnątrz, czy też pochodziły z terenu budowy,
9	roboty budowlano-montażowe	uważa się budowę, przebudowę, montaż, remont lub rozbiórkę obiektu budowlano-montażowego, będące przedmiotem ubezpieczonego kontraktu,
10	rozruch	uważa się ogół czynności wykonywanych po zakończeniu budowy lub montażu maszyny, urządzenia lub instalacji, prowadzący do i kończący się jej pełnym uruchomieniem, obejmujący rozruch mechaniczny i technologiczny,
11	ruch próbny	uważa się ogół czynności wykonywanych po rozruchu (uruchomieniu) maszyny, urządzenia lub instalacji i polegający na doprowadzeniu jej do normalnej pracy oraz sprawdzeniu projektowych możliwości technicznych i procesowych,
12	sprzęt i wyposażenie budowlane	uważa się obiekty tymczasowe, pomieszczenia i zaplecze magazynowe, warsztatowe, sprzęt budowlany, narzędzia, przenośniki, betonownie, ogrodzenia, rusztowania itp., przy czym za sprzęt i wyposażenie budowlane nie uważa się maszyn budowlanych w rozumieniu niniejszych Ogólnych Warunków Ubezpieczenia,
13	strajk	uważa się celową przerwę w pracy grupy pracowników w celu wymuszenia spełnienia żądań ekonomicznych lub politycznych,
14	szkodę	uważa się: 1) w sekcji I: utratę, uszkodzenie lub zniszczenie ubezpieczonego mienia wskutek zdarzenia ubezpieczeniowego (wypadku), 2) w sekcji II: straty powstałe wskutek śmierci, uszkodzenia ciała lub rozstroju zdrowia osoby trzeciej (szkody na osobie) oraz straty powstałe wskutek uszkodzenia lub zniszczenia mienia osoby trzeciej (szkody w mieniu), objęte ochroną ubezpieczeniową,
15	teren budowy	uważa się przestrzeń, w której prowadzone są roboty budowlano-montażowe wraz z przylegającą przestrzenią zajmowaną przez urządzenia zaplecza budowy,
16	terroryzm	uważa się nielegalne akcje organizowane z pobudek ideologicznych lub politycznych, indywidualne lub grupowe, skierowane przeciwko osobom lub obiektom w celu wprowadzenia chaosu, zastraszenia ludności lub dezorganizacji życia publicznego przy użyciu przemocy albo skierowane przeciw społeczeństwu z zamiarem jego zastraszenia dla osiągnięcia celów politycznych lub społecznych,
17	Ubezpieczającego	uważa się: 1) w przypadku przedsiębiorstw państwowych – dyrektora, jego zastępców i pełnomocników uprawnionych do składania i przyjmowania oświadczeń woli w imieniu Ubezpieczającego w jego sprawach prawnomajątkowych w dziedzinie stosunków zewnętrznych oraz zarządcę, 2) w przypadku spółek z ograniczoną odpowiedzialnością i spółek akcyjnych – członków zarządu, prokurentów i pełnomocników uprawnionych odpowiednio jak w pkt 1), 3) w przypadku spółek komandytowo-akcyjnych komplementariusza będącego osobą fizyczną, akcjonariusza, prokurentów i pełnomocników uprawnionych jak w pkt 1), 4) w przypadku spółek jawnych i komandytowych – wspólników, komplementariuszy będących osobami fizycznymi, prokurentów i pełnomocników uprawnionych odpowiednio jak w pkt 1), 5) w przypadku spółek partnerskich – partnerów, prokurentów i pełnomocników uprawnionych odpowiednio jak w pkt 1), 6) w przypadku spółek cywilnych – wspólników oraz pełnomocników, 7) w przypadku osób fizycznych – osobę fizyczną zawierającą umowę ubezpieczenia i jej pełnomocników. Za Ubezpieczającego uważa się także kierowników budowy zatrudnionych przy realizacji ubezpieczonego kontraktu, bez względu na podstawę prawną zatrudnienia.
18	wypadek	uważa się: 1) w sekcji I: wystąpienie zdarzenia ubezpieczeniowego, 2) w sekcji II: śmierć osoby trzeciej, doznanie rozstroju zdrowia lub uszczerbku na zdrowiu przez osobę trzecią, uszkodzenie lub zniszczenie mienia osoby trzeciej, objęte ochroną ubezpieczeniową,
19	zamieszki i rozruchy	uważa się gwałtowne demonstracje, nielegalne akcje grupy osób wymierzone przeciwko władzy w celu zmiany istniejącego porządku prawnego,
20	zdarzenie ubezpieczeniowe (zdarzenie)	uważa się objęte ochroną ubezpieczeniową zdarzenie losowe, tj. niezależne od woli Ubezpieczającego zdarzenie przyszłe i niepewne o charakterze nagłym i nieprzewidywanym, w tym zdarzenie powstałe w bezpośrednim związku z robotami budowlano-montażowymi.

Wyłączenia generalne

---

§ 5

1. Ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje szkód wyrządzonych umyślnie lub wskutek rażącego niedbalstwa przez Ubezpieczającego, chyba że zapłata odszkodowania odpowiada w danych okolicznościach względem słuszności. W przypadku zawarcia umowy ubezpieczenia na cudzy rachunek niniejsze wyłączenie stosuje się odpowiednio do Ubezpieczonego.
2. Ponadto z zakresu ochrony ubezpieczeniowej wyłączone są szkody powstałe lub zwiększone wskutek:
  - 1) działań wojennych, stanu wojennego, stanu wyjątkowego, działań wrogich dobru i porządkowi publicznemu oraz aktów terroryzmu, a także konfiskaty, nacjonalizacji, przetrzymywania lub zarekwirowania przez władzę, a także strajków, rozruchów i zamieszek,
  - 2) działania energii jądrowej lub skażenia radioaktywnego,
  - 3) całkowitego lub częściowego przerwania robót.

Sposób zawarcia umowy ubezpieczenia

---

§ 6

1. Umowę ubezpieczenia zawiera się na podstawie sporządzonego w formie pisemnej wniosku ubezpieczeniowego.
2. Wniosek powinien zawierać co najmniej następujące dane:
  - 1) nazwę i adres Ubezpieczającego,
  - 2) miejsce ubezpieczenia,
  - 3) przedmiot i zakres ubezpieczenia,
  - 4) sumę ubezpieczenia dla poszczególnych pozycji i sposób jej ustalenia,
  - 5) okres ubezpieczenia.
3. Jeżeli wniosek nie zawiera wszystkich danych określonych w ust. 2 albo został sporządzony wadliwie lub niezgodnie z niniejszymi warunkami, Ubezpieczający powinien na wezwanie Ubezpieczyciela odpowiednio go uzupełnić albo sporządzić nowy wniosek w terminie 14 dni od daty otrzymania pisma Ubezpieczyciela.
4. Ubezpieczyciel może uzależnić zawarcie umowy ubezpieczenia od uzyskania dodatkowych informacji związanych z umową.
5. Jeżeli w odpowiedzi na złożony wniosek ubezpieczeniowy Ubezpieczyciel doręcza Ubezpieczającemu dokument ubezpieczenia zawierający postanowienia, które odbiegają na niekorzyść Ubezpieczającego od treści złożonego przez niego wniosku, Ubezpieczyciel zobowiązany jest zwrócić Ubezpieczającemu na to uwagę na piśmie przy doręczeniu tego dokumentu, wyznaczając mu co najmniej 7-dniowy termin do zgłoszenia sprzeciwu. W razie niewykonania tego obowiązku zmiany dokonane na niekorzyść Ubezpieczającego nie są skuteczne, a umowa jest zawarta zgodnie z warunkami określonymi we wniosku. W przypadku braku sprzeciwu umowa dochodzi do skutku zgodnie z treścią dokumentu ubezpieczenia następnego dnia po upływie terminu wyznaczonego do złożenia sprzeciwu.

Składka ubezpieczeniowa

---

§ 7

1. Składkę ubezpieczeniową ustala się na podstawie taryfy obowiązującej w dniu zawarcia umowy po dokonaniu oceny ryzyka.

2. Składkę oblicza się za czas trwania odpowiedzialności Ubezpieczyciela.
3. Składka może zostać obniżona ze względu na:
  - 1) podwyższenie franszyzy redukcyjnej w stosunku do minimalnej,
  - 2) wprowadzenie wyrażonego procentowo udziału własnego Ubezpieczającego w szkodzie,
  - 3) wprowadzenie do umowy klauzul i/lub postanowień dodatkowych zawężających zakres ubezpieczenia.
4. Składka może zostać podwyższona ze względu na:
  - 1) wprowadzenie do umowy klauzul i/lub postanowień dodatkowych rozszerzających zakres ubezpieczenia,
  - 2) rozłożenie płatności składki na raty.
5. Ubezpieczyciel może – w przypadkach uzasadnionych rodzajem ubezpieczonego mienia, środkami jego zabezpieczenia, zgłoszonymi szkodami lub innymi ważnymi czynnikami mającymi wpływ na ocenę ryzyka – wyznaczyć składkę ubezpieczeniową uwzględniając powyższe czynniki lub ich zmianę, z zastrzeżeniem § 11 ust. 2.
6. Jeżeli w okresie objętym umową ubezpieczenia nastąpił wzrost wartości ubezpieczonego mienia i/lub robót budowlano-montażowych, Ubezpieczający może zgłosić ten fakt Ubezpieczycielowi i podwyższyć sumę ubezpieczenia, opłacając dodatkową składkę w wysokości wynikającej z iloczynu wzrostu wartości ubezpieczonego mienia i/lub robót budowlano-montażowych oraz taryfy, jaka ma zastosowanie w umowie ubezpieczenia.
7. W umowie ubezpieczenia ustala się składkę odrębnie za ubezpieczenie mienia oraz odpowiedzialności cywilnej.
8. Składka jest płatna jednorazowo w momencie zawarcia umowy ubezpieczenia, jednak na wniosek Ubezpieczającego może być rozłożona na raty. Terminy płatności kolejnych rat i ich wysokość określa się w umowie ubezpieczenia.
9. O ile strony umowy ubezpieczenia nie ustalą innego sposobu rozliczenia składki, rozliczenia składki dokonywane będą zgodnie z zasadą pro rata temporis, to znaczy Ubezpieczycielowi należna jest składka w takiej proporcji, w jakiej liczba dni udzielanej ochrony ubezpieczeniowej pozostaje do okresu ubezpieczenia wskazanego w umowie, z zastrzeżeniem postanowień § 9.
10. Obowiązek zapłaty składki obciąża Ubezpieczającego.
11. W przypadku określenia składki ubezpieczeniowej w walucie obcej przelicza się ją na złote polskie (PLN) według średniego kursu ogłoszonego przez Prezesa NBP z dnia poprzedzającego dzień płatności składki lub raty składki.

Okres odpowiedzialności

---

§ 8

1. Odpowiedzialność Ubezpieczyciela rozpoczyna się od dnia i godziny wskazanej w umowie jako początek okresu ubezpieczenia, pod warunkiem, że składka lub jej pierwsza rata zostanie zapłacona w terminie wskazanym w umowie ubezpieczenia, z zastrzeżeniem ust. 2-4.
2. Jeżeli okres ubezpieczenia rozpoczyna się wcześniej niż dzień rozpoczęcia robót budowlano-montażowych (zwany dalej „dniem rozpoczęcia realizacji kontraktu”) lub dzień rozładowania mienia wyszczególnionego w umowie ubezpieczenia na terenie budowy (zwany dalej „dniem rozładowania mienia”), odpowiedzialność Ubezpieczyciela rozpoczyna się od dnia rozpoczęcia realizacji kontraktu lub od dnia rozładowania mienia, w zależności od tego, co nastąpi wcześniej, chyba że w umowie określono inny termin początku odpowiedzialności.
3. W przypadku gdy Ubezpieczyciel ponosi odpowiedzialność przed zapłaceniem składki lub jej pierwszej raty, a składka lub jej pierwsza rata nie zostanie zapłacona w terminie, Ubezpieczyciel może wypowiedzieć umowę ze skutkiem natychmiastowym i żądać zapłaty składki za okres, przez który

udzielał ochrony ubezpieczeniowej. W braku wypowiedzenia umowa wygasa z końcem okresu, na który przypadała niezapłacona składka.

4. Niezapłacenie kolejnej raty składki w podanej przez Ubezpieczyciela wysokości i terminie powoduje ustanie odpowiedzialności Ubezpieczyciela tylko wtedy, gdy po upływie terminu na zapłatę raty składki Ubezpieczyciel wezwie Ubezpieczającego do zapłaty, z zagrożeniem, że brak zapłaty w terminie 7 dni od doręczenia wezwania spowoduje ustanie odpowiedzialności.
5. Jeżeli zapłata dokonywana jest w formie przelewu bankowego lub przekazu pocztowego, za dzień zapłaty uważa się dzień zlecenia zapłaty w banku lub w urzędzie pocztowym na właściwy rachunek Ubezpieczyciela – pod warunkiem, że na rachunku Ubezpieczającego były zgromadzone wystarczające środki; w odmiennym przypadku za dzień zapłaty uważa się dzień uznania rachunku Ubezpieczyciela odpowiednią kwotą. Za zapłatę składki lub raty składki uważa się zapłatę kwoty wynikającej z umowy ubezpieczenia.
6. Odpowiedzialność Ubezpieczyciela kończy się w chwili odbioru obiektu budowlano-montażowego lub jego części – w odniesieniu do tej części, a ostatecznie z upływem okresu ubezpieczenia, chyba że stosunek ubezpieczeniowy wygaś przed tym terminem.

Wygaśnięcie stosunku ubezpieczeniowego

---

§ 9

1. Jeżeli umowę ubezpieczenia zawarto na okres przekraczający 6 miesięcy, Ubezpieczający ma prawo odstąpienia od umowy w okresie 30 dni, a w przypadku gdy Ubezpieczający jest przedsiębiorcą w terminie 7 dni od dnia zawarcia umowy. Jeżeli najpóźniej w chwili zawarcia umowy Ubezpieczyciel nie poinformował Ubezpieczającego będącego konsumentem o prawie odstąpienia od umowy, termin 30 dni biegnie od dnia, w którym Ubezpieczający będący konsumentem dowiedział się o tym prawie. Odstąpienie od umowy ubezpieczenia nie zwalnia Ubezpieczającego z obowiązku zapłacenia składki ubezpieczeniowej za okres, w jakim Ubezpieczyciel udzielał ochrony ubezpieczeniowej.
2. Jeżeli umowa jest zawarta na czas określony, Ubezpieczyciel może ją wypowiedzieć jedynie w przypadkach określonych przepisami prawa, a także z zachowaniem 30-dniowego okresu wypowiedzenia z ważnych powodów, za które uważa się: utratę licencji, zezwolenia, koncesji lub innej decyzji uprawniającej do prowadzenia działalności, cofnięcie pozwolenia na budowę, zmianę profilu działalności Ubezpieczającego, a w przypadku ubezpieczenia na cudzy rachunek – Ubezpieczonego, nieudzielenie przedstawicielom Ubezpieczyciela prawa dostępu do miejsca ubezpieczenia, o którym mowa w § 14.
3. W przypadku rozwiązania umowy ubezpieczenia przed upływem okresu ubezpieczenia, na jaki została zawarta, Ubezpieczającemu przysługuje zwrot składki za okres niewykorzystanej ochrony ubezpieczeniowej.

§ 10

W razie ujawnienia okoliczności, która pociąga za sobą istotną zmianę prawdopodobieństwa wypadku, każda ze stron może żądać odpowiedniej zmiany wysokości składki, poczynając od chwili, w której zaszła ta okoliczność, nie wcześniej jednak niż od początku bieżącego okresu ubezpieczenia. W razie zgłoszenia takiego żądania druga strona może w terminie 14 dni wypowiedzieć umowę ze skutkiem natychmiastowym.

Obowiązki ubezpieczającego

---

§ 11

1. Ubezpieczający obowiązany jest podać do wiadomości Ubezpieczyciela wszystkie znane sobie okoliczności, o które Ubezpieczyciel pytał w formularzu oferty albo przed zawarciem umowy w innych

pismach. W razie zawarcia przez Ubezpieczyciela umowy ubezpieczenia mimo braku odpowiedzi na poszczególne pytania, pominięte okoliczności uważa się za nieistotne.

2. W czasie trwania umowy ubezpieczenia Ubezpieczający jest obowiązany niezwłocznie zgłaszać Ubezpieczycielowi wszelkie zmiany okoliczności, o których mowa w ust. 1, o które Ubezpieczyciel pytał we wniosku ubezpieczeniowym albo przed zawarciem umowy w innych pismach.
3. Ubezpieczający jest obowiązany informować Ubezpieczyciela o zmianie adresu miejsca zamieszkania lub siedziby firmy. W razie zawarcia umowy ubezpieczenia na cudzy rachunek obowiązek wskazany w zdaniu powyżej obciąża także Ubezpieczonego, chyba że Ubezpieczony nie wiedział o zawarciu umowy na jego rachunek. Jeżeli Ubezpieczający działał przez przedstawiciela, to obowiązek określony w zdaniu pierwszym powyżej ciąży również na przedstawicielu.
4. W razie zawarcia umowy ubezpieczenia na cudzy rachunek obowiązki określone w ust. 1-2 spoczywają również na Ubezpieczonym, chyba że Ubezpieczony nie wiedział o zawarciu umowy na jego rachunek.
5. Jeżeli Ubezpieczający działał przez przedstawiciela, to obowiązek określony w ust. 1-2 ciąży również na przedstawicielu i obejmuje także okoliczności znane przedstawicielowi.
6. Ubezpieczyciel nie ponosi odpowiedzialności za skutki okoliczności, które z naruszeniem ust. 1, 2, 4, 5 nie zostały podane do jego wiadomości. Jeżeli do naruszenia ust. 1, 2, 4, 5 doszło z winy umyślnej, w razie wątpliwości przyjmuje się, że wypadek przewidziany umową i jego następstwa są skutkiem okoliczności, o których mowa w zdaniu poprzedzającym.

§ 12

1. Ubezpieczający jest obowiązany podjąć wszelkie środki ostrożności i zastosować się do zaleceń Ubezpieczyciela, jakie ten stosownie do stanu rzeczy wskazuje w celu zapobieżenia powstaniu szkody.
2. Obowiązkiem Ubezpieczającego jest przestrzeganie obowiązujących przepisów prawa, przepisów branżowych oraz zaleceń producentów odnoszących się do sposobu użytkowania materiałów i innych wyrobów, maszyn, urządzeń, przyrządów, sprzętu oraz wyposażenia budowlanego.
3. Jeżeli Ubezpieczający nie dopełnił obowiązków określonych w ust. 1-2, a ich niedopełnienie miało wpływ na powstanie szkody lub jej rozmiar, Ubezpieczyciel może odmówić wypłaty odszkodowania w całości lub w odpowiedniej części, w zależności od tego, w jakim stopniu niedopełnienie tych obowiązków miało wpływ na powstanie szkody lub jej rozmiar.

§ 13

1. W razie zajścia zdarzenia ubezpieczeniowego objętego ochroną ubezpieczeniową Ubezpieczający jest obowiązany użyć dostępnych mu środków w celu ratowania przedmiotu ubezpieczenia oraz zapobieżenia szkodzie lub zmniejszenia jej rozmiarów.
2. Jeżeli Ubezpieczający umyślnie lub wskutek rażącego niedbalstwa nie zastosował środków określonych w ust. 1, Ubezpieczyciel jest wolny od odpowiedzialności za szkody powstałe z tego powodu.
3. Ponadto Ubezpieczający jest obowiązany:
  - 1) niezwłocznie zawiadomić miejscową jednostkę policji o każdej szkodzie, która mogła powstać w wyniku przestępstwa,
  - 2) niezwłocznie, nie później jednak niż w ciągu 3 dni od daty powstania szkody lub uzyskania o niej wiadomości zawiadomić Ubezpieczyciela o szkodzie; jeżeli umowa ubezpieczenia jest zawarta na cudzy rachunek niniejszy obowiązek obciąża zarówno Ubezpieczającego, jak i Ubezpieczonego, chyba że Ubezpieczony nie wie o zawarciu umowy na jego rachunek,
  - 3) pozostawić bez zmian miejsce szkody do czasu przybycia przedstawiciela Ubezpieczyciela, chyba że zmiana jest niezbędna w celu zabezpieczenia mienia pozostałego po szkodzie lub zmniejszenia szkody,
  - 4) umożliwić Ubezpieczycielowi dokonanie czynności niezbędnych do ustalenia okoliczności powstania szkody, zasadności i wysokości roszczenia oraz udzielić w tym celu pomocy i wyjaśnień, a także niezbędnych pełnomocnictw.
4. W razie naruszenia z winy umyślnej lub rażącego niedbalstwa obowiązków określonych w ust. 3 pkt 2) Ubezpieczyciel może odpowiednio zmniejszyć świadczenie, jeżeli naruszenie przyczyniło się

do zwiększenia szkody lub uniemożliwiło Ubezpieczycielowi ustalenie okoliczności i skutków zdarzenia ubezpieczeniowego objętego ochroną ubezpieczeniową.

5. Skutki braku zawiadomienia Ubezpieczyciela o zajściu zdarzenia objętego ochroną ubezpieczeniową nie następują, jeżeli Ubezpieczyciel w terminie wyznaczonym do zawiadomienia otrzymał wiadomość o okolicznościach, które należało podać do jego wiadomości.
6. W razie niedopełnienia przez Ubezpieczającego któregokolwiek z obowiązków wymienionych w ust. 3 pkt 1), pkt 3), pkt 4) Ubezpieczyciel może odmówić wypłaty odszkodowania w całości lub w części, w zależności od tego, w jakim stopniu niedopełnienie obowiązków miało wpływ na ustalenie okoliczności powstania szkody bądź też na ustalenie wysokości odszkodowania.

§ 14

Ubezpieczający jest obowiązany udzielić przedstawicielom Ubezpieczyciela prawa dostępu do miejsca ubezpieczenia przed zawarciem umowy ubezpieczenia oraz w każdym momencie trwania ochrony ubezpieczeniowej, nie później niż w ciągu 3 dni roboczych od daty zgłoszenia przez Ubezpieczyciela wniosku o udzielenie dostępu lub w innym uzgodnionym terminie.

Wypłata odszkodowania

---

§ 15

1. Uprawniony z umowy ubezpieczenia jest obowiązany do udokumentowania zasadności zgłoszonego roszczenia.
2. Ubezpieczający jest obowiązany dostarczyć Ubezpieczycielowi dokumenty niezbędne dla rozpatrzenia wniosku o wypłatę odszkodowania, sporządzone na własny koszt.
3. Wraz z dokumentami Ubezpieczający jest obowiązany przedstawić wyliczenie rozmiaru szkody, sporządzone na własny koszt.
4. Dokumenty, o których mowa w ust. 2 i 3, Ubezpieczający powinien dostarczyć w terminie 7 dni od daty powzięcia wiadomości o powstaniu szkody.
5. Ubezpieczyciel zastrzega sobie prawo weryfikacji przedłożonych przez Ubezpieczającego rachunków, kosztorysów i innych dokumentów związanych z ustaleniem rozmiaru szkody.
6. Ubezpieczony jest uprawniony do żądania należnego świadczenia bezpośrednio od Ubezpieczyciela, chyba że strony uzgodniły inaczej; jednakże uzgodnienie takie nie może zostać dokonane po zajściu wypadku ubezpieczeniowego.

§ 16

1. Ubezpieczyciel wypłaca odszkodowanie na podstawie uznania roszczenia uprawnionego z umowy ubezpieczenia, w wyniku własnych ustaleń dokonanych w postępowaniu dotyczącym ustalenia stanu faktycznego, zasadności roszczeń i wysokości odszkodowania lub zawartej z nim ugody albo prawomocnego orzeczenia sądu.
2. Ubezpieczyciel wypłaca odszkodowanie w terminie 30 dni od daty otrzymania zawiadomienia o wypadku.
3. Jeżeli wyjaśnienie w powyższym terminie okoliczności koniecznych do ustalenia odpowiedzialności Ubezpieczyciela albo wysokości odszkodowania okazało się niemożliwe, odszkodowanie powinno być wypłacone w ciągu 14 dni od dnia, w którym przy zachowaniu należytej staranności wyjaśnienie tych okoliczności było możliwe, z tym że bezsporną część odszkodowania Ubezpieczyciel wypłaca w terminie określonym w ust. 2.
4. O ile nie umówiono się inaczej, odszkodowanie wypłacone przez Ubezpieczyciela nie może być wyższe od poniesionej szkody.

§ 17

Jeżeli uprawniony do wystąpienia z roszczeniem nie zgadza się z ustaleniami Ubezpieczyciela co do odmowy zaspokojenia roszczenia albo co do wysokości odszkodowania, może w terminie 30 dni od dnia otrzymania zawiadomienia w tej sprawie zgłosić na piśmie wnioski o ponowne rozpatrzenie sprawy przez Zarząd Ubezpieczyciela.

§ 18

Jeżeli po wypłacie odszkodowania Ubezpieczający odzyskał utracone przedmioty, jest obowiązany zwrócić odszkodowanie wypłacone za te przedmioty, albo – za zgodą Ubezpieczyciela – zrzec się praw do tych przedmiotów na rzecz Ubezpieczyciela.

Regres ubezpieczeniowy

---

§ 19

1. Z dniem wypłaty odszkodowania przez Ubezpieczyciela roszczenie Ubezpieczającego przeciwko osobie trzeciej odpowiedzialnej za szkodę przechodzi z mocy prawa na Ubezpieczyciela do wysokości wypłaconego odszkodowania. Jeżeli Ubezpieczyciel pokrył tylko część szkody, Ubezpieczającemu przysługuje co do pozostałej części pierwszeństwo zaspokojenia przed roszczeniem Ubezpieczyciela.
2. Nie przechodzą na Ubezpieczyciela roszczenia Ubezpieczającego przeciwko osobom, z którymi Ubezpieczający pozostaje we wspólnym gospodarstwie domowym, chyba że sprawca wyrządził szkodę umyślnie.
3. Ubezpieczający obowiązany jest zabezpieczyć możliwość dochodzenia roszczeń odszkodowawczych wobec osób odpowiedzialnych za szkodę.
4. W razie zrzeczenia się przez Ubezpieczającego bez zgody Ubezpieczyciela praw przysługujących mu do osób trzecich z tytułu szkód lub niespełnienia obowiązków wynikających z ust. 3, Ubezpieczyciel może odmówić wypłaty odszkodowania w całości lub w części, a jeżeli odszkodowanie już wypłacono może żądać jego zwrotu.
5. Zasady wynikające z ust. 1-4 stosuje się odpowiednio w razie zawarcia umowy na cudzy rachunek.

Ubezpieczenie mienia (SEKCJA L)

Przedmiot ubezpieczenia

---

§ 20

1. Przedmiotem ubezpieczenia są wyszczególnione w umowie ubezpieczenia i zadeklarowane w sumie ubezpieczenia roboty budowlano-montażowe oraz elementy budowlano-montażowe stanowiące przedmiot kontraktu i prowadzone lub znajdujące się na terenie budowy wymienionym w umowie ubezpieczenia.
2. Jeżeli w umowie ustalono odrębne sumy ubezpieczenia, ubezpieczenie może też obejmować:
  - 1) maszyny budowlane,
  - 2) sprzęt i wyposażenie budowlane,
  - 3) koszty uprzątnięcia pozostałości po szkodzie powstałej w następstwie zdarzenia ubezpieczeniowego objętego ochroną ubezpieczeniową.
3. Przedmiot ubezpieczenia określony w ust. 1 i 2 objęty jest ochroną ubezpieczeniową w miejscu określonym w umowie, na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

4. Jeżeli Ubezpieczający zbywa przedmiot ubezpieczenia postanawia się, że:
- 1) prawa z umowy ubezpieczenia mogą być przeniesione na nabywcę przedmiotu ubezpieczenia; przeniesienie tych praw wymaga zgody Ubezpieczyciela,
  - 2) w razie przeniesienia praw, o których mowa w pkt 1), na nabywcę przedmiotu przechodzą także obowiązki, które ciążyły na zbywcy, chyba że strony za zgodą Ubezpieczyciela umówiły się inaczej; pomimo tego przejścia obowiązków zbywca odpowiada solidarnie z nabywcą za zapłatą składki przypadającej za czas do chwili przejścia przedmiotu ubezpieczenia na nabywcę,
  - 3) jeżeli prawa, o których mowa w pkt 1), nie zostały przeniesione na nabywcę przedmiotu ubezpieczenia, stosunek ubezpieczenia wygasa z chwilą przejścia przedmiotu ubezpieczenia na nabywcę,
  - 4) postanowienia pkt 1) i pkt 2) nie mają zastosowania przy przenoszeniu wierzytelności, jakie powstały lub mogą powstać wskutek wystąpienia szkody.

Zakres ubezpieczenia

---

§ 21

1. Przedmiot ubezpieczenia wyszczególniony w umowie objęty jest ochroną ubezpieczeniową od szkód powstałych wskutek zdarzeń ubezpieczeniowych, z zastrzeżeniem postanowień § 22.
2. W razie zajścia wypadku objętego ochroną ubezpieczeniową Ubezpieczyciel, w granicach sumy ubezpieczenia przedmiotu ubezpieczenia, zwraca Ubezpieczającemu koszty poniesione w celu ratowania przedmiotu ubezpieczenia oraz zapobieżenia wystąpienia szkody lub zmniejszenia jej rozmiarów, jeżeli środki te były celowe, chociażby okazały się bezskuteczne. Powyższe koszty są zwracane, nawet jeżeli nie wystąpiła szkoda w ubezpieczonym mieniu.
3. Jeżeli koszty wymienione w ust. 2 zostały poniesione na pisemne polecenie Ubezpieczyciela, wówczas koszty te zostaną zwrócone w całości, nawet jeżeli odszkodowanie za szkodę w mieniu powiększone o te koszty przekracza łączną sumę ubezpieczenia lub limit odpowiedzialności uzgodniony dla danej umowy ubezpieczenia.
4. W razie zawarcia umowy ubezpieczenia na cudzy rachunek postanowienia ust. 2 i 3 stosuje się również do Ubezpieczonego.

§ 22

Odpowiedzialność Ubezpieczyciela nie obejmuje:

- 1) wszelkiego rodzaju strat pośrednich, w szczególności: utrata zysku, kary umowne, straty spowodowane opóźnieniem, brak wydajności, utrata kontraktu, utrata rynku, zwiększone koszty prowadzenia działalności, utrata wartości maszyn i urządzeń spowodowana lub zwiększona ich nieużywaniem,
- 2) szkód spowodowanych wadami projektowymi,
- 3) kosztów wszelkich przeprojektowań, zmian i modyfikacji projektu,
- 4) szkód spowodowanych wadami materiałowymi lub odlewniczymi,
- 5) szkód w elementach budowlano-montażowych, powstałych na skutek ich wadliwego wykonania, za wyjątkiem szkód powstałych w tych elementach wskutek ich wadliwego montażu,
- 6) szkód spowodowanych przez:
  - a) stopniowe pogarszanie się przedmiotu ubezpieczenia, w tym erozję, korozję, kawitację, oksydację, powstawanie osadów,
  - b) topnienie śniegu, systematyczne zawilgacanie, przesiąkanie, działanie wód gruntowych i przemarzanie ścian,
  - c) stopniowo postępujące pogarszanie właściwości, odkształcanie lub deformację,

- d) powolne działanie czynników termicznych lub biologicznych, w tym pleśni, porostów, grzybów, mokrego lub suchego rozkładu, insektów, bakterii, wirusów,
  - e) normalne zużycie lub naturę przedmiotu ubezpieczenia,
- 7) szkód w podzespołach sprzętu i wyposażenia budowlanego oraz podzespołach maszyn budowlanych, powstałych wskutek awarii lub uszkodzeń, chyba że w ich następstwie wystąpiła szkoda w przedmiocie ubezpieczenia lub innych podzespołach sprzętu i wyposażenia budowlanego lub podzespołach maszyny budowlanych, wówczas Ubezpieczyciel ponosi odpowiedzialność wyłącznie za te szkody; przez podzespół rozumie się zbiór określonej liczby części połączonych ze sobą i zależnych od siebie funkcjonalnie, tworzących odrębną całość; za awarię lub uszkodzenie uważa się stan techniczny maszyny, urządzenia lub aparatu, który ogranicza lub uniemożliwia jego dalszą eksploatację,
- 8) szkód w pojazdach dopuszczonych do poruszania się po drogach publicznych, za wyjątkiem szkód na terenie budowy,
- 9) szkód w pojazdach wodnych lub statkach powietrznych,
- 10) szkód wynikających z utraty lub uszkodzenia akt, rysunków, rachunków, asygnat, gotówki, znaczków, dokumentów, skryptów dłużnych, not, papierów wartościowych,
- 11) szkód w opakowaniach,
- 12) braków lub strat stwierdzonych w trakcie sprawdzania lub spisywania stanu ilościowego majątku,
- 13) szkód powstałych wskutek zaginięcia, sprzeniewierzenia, kradzieży, z wyjątkiem:
- a) rabunku, za który uważa się zabór mienia przy użyciu lub groźbie natychmiastowego użycia przemocy fizycznej na osobie albo doprowadzeniu jej do stanu nieprzytomności lub bezbronności,
  - b) kradzieży z włamaniem z pomieszczenia zamkniętego na co najmniej jeden zamek lub kłódkę po uprzednim usunięciu siłą przez sprawcę zabezpieczeń lub otwarciu wejścia do miejsca składowania mienia przy użyciu narzędzi albo podrobionego lub dopasowanego klucza bądź klucza oryginalnego, w którego posiadanie sprawca wszedł wskutek włamania do innego pomieszczenia lub w wyniku rabunku,
  - c) zaboru mienia z placu ogrodzonego parkanem, siatką drucianą, płotem i oświetlonego w porze nocnej lub gdy mienie było pod stałym dozorem; za stały dozór uważa się całodobowy dozór pełniony w miejscu ubezpieczenia przez pracowników Ubezpieczającego lub licencjonowaną agencję ochrony mienia na zlecenie Ubezpieczającego; osoby sprawujące dozór muszą posiadać pisemnie określony zakres obowiązków, obejmujący określenie miejsca wykonywania dozoru, przedmiotu dozoru, który podlega ochronie, i sposobu prowadzenia dozoru,
- 14) szkód wynikających z utraty lub uszkodzenia oprogramowania komputerowego lub zasobów baz danych,
- 15) szkód wynikających z niedziałania, nieprawidłowego działania lub nieprawidłowego zastosowania sprzętu, oprogramowania lub nośników informacji używanych w dowolnym elektronicznym urządzeniu, systemie (np. w komputerze, sterowniku mikroprocesorowym, układzie scalonym) lub sieci, a także niedostępności, utraty lub zniekształcenia informacji przechowywanej lub przetwarzanej przez sprzęt, oprogramowanie lub nośnik informacji, używane w dowolnym elektronicznym urządzeniu, systemie lub sieci, chyba że w następstwie wystąpiło inne zdarzenie niewyłączone z zakresu ubezpieczenia; wówczas Ubezpieczyciel ponosi odpowiedzialność wyłącznie za skutki takiego zdarzenia,
- 16) szkód we wcześniej używanym mieniu:
- a) wynikłych z wcześniejszego używania,
  - b) wynikłych z demontażu, chyba że prace demontażowe były objęte zakresem ubezpieczenia,
- 17) szkód powstałych wskutek przeprowadzania rozruchu oraz ruchu próbnego,
- 18) franszyzy redukcyjnej określonej w umowie ubezpieczenia, która stanowi udział Ubezpieczającego w odszkodowaniu.

Suma ubezpieczenia

---

§ 23

1. Suma ubezpieczenia robót budowlano-montażowych powinna obejmować pełną wartość tych robót łącznie z kosztami odtworzenia elementów budowlano-montażowych, nadzoru inwestorskiego, zarządzania robotami budowlano-montażowymi, frachtu, opłat celnych i innymi kosztami, w tym również wartością elementów dostarczonych przez zleceniodawcę, o ile powyższe koszty zostały zgłoszone do ubezpieczenia.
2. W przypadku dodatkowego objęcia ochroną ubezpieczeniową przedmiotów ubezpieczenia, o których mowa w §20 ust. 2, ich suma ubezpieczenia powinna odpowiadać:
  - 1) dla maszyn budowlanych – ich wartości odtworzeniowej, stanowiącej wartość kosztów wymiany ubezpieczonych przedmiotów na nowe przedmioty tego samego rodzaju, wydajności i mocy, powiększoną o koszty transportu i montażu,
  - 2) dla sprzętu i wyposażenia budowlanego – limitowi odpowiedzialności na zdarzenie (ubezpieczenie na pierwsze ryzyko),
  - 3) dla kosztów usunięcia pozostałości po szkodzie – limitowi odpowiedzialności na zdarzenie (ubezpieczenie na pierwsze ryzyko).
3. W przypadku istotnych zmian cen materiałów, robocizny lub innych opłat mających wpływ na ostateczną wartość kontraktu Ubezpieczający powinien podwyższyć lub obniżyć ustalone wcześniej sumy ubezpieczenia.
4. Jeżeli w przypadku szkody okaże się, że suma ubezpieczenia ustalona w umowie ubezpieczenia jest niższa od sumy, która powinna być zadeklarowana, odszkodowanie zostaje zmniejszone w takim stosunku, w jakim pozostaje suma ubezpieczenia ustalona w umowie do sumy, która powinna być zadeklarowana; zasadę tę stosuje się oddzielnie do każdego przedmiotu i pozycji kosztów.
5. Zasady określonej w ust. 4 nie stosuje się:
  - 1) do sum ubezpieczenia określonych zgodnie z postanowieniami ust. 2, pkt 2) i 3),
  - 2) dla szkód, których wartość nie przekracza 5.000 zł.

Ustalenie rozmiaru szkody i wysokości odszkodowania

---

§ 24

1. Odszkodowanie ustala się w kwocie odpowiadającej rozmiarowi szkody w granicach sum ubezpieczenia poszczególnych przedmiotów ubezpieczenia wyszczególnionych w umowie ubezpieczenia, według cen z dnia ustalenia odszkodowania.
2. Przeliczenia wszystkich kwot z dokumentów finansowych (w tym suma ubezpieczenia, limity odpowiedzialności, franszyzy itp.) określone w walucie obcej dokonywane będą na złote polskie (PLN) według średniego kursu waluty ogłoszonego przez Prezesa NBP w dniu wystąpienia szkody.
3. Kwotę odpowiadającą rozmiarowi szkody ustala się:
  - 1) w przypadku, gdy przedmiot ubezpieczenia nadaje się do naprawy (strata częściowa) – na podstawie kosztów remontu lub naprawy niezbędnych do przywrócenia przedmiotu ubezpieczenia do stanu, w jakim znajdował się bezpośrednio przed szkodą, z zastrzeżeniem:
    - a) dla obiektów budowlano-montażowych – dotychczasowych wymiarów, technologii, konstrukcji, typu, parametrów i standardu wykończenia przy zastosowaniu takich samych lub najbardziej zbliżonych materiałów, powiększonych o koszty transportu i montażu, jaki miał zastosowanie przed szkodą,

- b) dla sprzętu i wyposażenia budowlanego oraz maszyn budowlanych – dotychczasowego rodzaju i typu oraz tych samych lub możliwie najbardziej zbliżonych parametrów, powiększonych o koszty transportu i montażu, jaki miał zastosowanie przed szkodą,
- 2) w przypadku wymiany przedmiotu ubezpieczenia (strata całkowita) – na podstawie kosztu zastąpienia zniszczonego przedmiotu przedmiotem nowym, po potrąceniu technicznego zużycia do dnia zajścia szkody.
- 4. Koszty pracy związane z remontem lub naprawą zostaną określone w sposób zgodny z prowadzeniem robót budowlano-montażowych przed szkodą.
- 5. Rozmiar szkody ustala się na podstawie Katalogów Nakładów Rzeczowych i Katalogów Nakładów Pracy oraz publikowanych cen średnich, chyba że w kontrakcie zostały ustalone inne wartości.

§ 25

1. W granicach sumy ubezpieczenia przedmiotu ubezpieczenia odszkodowanie obejmuje:
  - 1) kwotę odpowiadającą rozmiarowi szkody obliczoną zgodnie z postanowieniami § 24,
  - 2) koszty działań poniesionych w celu ratowania przedmiotu ubezpieczenia bezpośrednio zagrożonego szkodą oraz zapobieżenia szkodzie lub zmniejszenia jej rozmiarów, jeżeli działania te były celowe i uzasadnione zaistniałym zagrożeniem, chociażby okazały się bezskuteczne; powyższe koszty są zwracane, nawet jeżeli nie wystąpiła szkoda w ubezpieczonym mieniu,
  - 3) koszty napraw prowizorycznych, jeżeli są częścią końcowych czynności naprawczych i nie zwiększają całkowitej wartości kosztów remontu lub naprawy,
  - 4) koszty rozbiórki lub usunięcia części nieuszkodzonych, które należy rozebrać i/lub usunąć przed rozpoczęciem naprawy uszkodzonych elementów.
2. Pod warunkiem ustalenia w umowie ubezpieczenia odrębnego limitu odpowiedzialności, zgodnie z postanowieniami § 23 ust. 2 pkt 3), odszkodowanie obejmuje również koszty usunięcia pozostałości po szkodzie, w granicach tego limitu.
3. Z kwoty odszkodowania potrąca się:
  - 1) franszyzę redukcyjną w kwocie określonej w umowie, która stanowi udział Ubezpieczającego w odszkodowaniu; w przypadku jeżeli w umowie ubezpieczenia uzgodniono franszyzy redukcyjne o różnych wysokościach, z fransyz, które miałyby zastosowanie, uwzględnia się tylko jedną, kwotowo najwyższą franszyzę redukcyjną, o ile nie umówiono się inaczej,
  - 2) wartość pozostałości po szkodzie nadających się do dalszego użytku, przeróbki lub sprzedaży.
4. Odszkodowanie ustalone według kosztów remontu lub naprawy nie może być wyższe niż koszt odtworzenia danego przedmiotu bezpośrednio przed zajściem szkody, po potrąceniu technicznego zużycia do dnia zajścia szkody.
5. Odszkodowanie nie obejmuje kosztów jakichkolwiek zmian, uzupełnień lub ulepszeń przedmiotu ubezpieczenia.
6. Ubezpieczyciel zastrzega sobie prawo wskazania sposobu naprawienia szkody.

§ 26

1. Jeżeli ten sam przedmiot ubezpieczenia w tym samym czasie jest ubezpieczony od tego samego ryzyka u dwóch lub więcej ubezpieczycieli na sumy, które łącznie przewyższają jego wartość ubezpieczeniową, Ubezpieczający nie może żądać świadczenia przenoszącego wysokość szkody. Między ubezpieczycielami każdy z nich odpowiada w takim stosunku, w jakim przyjęta przez niego suma ubezpieczenia pozostaje do łącznych sum wynikających z podwójnego lub wielokrotnego ubezpieczenia.
2. Jeżeli w którejkolwiek z umów ubezpieczenia, o jakich mowa w ust. 1, uzgodniono, że suma wypłacona przez ubezpieczyciela z tytułu ubezpieczenia może być wyższa od poniesionej szkody, zapłaty świadczenia w części przenoszącej wysokość szkody Ubezpieczający może żądać tylko od tego ubezpieczyciela. W takim przypadku dla określenia odpowiedzialności między ubezpieczycielami należy przyjąć, że w ubezpieczeniu, o którym mowa w niniejszym paragrafie, suma ubezpieczenia równa jest wartości ubezpieczonego mienia.

Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej (Sekcja II)

Przedmiot i zakres ubezpieczenia

---

§ 27

Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej można dokonać wyłącznie w przypadku jednoczesnego zawarcia umowy ubezpieczenia mienia na warunkach określonych w Sekcji I niniejszych Ogólnych Warunków Ubezpieczenia (zwanej dalej „Sekcją I”).

§ 28

Ubezpieczyciel obejmuje ochroną odpowiedzialność cywilną Ubezpieczającego za szkody wyrządzone osobom trzecim w trakcie trwania okresu ubezpieczenia, w bezpośrednim związku z ubezpieczonymi – na warunkach określonych w Sekcji I – robotami budowlano-montażowymi, na terenie budowy lub w jego bezpośrednim sąsiedztwie, do naprawienia których Ubezpieczający jest zobowiązany w myśl obowiązujących przepisów prawa.

§ 29

Odpowiedzialność Ubezpieczyciela nie obejmuje:

- 1) franszyzy redukcyjnej określonej w umowie ubezpieczenia, która stanowi udział Ubezpieczającego w odszkodowaniu,
- 2) kosztów naprawy lub wymiany mienia, które zostało lub mogło być ubezpieczone na podstawie Sekcji I wraz z klauzulami indywidualnymi stanowiącymi załącznik do niniejszych Ogólnych Warunków Ubezpieczenia,
- 3) szkód spowodowanych wibracją albo osunięciem lub osłabieniem elementów nośnych, nośności gruntu lub przemieszczeniem gruntu,
- 4) szkód na osobie poniesionych przez osoby biorące udział w realizacji kontraktu, który w całości lub w części ubezpieczony został na warunkach określonych w Sekcji I oraz członków rodzin osób wymienionych powyżej,
- 5) szkód w mieniu znajdującym się na terenie budowy, należącym do Ubezpieczającego, Ubezpieczonego, wykonawców, inwestora, zleceniodawców lub innych podmiotów realizujących kontrakt, który w całości lub w części ubezpieczony został na warunkach określonych w Sekcji I, a także w mieniu znajdującym się pod kontrolą lub pieczęć ww. podmiotów lub przez te podmioty przechowywanym; dotyczy to również mienia należącego do osób biorących udział w realizacji kontraktu, w tym pracowników zatrudnionych przez ww. podmioty oraz członków rodzin osób wymienionych powyżej,
- 6) wypadków (szkód) objętych ochroną w ramach obowiązkowego ubezpieczenia OC komunikacyjnego,
- 7) szkód w jednostkach pływających lub statkach powietrznych,
- 8) szkód wynikłych z emisji, wycieku lub innej formy przedostania się do powietrza, wody lub gruntu jakichkolwiek substancji,
- 9) zobowiązań umownych Ubezpieczającego lub Ubezpieczonego do zapłacenia odszkodowań, chyba że ich odpowiedzialność wystąpiłaby również w przypadku braku takich zobowiązań lub przyrzeczenia,
- 10) szkód w wartościach pieniężnych, papierach wartościowych, rachunkach, kartach płatniczych, dokumentach, planach, zbiorach archiwalnych oraz zbiorach kolekcjonerskich wszelkiego rodzaju,
- 11) szkód powstałych w wyniku naruszenia praw autorskich, licencji, patentów lub innych umów,
- 12) grzywien, opłat i kar administracyjnych lub sądowych oraz innych kar o charakterze pieniężnym, w tym kar umownych, utraty zysku, strat spowodowanych opóźnieniem, brakiem wydajności, naruszeniem, niewłaściwym wykonaniem lub niewykonaniem umowy, utratą rynku,
- 13) czystych strat finansowych, tj. szkód niewynikających ze szkód na osobie lub w mieniu,

- 14) szkód wynikających z utraty lub uszkodzenia oprogramowania lub zasobów baz danych,
- 15) szkód w plonach, lasach lub jakichkolwiek uprawach lub nasadzeniach,
- 16) szkód spowodowanych przez azbest, formaldehyd lub dioksyny,
- 17) szkód wynikłych z niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązań, roszczeń o wykonanie umów, o należyte wykonanie umów, roszczeń z tytułu zastępczego wykonania umów, roszczeń o zwrot świadczeń, roszczeń o zwrot kosztów poniesionych na poczet lub w celu wykonania umów,
- 18) szkód, za które Ubezpieczający jest odpowiedzialny wskutek umownego przejścia odpowiedzialności cywilnej osoby trzeciej, albo wskutek rozszerzenia zakresu własnej odpowiedzialności cywilnej wynikającej z ustawy,
- 19) szkód polegających na konieczności poniesienia kosztów na usunięcie lub zastąpienie wadliwej rzeczy przez rzecz wolną od wad,
- 20) szkód wynikłych z powolnego działania hałasu, temperatury, wody, gazów, pyłów lub czynników biologicznych, w tym pleśni, porostów, grzybów, mokrego lub suchego rozkładu, insektów, bakterii, wirusów,
- 21) szkód wynikających z nie działania, nieprawidłowego działania lub nieprawidłowego zastosowania sprzętu, oprogramowania lub nośników informacji używanych w dowolnym elektronicznym urządzeniu, systemie (np. w komputerze, sterowniku mikroprocesorowym, układzie scalonym) lub sieci, a także niedostępności, utraty lub zniekształcenia informacji przechowywanej lub przetwarzanej przez sprzęt, oprogramowanie lub nośnik informacji, używane w dowolnym elektronicznym urządzeniu, systemie lub sieci, chyba że w następstwie wystąpiło inne zdarzenie niewyłączone z zakresu ubezpieczenia; wówczas Ubezpieczyciel ponosi odpowiedzialność wyłącznie za skutki takiego zdarzenia.

Suma gwarancyjna

---

§ 30

1. Odpowiedzialność Ubezpieczyciela za powstałe szkody oraz poniesione koszty i wydatki ograniczona jest wysokością sumy gwarancyjnej ustalonej w umowie ubezpieczenia.
2. Sumę gwarancyjną ustala się:
  - 1) dla jednego zdarzenia, bez względu na liczbę szkód powstałych w wyniku tego zdarzenia i/lub
  - 2) łącznie dla wszystkich zdarzeń, jakie mogą powstać w okresie ubezpieczenia, bez względu na liczbę szkód powstałych w wyniku jednego zdarzenia.

Ustalenie wysokości odszkodowania

---

§ 31

1. W razie zgłoszenia roszczenia o naprawienie szkody Ubezpieczający ma obowiązek zaniechania działań zmierzających do zaspokojenia poszkodowanego, uznania jego roszczeń bądź zawarcia z nim ugody, do czasu uzyskania pisemnej zgody Ubezpieczyciela.
2. Zaspokojenie lub uznanie przez Ubezpieczającego roszczenia osoby poszkodowanej bez wymaganej pisemnej zgody nie jest wiążące dla Ubezpieczyciela.
3. W razie zawarcia umowy ubezpieczenia na cudzy rachunek obowiązki określone w ust. 1 i 2 spoczywają zarówno na Ubezpieczającym, jak i na Ubezpieczonym, chyba że Ubezpieczony nie wiedział o zawarciu umowy na jego rachunek.

§ 32

1. Ubezpieczyciel odpowiada w granicach odpowiedzialności cywilnej Ubezpieczającego do wysokości sumy gwarancyjnej ustalonej w umowie ubezpieczenia dla jednego zdarzenia, z zastrzeżeniem postanowień niniejszych Ogólnych Warunków Ubezpieczenia oraz dodatkowych postanowień i klauzul indywidualnych.
2. Łączna kwota wypłaconych odszkodowań nie może przekroczyć sumy gwarancyjnej ustalonej w umowie ubezpieczenia dla wszystkich zdarzeń w okresie ubezpieczenia.

§ 33

1. Ubezpieczyciel ma prawo dokonania oceny sytuacji faktycznej i prawnej oraz podjęcia decyzji o uznaniu roszczenia i wypłacie odszkodowania lub prowadzeniu obrony Ubezpieczającego przed nieuzasadnionym roszczeniem poszkodowanego.
2. W każdym czasie Ubezpieczyciel ma prawo wypłacić odszkodowanie w wysokości sumy gwarancyjnej lub mniejszej sumy, którą mogą być zaspokojone roszczenia poszkodowanego, zwalniając się z obowiązku dalszego prowadzenia obrony oraz ponoszenia innych kosztów.
3. Ubezpieczyciel zastrzega sobie prawo wyboru sposobu naprawienia szkody i jest uprawniony do zaspokojenia roszczenia poszkodowanego we własnym zakresie.
4. Ubezpieczający jest obowiązany do dostarczenia wymaganych przez Ubezpieczyciela dokumentów oraz udzielenia mu wszelkiej możliwej pomocy w zaspokojeniu roszczeń poszkodowanego.

§ 34

1. Ubezpieczyciel wypłaca osobie uprawnionej należne odszkodowanie ustalone według zasad odpowiedzialności cywilnej Ubezpieczającego, z zastrzeżeniem postanowień niniejszych Ogólnych Warunków Ubezpieczenia.
2. W granicach sumy gwarancyjnej Ubezpieczyciel pokrywa także:
  - 1) koszty wynagrodzenia rzeczoznawców powołanych w uzgodnieniu i za pisemnym potwierdzeniem Ubezpieczyciela w celu ustalenia okoliczności lub rozmiaru szkody,
  - 2) niezbędne koszty obrony sądowej w sporze prowadzonym na polecenie Ubezpieczyciela lub za jego zgodą; jeżeli w wyniku wypadku powodującego odpowiedzialność Ubezpieczającego objętą ochroną ubezpieczeniową zostanie przeciwko sprawcy szkody wdrożone postępowanie karne, Ubezpieczyciel pokrywa koszty obrony, jeżeli zażądał powołania obrońcy lub wyraził pisemną zgodę na pokrycie tych kosztów,
  - 3) niezbędne koszty działań podjętych przez Ubezpieczającego po wystąpieniu wypadku w celu zapobieżenia szkodzie lub zmniejszenia jej rozmiarów, jeżeli środki te były właściwe, chociażby się okazały bezskuteczne.

Postanowienia końcowe

---

§ 35

1. Wszystkie zawiadomienia i oświadczenia stron umowy powinny być składane na piśmie za pokwitowaniem lub przesłane listem poleconym.
2. W umowie ubezpieczenia strony mogą postanowić, że zawiadomienia i oświadczenia składane przez strony umowy będą dostarczane drugiej stronie za pomocą listu elektronicznego (e-mail), wiadomości tekstowej SMS, faksu lub telefonu, odpowiednio pod: wskazany przez strony adres poczty elektronicznej, numer infolinii Ubezpieczyciela lub numer telefonu komórkowego lub stacjonarnego wskazany przez Ubezpieczającego.

§ 36

W sprawach nieuregulowanych w niniejszych Ogólnych Warunkach Ubezpieczenia mają zastosowanie przepisy ustawy o działalności ubezpieczeniowej, Kodeksu cywilnego i inne obowiązujące przepisy prawa polskiego.

§ 37

1. Ubezpieczony, Ubezpieczający lub uprawniony z umowy ubezpieczenia może zgłosić zastrzeżenia dotyczące usług świadczonych przez ERGO Hestię (reklamacja):
  - 1) poprzez formularz na stronie internetowej: www.ergohestia.pl,
  - 2) telefonicznie, pod numerem: 801 107 107 lub 58 555 5 555,
  - 3) pisemnie, na adres siedziby Sopockiego Towarzystwa Ubezpieczeń ERGO Hestia SA, ul. Hestii 1, 81-731 Sopot,
  - 4) ustnie lub pisemnie podczas wizyty w jednostce Sopockiego Towarzystwa Ubezpieczeń ERGO Hestia SA.
2. Reklamacje rozpatrywane są przez jednostkę organizacyjną powołaną w tym celu przez Zarząd ERGO Hestii.
3. Odpowiedź na reklamację zostanie wysłana w ciągu 30 dni od dnia jej otrzymania na piśmie lub za pomocą innego trwałego nośnika informacji lub pocztą elektroniczną – na wniosek osoby zgłaszającej.
4. W szczególnie skomplikowanych przypadkach, uniemożliwiających rozpatrzenie reklamacji i udzielenie odpowiedzi w terminie określonym powyżej, odpowiedź zostanie wysłana w ciągu 60 dni od dnia otrzymania.
5. Osoby wskazane w ust 1, w niestandardowych sprawach, mogą się zwrócić do Rzecznika Klienta ERGO Hestii poprzez formularz na stronie: www.ergohestia.pl.
6. Osoby wskazane w ust. 1, będące osobą fizyczną, mogą wystąpić z wnioskiem o rozpatrzenie sprawy do Rzecznika Finansowego.

§ 38

1. Prawem właściwym dla umowy ubezpieczenia, zawartej na podstawie niniejszych Ogólnych Warunków Ubezpieczenia, jest prawo polskie.
2. Spory wynikające z umowy ubezpieczenia są rozpatrywane według prawa polskiego i mogą być dochodzone przed sądami według właściwości ogólnej albo przed sądem właściwym dla:
  - 1) miejsca zamieszkania lub siedziby Ubezpieczającego, Ubezpieczonego lub uprawnionego z umowy ubezpieczenia,
  - 2) miejsca zamieszkania spadkobiercy Ubezpieczonego lub spadkobiercy uprawnionego z umowy ubezpieczenia.
3. Strony umowy ubezpieczenia mogą podać pod rozstrzygnięcie sądu polubownego wynikające z niej spory.

§ 39

Niniejsze Ogólne Warunki Ubezpieczenia wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2016 roku i mają zastosowanie do umów ubezpieczenia zawartych od tej daty.

Prezes Zarządu

Piotr Maria Śliwicki

Członek Zarządu
ds. Ubezpieczeń

Adam Roman

Ubezpieczenie ryzyk budowlano-montażowych

KLAUZULE INDYWIDUALNE

Nr	Tytuł klauzuli
1	Ubezpieczenie szkód powstałych wskutek strajku, rozruchów i zamieszek społecznych
2	Odpowiedzialność za zobowiązania wzajemne
3	Konserwacja po zakończeniu robót budowlano-montażowych
4	Rozszerzona konserwacja po zakończeniu robót budowlano-montażowych
5	Postanowienia szczególne dotyczące harmonogramu robót
6	Ubezpieczenie dodatkowych kosztów – praca w godzinach nadliczbowych i nocnych oraz w dni ustawowo wolne od pracy, fracht ekspresowy
7	Ubezpieczenie kosztów frachtu lotniczego
9	Wyłączenie ryzyka trzęsienia ziemi
10	Wyłączenie szkód powstałych wskutek powodzi
013	Składowanie mienia poza terenem budowy
100	Ubezpieczenie rozruchu i ruchu próbnego
101	Postanowienia specjalne dotyczące konstrukcji tuneli i galerii
102	Postanowienia specjalne dotyczące podziemnych kabli, rurociągów i innych instalacji
104	Postanowienia specjalne dotyczące budowy tam i zbiorników zaporowych
106	Postanowienia specjalne dotyczące prac podzielonych na odcinki
107	Postanowienia specjalne dotyczące obiektów pomocniczych
108	Postanowienia specjalne dotyczące maszyn budowlanych
109	Postanowienia specjalne dotyczące materiałów budowlano-montażowych
110	Postanowienia specjalne dotyczące środków zabezpieczenia przed powodzią
111	Postanowienia specjalne dotyczące usunięcia rumowiska po osunięciu się ziemi
112	Postanowienia specjalne dotyczące środków zabezpieczenia przeciwpożarowego na terenie budowy oraz środków gaśniczych
113	Transport lądowy
114	Szkody seryjne
115	Ubezpieczenie ryzyka projektanta
116	Ubezpieczenie szkód w odebranych częściach kontraktu
117	Postanowienia specjalne dotyczące wykonania rurociągów, przewodów i kabli
118	Postanowienia specjalne dotyczące drżenia odwiertów
119	Istniejące mienie należące do inwestora
120	Wibracja, usunięcie lub osłabienie elementów nośnych
121	Postanowienia szczególne dotyczące fundamentów na palach oraz ścian oporowych, szczelnych, szczelinowych
130	Postanowienia szczególne dotyczące wzrostu wartości kontraktu
131	Ubezpieczenie szkód w mieniu pracowników
132	Przedłużenie okresu ubezpieczenia
133	Wynagrodzenie rzeczoznawców

- 134 Odtworzenie planów i dokumentów
- 135 Ubezpieczenie szkód środowiskowych
- 136 Ubezpieczenie robót wykończeniowych
- 200 Ubezpieczenie ryzyka producenta.
- 201 Okres gwarancyjny.
- 204 Postanowienia specjalne (1) dla przemysłu przetwórstwa węgłowodoru.
- 205 Postanowienia specjalne (2) dla przemysłu przetwórstwa węgłowodoru.
- 218 Ubezpieczenie kosztów odnalezienia przecieku podczas kładzenia rurociągów.
- 219 Postanowienia szczególne dotyczące kładzenia rurociągów za pomocą wiercenia kierunkowego przez rzeki, nasypy kolejowe, drogi itp.

Klauzula Nr 001

UBEZPIECZENIE SZKÓD POWSTAŁYCH WSKUTEK STRAJKU, ROZRUCHÓW I ZAMIESZEK SPOŁECZNYCH

Z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą klauzulą, postanowień umowy ubezpieczenia określonych we wniosku i w Ogólnych Warunkach Ubezpieczenia Ryzyk Budowlano-Montażowych strony postanowiły rozszerzyć zakres ubezpieczenia o szkody powstałe wskutek strajku lub rozruchów społecznych, za które uważa się szkody bezpośrednio spowodowane przez:

- 1) działanie jakiegokolwiek osoby wspólnie z innymi w zakłóceniu porządku publicznego (niezależnie od związku ze strajkiem lub lokautem),
- 2) działanie jakiegokolwiek legalnie ustanowionej władzy zmierzające do stłumienia zakłóceń porządku publicznego lub zminimalizowania ich skutków,
- 3) umyślne działanie strajkującego lub poddanego lokautowi pracownika mające na celu wspomóżenie strajku lub przeciwstawienie się lokautowi,
- 4) działanie jakiegokolwiek legalnie ustanowionej władzy zapobiegające lub zmierzające do zapobieżenia takim aktom lub zminimalizowania ich skutków.

Wyłączenia specjalne:

1. Zakres ubezpieczenia wynikający z niniejszej klauzuli nie obejmuje szkód:
  - 1) wynikłych z całkowitego lub częściowego zaprzestania robót, opóźnień lub zakłóceń działalności,
  - 2) powstałych wskutek trwałego lub czasowego zajęcia w wyniku konfiskaty lub rekwizycji przez jakąkolwiek legalną władzę,
  - 3) powstałych wskutek trwałego lub czasowego zajęcia budynku wskutek nielegalnej okupacji prowadzonej przez jakąkolwiek osobę,
  - 4) będących pośrednim następstwem szkód w mieniu, z zastrzeżeniem, iż Ubezpieczyciel nie jest zwolniony na podstawie pkt 2) i 3) z odpowiedzialności za szkodę w mieniu powstałą przed dokonaniem zajęcia lub podczas czasowego zajęcia wskutek ryzyk objętych umową ubezpieczenia.
2. Ubezpieczenie nie obejmuje szkód powstałych wskutek poniższych zdarzeń lub mających pośredni lub bezpośredni z nimi związek. Są to:
  - 1) wojna, inwazja, działanie nieprzyjacielskie, działania wojenne (niezależnie od tego czy wojna została wypowiedziana, czy nie), wojna domowa,
  - 2) bunt, zamieszki społeczne o charakterze powstania powszechnego, powstanie zbrojne, rebelia, rewolucja, działanie władzy wojskowej lub uzurpowanej,
  - 3) działanie osób w imieniu lub w związku z jakąkolwiek organizacją mającą na celu obalenie siły rządu albo używającą w tym celu aktów terroru lub przemocy.

W jakimkolwiek działaniu, procesie lub innym postępowaniu, w którym Ubezpieczyciel podnosi zarzut, że dana szkoda na podstawie zawartej umowy ubezpieczenia nie podlega odszkodowaniu na podstawie wyłączeń pkt. 1), 2) i 3), ciężar udowodnienia pokrycia ubezpieczeniowego spoczywa na Ubezpieczającym.

3. Limit ustalony dla jednego zdarzenia określa górną granicę odpowiedzialności Ubezpieczyciela w odniesieniu do wszystkich szkód objętych niniejszą klauzulą, które wystąpiły w ciągu 168 kolejnych godzin od chwili zdarzenia.
4. Odpowiedzialność Ubezpieczyciela za szkody, o których mowa w niniejszej klauzuli, jest ograniczona do wysokości limitu ustalonego w umowie, przy czym łączna suma ubezpieczenia ustalona dla całego okresu ubezpieczenia stanowi podwójną wysokość limitu ustalonego dla jednego wypadku.
5. Dla szkód określonych w niniejszej klauzuli ustala się franszyzę redukcyjną w wysokości ustalonej w umowie.
6. Za rozszerzenie zakresu ubezpieczenia w sposób określony w niniejszej klauzuli Ubezpieczający zapłaci dodatkową składkę w wysokości ustalonej w umowie.

Klauzula Nr 002

ODPOWIEDZIALNOŚĆ ZA ZOBOWIĄZANIA WZAJEMNE

Z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą klauzulą, postanowień umowy ubezpieczenia określonych we wniosku i w Ogólnych Warunkach Ubezpieczenia Ryzyk Budowlano-Montażowych strony postanowiły rozszerzyć zakres ubezpieczenia wynikający z Ogólnych Warunków Ubezpieczenia Ryzyk Budowlano-Montażowych, z rozdziału dotyczącego odpowiedzialności cywilnej (Sekcja II), przez przejęcie odpowiedzialności w przypadku, gdyby między Ubezpieczonymi wymienionymi w umowie powstały roszczenia na podstawie niniejszej umowy ubezpieczenia, tak jakby każdy z Ubezpieczonych podpisał indywidualną umowę ubezpieczenia, z zastrzeżeniem, iż Ubezpieczyciel nie pokryje roszczeń wobec Ubezpieczonego wynikłych z odpowiedzialności za:

- 1) szkody w mieniu znajdującym się na terenie budowy, należącym do Ubezpieczającego, Ubezpieczonego, wykonawców, inwestora, zlecniodawców lub innych podmiotów realizujących kontrakt, który w całości lub w części ubezpieczony został na warunkach określonych w Sekcji I, a także w mieniu znajdującym się pod ich kontrolą, pieczę lub przez nich przechowywanym; dotyczy to również mienia należącego do osób biorących udział w realizacji kontraktu, w tym pracowników zatrudnionych przez ww. podmioty oraz członków rodzin osób wymienionych powyżej,
- 2) szkody na osobie poniesione przez osoby biorące udział w realizacji kontraktu, który w całości lub w części ubezpieczony został na warunkach określonych w Sekcji I oraz członków rodzin osób wymienionych powyżej.

Górną granicą odpowiedzialności Ubezpieczyciela w stosunku do wszystkich szkód wynikłych z tego samego zdarzenia jest kwota określona w umowie, w rozdziale dotyczącym ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej (Sekcja II).

Za rozszerzenie zakresu ubezpieczenia w sposób określony w niniejszej klauzuli Ubezpieczający zapłaci dodatkową składkę w wysokości ustalonej w umowie.

Klauzula Nr 003

KONSERWACJA PO ZAKOŃCZENIU ROBÓT BUDOWLANO-MONTAŻOWYCH

Z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą klauzulą, postanowień umowy ubezpieczenia określonych we wniosku i w Ogólnych Warunkach Ubezpieczenia Ryzyk Budowlano-Montażowych strony

postanowiły rozszerzyć zakres ubezpieczenia o szkody w ubezpieczonym obiekcie budowlano-montażowym powstałe w określonym w umowie ubezpieczenia okresie po dokonaniu odbioru obiektu budowlano-montażowego i wyłącznie w sytuacji, gdy szkody powstały wskutek działania Ubezpieczającego na terenie budowy, przy wykonywaniu czynności zmierzających do spełnienia obowiązków wynikających z kontraktu.

Niniejsza klauzula ma zastosowanie dla obiektów budowlano-montażowych, których odbiór został dokonany w okresie ubezpieczenia, lub ich części, których odbiór został dokonany w okresie ubezpieczenia.

Dla szkód określonych w niniejszej klauzuli ustala się franszyzę redukcyjną w wysokości ustalonej w umowie.

Za rozszerzenie zakresu ubezpieczenia w sposób określony w niniejszej klauzuli Ubezpieczający zapłaci dodatkową składkę w wysokości ustalonej w umowie.

Klauzula Nr 004

ROZSZERZONA KONSERWACJA PO ZAKOŃCZENIU ROBÓT BUDOWLANO-MONTAŻOWYCH

Z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą klauzulą, postanowień umowy ubezpieczenia określonych we wniosku i w Ogólnych Warunkach Ubezpieczenia Ryzyk Budowlano-Montażowych strony postanowiły rozszerzyć zakres ubezpieczenia o szkody w ubezpieczonym obiekcie budowlano-montażowym powstałe w określonym w umowie ubezpieczenia okresie po dokonaniu odbioru obiektu budowlano-montażowego i wyłącznie w sytuacji, gdy szkody powstały w okresie obowiązywania niniejszej klauzuli wskutek:

- 1) działania Ubezpieczającego na terenie budowy, przy wykonywaniu czynności zmierzających do spełnienia obowiązków wynikających z kontraktu, lub
- 2) przyczyny zaistniałej w ubezpieczonym okresie realizacji robót budowlano-montażowych, zanim dokonano odbioru obiektu budowlano-montażowego lub jego części – w odniesieniu do tej części.

Niniejsza klauzula ma zastosowanie dla obiektów budowlano-montażowych, których odbiór został dokonany w okresie ubezpieczenia, lub ich części, których odbiór został dokonany w okresie ubezpieczenia.

Dla szkód określonych w niniejszej klauzuli ustala się franszyzę redukcyjną w wysokości ustalonej w umowie.

Za rozszerzenie zakresu ubezpieczenia w sposób określony w niniejszej klauzuli Ubezpieczający zapłaci dodatkową składkę w wysokości ustalonej w umowie.

Klauzula Nr 005

POSTANOWIENIA SZCZEGÓLNE DOTYCZĄCE HARMONOGRAMU ROBÓT

Z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą klauzulą, postanowień umowy ubezpieczenia określonych we wniosku i w Ogólnych Warunkach Ubezpieczenia Ryzyk Budowlano-Montażowych strony postanowiły, że harmonogram robót budowlano-montażowych oraz wszystkie pisemne dokumenty przekazane przez Ubezpieczającego Ubezpieczycielowi w celu uzyskania pokrycia ubezpieczeniowego na podstawie niniejszej klauzuli uważa się za włączone do umowy ubezpieczenia.

Ubezpieczyciel nie odpowiada za szkody powstałe lub zwiększone w wyniku lub w związku z przekroczeniem terminów wyszczególnionych w harmonogramie robót ponad liczbę tygodni określoną w umowie, chyba że Ubezpieczyciel wyraził zgodę na piśmie na takie przekroczenie przed powstaniem szkody.

Klauzula Nr 006

UBEZPIECZENIE DODATKOWYCH KOSZTÓW – PRACA W GODZINACH NADLICZBOWYCH I NOCNYCH ORAZ W DNI USTAWOWO WOLNE OD PRACY, FRACHT EKSPRESOWY

Z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą klauzulą, postanowień umowy ubezpieczenia określonych we wniosku i w Ogólnych Warunkach Ubezpieczenia Ryzyk Budowlano-Montażowych strony postanowiły, że Ubezpieczyciel pokryje koszty poniesione przez Ubezpieczającego z tytułu pracy w godzinach nadliczbowych, nocnych lub w dni ustawowo wolne od pracy oraz koszty frachtu ekspresowego, pod warunkiem że koszty zostaną poniesione w następstwie szkody podlegającej odszkodowaniu na podstawie zawartej umowy ubezpieczenia.

Jeżeli suma ubezpieczenia zniszczonego lub uszkodzonego mienia jest mniejsza niż suma, która powinna być zadeklarowana, odszkodowanie należne z tytułu niniejszej klauzuli zmniejsza się w takim samym stosunku.

Odpowiedzialność Ubezpieczyciela za szkody, o których mowa w niniejszej klauzuli, jest ograniczona do wysokości limitu ustalonego w umowie, przy czym łączna suma ubezpieczenia ustalona dla całego okresu ubezpieczenia stanowi podwójną wysokość limitu ustalonego dla jednego wypadku.

Dla szkód określonych w niniejszej klauzuli ustala się franszyzę redukcyjną w wysokości ustalonej w umowie. Za rozszerzenie zakresu ubezpieczenia w sposób określony w niniejszej klauzuli Ubezpieczający zapłaci dodatkową składkę w wysokości ustalonej w umowie.

Klauzula Nr 007

UBEZPIECZENIE KOSZTÓW FRACHTU LOTNICZEGO

Z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą klauzulą, postanowień umowy ubezpieczenia określonych we wniosku i w Ogólnych Warunkach Ubezpieczenia Ryzyk Budowlano-Montażowych strony postanowiły, że Ubezpieczyciel pokryje poniesione przez Ubezpieczającego koszty frachtu lotniczego, pod warunkiem, że zostaną one poniesione w celu naprawienia szkody podlegającej odszkodowaniu na podstawie zawartej umowy ubezpieczenia.

Odpowiedzialność Ubezpieczyciela za szkody, o których mowa w niniejszej klauzuli, jest ograniczona do wysokości limitu ustalonego w umowie, przy czym łączna suma ubezpieczenia ustalona dla całego okresu ubezpieczenia stanowi podwójną wysokość limitu ustalonego dla jednego wypadku.

Dla szkód określonych w niniejszej klauzuli ustala się franszyzę redukcyjną w wysokości 20% odszkodowania, nie mniej jednak niż w wysokości ustalonej w umowie.

Za rozszerzenie zakresu ubezpieczenia w sposób określony w niniejszej klauzuli Ubezpieczający zapłaci dodatkową składkę w wysokości ustalonej w umowie.

Klauzula Nr 009

WYŁĄCZENIE RYZYKA TRZĘSIENIA ZIEMI

Z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą klauzulą, postanowień umowy ubezpieczenia określonych we wniosku i w Ogólnych Warunkach Ubezpieczenia Ryzyk Budowlano-Montażowych strony postanowiły, że Ubezpieczyciel nie wypłaci odszkodowania za szkodę spowodowaną trzęsieniem ziemi, za które uważa się niewywołane przez działalność człowieka zaburzenie systemu równowagi we wnętrzu Ziemi, któremu towarzyszą wstrząsy i drgania gruntu.

Klauzula Nr 010

WYŁĄCZENIE SZKÓD POWSTAŁYCH WSKUTEK POWODZI

Z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą klauzulą, postanowień umowy ubezpieczenia określonych we wniosku i w Ogólnych Warunkach Ubezpieczenia Ryzyk Budowlano-Montażowych strony postanowiły, że Ubezpieczyciel nie wypłaci odszkodowania za szkodę powstałą w następstwie podniesienia się wody w korytach wód płynących lub stojących lub podniesienia się poziomu morskich wód przybrzeżnych.

Klauzula Nr 013

SKŁADOWANIE MIENIA POZA TERENEM BUDOWY

Z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą klauzulą, postanowień umowy ubezpieczenia określonych we wniosku i w Ogólnych Warunkach Ubezpieczenia Ryzyk Budowlano-Montażowych strony postanowiły, że Ubezpieczyciel udziela ubezpieczającemu ochrony za szkodę w ubezpieczonych elementach budowlano-montażowych składowanych poza miejscem prowadzenia robót budowlano-montażowych, na terytorium RP, z wyjątkiem:

- mienia w produkcji lub w trakcie przetwarzania
- mienia składowanego u producenta, dystrybutora bądź dostawcy.

Ubezpieczyciel nie odpowiada za szkody powstałe wskutek niespełnienia wymogów zabezpieczenia mienia przed szkodą, w szczególności:

- wymogów określonych przez producenta lub dostawcę,
- zapewnienia odpowiedniego zamknięcia miejsca składowania (budynek lub co najmniej teren ogrodzony), stałego dozoru, zabezpieczeń przeciwpożarowych adekwatnych do lokalizacji i rodzaju przechowywanego mienia,
- oddzielenia poszczególnych jednostek składowania mienia ścianami ogniotrwałymi lub wolną przestrzenią o szerokości co najmniej 50 m,
- zaprojektowania i rozlokowania jednostek składowania mienia tak, by nie dopuścić do powiększenia szkody powstałej wskutek opadów atmosferycznych bądź powodzi, przez gromadzenie wody.

Odpowiedzialność Ubezpieczyciela ograniczona jest do limitu odpowiedzialności na jednostkę składowania mienia określonego w umowie ubezpieczenia.

Na szkody objęte zakresem niniejszej klauzuli wprowadza się franszyzę redukcyjną w wysokości określonej w umowie ubezpieczenia.

Klauzula Nr 100

UBEZPIECZENIE ROZRUCHU I RUCHU PRÓBNEGO

Z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą klauzulą, postanowień umowy ubezpieczenia określonych we wniosku i w Ogólnych Warunkach Ubezpieczenia Ryzyk Budowlano-Montażowych strony postanowiły, że odpowiedzialność

Ubezpieczyciela zostanie rozszerzona o szkody w ubezpieczonym mieniu powstałe wskutek rozruchu i ruchu próbnego z zachowaniem limitu czterech tygodni od daty rozpoczęcia rozruchu, pod warunkiem, że rozruch i/ lub ruch próbny jest częścią ubezpieczonych robót budowlano-montażowych.

Jeżeli nastąpi odbiór części obiektu budowlano-montażowego, ochrona ubezpieczeniowa takiej części obiektu budowlano-montażowego wygasa, natomiast trwa dalej ochrona w odniesieniu do pozostałych części obiektu budowlano-montażowego.

Niniejsza klauzula ma zastosowanie wyłącznie w odniesieniu do mienia fabrycznie nowego.

Klauzula Nr 101

POSTANOWIENIA SPECJALNE DOTYCZĄCE KONSTRUKCJI TUNELI I GALERII

Z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą klauzulą, postanowień umowy ubezpieczenia określonych we wniosku i w Ogólnych Warunkach Ubezpieczenia Ryzyk Budowlano-Montażowych strony postanowiły, że Ubezpieczyciel nie ponosi odpowiedzialności za:

- 1) szkody wynikłe z drążenia w gruncie i koszty dodatkowych zabezpieczeń w takiej sytuacji, nawet jeżeli ich zastosowanie jest niezbędne wyłącznie na czas budowy,
- 2) straty lub koszty związane z przekroczeniem minimalnego rozmiaru prac drążeniowych określonego w planach oraz dodatkowe koszty i wydatki poniesione na wypełnienie otworów dodatkowo wykonanych,
- 3) wydatki poniesione na odwodnienie, nawet jeżeli ilość wody oczekiwana pierwotnie zwiększyła się znacznie w stosunku do wielkości przewidywanych,
- 4) szkody powstałe wskutek awarii systemu odwadniającego, jeżeli takiej awarii można było uniknąć przez zastosowanie odpowiednich środków technicznych,
- 5) wydatki poniesione na dodatkowe instalacje i urządzenia służące do usunięcia wody płynącej lub gruntowej,
- 6) porzucone maszyny do drążenia tuneli oraz koszty ich odzyskania.

Klauzula nr 102

POSTANOWIENIA SPECJALNE DOTYCZĄCE PODZIEMNYCH KABLI, RUROCIĄGÓW I INNYCH INSTALACJI

Z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą klauzulą, postanowień umowy ubezpieczenia określonych we wniosku i w Ogólnych Warunkach Ubezpieczenia Ryzyk Budowlano-Montażowych strony postanowiły, że Ubezpieczyciel wypłaci Ubezpieczającemu odszkodowanie za szkodę w istniejących podziemnych kablach, rurociągach lub innych instalacjach (o ile są one objęte ochroną ubezpieczeniową na mocy innych postanowień umowy), jeżeli w okresie poprzedzającym rozpoczęcie robót budowlano-montażowych Ubezpieczający konsultował z odpowiednimi organami dokładne usytuowanie takich podziemnych kabli, rurociągów lub innych instalacji i podjął wszystkie niezbędne kroki w celu uniknięcia szkody.

Odszkodowanie za szkody w podziemnych kablach, rurociągach i innych instalacjach, które znajdują się w tych samych pozycjach, jak na przedmiotowych planach, będą wypłacane po potrąceniu franszyzy w wysokości 20% należnego odszkodowania lub franszyzy określonej kwotowo w umowie ubezpieczenia – w zapisach dotyczących niniejszej klauzuli, w zależności od tego, która kwota będzie większa.

Odszkodowanie za szkody w podziemnych kablach, rurociągach lub innych instalacjach niewłaściwie umiejscowionych na planach będą pokrywane po potrąceniu franszyzy określonej kwotowo w umowie ubezpieczenia – w zapisach dotyczących niniejszej klauzuli.

W każdym przypadku odszkodowanie będzie ograniczone do kosztów naprawy zniszczonych lub uszkodzonych kabli, rurociągów lub innych podziemnych instalacji, z wyłączeniem strat pośrednich i kar.

KLAUZULA NR 104

POSTANOWIENIA SPECJALNE DOTYCZĄCE BUDOWY TAM I ZBIORNIKÓW ZAPOROWYCH

Z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą klauzulą, postanowień umowy ubezpieczenia określonych we wniosku i w Ogólnych Warunkach Ubezpieczenia Ryzyk Budowlano-Montażowych strony postanowiły, że Ubezpieczyciel nie wypłaci Ubezpieczającemu odszkodowania za:

- 1) szkody wynikłe z drżenia w skale osadowej i koszty dodatkowych zabezpieczeń w takiej sytuacji, nawet jeżeli ich zastosowanie jest niezbędne wyłącznie na czas budowy,
- 2) wydatki poniesione na odwodnienie, nawet jeżeli ilość wody oczekiwana pierwotnie zwiększyła się znacznie w stosunku do wielkości przewidywanych,
- 3) szkody powstałe wskutek awarii systemu odwadniającego, jeżeli takiej awarii można było uniknąć przez zastosowanie odpowiednich środków technicznych,
- 4) wydatki poniesione na dodatkowe instalacje i urządzenia służące do uszczelnienia zbiornika albo usunięcia wody płynącej lub gruntowej,
- 5) szkody wynikłe z osunięcia się ziemi, jeżeli zostało spowodowane nieodpowiednim spoiwem,
- 6) pęknięcia i przecieki.

Klauzula Nr 106

POSTANOWIENIA SPECJALNE DOTYCZĄCE PRAC PODZIELONYCH NA ODCINKI

Z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą klauzulą, postanowień umowy ubezpieczenia określonych we wniosku i w Ogólnych Warunkach Ubezpieczenia Ryzyk Budowlano-Montażowych strony postanowiły, że odpowiedzialność

Ubezpieczyciela za szkody powstałe wskutek jednego wypadku w: nabrzeżach, wykopach, nasypach, skarpach, wałach, przekopach, rowach, kanałach, infrastrukturze drogowej (łącznie z nawierzchnią) i kolejowej, jest ograniczona do maksymalnej długości odcinka określonego w umowie ubezpieczenia, niezależnie od stanu zaawansowania ubezpieczonych prac. Jeżeli wskutek jednego wypadku powstaną szkody w kilku odrębnych odcinkach prac, odpowiedzialność Ubezpieczyciela ograniczona jest do łącznej zsumowanej długości tych odcinków, nieprzekraczającej długości odcinka określonej w umowie ubezpieczenia.

Jeżeli łączna długość wszystkich odcinków podlegających szkodzie wskutek jednego wypadku jest większa od maksymalnej długości odcinka określonej dla niniejszej klauzuli, odszkodowanie zostanie ustalone w takiej proporcji w stosunku do kosztów naprawy wszystkich odcinków, w jakiej maksymalna długość odcinka określona dla niniejszej klauzuli pozostaje do łącznej długości wszystkich odcinków podlegających szkodzie.

Klauzula Nr 107

POSTANOWIENIA SPECJALNE DOTYCZĄCE OBIEKTÓW POMOCNICZYCH

Z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą klauzulą, postanowień umowy ubezpieczenia określonych we wniosku i w Ogólnych Warunkach Ubezpieczenia Ryzyk Budowlano-Montażowych strony postanowiły, że Ubezpieczyciel wypłaci Ubezpieczającemu odszkodowanie za szkody w ubezpieczonym mieniu znajdującym się w obiektach pomocniczych, za które uważa się obiekty socjalne, magazynowe, warsztatowe, biurowe itp., spowodowane przez:

- 1) pożar, jeżeli poszczególne obiekty tymczasowe są usytuowane w odrębnych strefach pożarowych,
- 2) powódź, jeżeli obiekty te znajdują się powyżej najwyższego poziomu wody zarejestrowanego w danej okolicy w ciągu ostatnich 20 lat.

Odpowiedzialność Ubezpieczyciela za szkody, o których mowa w niniejszej klauzuli ograniczona jest do wysokości limitu ustalonego w umowie, odrębnie dla:

- 1) szkód w ubezpieczonym mieniu znajdującym się w obiektach socjalnych, warsztatowych lub biurowych,
- 2) szkód w ubezpieczonym mieniu znajdującym się w każdej jednostce składowanego mienia.

Klauzula Nr 108

POSTANOWIENIA SPECJALNE DOTYCZĄCE MASZYN BUDOWLANYCH

Z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą klauzulą, postanowień umowy ubezpieczenia określonych we wniosku i w Ogólnych Warunkach Ubezpieczenia Ryzyk Budowlano-Montażowych strony postanowiły, że Ubezpieczyciel wypłaci Ubezpieczającemu odszkodowanie za szkodę w maszynach budowlanych powstałą wskutek powodzi, za którą uważa się zalanie przedmiotu ubezpieczenia w następstwie podniesienia się wody w korytach wód płynących lub stojących lub podniesienia się poziomu morskich wód przybrzeżnych, jeżeli po wykonaniu prac lub podczas jakiegokolwiek przerwy w robotach budowlano-montażowych mienie określone powyżej składowane jest w miejscu, w którym w ciągu ostatnich 20 lat nie wystąpiła powódź lub stan zagrożenia powodziowego.

Klauzula Nr 109

POSTANOWIENIA SPECJALNE DOTYCZĄCE MATERIAŁÓW BUDOWLANO-MONTAŻOWYCH

Z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą klauzulą, postanowień umowy ubezpieczenia określonych we wniosku i w Ogólnych Warunkach Ubezpieczenia Ryzyk Budowlano-Montażowych strony postanowiły, że Ubezpieczyciel wypłaci Ubezpieczającemu odszkodowanie za szkodę w materiałach budowlano-montażowych spowodowaną przez zalanie w następstwie powodzi, za którą uważa się zalanie przedmiotu ubezpieczenia w następstwie podniesienia się wody w korytach wód płynących lub stojących lub podniesienia się poziomu morskich wód przybrzeżnych, jeżeli ilość tych materiałów nie przekracza zapasu na 3 dni, a zapasy na okres dłuższy są składowane w miejscu, w którym w ciągu ostatnich 20 lat nie wystąpiła powódź lub stan zagrożenia powodziowego.

Klauzula Nr 110

POSTANOWIENIA SPECJALNE DOTYCZĄCE ŚRODKÓW ZABEZPIECZENIA PRZED POWODZIĄ

Z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą klauzulą, postanowień umowy ubezpieczenia określonych we wniosku i w Ogólnych Warunkach Ubezpieczenia Ryzyk Budowlano-Montażowych strony postanowiły, że Ubezpieczyciel wypłaci Ubezpieczającemu odszkodowanie za szkodę spowodowaną przez osiadanie lub powódź, za którą uważa się zalanie przedmiotu ubezpieczenia w następstwie podniesienia się wody w korytach wód płynących lub stojących lub podniesienia się poziomu morskich wód przybrzeżnych, jeżeli odpowiednie środki zabezpieczające zostały podjęte w trakcie projektowania i wykonania projektu.

Za odpowiednie środki uważa się zabezpieczenia przed naniesieniem osadów i powodzią zastosowane na podstawie analizy zdarzeń zaistniałych w ciągu ostatnich 20 lat na obszarze, na którym są prowadzone roboty budowlano-montażowe stanowiące przedmiot ubezpieczonego kontraktu i/lub przechowywane jest ubezpieczone mienie.

Szkoda lub odpowiedzialność za szkodę wynikająca z niepodjęcia przez Ubezpieczającego natychmiastowych działań w celu usunięcia z trasy przepływu wody, piasku, drzew itp. i umożliwienia swobodnego przepływu wody nie podlega odszkodowaniu na podstawie niniejszej klauzuli.

Klauzula Nr 111

POSTANOWIENIA SPECJALNE DOTYCZĄCE USUNIĘCIA RUMOWISKA PO OSUNIĘCIU SIĘ ZIEMI

Z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą klauzulą, postanowień umowy ubezpieczenia określonych we wniosku i w Ogólnych Warunkach Ubezpieczenia Ryzyk Budowlano-Montażowych strony postanowiły, że Ubezpieczyciel nie wypłaci Ubezpieczającemu odszkodowania za:

- 1) wydatki poniesione na usunięcie rumowiska po osunięciu się ziemi, przekraczające koszty uprzątnięcia materiału, który został uprzednio usunięty z pierwotnego podłoża w celu wykonania kontraktu,
- 2) wydatki poniesione na naprawę naruszonych stoków lub innych pochyłych terenów, jeżeli Ubezpieczający nie zastosował środków zabezpieczających lub zastosował je zbyt późno.

Klauzula Nr 112

POSTANOWIENIA SPECJALNE DOTYCZĄCE ŚRODKÓW ZABEZPIECZENIA PRZECIWPÓŻAROWEGO NA TERENIE BUDOWY ORAZ ŚRODKÓW GAŚNICZYCH

1. Z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą klauzulą, postanowień umowy ubezpieczenia określonych we wniosku i w Ogólnych Warunkach Ubezpieczenia Ryzyk Budowlano-Montażowych strony postanowiły, że Ubezpieczający zobowiązany jest do przestrzegania obowiązujących przepisów prawa dotyczących ochrony przeciwpożarowej oraz BHP.
2. Obowiązek określony powyżej dotyczy w szczególności zachowania poniższych wymogów:
  - 1) w chwili rozpoczęcia robót budowlano-montażowych wszystkie, zgodne z projektem, środki gaśnicze są zainstalowane i gotowe do użycia w każdej chwili, a także wraz z postępowaniem prac budowlano-montażowych jest wprowadzany odpowiedni sprzęt przeciwpożarowy i środki gaśnicze, dostępne i możliwe do użycia w każdej chwili,
  - 2) pozostałości i inne odpadki usuwane są regularnie; wszystkie kondygnacje, na których trwają prace wyposażeniowe, są oczyszczane z palnych odpadków codziennie po zakończeniu pracy,
  - 3) „System pozwoleń na pracę” jest stosowany bezwzględnie wobec wszystkich wykonawców zatrudnionych przy wykonywaniu prac niebezpiecznych pożarowo; za prace niebezpieczne pożarowo uważa się m.in. prace takie jak: kruszenie, cięcie, spawanie, smołowanie, oraz inne prace związane z używaniem otwartego ognia lub wysokiej temperatury,
  - 4) prace niebezpieczne pożarowo są wykonywane wyłącznie w obecności co najmniej jednego, odpowiednio przeszkolonego pracownika wyposażonego w podręczny sprzęt gaśniczy,
  - 5) miejsca prowadzenia prac niebezpiecznych pożarowo oraz rejony przyległe kontrolowane są każdorazowo po godzinie od zakończenia pracy,
  - 6) magazyny materiałów budowlano-montażowych są podzielone na osobne składy, o wartości nieprzekraczającej kwoty ustalonej w umowie (na jeden skład); pojedynczy skład powinien stanowić oddzielną strefę pożarową (za pomocą wydzielenia przestrzennego lub konstrukcyjnego),
  - 7) wszystkie materiały palne, a zwłaszcza wszystkie palne ciecze i gazy są magazynowane w odpowiedniej, bezpiecznej odległości od budowanej lub montowanej konstrukcji oraz od miejsc wykonywania prac niebezpiecznych pożarowo,
  - 8) zapewniona jest możliwość natychmiastowego powiadomienia o pożarze jednostki straży pożarnej,
  - 9) teren budowy jest ogrodzony parkanem, siatką drucianą, płotem lub jest pod stałym dozorem; niniejszy wymóg obowiązuje poza okresem prowadzenia robót budowlanych.

3. Jeżeli Ubezpieczający nie wykonał któregokolwiek z obowiązków określonych w ust. 1 i 2, Ubezpieczyciel zwolniony jest z odpowiedzialności za szkody w zakresie w jakim niewykonanie obowiązku miało wpływ na powstanie lub rozmiar szkody.

Klauzula Nr 113

TRANSPORT LĄDOWY

Z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą klauzulą postanowień umowy ubezpieczenia i w Ogólnych Warunkach Ubezpieczenia Ryzyk Budowlano-Montażowych strony postanowiły rozszerzyć zakres ubezpieczenia, wynikający z rozdziału dotyczącego ubezpieczenia mienia (Sekcja I), o szkody w elementach budowlano-montażowych transportowanych na teren budowy drogą lądową w ramach terytorium RP na poniższych warunkach:

1. elementy budowlano-montażowe ubezpieczone są podczas transportu:
  - 1) od producenta na teren budowy,
  - 2) od producenta na miejsce składowania poza terenem budowy,
  - 3) z miejsca składowania poza terenem budowy na teren budowy, dokonywanego przez Ubezpieczającego lub osoby, za które ponosi odpowiedzialność.
2. Ubezpieczenie obejmuje utratę, zniszczenie lub uszkodzenie przewożonego mienia wynikłe wskutek jednego lub wielu nagłych, niespodziewanych i niezależnych od woli Ubezpieczającego zdarzeń, z wyjątkiem szkód wyłączonych w ust. 7.
3. Odpowiedzialność Ubezpieczyciela za szkody, o których mowa w niniejszej klauzuli, jest ograniczona do wysokości limitu na jeden środek transportu ustalonego w umowie, stanowiącego również łączną sumę ubezpieczenia na wszystkie zdarzenia w okresie ubezpieczenia.
4. Za początek transportu uważa się moment rozpoczęcia prac załadunkowych. W przypadku prac załadunkowych prowadzonych u producenta, za początek transportu uważa się moment rozpoczęcia prac załadunkowych, o ile Ubezpieczający ponosi odpowiedzialność za te prace; w przeciwnym przypadku za początek transportu uważa się moment po zakończeniu prac załadunkowych.
5. Za koniec transportu uważa się moment zakończenia rozładowania mienia na terenie budowy lub w miejscu składowania poza terenem budowy.
6. Ubezpieczeniem nie są objęte szkody w mieniu podczas transportu dokonywanego przez profesjonalnych przewoźników lub spedytorów na podstawie umów o świadczenie usług logistycznych.
7. Zakres ubezpieczenia określony w niniejszej klauzuli nie obejmuje szkód powstałych na skutek:
  - 1) utraty informacji zapisanych na jakiegokolwiek rodzaju nośnikach danych i nośnikach informacji,
  - 2) utraty, ubytku lub uszkodzenia przedmiotu ubezpieczenia powstałego wskutek:
    - a) wady ukrytej przedmiotu ubezpieczenia lub jego naturalnych właściwości,
    - b) niewłaściwego opakowania albo nieprawidłowego rozmieszczenia lub zamocowania przedmiotu ubezpieczenia,
    - c) złego stanu technicznego środka transportu lub jego niezdatności do przewozu przedmiotu ubezpieczenia,
    - d) nietrzeźwości lub odurzenia kierowcy środkami, po których użyciu prowadzenie środka transportu jest niedozwolone lub niewskazane (dotyczy transportu własnego),
    - e) kradzieży zwykłej, przez którą rozumie się kradzież bez śladów włamania,
    - f) zaginięcia.

8. Dla szkód określonych w niniejszej klauzuli ustala się franszyzę redukcyjną w wysokości określonej w umowie ubezpieczenia.
9. Za rozszerzenie zakresu ubezpieczenia w sposób określony w niniejszej klauzuli Ubezpieczający zapłaci dodatkową składkę w wysokości ustalonej w umowie.

Klauzula Nr 114

SZKODY SERYJNE

Z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą klauzulą, postanowień umowy ubezpieczenia określonych w Ogólnych Warunkach Ubezpieczenia Ryzyk Budowlano-Montażowych strony postanowiły, że szkody powstałe z tej samej przyczyny wskutek wadliwego projektu, wadliwego materiału lub wadliwego wykonania zostaną pokryte zgodnie z poniższą skalą, o ile ryzyko to jest pokryte na podstawie innych klauzul dodatkowych:

- 100% odszkodowania za dwie pierwsze szkody,
- 80% odszkodowania za trzecią szkodę,
- 60% odszkodowania za czwartą szkodę,
- 50% odszkodowania za piątą szkodę.

Dalsze szkody nie będą podlegać odszkodowaniu.

Klauzula Nr 115

UBEZPIECZENIE RYZYKA PROJEKTANTA

Z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą klauzulą, postanowień umowy ubezpieczenia określonych w Ogólnych Warunkach Ubezpieczenia Ryzyk Budowlano-Montażowych strony postanowiły, że zakres ubezpieczenia rozszerza się poprzez usunięcie wyłączenia zawartego w § 22 pkt 2) Ogólnych Warunków Ubezpieczenia i zastąpienie go wyłączeniem o następującej treści: "2) szkód spowodowanych wadami projektowymi, przy czym wyłączenie niniejsze jest ograniczone do elementów budowlano-montażowych wadliwie zaprojektowanych i nie dotyczy szkód w prawidłowo zaprojektowanych elementach budowlano-montażowych".

Zakres niniejszej klauzuli nie pokrywa kosztów wymiany lub naprawy elementu wadliwie zaprojektowanego, ani jakichkolwiek kosztów poniesionych w związku z poprawieniem, ulepszeniem bądź zmianą wadliwego projektu.

Niniejsza klauzula ma zastosowanie dla szkód powstałych w ubezpieczonym okresie realizacji robót budowlano-montażowych zanim dokonano odbioru obiektu budowlano-montażowego lub jego części – w odniesieniu do tej części.

Dla szkód określonych w niniejszej klauzuli ustala się franszyzę redukcyjną w wysokości określonej w umowie ubezpieczenia.

Za rozszerzenie zakresu ubezpieczenia w sposób określony w niniejszej klauzuli Ubezpieczający zapłaci dodatkową składkę w wysokości ustalonej w umowie.

Klauzula Nr 116

UBEZPIECZENIE SZKÓD W ODEBRANYCH CZĘŚCIACH KONTRAKTU

Z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą klauzulą, postanowień umowy ubezpieczenia określonych w Ogólnych Warunkach Ubezpieczenia Ryzyk Budowlano-Montażowych strony postanowiły rozszerzyć zakres ubezpieczenia o szkody w odebranych częściach kontraktu, jeżeli szkoda wynika w okresie ubezpieczenia wskutek prowadzenia prac na ubezpieczonych i nie odebranych jeszcze częściach kontraktu.

Za rozszerzenie zakresu ubezpieczenia w sposób określony w niniejszej klauzuli Ubezpieczający zapłaci dodatkową składkę w wysokości ustalonej w umowie.

Klauzula Nr 117

POSTANOWIENIA SPECJALNE DOTYCZĄCE WYKONANIA RUROCIĄGÓW, PRZEWODÓW I KABLI

Z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą klauzulą, postanowień umowy ubezpieczenia określonych we wniosku i w Ogólnych Warunkach Ubezpieczenia Ryzyk Budowlano-Montażowych strony postanowiły, że Ubezpieczyciel wypłaci Ubezpieczającemu odszkodowanie za szkodę:

- 1) w całości lub częściowo otwartych rowach spowodowaną przez ich zapadnięcie się lub zalanie,
- 2) w elementach znajdujących się wewnątrz rowów spowodowaną przez zapadnięcie się lub zalanie rowów, a także wypłynięcie lub zamulenie rurociągów, przewodów lub kabli, wyłącznie jeżeli:
  - 1) rurociągi, przewody i kable, niezwłocznie po ich położeniu, zostały zabezpieczone w taki sposób, że nie mogą być przemieszczone wskutek zalania rowu,
  - 2) rurociągi, niezwłocznie po ich położeniu, zostały zamknięte w celu uniemożliwienia dostępu wody, mułu lub innych tego typu substancji,
  - 3) wykopy zawierające odcinki rurociągów poddane testom ciśnieniowym zostały wypełnione natychmiast po ich zakończeniu.

Odpowiedzialność Ubezpieczyciela za szkody powstałe wskutek jednego wypadku w otwartych rowach i elementach znajdujących się wewnątrz rowów jest ograniczona do maksymalnej długości odcinka otwartych rowów (częściowo lub całkowicie wykopanych) określonej w umowie ubezpieczenia, niezależnie od stanu zaawansowania ubezpieczonych prac.

Jeżeli wskutek jednego wypadku powstaną szkody w kilku odrębnych odcinkach otwartych rowów, odpowiedzialność Ubezpieczyciela ograniczona jest do łącznej zsumowanej długości tych odcinków, nieprzekraczającej maksymalnej długości odcinka określonej w umowie ubezpieczenia.

Jeżeli łączna długość wszystkich odcinków otwartych rowów podlegających szkodzie wskutek jednego wypadku jest większa od maksymalnej długości odcinka otwartych rowów określonej dla niniejszej klauzuli, odszkodowanie zostanie ustalone w takiej proporcji w stosunku do kosztów naprawy wszystkich odcinków otwartych rowów, w jakiej maksymalna długość odcinka określona dla niniejszej klauzuli pozostaje do łącznej długości wszystkich odcinków otwartych rowów podlegających szkodzie.

Ubezpieczający jest obowiązany do przechowywania elementów uszczelniających w bezpośredniej bliskości zakończeń rurociągów w celu natychmiastowego wykorzystania w przypadku zagrożenia oraz uszczelnienia zakończeń zagrożonych zalaniem przed każdą przerwą nocną lub w czasie dni wolnych od pracy.

Klauzula Nr 118

POSTANOWIENIA SPECJALNE DOTYCZĄCE DRAŻENIA ODWIERTÓW

Z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą klauzulą, postanowień umowy ubezpieczenia określonych we wniosku i w Ogólnych Warunkach Ubezpieczenia Ryzyk Budowlano-Montażowych strony postanowiły, że zakres ubezpieczenia dla prac polegających na drążeniu odwiertów zostanie zawężony do szkód powstałych wyłącznie wskutek następujących zdarzeń losowych:

- 1) trzęsienie ziemi, wybuch wulkanu, tsunami,
- 2) huragan, powódź, osunięcie się ziemi,
- 3) rozprężenia się gazu,
- 4) pożar, wybuch,
- 5) wypływ wód artestyjskich,
- 6) naniesienie osadów,
- 7) zapadnięcie się otworu, z włączeniem zapadnięcia się jego osłony wskutek nadmiernego ciśnienia albo spęczenia łąw. Wysokość odszkodowania ustala się na podstawie kosztów (włączając koszty materiałowe) poniesionych na drążenie odwiertu do momentu, w którym pojawiły się pierwsze oznaki powyższych zdarzeń, powodując konieczność opuszczenia terenu odwiertu w związku ze stanem zagrożenia.

Ubezpieczyciel nie odpowiada za:

- 1) szkody w wiertle używanym do wykonania otworu oraz jego osprzęcie,
- 2) koszty wydobycia jakichkolwiek elementów z otworu wiertniczego,
- 3) koszty wznowienia prac i przywrócenia poprzednich warunków pracy, z włączeniem prac przygotowawczych.

Dla szkód określonych w niniejszej klauzuli ustala się franszyzę redukcyjną w wysokości 10% odszkodowania, nie mniej niż w wysokości ustalonej w umowie.

Klauzula Nr 119

ISTNIEJĄCE MIENIE NALEŻĄCE DO INWESTORA

Z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą klauzulą, postanowień umowy ubezpieczenia określonych we wniosku i w Ogólnych Warunkach Ubezpieczenia Ryzyk Budowlano-Montażowych strony postanowiły rozszerzyć zakres ubezpieczenia, wynikający z rozdziału dotyczącego ubezpieczenia mienia (Sekcja I), o szkody w mieniu znajdującym się w dniu rozpoczęcia robót budowlano-montażowych na terenie budowy lub w jego bezpośrednim sąsiedztwie, będącym własnością lub znajdującym się w posiadaniu inwestora, powstałe wskutek prowadzenia robót budowlano-montażowych lub w bezpośrednim związku z ich prowadzeniem.

Mienie objęte ochroną w ramach niniejszej klauzuli określone jest w umowie ubezpieczenia. Ochrona nie obejmuje maszyn budowlano-montażowych oraz sprzętu i wyposażenia budowlanego.

Odpowiedzialność Ubezpieczyciela za szkody, o których mowa w niniejszej klauzuli, jest ograniczona do wysokości limitu ustalonego w umowie.

Ubezpieczyciel wypłaci odszkodowanie za szkodę w ubezpieczonym mieniu, pod warunkiem że w okresie poprzedzającym rozpoczęcie robót budowlano-montażowych stan techniczny tego mienia był dobry i zostały zastosowane wszystkie niezbędne środki zabezpieczające.

W odniesieniu do szkód w ubezpieczonych budynkach i budowlach, spowodowanych wibracją albo usunięciem lub osłabieniem elementów nośnych, nośności gruntu lub przemieszczeniem gruntu,

Ubezpieczyciel wypłaci odszkodowanie za szkodę powstałą wskutek ich całkowitego lub częściowego zawalenia się.

Ubezpieczyciel nie wypłaci odszkodowania za:

- 1) szkodę, której wystąpienie było przewidywalne w związku z rodzajem zastosowanych prac i metod konstrukcyjnych,
- 2) koszty zapobieżenia wystąpieniu szkody, o której mowa w pkt 1) lub zmniejszenia jej rozmiarów, których zastosowanie stało się konieczne w czasie trwania okresu ubezpieczenia.

Dla szkód określonych w niniejszej klauzuli ustala się franszyzę redukcyjną w wysokości ustalonej w umowie.

Za rozszerzenie zakresu ubezpieczenia w sposób określony w niniejszej klauzuli Ubezpieczający zapłaci dodatkową składkę w wysokości ustalonej w umowie.

Klauzula Nr 120

WIBRACJA, USUNIĘCIE LUB OSŁABIENIE ELEMENTÓW NOŚNYCH

Z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą klauzulą, postanowień umowy ubezpieczenia określonych we wniosku i w Ogólnych Warunkach Ubezpieczenia Ryzyk Budowlano-Montażowych strony postanowiły rozszerzyć zakres ubezpieczenia, wynikający z rozdziału dotyczącego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej (Sekcja II), o szkody spowodowane wibracją lub usunięciem albo osłabieniem elementów nośnych, nośności gruntu lub przemieszczeniem gruntu, z zastrzeżeniem że:

- 1) Ubezpieczyciel wypłaci odszkodowanie wyłącznie za szkodę w mieniu polegającą na całkowitym lub częściowym zawaleniu się budynku lub budowli,
- 2) Ubezpieczyciel wypłaci odszkodowanie za szkodę w mieniu, jeżeli w okresie poprzedzającym rozpoczęcie robót budowlano-montażowych stan techniczny tego mienia był dobry i zostały zastosowane wszystkie niezbędne środki zabezpieczające,
- 3) Ubezpieczający, na żądanie Ubezpieczyciela, przed rozpoczęciem robót budowlano-montażowych sporządzi protokół stwierdzający stan techniczny zagrożonego mienia.

Ubezpieczyciel nie wypłaci odszkodowania za:

- 1) szkody, których wystąpienie było przewidywalne w związku z rodzajem zastosowanych prac i metod konstrukcyjnych,
- 2) szkody polegające na uszkodzeniu niezagrażającym stabilności budynków lub budowli,
- 3) koszty zapobieżenia wystąpieniu szkód, o których mowa w pkt 1) i w pkt 2) lub zmniejszenia ich rozmiarów, których zastosowanie stało się konieczne w czasie trwania okresu ubezpieczenia.

Odpowiedzialność Ubezpieczyciela za szkody, o których mowa w niniejszej klauzuli, jest ograniczona do wysokości limitu ustalonego w umowie.

Dla szkód określonych w niniejszej klauzuli ustala się franszyzę redukcyjną w wysokości ustalonej w umowie.

Za rozszerzenie zakresu ubezpieczenia w sposób określony w niniejszej klauzuli Ubezpieczający zapłaci dodatkową składkę w wysokości ustalonej w umowie.

Klauzula Nr 121

POSTANOWIENIA SZCZEGÓLNE DOTYCZĄCE FUNDAMENTÓW NA PALACH ORAZ ŚCIAN OPOROWYCH, SZCZELNYCH, SZCZELINOWYCH

Z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą klauzulą, postanowień umowy ubezpieczenia określonych we wniosku i w Ogólnych Warunkach Ubezpieczenia Ryzyk Budowlano-Montażowych strony postanowiły, że Ubezpieczyciel nie wypłaci odszkodowania za koszty związane z:

- 1) naprawą lub wymianą pali lub ścian oporowych, szczelnych, szczelinowych, które:
  - a) uległy przemieszczeniu lub zostały wykonane poza projektowaną linią fundamentów,
  - b) zostały zablokowane podczas ich wykonywania,
  - c) zostały porzucone lub uległy zniszczeniu podczas wybijania lub wyciągania,
  - d) zostały zniszczone w wyniku uszkodzenia urządzeń do palowania,
- 2) naprawą nieciągłych pali,
- 3) naprawą rozszczelnionych lub niewłaściwie spasowanych elementów ściany oporowej, szczelnej lub szczelinowej,
- 4) przeciekami lub infiltracją,
- 5) wypełnieniem pustych przestrzeni lub uzupełnieniem utraconego bentonitu,
- 6) faktem, że pale lub elementy fundamentu nie przeszły prób obciążeniowych lub nie zostały dostosowane do projektowanych parametrów nośności gruntu,
- 7) przywróceniem kształtów lub średnic.

Klauzula niniejsza nie ma zastosowania w przypadku szkody powstałej wskutek działania sił natury.

Klauzula Nr 130

POSTANOWIENIA SZCZEGÓLNE DOTYCZĄCE WZROSTU WARTOŚCI KONTRAKTU

Z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą klauzulą, postanowień umowy ubezpieczenia określonych we wniosku i w Ogólnych Warunkach Ubezpieczenia Ryzyk Budowlano-Montażowych strony postanowiły, że:

- 1) w przypadku gdy w okresie ubezpieczenia określonym w umowie ubezpieczenia wzrośnie łączna wartość robót budowlano-montażowych, suma ubezpieczenia zostanie automatycznie zwiększona o określoną w umowie ubezpieczenia wartość wyrażoną w procentach, z zastrzeżeniem, że zakres prac pozostaje bez zmian; za wartość robót budowlano-montażowych uważa się pełną wartość tych robót łącznie z kosztami odtworzenia elementów budowlano-montażowych, nadzoru inwestorskiego, zarządzania robotami budowlano-montażowymi, robocizny, frachtu, opłat celnych i innymi kosztami, w tym również wartością elementów dostarczonych przez zleceniodawcę.
- 2) w ciągu 30 dni po dokonaniu ostatecznego odbioru kontraktu Ubezpieczający poinformuje Ubezpieczyciela o faktycznej wartości robót kontraktowych łącznie z kosztami odtworzenia materiałów, robocizny, frachtu, opłat celnych i innymi kosztami, w tym również wartością elementów dostarczonych przez zleceniodawcę, następnie zostanie naliczona składka dodatkowa z tytułu zwiększenia sumy ubezpieczenia.

Klauzula Nr 131

UBEZPIECZENIE SZKÓD W MIENIU PRACOWNIKÓW

Z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą klauzulą, postanowień umowy ubezpieczenia określonych we wniosku i w Ogólnych Warunkach Ubezpieczenia Ryzyk Budowlano-Montażowych strony postanowiły rozszerzyć zakres ubezpieczenia, wynikający z rozdziału dotyczącego ubezpieczenia mienia (Sekcja I), o szkody w mieniu osób biorących udział w realizacji kontraktu, w tym pracowników zatrudnionych przez podmioty biorące udział w realizacji kontraktu, o ile szkoda jest następstwem zdarzenia objętego zakresem ubezpieczenia.

Zakres ubezpieczenia klauzuli obejmuje roszczenia zgłoszone w okresie ubezpieczenia za szkody powstałe w okresie ubezpieczenia.

Zakres ubezpieczenia klauzuli obejmuje szkody powstałe na terenie prowadzenia robót budowlano-montażowych. Zakres ubezpieczenia nie obejmuje:

1. szkód powstałych przed dniem rozpoczęcia ochrony ubezpieczeniowej,
2. szkód powstałych w pojazdach mechanicznych.

Dla szkód określonych w niniejszej klauzuli ustala się franszyzę redukcyjną w wysokości określonej w umowie ubezpieczenia.

Dla szkód określonych w niniejszej klauzuli ustala się limit odpowiedzialności Ubezpieczyciela w wysokości 1.000 zł na pracownika na zdarzenie oraz 50.000 zł na wszystkie zdarzenia w okresie ubezpieczenia, chyba, że strony umówią się inaczej.

Za rozszerzenie zakresu ubezpieczenia w sposób określony w niniejszej klauzuli Ubezpieczający zapłaci dodatkową składkę w wysokości ustalonej w umowie.

Klauzula Nr 132

PRZEDŁUŻENIE OKRESU UBEZPIECZENIA

Z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą klauzulą, postanowień umowy ubezpieczenia określonych we wniosku i w Ogólnych Warunkach Ubezpieczenia Ryzyk Budowlano-Montażowych strony postanowiły, że w przypadku wydłużenia czasu realizacji ubezpieczonych robót i przekroczenia czasu podanego w polisie jako okres ubezpieczenia, Ubezpieczyciel zobowiązuje się – na wniosek Ubezpieczającego – do przedłużenia okresu ubezpieczenia bez naliczania dodatkowej składki na kolejne 30 dni licząc od dnia następnego po zakończeniu okresu ubezpieczenia.

Przedłużenie na okres dłuższy niż 30 dni może mieć miejsce po uprzedniej akceptacji Ubezpieczyciela i po opłaceniu składki dodatkowej.

Niniejsza klauzula nie ma zastosowania do rozruchu i ruchu próbnego.

Za rozszerzenie zakresu ubezpieczenia w sposób określony w niniejszej klauzuli Ubezpieczający zapłaci dodatkową składkę w wysokości ustalonej w umowie.

Klauzula Nr 133

WYNAGRODZENIE RZECZOZNAWCÓW

Z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą klauzulą, postanowień umowy ubezpieczenia określonych we wniosku i w Ogólnych Warunkach Ubezpieczenia Ryzyk Budowlano-Montażowych strony postanowiły rozszerzyć zakres ubezpieczenia, wynikający z rozdziału dotyczącego ubezpieczenia mienia (Sekcja I), o konieczne i uzasadnione koszty ekspertyz rzeczoznawców związanych z ustaleniem przyczyny i rozmiaru szkody podlegającej odszkodowaniu na podstawie zawartej umowy ubezpieczenia.

Ubezpieczyciel pokryje koszty o których mowa powyżej w wysokości 50% kosztów, nie więcej niż 50.000 zł na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie ubezpieczenia, chyba, że strony umówią się inaczej.

Powołany ekspert nie może pozostawać w stosunku służbowym, kapitałowym lub innej zależności ze stronami umowy.

Za rozszerzenie zakresu ubezpieczenia w sposób określony w niniejszej klauzuli Ubezpieczający zapłaci dodatkową składkę w wysokości ustalonej w umowie.

Klauzula Nr 134

ODTWORZENIE PLANÓW I DOKUMENTÓW

Z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą klauzulą, postanowień umowy ubezpieczenia określonych we wniosku i w Ogólnych Warunkach Ubezpieczenia Ryzyk Budowlano-Montażowych strony postanowiły rozszerzyć zakres ubezpieczenia, wynikający z rozdziału dotyczącego ubezpieczenia mienia (Sekcja I), o konieczne i uzasadnione koszty poniesione przez ubezpieczającego z tytułu:

- odtworzenia zniszczonej lub utraconej niezbędnej dokumentacji budowy,
- odtworzenia nośników danych na których utrwalona była dokumentacja, pod warunkiem, że koszty te zostaną poniesione w następstwie szkody podlegającej odszkodowaniu na podstawie zawartej umowy ubezpieczenia.

Ubezpieczyciel nie pokryje kosztów związanych z pozyskaniem danych zawartych w utraconej dokumentacji, w tym badań, analiz i ponownego wykonania projektu.

Ubezpieczyciel pokryje ww. koszty do wysokości limitu 50.000 zł na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie ubezpieczenia, chyba, że strony umówią się inaczej.

Za rozszerzenie zakresu ubezpieczenia w sposób określony w niniejszej klauzuli Ubezpieczający zapłaci dodatkową składkę w wysokości ustalonej w umowie.

Klauzula Nr 135

UBEZPIECZENIE SZKÓD ŚRODOWISKOWYCH

Z zachowaniem pozostałych, nie zmienionych niniejszą klauzulą, postanowień umowy ubezpieczenia określonych we wniosku i w Ogólnych Warunkach Ubezpieczenia, strony postanowiły rozszerzyć zakres ubezpieczenia, wynikający z rozdziału dotyczącego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej (Sekcja II), o:

- szkody na osobie lub w mieniu powstałe pośrednio lub bezpośrednio wskutek emisji, wycieku lub innej formy przedostania się do powietrza, wody, gruntu jakichkolwiek substancji niebezpiecznych,
- koszty usunięcia, neutralizacji lub oczyszczenia gleby z substancji zanieczyszczających poniesione przez osoby trzecie. Szkody i koszty określone powyżej objęte są zakresem ubezpieczenia, o ile powstały na skutek prowadzonych robót budowlano-montażowych i zostały spowodowane przez nagłe, możliwe do zidentyfikowania, niezamierzone i nieoczekiwane zdarzenie, które w całości zaistniało w określonym czasie i miejscu.

Wszystkie szkody będące następstwem tego samego zdarzenia uważa się za jedną szkodę.

Ubezpieczyciel odpowiada wyłącznie za szkody, które ujawniły się w okresie 72 godzin od chwili wydostania się substancji niebezpiecznych.

Ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje grzywien, kar umownych, odszkodowań za straty moralne wynikające pośrednio lub bezpośrednio z emisji, wycieku lub innej formy przedostania się do powietrza, wody, gruntu jakichkolwiek substancji niebezpiecznych.

Limit odpowiedzialności Ubezpieczyciela na szkody objęte zakresem niniejszej klauzuli wynosi 100.000 zł na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie ubezpieczenia, chyba że strony umówią się inaczej.

Za rozszerzenie zakresu ubezpieczenia w sposób określony w niniejszej klauzuli Ubezpieczający zapłaci dodatkową składkę w wysokości ustalonej w umowie.

Klauzula Nr 136

UBEZPIECZENIE ROBÓT WYKOŃCZENIOWYCH

Z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą klauzulą, postanowień umowy ubezpieczenia określonych we wniosku i w Ogólnych Warunkach Ubezpieczenia, strony postanowiły, że zakres ubezpieczenia obejmuje prace wykończeniowe i adaptacyjne wykonywane przez najemców powierzchni handlowych lub biurowych w trakcie okresu ubezpieczenia a także bezpośrednio po jego zakończeniu. Okres ubezpieczenia zostaje wydłużony do zakończenia prac wykonywanych przez najemców, nie dłużej jednak niż 3 miesiące po dokonaniu odbioru obiektu budowlano-montażowego lub jego części – w odniesieniu do tej części.

Za rozszerzenie zakresu ubezpieczenia w sposób określony w niniejszej klauzuli Ubezpieczający zapłaci dodatkową składkę w wysokości ustalonej w umowie.

Klauzula Nr 200

UBEZPIECZENIE RYZYKA PRODUCENTA

Z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą klauzulą, postanowień umowy ubezpieczenia określonych we wniosku i w Ogólnych Warunkach Ubezpieczenia Ryzyk Budowlano-Montażowych strony postanowiły, że:

- zakres ubezpieczenia rozszerza się poprzez usunięcie wyłączenia zawartego w § 22 pkt 4) Ogólnych Warunków Ubezpieczenia Ryzyk Budowlano-Montażowych i zastąpienie go wyłączeniem o następującej treści: „4) szkód spowodowanych wadami materiałowymi lub odlewniczymi, przy czym wyłączenie to jest ograniczone wyłącznie do elementów budowlano-montażowych wykonanych z wadliwego materiału lub wadliwie odlanych i nie dotyczy szkód powstałych wskutek powyższych przyczyn w elementach budowlano-montażowych wykonanych z niewadliwego materiału i właściwie odlanych,”
- zakres ubezpieczenia rozszerza się poprzez usunięcie wyłączenia zawartego w § 22 pkt 5) Ogólnych Warunków Ubezpieczenia Ryzyk Budowlano-Montażowych i zastąpienie go wyłączeniem o następującej treści: „5) szkód w elementach budowlano-montażowych powstałych na skutek ich wadliwego wykonania przy czym wyłączenie to jest ograniczone wyłącznie do tych elementów budowlano-montażowych i nie dotyczy szkód powstałych wskutek powyższych przyczyn w elementach budowlano-montażowych wykonanych poprawnie; niniejsze wyłączenie nie dotyczy szkód powstałych w trakcie prowadzenia robót budowlano-montażowych na terenie budowy”.

Zakres niniejszej klauzuli nie pokrywa kosztów wymiany lub naprawy elementu wykonanego z wadliwego materiału, wadliwie odlanego lub wykonanego wadliwie, ani jakichkolwiek kosztów poniesionych w związku z poprawieniem, ulepszeniem bądź zmianą wadliwego materiału, odlewu lub wykonania.

Niniejsza klauzula ma zastosowanie dla szkód powstałych w ubezpieczonym okresie realizacji robót budowlano-montażowych zanim dokonano odbioru obiektu budowlano-montażowego lub jego części – w odniesieniu do tej części.

Dla szkód określonych w niniejszej klauzuli ustala się franszyzę redukcyjną w wysokości określonej w umowie ubezpieczenia. Za rozszerzenie zakresu ubezpieczenia w sposób określony w niniejszej klauzuli Ubezpieczający zapłaci dodatkową składkę w wysokości ustalonej w umowie.

Klauzula Nr 201

OKRES GWARANCYJNY

Z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą klauzulą, postanowień umowy ubezpieczenia określonych we wniosku i w Ogólnych Warunkach Ubezpieczenia Ryzyk Budowlano-Montażowych strony postanowiły rozszerzyć zakres ubezpieczenia o szkody w ubezpieczonym obiekcie budowlano-montażowym

powstałe w określonym w umowie ubezpieczenia okresie po dokonaniu odbioru obiektu budowlano-montażowego wskutek wadliwego wykonania, wad projektowych, wad materiałowych lub odlewniczych.

Zakres niniejszej klauzuli nie obejmuje kosztów – niezależnie od momentu ich poniesienia – które zostałyby poniesione w celu naprawienia/usunięcia wady będącej przyczyną szkody, w tym jakichkolwiek kosztów poniesionych w związku z poprawieniem, ulepszeniem bądź zmianą wadliwego projektu, materiału, odlewu lub wykonania.

Niniejsze rozszerzenie nie pokrywa szkód powstałych bezpośrednio lub pośrednio w wyniku pożaru, wybuchu lub siły wyższej (np. powodzi, opadów atmosferycznych, wiatru, zapadania, osuwania, trzęsienia ziemi), a także nie pokrywa odpowiedzialności cywilnej Ubezpieczającego.

Postanowienia niniejszej klauzuli dotyczą maszyn i urządzeń przeznaczonych do montażu, z wyłączeniem maszyn budowlanych oraz sprzętu i wyposażenia budowlanego.

Dla szkód określonych w niniejszej klauzuli ustala się franszyzę redukcyjną w wysokości 20% odszkodowania nie mniej jednak niż w wysokości ustalonej w umowie.

Za rozszerzenie zakresu ubezpieczenia w sposób określony w niniejszej klauzuli Ubezpieczający zapłaci dodatkową składkę w wysokości ustalonej w umowie.

Klauzula Nr 204

POSTANOWIENIA SPECJALNE (1) DLA PRZEMYSŁU PRZETWÓRSTWA WĘGLOWODORU

Z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą klauzulą, postanowień umowy ubezpieczenia określonych we wniosku i w Ogólnych Warunkach Ubezpieczenia Ryzyk Budowlano-Montażowych strony postanowiły, że od chwili wprowadzenia na teren budowy jakichkolwiek surowców, półproduktów lub produktów zawierających węglowodór:

- 1) ustala się franszyzę redukcyjną w wysokości ustalonej w umowie, dla wszelkiego rodzaju szkód w mieniu,
- 2) Ubezpieczyciel nie odpowiada za szkody:
  - a) w katalizatorach, chyba że zostały włączone do ubezpieczenia klauzulą nr 205,
  - b) w urządzeniach służących do przerobu, spowodowane przez przegrzanie lub pęknięcie rur, węży lub przewodów,
  - c) w ubezpieczonym mieniu, powstałe wskutek przegrzania lub pęknięcia w następstwie reakcji egzotermicznej,
  - d) w ubezpieczonym mieniu, powstałe wskutek nieprzestrzegania zaleceń mających na celu zabezpieczenie mienia albo wskutek wyłączenia urządzeń zabezpieczających,
- 3) Ubezpieczyciel nie pokrywa odpowiedzialności cywilnej Ubezpieczonego wskutek zaistnienia zdarzeń określonych w pkt 2).

Klauzula Nr 205

POSTANOWIENIA SPECJALNE (2) DLA PRZEMYSŁU PRZETWÓRSTWA WĘGLOWODORU

Z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą klauzulą, postanowień umowy ubezpieczenia określonych we wniosku i w Ogólnych Warunkach Ubezpieczenia Ryzyk Budowlano-Montażowych strony postanowiły, że treść pkt 2) ppkt a) klauzuli nr 204 dla przemysłu przetwórstwa węglowodoru zostanie zastąpiona następującą treścią: „w katalizatorach, chyba że szkoda w nich została spowodowana przez szkodę w ubezpieczonym mieniu, która podlega odszkodowaniu na podstawie zawartej umowy ubezpieczenia”.

Za rozszerzenie zakresu ubezpieczenia w sposób określony w niniejszej klauzuli Ubezpieczający zapłaci dodatkową składkę w wysokości ustalonej w umowie.

Klauzula Nr 218

UBEZPIECZENIE KOSZTÓW ODNALEZIENIA PRZECIEKU PODCZAS KŁADZENIA RUROCIĄGÓW

Z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą klauzulą, postanowień umowy ubezpieczenia określonych we wniosku i w Ogólnych Warunkach Ubezpieczenia Ryzyk Budowlano-Montażowych strony postanowiły rozszerzyć zakres ubezpieczenia, wynikający z rozdziału dotyczącego ubezpieczenia mienia (Sekcja I), o:

- 1) koszty odnalezienia przecieku wykrytego podczas testu hydrostatycznego (z włączeniem kosztów wypożyczenia specjalistycznego sprzętu, jego eksploatacji i transportu),
- 2) koszty robót ziemnych niezbędnych w celu wykrycia i naprawienia przecieku, pod warunkiem że:
  - a) przeciek został spowodowany zdarzeniem podlegającym odszkodowaniu lub wadliwym wykonaniem prac,
  - b) określony w umowie procent szwów spawalniczych po wykonaniu szwów został prześwietlony promieniami Rentgena i jakiegokolwiek wykryte usterki zostały usunięte.

Koszty naprawienia wadliwych szwów spawalniczych są wyłączone z zakresu ubezpieczenia.

Odpowiedzialność Ubezpieczyciela za szkody, o których mowa w niniejszej klauzuli, jest ograniczona do wysokości limitu ustalonego w umowie dla całego okresu ubezpieczenia na testowany odcinek prac.

Za rozszerzenie zakresu ubezpieczenia w sposób określony w niniejszej klauzuli Ubezpieczający zapłaci dodatkową składkę w wysokości ustalonej w umowie.

Klauzula Nr 219

POSTANOWIENIA SZCZEGÓLNE DOTYCZĄCE KŁADZENIA RUROCIĄGÓW ZA POMOCĄ WIERCENIA KIERUNKOWEGO PRZEZ RZEKI, NASYPY KOLEJOWE, DROGI ITP

Z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą klauzulą, postanowień umowy ubezpieczenia określonych we wniosku i w Ogólnych Warunkach Ubezpieczenia Ryzyk Budowlano-Montażowych strony postanowiły, że odpowiedzialność Ubezpieczyciela za szkody powstałe podczas wiercenia kierunkowego przez rzeki, nasypy kolejowe, drogi itp. istnieje tylko wtedy, gdy odpowiednie badania gruntu zostały przeprowadzone przed rozpoczęciem prac, a wykonawca ma doświadczenie w wykonywaniu wiercenia kierunkowego.

Ubezpieczyciel nie ponosi odpowiedzialności za szkody powstałe wskutek:

- 1) utraty głowicy wiertniczej,
- 2) utraty lub zniszczenia płuczki wiertniczej (bentonitu).

Dla szkód określonych w niniejszej klauzuli ustala się franszyzę redukcyjną w wysokości 20% odszkodowania, nie mniej jednak niż w wysokości ustalonej w umowie.

Ogólne Warunki Ubezpieczenia Statków Powietrznych od Uszkodzeń (Aerocasco)

TM/OW005/1601 1

Tabela informująca, które z postanowień zawartych w niniejszych Ogólnych Warunkach Ubezpieczenia Statków Powietrznych od Uszkodzeń (Aerocasco) regulują zagadnienia wymienione w art. 17 ust. 1 Ustawy z dnia 11 września 2015 roku o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej:

Numer zapisu	
Przesłanki wypłaty odszkodowania i innych świadczeń lub wartości wykupu ubezpieczenia:	Ograniczenia oraz wyłączenia odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń uprawniające do odmowy wypłaty odszkodowania i innych świadczeń lub ich obniżenia:
§ 3; § 4; § 5; § 9 ust. 2; § 22; § 24; § 25	§ 6; § 7; § 8; § 9 ust. 1; § 10; § 13 ust. 3, 4; § 14 ust. 5; § 18 ust. 2; § 19 ust. 2; § 20 ust. 3, 4; § 21; § 22; § 23; § 28 ust. 4

Postanowienia ogólne

---

§ 1

Na podstawie niniejszych Ogólnych Warunków Ubezpieczenia Sopockie Towarzystwo Ubezpieczeń ERGO Hestia SA, zwane dalej „Ubezpieczycielem”, zawiera umowy ubezpieczenia statków powietrznych z osobami fizycznymi, osobami prawnymi i jednostkami organizacyjnymi nieposiadającymi osobowości prawnej, zwanymi dalej „Ubezpieczającymi”.

§ 2

1. Umowy ubezpieczenia mogą być także zawierane na uzgodnionych przez strony warunkach odbiegających od postanowień niniejszych Ogólnych Warunków Ubezpieczenia.
2. Dodatkowe klauzule umowne powinny być sporządzone na piśmie pod rygorem nieważności.

Przedmiot i zakres ubezpieczenia

---

§ 3

1. Przedmiotem ubezpieczenia są określone w umowie statki powietrzne wraz z urządzeniami i wyposażeniem, które jest na stałe zamontowane na statku i decyduje o jego zdolności do lotu.
2. Ochroną ubezpieczeniową można również objąć dodatkowe wyposażenie statku powietrznego, pod warunkiem ustalenia w umowie odrębnej sumy ubezpieczenia dla tego rodzaju mienia.

§ 4

1. Umowa ubezpieczenia obejmuje szkody całkowite lub częściowe w ubezpieczonym statku powietrznym powstałe podczas lotu oraz na ziemi w czasie manewrowania, postoju lub naprawy.
2. Ubezpieczeniem są objęte także szkody powstałe w ubezpieczonym statku powietrznym wskutek akcji ratowniczej prowadzonej w związku z wypadkami objętymi ochroną ubezpieczeniową.

§ 5

Umowa ubezpieczenia obejmuje szkody będące bezpośrednim następstwem wypadku ubezpieczeniowego.

§ 6

1. Umowa ubezpieczenia nie obejmuje szkód powstałych:
  - 1) w statkach powietrznych, które w czasie wykonywania lotu nie miały ważnego świadectwa sprawności technicznej wystawionego przez właściwe władze lotnicze lub wykonywały lot wbrew nałożonym przez władze lotnicze ograniczeniom,
  - 2) w elementach statku powietrznego wskutek wady fabrycznej lub naturalnego zużycia tych elementów, przy czym silnik napędowy uważa się za odrębny element.
2. Ponadto z zakresu ochrony ubezpieczeniowej wyłączone są szkody powstałe w czasie przewożenia statku powietrznego jakimkolwiek środkiem transportu, chyba że konieczność transportu następuje wskutek wypadku objętego ubezpieczeniem.

§ 7

Zakres ochrony ubezpieczeniowej nie obejmuje szkód powstałych wskutek:

- 1) pilotowania statku powietrznego przez osobę nieposiadającą ważnej licencji pilota lub uprawnień do wykonywania lotów na danym typie statku powietrznego albo uprawnień do wykonywania określonych przepisami prawa lotniczego czynności, a także przez pilota będącego w stanie nietrzeźwym, pod wpływem narkotyków lub leków psychotropowych,
- 2) przewozu większej liczby pasażerów, niż dopuszcza instrukcja użytkowania statku powietrznego,
- 3) przewozu materiałów niebezpiecznych (żrących, wybuchowych, toksycznych) niezgodnie z obowiązującymi przepisami,
- 4) startu lub lądowania statku powietrznego w miejscach do tego nieprzystosowanych lub lądowiskach, które nie uzyskały potwierdzenia właściwych władz lotniczych, że odpowiadają ich wymaganiom, chyba że nastąpiło to wskutek akcji ratunkowej lub przymusowego lądowania albo wynika z zakresu działalności Ubezpieczającego.

§ 8

1. Z zakresu ochrony ubezpieczeniowej wyłączone są szkody związane z działaniami wojennymi, stanem wojennym, stanem wyjątkowym, działaniami wrogimi dobru i porządkowi publicznemu, aktami terroryzmu oraz konfiskatą, nacjonalizacją, przetrzymywaniem lub zarekwirowaniem przez władze.
2. Zakres ochrony ubezpieczeniowej nie obejmuje ponadto szkód związanych z działaniem energii jądrowej lub skażeniem radioaktywnym.
3. Ponadto z ubezpieczenia są wyłączone jakiegokolwiek szkody lub odpowiedzialność, jak również koszty zapobieżenia, usunięcia lub minimalizacji rozmiarów zdarzenia wynikające z: faktycznej lub spodziewanej niemożności odczytania lub nieprawidłowego odczytania danych przez będący własnością Ubezpieczającego lub innych osób jakiegokolwiek sprzęt elektroniczny lub oprogramowanie, a w szczególności komputer, system komputerowy oraz ich części lub urządzenia, system telekomunikacyjny lub podobny oraz ich części lub urządzenia, a także układy peryferyjne, procesory, mikroprocesory, układy elektroniczne, układy scalone lub urządzenia mechaniczne wspomnianego wyżej sprzętu. Nieodczytanie lub nieprawidłowe odczytanie zapisu danych odnosi się w szczególności do braku możliwości lub niemożności znalezienia, zapamiętania, gromadzenia, zapisywania, zachowania, prawidłowego przetworzenia lub interpretacji jakichkolwiek danych elektronicznych, instrukcji lub polecenia, będących następstwem potraktowania jakiegokolwiek zapisu danych niezgodnie z intencją lub w sposób wcześniej zamierzony.

§ 9

1. O ile zakres ochrony nie został zwiększony za opłatą dodatkowej składki, ubezpieczenie nie obejmuje szkód powstałych podczas pokazów, zawodów sportowych i lotów doświadczalnych lub użycia statku powietrznego jako rekwizytu.
2. Po dodaniu specjalnej klauzuli umownej i opłacając dodatkową składkę, ochroną ubezpieczeniową można również objąć szkody powstałe wskutek:
  - 1) strajków, rozruchów lub zaburzeń wewnętrznych,
  - 2) aktów sabotażu,
  - 3) porwania lub bezprawnego zajęcia statku powietrznego.

§ 10

Franszyza redukcyjna wynosi 2% sumy ubezpieczenia, nie mniej jednak niż równowartość 100 USD według średniego kursu NBP, obowiązującego w dniu ustalenia wysokości odszkodowania, chyba że w umowie ustalono franszyzę w innej wysokości.

Sposób zawarcia umowy ubezpieczenia

---

§ 11

1. Umowę ubezpieczenia zawiera się na podstawie wniosku ubezpieczeniowego, sporządzonego w formie pisemnej.
2. Wniosek ubezpieczeniowy powinien zawierać co najmniej następujące dane:
  - 1) nazwę, adres, status prawny i nr PESEL lub REGON Ubezpieczającego, a jeśli właścicielem lub użytkownikiem statku powietrznego jest osoba inna niż Ubezpieczający, również takie dane tych osób,
  - 2) okres ubezpieczenia,
  - 3) nazwę zgłaszanego do ubezpieczenia statku, jego znaki rozpoznawcze, typ i nazwę producenta, rok produkcji, maksymalną masę startową, wartość rzeczywistą, maksymalną dopuszczalną liczbę osób na pokładzie (załogi i pasażerów),
  - 4) obszar lotów przewidywany w okresie ubezpieczenia,
  - 5) dokładny opis sposobu użytkowania statku powietrznego (do jakiego rodzaju lotów będzie on wykorzystywany w okresie ubezpieczenia),
  - 6) kwalifikacje pilotów,
  - 7) informacje o wszystkich statkach powietrznych, które posiadał i posiada właściciel zgłaszanego do ubezpieczenia statku,
  - 8) informacje o wszystkich statkach powietrznych, które użytkował użytkownik zgłaszanego do ubezpieczenia statku,
  - 9) informacje o szkodach we wszystkich statkach powietrznych, o których mowa w pkt 7 i 8, za cały okres ich posiadania lub użytkowania przez dany podmiot, a w przypadku gdy użytkownikiem jest osoba fizyczna mająca kwalifikacje pilota – także informacje o wszystkich wypadkach lotniczych, w których osoba ta uczestniczyła.
3. Ubezpieczyciel może uzależnić zawarcie umowy ubezpieczenia od uzyskania dodatkowych informacji związanych z umową.
4. Jeżeli wniosek nie zawiera wszystkich danych określonych w ust. 2 albo został sporządzony wadliwie lub niezgodnie z niniejszymi warunkami, Ubezpieczający powinien na wezwanie Ubezpieczyciela odpowiednio uzupełnić lub sporządzić inny wniosek w terminie 14 dni od daty otrzymania pisma Ubezpieczyciela.

Umowa na cudzy rachunek

---

§ 12

1. Ubezpieczający może zawrzeć umowę ubezpieczenia na cudzy rachunek. Osoba, na której rachunek została zawarta umowa, jest w takim przypadku Ubezpieczonym.
2. Roszczenie o zapłatę składki przysługuje Ubezpieczycielowi wyłącznie przeciwko Ubezpieczającemu. Zarzut mający wpływ na odpowiedzialność Ubezpieczyciela może ona podnieść również przeciwko Ubezpieczonemu.
3. Ubezpieczony jest uprawniony do żądania należnego świadczenia bezpośrednio od Ubezpieczyciela, chyba że strony uzgodniły inaczej; jednakże uzgodnienie takie nie może zostać dokonane, jeżeli wypadek już zaszedł.

4. W przypadku zawarcia umowy na cudzy rachunek Ubezpieczający zobowiązuje się do przekazania Ogólnych Warunków Ubezpieczenia Ubezpieczonemu. Jeżeli Ubezpieczony wyraża Ubezpieczającemu zgodę na finansowanie kosztu składki, to Ubezpieczający doręcza Ubezpieczonemu Ogólne Warunki Ubezpieczenia przed wyrażeniem przez Ubezpiezonego tej zgody. Ubezpieczony ma obowiązek potwierdzić doręczenie mu Ogólnych Warunków Ubezpieczenia na piśmie. Ubezpieczający ma obowiązek przekazać dokument z takim potwierdzeniem Ubezpieczycielowi.

Suma ubezpieczenia i składka

---

§ 13

1. Sumę ubezpieczenia ustala Ubezpieczający według wartości statku powietrznego w dniu zawarcia umowy ubezpieczenia.
2. Suma ubezpieczenia powinna odpowiadać rzeczywistej wartości rynkowej statku powietrznego.
3. Jeżeli zadeklarowana w umowie suma ubezpieczenia jest wyższa od rzeczywistej wartości rynkowej statku powietrznego, umowa nie ma skutku prawnego co do nadwyżki sumy ubezpieczenia ponad rzeczywistą wartość rynkową.
4. Jeżeli zadeklarowana w umowie suma ubezpieczenia jest niższa od rzeczywistej wartości rynkowej statku powietrznego, Ubezpieczyciel odpowiada za szkody w takim stosunku, w jakim suma ubezpieczenia pozostaje do rzeczywistej wartości rynkowej.
5. Jeżeli po zawarciu umowy ubezpieczenia rzeczywista wartość rynkowa statku powietrznego ulegnie zmianie, Ubezpieczający może zadeklarować taką zmianę Ubezpieczycielowi w celu uzgodnienia przez strony warunków zmiany sumy ubezpieczenia.

§ 14

1. Ubezpieczyciel ustala składkę ubezpieczeniową po dokonaniu oceny ryzyka.
2. Wysokość składki jest uzależniona od wysokości sumy ubezpieczenia, długości okresu ubezpieczenia, terytorialnego zakresu ubezpieczenia, danych technicznych i sposobu użytkowania statku powietrznego, kwalifikacji pilotów i dotychczasowej szkodowości użytkownika/właściciela.
3. Ubezpieczyciel pobiera składkę dodatkową z tytułu objęcia ubezpieczeniem ryzyk, o których mowa w § 9.
4. Na wniosek Ubezpieczającego składka może być rozłożona na raty. Terminy płatności kolejnych rat i ich wysokość określa się w umowie ubezpieczenia.

Okres ubezpieczenia i czas trwania odpowiedzialności ubezpieczyciela

---

§ 15

1. Okres ubezpieczenia określa się w umowie.
2. Za początek okresu ubezpieczenia uważa się datę uzgodnioną przez strony umowy.

§ 16

1. Odpowiedzialność Ubezpieczyciela rozpoczyna się od dnia i godziny wskazanej w umowie jako początek okresu ubezpieczenia, pod warunkiem że składka lub jej pierwsza rata zostanie zapłacona w terminie wskazanym w umowie ubezpieczenia, z zastrzeżeniem postanowień ust. 2 i ust. 3.

2. W przypadku gdy Ubezpieczyciel ponosi odpowiedzialność przed zapłaceniem składki lub jej pierwszej raty, a składka nie zostanie zapłacona w terminie, Ubezpieczyciel może wypowiedzieć umowę ze skutkiem natychmiastowym i żądać zapłaty składki za okres, przez który udzielała ochrony ubezpieczeniowej. W przypadku braku wypowiedzenia umowa wygasa z końcem okresu, na który przypadła niezapłacona składka.
3. Niezapłacenie kolejnej raty składki w podanej przez Ubezpieczyciela wysokości i terminie powoduje ustanie odpowiedzialności Ubezpieczyciela tylko wtedy, gdy po upływie terminu na zapłatę raty składki Ubezpieczyciel wezwie Ubezpieczającego do zapłaty z zagrożeniem, że brak zapłaty w terminie 7 dni od doręczenia wezwania spowoduje ustanie odpowiedzialności.
4. Jeżeli zapłata dokonywana jest w formie przelewu bankowego lub przekazu pocztowego, za dzień zapłaty uważa się dzień zlecenia zapłaty w banku lub w urzędzie pocztowym na właściwy rachunek Ubezpieczyciela – pod warunkiem, że na rachunku Ubezpieczającego były zgromadzone wystarczające środki, w odmiennym przypadku za dzień zapłaty uważa się dzień uznania rachunku ubezpieczyciela odpowiednią kwotą.
5. Za zapłatę składki lub raty składki, uważa się zapłatę kwoty wynikającej z umowy ubezpieczenia.
6. Odpowiedzialność Ubezpieczyciela kończy się z upływem okresu ubezpieczenia, chyba że stosunek ubezpieczeniowy wygaś przed tym terminem.
7. Za zapłatę składki lub kolejnej raty składki nie uważa się zapłaty kwoty niższej niż wynikającej z umowy ubezpieczenia.
8. Odpowiedzialność Ubezpieczyciela kończy się z upływem okresu ubezpieczenia, chyba że stosunek ubezpieczeniowy wygaś przed tym terminem.

Prawa i obowiązki stron umowy

---

§ 17

1. Ubezpieczający obowiązany jest podać do wiadomości Ubezpieczyciela wszystkie znane sobie okoliczności, o które Ubezpieczyciel zapytywał w formularzu oferty albo przed zawarciem umowy w innych pismach. Jeżeli Ubezpieczający zawiera umowę przez przedstawiciela, obowiązek ten ciąży również na przedstawicielu i obejmuje ponadto okoliczności jemu znane.

W razie zawarcia przez Ubezpieczyciela umowy ubezpieczenia mimo braku odpowiedzi na poszczególne pytania pominięte okoliczności uważa się za nieistotne.

2. W czasie trwania umowy ubezpieczenia Ubezpieczający obowiązany jest niezwłocznie zgłaszać Ubezpieczycielowi wszelkie zmiany okoliczności, które mogą mieć wpływ na zwiększenie prawdopodobieństwa wypadku, o które Ubezpieczyciel zapytywał w ofercie ubezpieczeniowej albo przed zawarciem umowy w innych pismach.
3. W razie zawarcia umowy ubezpieczenia na cudzy rachunek obowiązki określone w ust. 1 i 2 spoczywają zarówno na Ubezpieczającym, jak i na Ubezpieczonym, chyba że Ubezpieczony nie wiedział o zawarciu umowy na jego rachunek.

§ 18

1. Ubezpieczający jest obowiązany przestrzegać obowiązujących przepisów o ruchu lotniczym, instrukcji użytkownika w locie statku powietrznego, instrukcji eksploatacji technicznej statku powietrznego oraz pozostałych przepisów regulujących użytkowanie statków powietrznych, a także dotyczących bezpieczeństwa wykonywania lotów.
2. Jeżeli Ubezpieczający z winy umyślnej lub rażącego niedbalstwa nie dopełnił obowiązków określonych w ust. 1, a ich niedopełnienie miało wpływ na powstanie szkody lub jej rozmiar, Ubezpieczyciel może odmówić wypłaty odszkodowania w całości lub w części.

Postępowanie w przypadku szkody i wypłata odszkodowania

---

§ 19

1. Ubezpieczający ma obowiązek w terminie nie późniejszym niż 24 godziny od daty powstania szkody lub uzyskania o niej wiadomości powiadomić Ubezpieczyciela o wypadku pod numerem telefonu: 801 107 107 lub 58 555 5 555.
2. W razie naruszenia z winy umyślnej lub rażącego niedbalstwa obowiązku określonego w ustępie poprzedzającym Ubezpieczyciel może odpowiednio zmniejszyć odszkodowanie, jeżeli naruszenie przyczyniło się do zwiększenia szkody lub uniemożliwiło Ubezpieczycielowi ustalenie okoliczności i skutków wypadku.
3. Skutki braku zawiadomienia Ubezpieczyciela o wypadku nie następują, jeżeli Ubezpieczyciel w terminie wyznaczonym do zawiadomienia otrzymał wiadomość o okolicznościach, które należało podać do jego wiadomości.
4. W razie zawarcia umowy ubezpieczenia na cudzy rachunek obowiązkiem określonym w paragrafie poprzedzającym można obciążyć zarówno Ubezpieczającego, jak i Ubezpieczonego, chyba że Ubezpieczony nie wie o zawarciu umowy na jego rachunek.

§ 20

1. W razie zajścia wypadku Ubezpieczający jest obowiązany użyć dostępnych mu środków w celu ratowania przedmiotu ubezpieczenia oraz zapobieżenia szkodzie lub zmniejszenia jej rozmiarów.
2. Ponadto do obowiązków Ubezpieczającego należy:
  - 1) starać się o ustalenie sprawcy i świadków szkody oraz o protokolarne ustalenie istotnych okoliczności powstania szkody,
  - 2) niezwłocznie powiadomić organy dochodzeniowe o każdym wypadku szkody, która mogła powstać wskutek przestępstwa,
  - 3) jeśli szkoda powstała w wyniku wypadku lotniczego – niezwłocznie zawiadomić o wypadku właściwe organy oraz przeprowadzić badania wypadku wymagane przez obowiązujące przepisy prawa lotniczego,
  - 4) niezwłocznie, a najpóźniej w terminie 3 dni od daty powstania szkody lub uzyskania o niej wiadomości zawiadomić Ubezpieczyciela o szkodzie,
  - 5) umożliwić Ubezpieczycielowi podjęcie czynności niezbędnych do ustalenia okoliczności powstania szkody, jej rodzaju lub rozmiaru, zasadności i wysokości roszczenia, jak również udzielić Ubezpieczycielowi potrzebnych w tym celu wyjaśnień oraz przedstawić niezbędne dowody, w tym protokół badania wypadku lotniczego wydany przez właściwą komisję badania wypadków lotniczych.
3. Jeżeli Ubezpieczający umyślnie lub w skutek rażącego niedbalstwa nie zastosował środków określonych w ust. 1, Ubezpieczyciel jest wolny od odpowiedzialności za szkody powstałe z tego powodu.
4. W razie niedopełnienia przez Ubezpieczającego obowiązków wymienionych w ust. 2 Ubezpieczyciel może odmówić wypłaty odszkodowania w całości lub w części w zakresie, jakim niedopełnienie obowiązków miało wpływ na ustalenie przyczyny lub rozmiaru szkody.

§ 21

Rozmiar szkody ustala się według wartości z dnia ustalenia odszkodowania, przyjmując za podstawę:

- 1) w razie utraty statku bez możliwości jego odzyskania oraz w razie zakwalifikowania statku do kasacji w związku z powstałą szkodą, w trybie określonym w przepisach dotyczących zasad eksploatacji statków powietrznych używanych w lotnictwie cywilnym – rzeczywistą wartość statku powietrznego,
- 2) w pozostałych przypadkach – wartość kosztów naprawy, transportu, demontażu i montażu, zgodnie z rzeczywistymi kosztami usunięcia szkody.

§ 22

1. Odszkodowanie ustala się w kwocie odpowiadającej rozmiarowi szkody w granicach sumy ubezpieczenia.
2. Przy ustalaniu wysokości odszkodowania uwzględnia się poniesione przez Ubezpieczającego i udokumentowane koszty:
  - 1) wynikające z zastosowania wszelkich dostępnych środków mających na celu zmniejszenie szkody lub niedopuszczenie do jej zwiększenia, jeżeli środki te były właściwe, chociażby się okazały bezskuteczne,
  - 2) transportu statku z miejsca wypadku do miejsca naprawy,
  - 3) usunięcia wraku statku z miejsca wypadku.
3. Przy ustalaniu wysokości odszkodowania nie uwzględnia się wartości naukowej, kolekcjonerskiej, zabytkowej lub pamiątkowej.
4. Wysokość odszkodowania zmniejsza się o wartość pozostałości, które mogą być przeznaczone do dalszego użytku, przeróbki lub sprzedaży.

§ 23

1. Zwrot kosztów remontu lub naprawy nie może być wyższy niż rzeczywista wartość rynkowa statku powietrznego.
2. Jeżeli wartość statku powietrznego wzrosła w wyniku naprawy lub remontu, Ubezpieczyciel zastrzega sobie prawo zmniejszenia odszkodowania o kwotę wyrażającą wzrost wartości.

§ 24

1. Ubezpieczyciel wypłaca odszkodowanie lub świadczenie na podstawie uznania roszczenia uprawnionego z umowy ubezpieczenia, w wyniku własnych ustaleń dokonanych w postępowaniu, o którym mowa w niniejszym rozdziale, zawartej z nim ugody lub prawomocnego orzeczenia sądu.
2. Uprawniony z umowy ubezpieczenia jest obowiązany do udokumentowania zasadności zgłoszonego roszczenia.
3. Ubezpieczyciel zastrzega sobie prawo weryfikacji przedłożonych rachunków, kosztorysów i innych dokumentów oraz zasięgnięcia opinii ekspertów.

§ 25

1. Ubezpieczyciel wypłaca odszkodowanie na podstawie uznania wyniku własnych ustaleń dokonanych w postępowaniu dotyczącym stanu faktycznego, zasadności roszczeń i wysokości odszkodowania, w terminie 30, dni licząc od daty otrzymania zawiadomienia o wypadku.
2. Jeżeli wyjaśnienie okoliczności koniecznych do ustalenia odpowiedzialności Ubezpieczyciela albo wysokości świadczenia w terminie wskazanym w ust. 1 było niemożliwe, odszkodowanie powinno być wypłacone, a świadczenie spełnione w ciągu 14 dni od dnia, w którym przy zachowaniu należytej staranności wyjaśnienie tych okoliczności było możliwe. Jednakże bezsporną część odszkodowania Ubezpieczyciel wypłaca w terminie określonym w ust. 1.

§ 26

1. Jeżeli uprawniony do wystąpienia z roszczeniem nie zgadza się z ustaleniami Ubezpieczyciela co do odmowy zaspokojenia roszczenia albo co do wysokości odszkodowania, może w terminie 30 dni od dnia otrzymania zawiadomienia w tej sprawie zgłosić na piśmie – za pośrednictwem Przedstawicielstwa – wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy przez zarząd Ubezpieczyciela.
2. O ile nie umówiono się inaczej, suma pieniężna wypłacona przez Ubezpieczyciela nie może być wyższa od poniesionej szkody.

§ 27

Jeżeli po wypłacie odszkodowania Ubezpieczający odzyskał utracone przedmioty, jest obowiązany zwrócić odszkodowanie otrzymane za te przedmioty albo zrzec się praw do tych przedmiotów na rzecz Ubezpieczyciela.

Regres ubezpieczeniowy

---

§ 28

1. Z dniem wypłaty odszkodowania przechodzi na Ubezpieczyciela przysługujące Ubezpieczającemu roszczenie do osoby trzeciej odpowiedzialnej za szkodę, do wysokości wypłaconego odszkodowania.
2. Roszczenie, o którym mowa w ust. 1, nie przechodzi na Ubezpieczyciela, jeśli sprawcą szkody jest osoba, z którą Ubezpieczający pozostaje we wspólnym gospodarstwie domowym, chyba że sprawca wyrządził szkodę umyślnie.
3. Ubezpieczający jest obowiązany dostarczyć Ubezpieczycielowi wszelkie informacje i dokumenty oraz wykonać czynności niezbędne dla skutecznego dochodzenia praw przez Ubezpieczyciela.
4. W razie zrzeczenia się przez Ubezpieczającego bez zgody Ubezpieczyciela praw przysługujących mu do osób trzecich z tytułu szkód Ubezpieczyciel może odmówić wypłaty odszkodowania w całości lub w części, a w przypadku gdy odszkodowanie zostało już wypłacone, podlega ono zwrotowi w całości lub w części.

Wygaśnięcie stosunku ubezpieczeniowego

---

§ 29

Jeżeli umowę ubezpieczenia zawarto na okres przekraczający 6 miesięcy, Ubezpieczający ma prawo odstąpienia od umowy w okresie 30 dni, a w przypadku gdy Ubezpieczający jest przedsiębiorcą w terminie 7 dni od dnia zawarcia umowy.

Jeżeli najpóźniej w chwili zawarcia umowy Ubezpieczyciel nie poinformował Ubezpieczającego będącego konsumentem o prawie odstąpienia od umowy, termin 30 dni biegnie od dnia, w którym Ubezpieczający będący konsumentem dowiedział się o tym prawie.

Odstąpienie od Umowy Ubezpieczenia nie zwalnia Ubezpieczającego z obowiązku zapłacenia składki ubezpieczeniowej za okres, w jakim Ubezpieczyciel udzielał Ochrony Ubezpieczeniowej.

§ 30

W razie ujawnienia okoliczności, która pociąga za sobą istotną zmianę prawdopodobieństwa wypadku, każda ze stron umowy ubezpieczenia Ubezpieczyciel może odpowiednio zwiększyć składkę żądać odpowiedniej zmiany wysokości składki, poczynając od chwili, gdy w której zaszła ta okoliczność, nie wcześniej jednak niż od początku bieżącego okresu ubezpieczenia. W razie zgłoszenia takiego żądania druga strona może w terminie 14 dni wypowiedzieć umowę ze skutkiem natychmiastowym.

§ 31

1. W razie zbycia przedmiotu ubezpieczenia prawa z umowy ubezpieczenia mogą być przeniesione na nabywcę przedmiotu ubezpieczenia. Przeniesienie tych praw wymaga zgody Ubezpieczyciela.

2. W razie przeniesienia praw, o których mowa w ust. 2, na nabywcę przedmiotu przechodzą także obowiązki, które ciążyły na zbywcy.

Pomimo tego przejścia obowiązków zbywca odpowiada solidarnie z nabywcą za zapłatę składki przypadającej za czas do chwili przejścia przedmiotu ubezpieczenia na nabywcę.

3. Jeżeli prawa, o których mowa w ust. 2, nie zostały przeniesione na nabywcę przedmiotu ubezpieczenia, stosunek ubezpieczenia wygasa z chwilą przejścia przedmiotu ubezpieczenia na nabywcę.
4. Przepisów ust. 1-3 nie stosuje się przy przenoszeniu wierzytelności, jakie powstały lub mogą powstać wskutek zajścia przewidzianego w umowie wypadku.

Postanowienia końcowe

---

§ 32

1. Wszystkie zawiadomienia i oświadczenia stron umowy powinny być składane na piśmie za pokwitowaniem lub przesłane listem poleconym.
2. Jeżeli strona umowy zmieniła adres i nie zawiadomiła o tym drugiej strony umowy, to pismo skierowane pod ostatni znany adres strony wywiera skutki prawne od chwili, w której byłoby doręczone, gdyby strona nie zmieniła adresu. Postanowienia powyższe mają również zastosowanie do siedziby strony.
3. W umowie ubezpieczenia strony mogą postanowić, że zawiadomienia i oświadczenia składane przez strony umowy będą dostarczane drugiej stronie za pomocą listu elektronicznego (e-mail), wiadomości tekstowej SMS, faksu lub telefonu, odpowiednio pod wskazany przez strony adres poczty elektronicznej, numer infolinii ubezpieczyciela lub numer telefonu komórkowego lub stacjonarnego wskazany przez Ubezpieczającego.

§ 33

1. Ubezpieczony, Ubezpieczający lub uprawniony z umowy ubezpieczenia może zgłosić zastrzeżenia dotyczące usług świadczonych przez ERGO Hestię (reklamacja):
  - 1) poprzez formularz na stronie internetowej: www.ergohestia.pl;
  - 2) telefonicznie, pod numerem: 801 107 107 lub 58 555 5 555;
  - 3) pisemnie, na adres siedziby Sopockiego Towarzystwa Ubezpieczeń ERGO Hestia SA, ul. Hestii 1, 81-731 Sopot;
  - 4) ustnie lub pisemnie podczas wizyty w jednostce Sopockiego Towarzystwa Ubezpieczeń ERGO Hestia SA.
2. Reklamacje rozpatrywane są przez jednostkę organizacyjną powołaną w tym celu przez Zarząd ERGO Hestii.
3. Odpowiedź na reklamację zostanie wysłana w ciągu 30 dni od dnia jej otrzymania na piśmie lub za pomocą innego trwałego nośnika informacji lub pocztą elektroniczną – na wniosek osoby zgłaszającej.
4. W szczególnie skomplikowanych przypadkach, uniemożliwiających rozpatrzenie reklamacji i udzielenie odpowiedzi w terminie określonym powyżej, odpowiedź zostanie wysłana w ciągu 60 dni od dnia otrzymania.
5. Osoby wskazane w ust. 1, w niestandardowych sprawach, mogą się zwrócić do Rzecznika Klienta ERGO Hestii poprzez formularz na stronie: www.ergohestia.pl.
6. Osoby wskazane w ust. 1, będące osobą fizyczną, mogą wystąpić z wnioskiem o rozpatrzenie sprawy do Rzecznika Finansowego.

§ 34

W sprawach nieuregulowanych w niniejszych Ogólnych Warunkach Ubezpieczenia mają zastosowanie przepisy ustawy o działalności ubezpieczeniowej i Kodeksu Cywilnego.

§ 35

1. Umowy ubezpieczenia zawierane są na podstawie prawa polskiego.
2. Spory wynikające z umowy ubezpieczenia są rozpatrywane według prawa polskiego i mogą być dochodzone przed sądami według właściwości ogólnej albo przed sądem właściwym dla:
  - 1) miejsca zamieszkania lub siedziby Ubezpieczającego, Ubezpieczonego lub uprawnionego z umowy ubezpieczenia,
  - 2) miejsca zamieszkania spadkobiercy Ubezpieczonego lub spadkobiercy uprawnionego z umowy ubezpieczenia.
3. Strony umowy ubezpieczenia mogą podać pod rozstrzygnięcie sądu polubownego wynikające z niej spory.

§ 36

Niniejsze Ogólne Warunki Ubezpieczenia wchodzi w życie 1 stycznia 2016 roku i obowiązują do umów zawartych od tej daty.

Prezes Zarządu

Piotr Maria Śliwicki

Członek Zarządu
ds. Ubezpieczeń

Adam Roman

Warunki Szczególne Ubezpieczenia Bezzałogowych Statków Powietrznych o Maksymalnej Masie Startowej 25 kg

§ 1

Aerocasco dla bezzałogowych statków powietrznych o maksymalnej masie startowej 25 kg (E01-04):

1. Składka

a) dla użytkowników niekomercyjnych:

Przy sumie ubezpieczenia	Składka za 12 miesięcy
500-5.000 PLN	15% SU minimum 100 PLN
5.001-10.000 PLN	12% SU minimum 750 PLN
10.001-20.000 PLN	10% SU minimum 1.200 PLN
20.001-30.000 PLN	8% SU minimum 2.000 PLN
Powyżej 30.000 PLN	6% SU minimum 2.500 PLN

b) dla użytkowników komercyjnych:

Przy sumie ubezpieczenia	Składka za 12 miesięcy
500-5.000 PLN	15% SU minimum 300 PLN
5.001-10.000 PLN	12% SU minimum 900 PLN
10.001-20.000 PLN	10% SU minimum 1.400 PLN
20.001-30.000 PLN	8% SU minimum 2.200 PLN
Powyżej 30.000 PLN	6% SU minimum 2.600 PLN

2. Franszyza 15% SU.

3. Zakres ubezpieczenia: zgodny z OWU z wyłączeniem szkód powstałych wskutek:

- a. utopienia,
- b. zniszczenia śmigieł bez kontaktu z przeszkodą,
- c. lotów nocnych,
- d. loty BVLOS
- e. §22 ust. 2 pkt. 2 i 3, nie ma zastosowania.

4. Ubezpieczyciel nie odpowiada za szkody powstałe wskutek pilotowania/obsługi drona przez operatora nie posiadającego świadectwa kwalifikacji UAWO – zmianie ulega zapis § 7 pkt. 1 OWU. Ubezpieczyciel wolny jest od odpowiedzialności w przypadku szkody, jak również w chwili użytkowania statku powietrznego przez osoby do tego nieuprawnione.
5. Ubezpieczyciel będzie mógł uwolnić się od odpowiedzialności lub zmniejszyć wysokość odszkodowania w przypadku gdy:
  - 1) użytkownik drona nie zlecił wykonania przeglądu technicznego po przekroczeniu określonej przez producenta liczby godzin nalotu (godzin wylatanych) i powstanie szkoda w wyniku mechanicznego zużycia się elementu.
  - 2) dokonano zmiany w oprogramowaniu, które nie jest zgodne z zaleceniami producenta lub zostało wykonane wadliwie i/lub niepełnie.
  - 3) utrata drona w miejscu niedostępnym – zmianie ulega zapis § 21 pkt. 1 OWU w taki sposób, że Ubezpieczyciel nie odpowiada za szkody wówczas, jeśli statek powietrzny nie zostanie przedstawiony do oględzin,
  - 4) nie zostanie spełniony § 7 pkt 4 OWU dotyczący szkód powstałych wskutek startu lub lądowania w miejscu do tego nieprzystosowanym, gdzie za miejsce przystosowane uważa się teren otwarty bez drzew, budynków, linii energetycznych itp. w promieniu co najmniej 10 metrów od punktu startu lub lądowania.
6. Zakres terytorialny: teren RP; strefy powietrzne w których można się poruszać zgodnie z przepisami o Polskiej przestrzeni powietrznej.
7. Przedmiot ubezpieczenia: bezzałogowy statek powietrzny o masie startowej do 25 kg (dron).
8. System ubezpieczenia: sumy stałe.
9. Suma ubezpieczenia: rzeczywista wartość rynkowa statku powietrznego + wyposażenie dodatkowe, jeśli jest objęte ubezpieczeniem

§ 2

Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej użytkownika bezzałogowych statków powietrznych o masie startowej do 25 kg (loty niekomercyjne – M09, loty komercyjne – M04)

1. Podstawa ubezpieczenia:
  - a) Rozporządzenie Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dnia 26 marca 2013 r. Dz.U. z 2013 r. poz. 440,
  - b) Ogólne warunki ubezpieczenia (OWU) osób fizycznych w życiu prywatnym STU Ergo Hestia SA z 10.08..2007r. (symbol OC/OW030/1011).
2. Zakres ubezpieczenia: zgodny z OWU i Rozporządzeniem z wyłączeniem:
  - a) lotów nocnych,
  - b) lotów poza zasięgiem wzroku (BVLOS).

Dla użytkowników komercyjnych wprowadza się poniższe wyłączenia za szkody:

  - 1) w wyniku użytkowania statku powietrznego niezgodnie z obowiązującymi przepisami lotniczymi i instrukcjami eksploatacji statku powietrznego,
  - 2) wskutek wykonywania lotów przez statek powietrzny nie posiadający ważnego świadectwa zdatości do lotu, drony nie posiadają świadectw zdolności do lotu
  - 3) wskutek pilotowania statku powietrznego przez osobę nie posiadającą uprawnień do wykonywania lotów na danym typie statku powietrznego osoby wykonujące loty dla celów rekreacyjnych i sportowych nie są w obowiązku do posiadanie świadectw kwalifikacyjnych i w danych warunkach lotu,
  - 4) wskutek wykonywania lotów przez statek powietrzny kierowany przez osoby w stanie nietrzeźwym, pod wpływem leków psychotropowych, narkotyków lub innych środków odurzających,

- 5) powstałe przez hałas pracującego statku powietrznego (słyszalny lub nie dla ludzkiego ucha), drgania lub jakiegokolwiek zjawiska z nimi związane,
  - 6) powstałe w skutek zanieczyszczenia środowiska,
  - 7) powstałe w skutek zakłóceń elektrycznych lub elektromagnetycznych.
3. Zakres terytorialny: teren RP; strefy powietrzne w których można się poruszać zgodnie z przepisami o Polskiej przestrzeni powietrznej
4. Sumy gwarancyjne:
- 1) zgodnie z pkt. 1 ust. a) – 3.000 SDR
  - 2) zgodnie z pkt. 1 ust. b):
    - a) wariant I – 250.000 zł na jeden i wszystkie wypadki
    - b) wariant II – 500.000 zł na jeden i wszystkie wypadki
5. Składka roczna:
1. zgodnie z pkt. 1 ust. a):
    - a) dla użytkowników niekomercyjnych: 100 zł
    - b) dla użytkowników komercyjnych: 300 zł
  2. zgodnie z pkt. 1 ust. b) dla wariantu I:
    - a) dla użytkowników niekomercyjnych: 740 zł
    - b) dla użytkowników komercyjnych: 940 zł
  3. zgodnie z pkt. 1 ust. b) dla wariantu II:
    - c) dla użytkowników niekomercyjnych: 940 zł
    - d) dla użytkowników komercyjnych: 1.220 zł.

Ogólne Warunki Ubezpieczenia Odpowiedzialności Cywilnej Osób Fizycznych w Życiu Prywatnym

KOD: C-OCŻP-01/16

Poniższa tabela informuje, które z zawartych w niniejszych Ogólnych Warunków Ubezpieczenia Odpowiedzialności Cywilnej Osób Fizycznych w Życiu Prywatnym postanowień regulują zagadnienia wymienione w art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej.

Nazwa ubezpieczenia	Numer jednostki redakcyjnej wzorca	
	Przesłanki wypłaty odszkodowania i innych świadczeń lub wartość wykupu ubezpieczenia:	Ograniczenia oraz wyłączenia odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń uprawniające do odmowy wypłaty odszkodowania i innych świadczeń lub ich obniżenia:
Odpowiedzialność Cywilna w Życiu Prywatnym	§ 5, § 6, § 24 ust. 1-2, § 24 ust. 6	§ 3, § 7, § 8, § 9, § 10, § 13, § 17 ust. 5, § 18 ust. 2, § 19 ust. 2, § 20 ust. 2, § 24 ust. 3-5, § 27 ust. 3-4, § 28 ust. 4

Postanowienia ogólne

---

§ 1

1. Na podstawie niniejszych Ogólnych Warunków Ubezpieczenia Sopockie Towarzystwo Ubezpieczeń ERGO Hestia SA, (dalej: „ERGO Hestia”), w zakresie działania swego przedsiębiorstwa, zawiera umowy ubezpieczenia z osobami fizycznymi, osobami prawnymi i jednostkami organizacyjnymi niebędącymi osobami prawnymi, którym ustawa przyznaje zdolność prawną, (dalej: „Ubezpieczający”).
2. Ubezpieczonym w umowach ubezpieczenia zawartych na podstawie niniejszych Ogólnych Warunków Ubezpieczenia może być wyłącznie osoba fizyczna.
3. Informujemy, że w związku z zawartą umową ubezpieczenia:
  - 1) Sopockie Towarzystwo Ubezpieczeń ERGO Hestia SA z siedzibą w Sopocie przy ul. Hestii 1, (dalej: „ERGO Hestia”), jest administratorem Pani/Pana danych osobowych, które będą przez nią przetwarzane w celu wywiązania się z umowy ubezpieczenia oraz dla wypełnienia prawnie usprawiedliwionych celów, którymi są marketing bezpośredni własnych produktów i usług oraz dochodzenie roszczeń z tytułu zawartej umowy ubezpieczenia. Dane przetwarzane są na podstawie: art. 23 ust. 1 pkt 3) i pkt 5) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (tekst jednolity Dz. U. z 2015 r. poz. 2135) i art. 815 Kodeksu cywilnego,
  - 2) służy Pani/Panu prawo wglądu do swoich danych osobowych oraz ich poprawiania, a przetwarzanie tych danych w celach innych niż wymienione powyżej prawnie usprawiedliwione cele ERGO Hestii albo osób trzecich, którym przekazywane są te dane, wymaga uzyskania Pani/Pana uprzedniej zgody.
4. ERGO Hestia nie ponosi odpowiedzialności za skutki niepodania do jej wiadomości okoliczności, o które pytała we wniosku o zawarcie umowy ubezpieczenia lub podanie tych okoliczności niezgodnie z prawdą.
5. Ubezpieczający przed zawarciem umowy ubezpieczenia powinien szczegółowo zapoznać się z treścią Ogólnych Warunków Ubezpieczenia.
6. Zwracamy uwagę, że definicje używanych pojęć mogą odbiegać od typowego, powszechnego ich znaczenia, jak też od definicji zawartych w powszechnie obowiązujących przepisach prawa.

§ 2

1. Umowy ubezpieczenia mogą być zawierane na uzgodnionych przez strony warunkach odbiegających od postanowień niniejszych Ogólnych Warunków Ubezpieczenia.
2. Dodatkowe klauzule umowne uzgodnione przez strony powinny być sporządzone na piśmie pod rygorem nieważności.

§ 3

1. Na podstawie odrębnych warunków ERGO Hestia zawiera umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej za szkody:
  - 1) związane z prowadzeniem działalności gospodarczej, a także wyrządzone przez rzeczy dostarczone lub wytworzone przez osoby objęte ubezpieczeniem, albo prace lub usługi przez niewykonane,
  - 2) związane z ruchem pojazdów mechanicznych lub prowadzeniem gospodarstwa rolnego, w zakresie objętym systemem ubezpieczeń obowiązkowych,
  - 3) powstałe wskutek uchybień w wykonywaniu czynności zawodowych przez osoby objęte ubezpieczeniem,
  - 4) związane z użytkowaniem statków oraz urządzeń latających i pływających,
  - 5) w ładunku, wynikłe z niewykonania lub nienależytego wykonania umowy przewozu lub spedycji.
2. Odpowiedzialność cywilna za szkody określone w ust. 1 nie jest objęta ochroną na podstawie niniejszych Ogólnych Warunków Ubezpieczenia, bez względu na wysokość roszczenia.

§ 4

W rozumieniu niniejszych Ogólnych Warunków Ubezpieczenia za:

1	czynności życia prywatnego	uważa się w szczególności czynności związane z opieką nad niepełnoletnimi dziećmi, użytkowaniem mieszkania, domu, garażu lub innej nieruchomości, posiadaniem zwierząt domowych (z zastrzeżeniem postanowień § 10 pkt 3) oraz pasiek dla celów niehandlowych, rowerów i sprzętu pływającego, a także związane z uprawianiem sportu i użytkowaniem broni (z zastrzeżeniem postanowień § 10 pkt 4) i 5)),
2	franszyzę redukcijną	uważa się określoną w procentach lub kwotowo wartość redukującą łączne świadczenia ubezpieczeniowe z tytułu jednego wypadku, dotyczące szkód w mieniu, chyba że uzgodniono inaczej,
3	osoby bliskie	uważa się małżonka, osoby pozostające w konkubinacie, rodzeństwo, wstępnych, zstępnych, teściów, zięciów i synowe, ojczyma, macochę, pasierbów, przysposobionych i przysposabiających,
4	osoby trzecie	uważa się wszystkie podmioty pozostające poza stosunkiem ubezpieczeniowym, wynikającym z umowy ubezpieczenia zawartej z ERGO Hestią,
5	szkodę na osobie	uważa się straty powstałe wskutek śmierci, uszkodzenia ciała lub rozstroju zdrowia, a także utracone korzyści poszkodowanego, które mógłby osiągnąć, gdyby nie doznał uszkodzenia ciała lub rozstroju zdrowia,
6	szkodę w mieniu	uważa się straty powstałe wskutek zniszczenia lub uszkodzenia rzeczy ruchomej albo nieruchomości, a także utracone korzyści poszkodowanego, które mógłby osiągnąć, gdyby nie zostało zniszczone lub uszkodzone jego mienie,
7	wartości pieniężne	uważa się krajowe i zagraniczne znaki pieniężne, czek, weksle i inne dokumenty zastępujące w obrocie gotówkę oraz złoto, srebro i wyroby z tych metali, kamienie szlachetne i perły, a także platynę i pozostałe metale z grupy platynowców,
8	wypadek	uważa się śmierć, doznanie rozstroju zdrowia, uszczerbku na zdrowiu, uszkodzenie lub zniszczenie mienia.

Przedmiot i zakres ubezpieczenia

§ 5

1. Przedmiotem ubezpieczenia jest odpowiedzialność cywilna Ubezpieczonego za szkody wyrządzone osobom trzecim w związku z wykonywaniem czynności życia prywatnego.
2. Umowa ubezpieczenia obejmuje szkody będące następstwem wypadku, który miał miejsce w okresie ubezpieczenia, bez względu na czas zgłoszenia roszczeń przez osoby poszkodowane, przy czym wszystkie szkody będące następstwem tego samego wypadku, albo wynikające z tej samej przyczyny, niezależnie od liczby osób poszkodowanych, uważa się za jeden wypadek i przyjmuje się, że miały miejsce w chwili powstania pierwszej szkody.

§ 6

Ochrona ubezpieczeniowa obejmuje odpowiedzialność cywilną Ubezpieczonego i jego osób bliskich, stale zamieszkujących i prowadzących wspólnie z Ubezpieczonym gospodarstwo domowe.

§ 7

Umowę ubezpieczenia nie są objęte roszczenia o wykonanie umów oraz o zwrot kosztów poniesionych na poczet wykonania umów.

§ 8

Ubezpieczenie nie obejmuje szkód wyrządzonych umyślnie przez osoby objęte ubezpieczeniem oraz osoby, za które ponoszą one odpowiedzialność.

§ 9

1. Zakres ubezpieczenia nie obejmuje odpowiedzialności cywilnej za szkody:
  - 1) za które osoba objęta ubezpieczeniem jest odpowiedzialna wskutek umownego przejęcia odpowiedzialności cywilnej osoby trzeciej albo wskutek rozszerzenia zakresu własnej odpowiedzialności cywilnej wynikającej z powszechnie obowiązujących przepisów prawa,
  - 2) wyrządzone osobom bliskim wobec osób objętych ubezpieczeniem albo osobom przez nie zatrudnionym, bez względu na podstawę prawną zatrudnienia,
  - 3) polegające na wystąpieniu czystych strat finansowych nie związanych ze szkodą w mieniu ani na osobie,
  - 4) związane z naruszeniem praw autorskich, patentów, znaków towarowych i nazw fabrycznych,
  - 5) powstałe w związku z oddawaniem nieruchomości w odpłatne użytkowanie osobom trzecim na podstawie umowy najmu, dzierżawy, użyczenia albo innego pokrewnego stosunku prawnego,
  - 6) w wartościach pieniężnych, dokumentach, planach, zbiorach archiwalnych, filatelistycznych, numizmatycznych, albo dziełach sztuki,
  - 7) wynikłe z przeniesienia chorób zakaźnych, o których istnieniu osoba objęta ubezpieczeniem wiedziała lub przy zachowaniu należytej staranności mogła się dowiedzieć,
  - 8) powstałe wskutek osiadania gruntu, osunięcia się ziemi, zalania przez wody stojące lub płynące, a także wskutek cofnięcia się cieczy w systemach kanalizacyjnych,
  - 9) wynikłe z zagrzybienia, powolnego działania hałasu, wibracji, temperatury, wody, gazów, pyłów, bakterii, wirusów. Za działanie powolne uznaje się takie działanie wymienionych czynników, które wpływa na otoczenie w sposób ciągły, prowadząc do szkody, której nie można przypisać cech nagłych i niespodziewanych,
  - 10) pokrywane na podstawie prawa geologicznego lub górniczego,
  - 11) w mieniu ruchomym, z którego osoby objęte ubezpieczeniem korzystały na podstawie umowy najmu, dzierżawy, leasingu, użyczenia lub innego pokrewnego stosunku prawnego,
  - 12) bezpośrednio lub pośrednio wynikłe z emisji, wycieku lub innej formy przedostania się do powietrza, wody lub gruntu substancji niebezpiecznych,
  - 13) wynikłe z oddziaływania energii jądrowej, skażenia radioaktywnego, promieni laserowych i maserowych oraz pola magnetycznego i elektromagnetycznego,
  - 14) związane z działaniami wojennymi, stanem wojennym i wyjątkowym, wojną domową, zamieszkami społecznymi, rozruchami, strajkami, lokautami i niepokojami społecznymi oraz aktami terroryzmu i sabotażu,
  - 15) w związku z posiadaniem lub użytkowaniem jakichkolwiek pojazdów mechanicznych.
2. Ubezpieczenie nie pokrywa grzywn i kar administracyjnych lub sądowych oraz innych kar o charakterze pieniężnym, w tym również odszkodowań o charakterze karnym, nałożonych na osoby objęte ubezpieczeniem.
3. Strony mogą uzgodnić wprowadzenie do umowy ubezpieczenia franszyzy redukcyjnej.

§ 10

O ile zakres ochrony nie został rozszerzony za opłatą dodatkowej składki, ubezpieczenie nie obejmuje szkód:

- 1) powstałych poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
- 2) wyrządzonych przez pomoc domową lub opiekunkę zatrudnioną przez Ubezpieczonego, przy czym przy włączeniu tego ryzyka do umowy ubezpieczenia, wyłączone pozostają szkody wyrządzone Ubezpieczonemu lub jego osobom bliskim, a także szkody, które mogą być pokryte z umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej zawartej na swoją rzecz przez pomoc domową lub opiekunkę,
- 3) wyrządzonych przez psy o widocznych cechach następujących ras (niezależnie od posiadania rodowodu): owczarek kaukaski, buldog angielski, doberman, rottweiler, niemiecki terier myśliwski, seałyham terier,

karelski pies niedźwiedzi, ptochacz niemiecki (Wachteihund), chow-chow, chart rosyjski długowłosej (borzoi), chart afgański, chart arabski (sloughi), chart perski (saluki),

- 4) związanych z użyciem broni palnej,
- 5) wyrządzonych w związku z amatorskim uprawianiem narciarstwa oraz sportu w ramach zorganizowanych sekcji lub klubów sportowych.

Sposób zawierania umowy ubezpieczenia

---

§ 11

1. Umowę ubezpieczenia zawiera się na podstawie wniosku, a potwierdzeniem zawarcia umowy ubezpieczenia jest polisa.
2. Wniosek powinien zawierać co najmniej następujące dane:
  - 1) imię, nazwisko i adres Ubezpieczającego,
  - 2) imię, nazwisko i adres Ubezpieczonego, jeżeli umowa ubezpieczenia zostaje zawarta na rzecz osoby niebędącej Ubezpieczającym,
  - 3) okres ubezpieczenia,
  - 4) proponowaną wysokość sumy gwarancyjnej,
  - 5) liczbę i łączną wartość szkód wyrządzonych w okresie ostatnich 5 lat.
3. ERGO Hestia może uzależnić zawarcie umowy ubezpieczenia od uzyskania dodatkowych informacji związanych z umową ubezpieczenia.
4. Jeżeli wniosek nie zawiera wszystkich danych określonych w ust. 2 albo został sporządzony wadliwie lub niezgodnie z niniejszymi Ogólnymi Warunkami Ubezpieczenia, Ubezpieczający powinien na wezwanie ERGO Hestii odpowiednio go uzupełnić lub sporządzić nowy wniosek w terminie 14 dni od daty otrzymania pisma ERGO Hestii.
5. Jeżeli w odpowiedzi na złożoną ofertę ERGO Hestia doręcza Ubezpieczającemu dokument ubezpieczenia zawierający postanowienia, które odbiegają na niekorzyść Ubezpieczającego od treści złożonej przez niego oferty, ERGO Hestia zobowiązana jest zwrócić Ubezpieczającemu na to uwagę na piśmie przy doręczeniu tego dokumentu, wyznaczając mu co najmniej siedmiodniowy termin do zgłoszenia sprzeciwu. W razie niewykonania tego obowiązku zmiany dokonane na niekorzyść Ubezpieczającego nie są skuteczne, a umowa ubezpieczenia jest zawarta zgodnie z warunkami oferty.

W przypadku braku sprzeciwu umowa ubezpieczenia dochodzi do skutku zgodnie z treścią dokumentu ubezpieczenia następnego dnia po upływie terminu wyznaczonego do złożenia sprzeciwu.

Umowa ubezpieczenia na cudzy rachunek

---

§ 12

1. Ubezpieczający może zawrzeć umowę ubezpieczenia na cudzy rachunek (na rachunek Ubezpieczonego).
2. Roszczenie o zapłatę składki przysługuje ERGO Hestii wyłącznie przeciwko Ubezpieczającemu. Zarzut mający wpływ na odpowiedzialność ERGO Hestii może ona podnieść również przeciwko Ubezpieczonemu.
3. Ubezpieczony jest uprawniony do żądania należnego świadczenia bezpośrednio od ERGO Hestii, chyba że strony uzgodniły inaczej; jednakże uzgodnienie takie nie może zostać dokonane, jeżeli wypadek już zaszedł.
4. Ubezpieczony może żądać by ERGO Hestia udzieliła mu informacji o postanowieniach zawartej umowy ubezpieczenia oraz Ogólnych Warunkach Ubezpieczenia w zakresie, w jakim dotyczą praw i obowiązków Ubezpieczonego.

5. W przypadku zawarcia umowy ubezpieczenia na cudzy rachunek Ubezpieczający zobowiązuje się do przekazania Ogólnych Warunków Ubezpieczenia Ubezpieczonemu. Jeżeli Ubezpieczony wyraża Ubezpieczającemu zgodę na finansowanie kosztu składki, to Ubezpieczający doręcza Ubezpieczonemu Ogólne Warunki Ubezpieczenia przed wyrażeniem przez Ubezpieczonego tej zgody.

Ubezpieczony ma obowiązek potwierdzić doręczenie mu Ogólnych Warunków Ubezpieczenia na piśmie. Ubezpieczający ma obowiązek przekazać dokument z takim potwierdzeniem ERGO Hestii.

Suma gwarancyjna i składka

---

§ 13

W umowie ubezpieczenia ustala się sumę gwarancyjną, stanowiącą limit odpowiedzialności ERGO Hestii w stosunku do jednego wypadku.

§ 14

1. Składkę ubezpieczeniową oblicza się na podstawie taryfy obowiązującej w dniu zawarcia umowy ubezpieczenia, po dokonaniu oceny ryzyka.
2. Składka może ulec obniżeniu:
  - 1) jeżeli Ubezpieczony samotnie prowadzi gospodarstwo domowe lub samotnie wychowuje dzieci,
  - 2) ze względu na wprowadzenie do umowy ubezpieczenia franszyzy redukcyjnej dla szkód w mieniu,
  - 3) ze względu na krótszy niż 12-miesięczny okres ubezpieczenia.
3. Składka może ulec podwyższeniu ze względu na:
  - 1) zastosowanie wyższej sumy gwarancyjnej niż przewidziana w taryfie,
  - 2) rozszerzenie zakresu zakres ochrony,
  - 3) rozłożenie składki na raty.
4. ERGO Hestia może, w przypadkach uzasadnionych rodzajem lub rozmiarem prowadzonej działalności, zgłoszonymi szkodami lub innymi ważnymi czynnikami mającymi wpływ na ocenę ryzyka, wyznaczyć składkę ubezpieczeniową uwzględniając warunki uzyskanego pokrycia reasekuracyjnego.
5. Na wniosek Ubezpieczającego składka może być rozłożona na raty. Terminy płatności kolejnych rat i ich wysokość określa się w umowie ubezpieczenia.

Okres ubezpieczenia i czas trwania odpowiedzialności ERGO Hestii

---

§ 15

1. Okres ubezpieczenia oznacza się w umowie ubezpieczenia.
2. Za początek okresu ubezpieczenia uważa się datę uzgodnioną przez strony umowy ubezpieczenia.
3. Okres ubezpieczenia trwa jeden rok, chyba że umowę ubezpieczenia zawarto na okres krótszy (ubezpieczenie krótkoterminowe).

§ 16

1. Odpowiedzialność ERGO Hestii rozpoczyna się od dnia i godziny wskazanej w umowie ubezpieczenia jako początek okresu ubezpieczenia, pod warunkiem że składka lub jej pierwsza rata została zapłacona w dniu zawarcia umowy ubezpieczenia lub najpóźniej na dzień przed rozpoczęciem okresu ubezpieczenia, chyba że został wyznaczony inny termin zapłaty, z zastrzeżeniem ust. 2-7.

2. W przypadku gdy ERGO Hestia ponosi odpowiedzialność przed zapłaceniem składki lub jej pierwszej raty, a składka nie zostanie zapłacona w terminie, ERGO Hestia może wypowiedzieć umowę ubezpieczenia ze skutkiem natychmiastowym i żądać zapłaty składki za okres przez który udzielała ochrony ubezpieczeniowej.

W przypadku braku wypowiedzenia, umowa ubezpieczenia wygasa z końcem okresu, za który przypadła niezapłacona składka.

3. W razie opłacania składki w ratach, niezapłacenie w terminie kolejnej raty składki może powodować ustanie odpowiedzialności ERGO Hestii, tylko wtedy gdy po tym terminie ERGO Hestia wezwie Ubezpieczającego do zapłaty składki w podanej wysokości z zagrożeniem że jej brak w ciągu 7 dni od doręczenia wezwania spowoduje ustanie odpowiedzialności.
4. Wypowiedzenie umowy ubezpieczenia nie pozbawia ERGO Hestii prawa żądania zapłaty składki proporcjonalnej do okresu ubezpieczenia, w którym udzielał ochrony ubezpieczeniowej.
5. Jeżeli zapłata dokonywana jest przelewem bankowym lub przekazem pocztowym, dzień zapłaty to dzień złożenia zlecenia zapłaty w banku lub na poczcie – pod warunkiem, że przy płatności przelewem bankowym na rachunku Ubezpieczający posiadał wystarczające środki. W odmiennym przypadku za dzień zapłaty uważa się dzień uznania rachunku ERGO Hestii odpowiednią kwotą.
6. Za zapłatę składki lub kolejnej raty składki nie uważa się zapłaty kwoty niższej niż wynikającej z umowy ubezpieczenia.
7. Odpowiedzialność ERGO Hestii kończy się z upływem okresu ubezpieczenia, chyba że stosunek ubezpieczeniowy wygaś przed tym terminem.

Prawa i obowiązki stron umowy ubezpieczenia

---

§ 17

1. Ubezpieczający zobowiązany jest podać do wiadomości ERGO Hestii wszystkie znane sobie okoliczności, o które ERGO Hestia pytała w formularzu oferty albo przed zawarciem umowy ubezpieczenia w innych pismach. Jeżeli ERGO Hestia zawarła umowę ubezpieczenia mimo braku odpowiedzi Ubezpieczającego na poszczególne pytania, pominięte okoliczności uważa się za nieistotne.
2. W czasie trwania umowy ubezpieczenia Ubezpieczający zobowiązany jest niezwłocznie zgłaszać ERGO Hestii wszelkie zmiany okoliczności, o których mowa w ust. 1.
3. Jeżeli Ubezpieczający zawiera umowę ubezpieczenia przez przedstawiciela, obowiązek wskazany w ust. 1 ciąży również na przedstawicielu i obejmuje ponadto okoliczności jemu znane.
4. W razie zawarcia umowy ubezpieczenia na cudzy rachunek obowiązki określone w ust. 1 i 2 spoczywają zarówno na Ubezpieczającym, jak i na Ubezpieczonym, chyba że Ubezpieczony nie wiedział o zawarciu umowy ubezpieczenia na jego rachunek.
5. ERGO Hestia nie ponosi odpowiedzialności za skutki okoliczności, które z naruszeniem ust. 1-4 nie zostały podane do jego wiadomości.

Jeżeli do naruszenia ust. 1-4 doszło z winy umyślnej, w razie wątpliwości przyjmuje się, że wypadek przewidziany umową ubezpieczenia i jego następstwa są skutkiem okoliczności, o których mowa w zdaniu poprzedzającym.

§ 18

1. Ubezpieczony zobowiązany jest do usunięcia szczególnych zagrożeń, których usunięcia – stosownie do okoliczności – mogła domagać się ERGO Hestia i domagała się w pismach wystosowanych do Ubezpieczonego; za szczególne zagrożenia uważa się zwłaszcza przyczyny powstania szkody.
2. Jeżeli Ubezpieczony nie wykonał powyższego obowiązku w terminie wskazanym przez ERGO Hestię, ERGO Hestia zwolniona jest z odpowiedzialności za szkody powstałe po wyznaczonym terminie wskutek nie usunięcia wskazanego zagrożenia w zakresie, w jakim niewykonanie obowiązku miało wpływ na powstanie lub rozmiar szkody.

§ 19

1. W razie zajścia wypadku Ubezpieczony zobowiązany jest użyć dostępnych mu środków w celu zapobieżenia szkodzie lub zmniejszenia się jej rozmiarów.
2. Jeżeli Ubezpieczony z winy umyślnej lub rażącego niedbalstwa nie zastosował środków określonych w ust. 1, ERGO Hestia wolna jest od odpowiedzialności za szkody powstałe z tego powodu.

§ 20

1. W razie powstania wypadku do obowiązków Ubezpieczonego należy ponadto:
  - 1) niezwłocznie po powstaniu wypadku lub uzyskaniu o nim wiadomości, zawiadomić o tym ERGO Hestię,
  - 2) stosować się do zaleceń ERGO Hestii, udzielając jej informacji i niezbędnych pełnomocnictw.
2. W razie naruszenia z winy umyślnej lub rażącego niedbalstwa obowiązku niezwłocznego zawiadomienia, o którym mowa w ust. 1, ERGO Hestia może odpowiednio zmniejszyć odszkodowanie lub świadczenie, tylko wtedy gdy naruszenie przyczyniło się do zwiększenia szkody lub uniemożliwiło ERGO Hestii ustalenie okoliczności i skutków zdarzenia.

§ 21

1. W razie zgłoszenia roszczenia o naprawienie szkody, Ubezpieczony ma obowiązek zaniechania działań zmierzających do zaspokojenia poszkodowanego, uznania jego roszczeń bądź zawarcia z nim ugody, do czasu uzyskania pisemnej zgody ERGO Hestii.
2. Zaspokojenie lub uznanie przez Ubezpieczonego roszczenia osoby poszkodowanej bez wymaganej, pisemnej zgody nie ma wpływu na odpowiedzialność ERGO Hestii.

§ 22

W razie ujawnienia okoliczności, która pociąga za sobą istotną zmianę prawdopodobieństwa wypadku, każda ze stron umowy ubezpieczenia może żądać odpowiedniej zmiany wysokości składki, poczynając od chwili, w której zaszła ta okoliczność, nie wcześniej jednak niż od początku bieżącego okresu ubezpieczenia.

W razie zgłoszenia takiego żądania druga strona może w terminie 14 dni wypowiedzieć umowę ubezpieczenia ze skutkiem natychmiastowym.

Odpowiedzialność ERGO Hestii

---

§ 23

W granicach udzielonej ochrony ERGO Hestia ma obowiązek dokonania oceny sytuacji faktycznej i prawnej oraz podjęcia decyzji o uznaniu roszczenia i wypłacie odszkodowania, albo prowadzeniu obrony Ubezpieczonego przed nieuzasadnionym roszczeniem.

§ 24

1. ERGO Hestia wypłaca osobie uprawnionej należne odszkodowanie ustalone według zasad odpowiedzialności cywilnej osób objętych ubezpieczeniem.
2. W każdym czasie ERGO Hestia ma prawo wypłacić odszkodowanie w wysokości sumy gwarancyjnej lub mniejszej sumy, którą mogą być zaspokojone roszczenia wynikające z wypadku, zwalniając się z obowiązku dalszego prowadzenia obrony oraz ponoszenia innych kosztów.
3. ERGO Hestia pokrywa także:

- 1) koszty wynagrodzenia rzeczoznawców powołanych za pisemną zgodą ERGO Hestii w celu ustalenia okoliczności lub rozmiaru szkody, maksymalnie do wysokości 20% sumy gwarancyjnej,
  - 2) niezbędne koszty obrony sądowej w sporze prowadzonym na polecenie ERGO Hestii lub za jej pisemną zgodą; jeżeli w wyniku wypadku powodującego odpowiedzialność Ubezpieczonego objętą ochroną ubezpieczeniową zostanie przeciwko sprawcy szkody wszczęte postępowanie karne, ERGO Hestia pokrywa koszty obrony, jeżeli zażądał powołania obrońcy lub wyraził zgodę na pokrycie tych kosztów, maksymalnie do wysokości 20% sumy gwarancyjnej,
  - 3) niezbędne koszty działań podjętych przez Ubezpieczonego po wystąpieniu wypadku w celu zapobieżenia szkodzie lub zmniejszenia jej rozmiarów, jeżeli środki te były właściwe, chociażby okazały się bezskuteczne.
4. Koszty, o których mowa w ust. 3, pokrywane są w ramach sumy gwarancyjnej.
  5. Kosztów, o których mowa w ust. 3 pkt 1) i 2), ERGO Hestia nie pokrywa, jeżeli z okoliczności wynika, że szkoda nie jest objęta ochroną ubezpieczeniową.
  6. Zwrot kosztów, o których mowa w ust. 3, nie jest pomniejszany o franszyzę redukcyjną.

Wypłata odszkodowania

---

§ 25

1. ERGO Hestia wypłaca odszkodowanie lub świadczenie na podstawie uznania roszczenia uprawnionego z umowy ubezpieczenia, w wyniku własnych ustaleń dokonanych w postępowaniu dotyczącym ustalenia stanu faktycznego, zasadności roszczeń i wysokości odszkodowania, w terminie 30 dni od dnia otrzymania zawiadomienia o wypadku, zawartej z nim ugody lub prawomocnego orzeczenia sądu.
2. Jeżeli wyjaśnienie okoliczności koniecznych do ustalenia odpowiedzialności ERGO Hestii albo wysokości świadczenia w terminie wskazanym w ust. 1 było niemożliwe, świadczenie powinno być spełnione w ciągu 14 dni od dnia, w którym przy zachowaniu należytej staranności wyjaśnienie tych okoliczności było możliwe, jednakże bezsporną część odszkodowania ERGO Hestia wypłaca w terminie określonym w ust. 1.

§ 26

1. Suma odszkodowania wypłacona przez ERGO Hestię nie może być wyższa od poniesionej szkody.
2. Odszkodowanie pomniejszone jest o franszyzę redukcyjną, jeżeli została ona wprowadzona do umowy ubezpieczenia.

§ 27

1. Jeżeli przeciwko Ubezpieczonemu wszczęte zostało postępowanie karne lub cywilne o wypłatę odszkodowania, Ubezpieczony zobowiązany jest niezwłocznie po uzyskaniu dokumentu stwierdzającego wszczęcie postępowania (pisma, pozwu, postanowienia lub innego dokumentu) doręczyć ten dokument ERGO Hestii. Ponadto Ubezpieczony zobowiązany jest podjąć współpracę umożliwiającą wystąpienie przez ERGO Hestię z interwencją uboczną w celu: obrony przed nieuzasadnionym roszczeniem, zawarcia ugody lub uznania roszczenia. ERGO Hestia podejmie decyzję o przystąpieniu do postępowania sądowego w granicach udzielonej ochrony ubezpieczeniowej, o ile uzna za celowe przystąpienie do sporu w charakterze interwenienta ubocznego.
2. Ubezpieczony zobowiązany jest doręczać ERGO Hestii orzeczenia sądu w sprawach określonych w ust. 1 w terminie umożliwiającym mu wniesienia środka odwoławczego.
3. W przypadku naruszenia przez Ubezpieczonego z winy umyślnej lub rażącego niedbalstwa obowiązków określonych w ust. 1 lub 2 ERGO Hestia może podnieść przeciwko Ubezpieczonemu zarzuty wynikające z art. 82 Kodeksu postępowania cywilnego i w tym zakresie odmówić Ubezpieczonemu wypłaty odszkodowania.

4. Jeżeli przeciwko sprawcy wypadku wszczęte zostało postępowanie karne lub poszkodowany wystąpi z roszczeniem o odszkodowanie na drogę sądową, a Ubezpieczony nie dopełnił obowiązków wynikających z § 20 ust. 1 lub z § 27 ust. 1 lub 2, ERGO Hestia nie pokrywa kosztów, o których mowa w § 24 ust. 3 pkt 2) oraz odsetek i kosztów procesu zasądzonych w postępowaniu sądowym od Ubezpieczonego.

Regres ubezpieczeniowy

---

§ 28

1. Z dniem wypłaty odszkodowania przechodzi na ERGO Hestię przysługujące Ubezpieczonemu roszczenie do osoby trzeciej odpowiedzialnej za szkodę, do wysokości wypłaconego odszkodowania.
2. Roszczenie, o którym mowa w ust. 1, nie przechodzi na ERGO Hestię, jeśli sprawcą szkody jest osoba, z którą Ubezpieczony pozostaje we wspólnym gospodarstwie domowym, chyba że sprawca wyrządził szkodę umyślnie.
3. Ubezpieczony zobowiązany jest dostarczyć ERGO Hestii wszelkie wiadomości i dokumenty niezbędne dla skutecznego dochodzenia praw przez ERGO Hestię oraz dokonać czynności niezbędnych dla skutecznego dochodzenia praw przez ERGO Hestię.
4. W razie zrzeczenia się przez Ubezpieczonego bez zgody ERGO Hestii praw przysługujących mu od osób trzecich z tytułu szkód oraz w razie niewykonania obowiązków, o których mowa w ust. 3, wskutek winy umyślnej lub rażącego niedbalstwa ERGO Hestia może odmówić wypłaty odszkodowania Ubezpieczonemu w całości lub w części, a w przypadku, gdy odszkodowanie zostało już wypłacone, podlega zwrotowi w całości lub w części.

Wygaśnięcie stosunku ubezpieczeniowego

---

§ 29

1. Jeżeli umowa ubezpieczenia jest zawarta na okres dłuższy niż 6 miesięcy, Ubezpieczający ma prawo odstąpienia od umowy ubezpieczenia w terminie 30 dni, a w przypadku gdy Ubezpieczający jest przedsiębiorcą, w terminie 7 dni od dnia zawarcia umowy ubezpieczenia. Jeżeli najpóźniej w chwili zawarcia umowy ERGO Hestia nie poinformowała Ubezpieczającego będącego konsumentem o prawie odstąpienia od umowy, termin 30 dni biegnie od dnia, w którym Ubezpieczający będący konsumentem dowiedział się o tym prawie.
2. Konsument, który zawarł na odległość umowę ubezpieczenia, może odstąpić od niej w ciągu 30 dni od dnia poinformowania go o zawarciu umowy ubezpieczenia lub od dnia potwierdzenia informacji, o których mowa w art. 39 ust. 1 ustawy z dnia 30 maja 2014 roku o prawach konsumenta, o ile jest to termin późniejszy.
Termin uważa się za zachowany, jeżeli przed jego upływem wysłano oświadczenie.
3. Odstąpienie od umowy ubezpieczenia nie zwalnia Ubezpieczającego z obowiązku zapłacenia składki za okres, w jakim ERGO Hestia udzielała ochrony ubezpieczeniowej.
4. Ubezpieczający może złożyć odstąpienie w sposób określony w § 30.

Postanowienia końcowe

---

§ 30

1. Wszystkie zawiadomienia i oświadczenia stron umowy ubezpieczenia powinny być składane na piśmie za pokwitowaniem lub przesłane listem poleconym, z zastrzeżeniem ust. 3.
2. Strony mają obowiązek wzajemnego informowania o zmianie adresu zamieszkania bądź siedziby.
3. W umowie ubezpieczenia strony mogą postanowić, że zawiadomienia i oświadczenia składane przez strony umowy będą dostarczane drugiej stronie za pomocą listu elektronicznego (e-mail), wiadomości tekstowej SMS, faksu lub telefonu, odpowiednio pod: wskazany przez strony adres poczty elektronicznej, numer infolinii ERGO Hestii lub numer telefonu komórkowego lub stacjonarnego wskazany przez Ubezpieczającego.

§ 31

W sprawach nieuregulowanych umową ubezpieczenia strony stosować będą powszechnie obowiązujące przepisy prawa.

§ 32

1. Umowy ubezpieczenia zawierane są na podstawie prawa polskiego.
2. Spory wynikające z umowy ubezpieczenia są rozpatrywane według prawa polskiego, a roszczeń można dochodzić przed sądem według właściwości ogólnej albo przed sądem właściwym dla miejsca zamieszkania lub siedziby Ubezpieczającego, Ubezpieczonego lub uprawnionego z umowy ubezpieczenia. Powództwo można wytoczyć również według przepisów o właściwości ogólnej albo przed sądem właściwym dla miejsca zamieszkania spadkobiercy Ubezpieczonego lub spadkobiercy uprawnionego z umowy ubezpieczenia.
3. Strony mogą poddać spory pod rozstrzygnięcie sądu polubownego.

§ 33

1. Ubezpieczający, Ubezpieczony lub uprawniony z umowy ubezpieczenia, będący osobą fizyczną, może zgłosić zastrzeżenia dotyczące usług świadczonych przez ERGO Hestię (reklamacja):
  - 1) poprzez formularz na stronie: www.ergohestia.pl,
  - 2) telefonicznie, pod numerem: 801 107 107 lub 58 555 5 555,
  - 3) pisemnie, na adres siedziby Sopockiego Towarzystwa Ubezpieczeń ERGO Hestia, ul. Hestii 1, 81-731 Sopot,
  - 4) ustnie lub pisemnie podczas wizyty w jednostce Sopockiego Towarzystwa Ubezpieczeń ERGO Hestia SA.
2. Reklamacje rozpatrywane są przez jednostkę organizacyjną powołaną w tym celu przez Zarząd ERGO Hestii.
3. Odpowiedź na reklamację zostanie wysłana w ciągu 30 dni od dnia jej otrzymania na piśmie lub za pomocą innego trwałego nośnika informacji lub pocztą elektroniczną – na wniosek osoby zgłaszającej.
4. W szczególnie skomplikowanych przypadkach, uniemożliwiających rozpatrzenie reklamacji i udzielenie odpowiedzi w terminie określonym powyżej, odpowiedź zostanie wysłana w ciągu 60 dni od dnia otrzymania.

5. Osoby wskazane w ust. 1, w niestandardowych sprawach, mogą się zwrócić do Rzecznika Klienta ERGO Hestii poprzez formularz na stronie: www.ergohestia.pl.
6. Osoba uprawniona z umowy ubezpieczenia, będąca osobą fizyczną, może wystąpić z wnioskiem o rozpatrzenie sprawy do Rzecznika Finansowego.

§ 34

Niniejsze Ogólne Warunki Ubezpieczenia wchodzi w życie z dniem 24 stycznia 2016 roku i obowiązują dla umów ubezpieczenia zawartych od tej daty.

Prezes Zarządu

Piotr Maria Śliwicki

Członek Zarządu
ds. Ubezpieczeń

Adam Roman

Warunki Ubezpieczenia Instalacji Fotowoltaicznych

Postanowienia ogólne

§ 1

Na podstawie niniejszych Warunków Ubezpieczenia Sopockie Towarzystwo Ubezpieczeń ERGO Hestia SA, 81-731 Sopot, ul. Hestii 1, KRS 0000024812 Sąd Rejonowy Gdańsk-Północ w Gdańsku, VIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, NIP 585-000-16-90, wysokość kapitału zakładowego: 185.980.900zł, opłacony w całości, zwane dalej „Ubezpieczycielem”, zawiera z

zwanym dalej „Ubezpieczającym”

umowę ubezpieczenia instalacji fotowoltaicznych wraz z osprzętem.

Definicje

§ 4

W rozumieniu niniejszych Warunków Ubezpieczenia za:

1	dochód	uważa się wpływy finansowe uzyskiwane przez Ubezpieczającego z tytułu: - sprzedaży energii elektrycznej wyprodukowanej za pomocą ubezpieczonej instalacji fotowoltaicznej, - sprzedaży zielonych certyfikatów, do których prawa Ubezpieczający nabył w związku z produkcją energii elektrycznej z wykorzystaniem ubezpieczonej w Sekcji I instalacji fotowoltaicznej,
2	franszyzę redukcyjną	uważa się pomniejszającą należne odszkodowanie, ustaloną w umowie ubezpieczenia kwotę stałą albo kwotę obliczoną przez pomnożenie średniej dziennej wartości dochodów z produkcji energii elektrycznej za pomocą ubezpieczonej instalacji fotowoltaicznej w okresie odszkodowawczym przez określoną w umowie ubezpieczenia liczbę dni roboczych, rozumianych jako „okres oczekiwania”,
3	kradzież z włamaniem	uważa się dokonanie lub usiłowanie dokonania zaboru mienia po uprzednim usunięciu siłą przez sprawcę zabezpieczeń przy użyciu narzędzi,
4	lokaut	zamknięcie zakładu przez właściciela, połączone ze zwalnianiem pracowników, przeprowadzane dla zmuszenia ich do przyjęcia gorszych warunków pracy lub ze względu na strajk,
5	maksymalny okres odszkodowawczy	uważa się ustalony w umowie przez Ubezpieczającego, przewidywany okres zakłóceń lub przerwy w działalności gospodarczej, jaka może wystąpić bezpośrednio wskutek szkody w mieniu (maksymalnie 12 miesięcy),
6	obrót	uważa się sumę przychodów uzyskanych lub należnych Ubezpieczającemu z tytułu wyprodukowania energii elektrycznej w ramach prowadzonej przez Ubezpieczającego działalności gospodarczej (instalacja fotowoltaiczna) w miejscu ubezpieczenia wskazanym w dokumencie potwierdzającym zawarcie umowy ubezpieczenia,
7	okres odszkodowawczy	uważa się okres faktycznych zakłóceń w produkcji energii elektrycznej za pomocą ubezpieczonej instalacji fotowoltaicznej,

8	Ubezpieczającego	uważa się reprezentantów Ubezpieczającego, rozumianych jako: a. w przypadku przedsiębiorstw państwowych – dyrektora, jego zastępców i pełnomocników uprawnionych do składania i przyjmowania oświadczeń woli w imieniu Ubezpieczającego w jego sprawach prawnomajątkowych w dziedzinie stosunków zewnętrznych oraz zarządcę, b. w przypadku spółek z ograniczoną odpowiedzialnością i spółek akcyjnych – członków zarządu, prokurentów i pełnomocników uprawnionych odpowiednio jak w pkt a powyżej, c. w przypadku spółek komandytowo-akcyjnych – komplementariuszy uprawnionych zgodnie z wpisem do Krajowego Rejestru Sądowego, prokurentów i pełnomocników uprawnionych jak w pkt a, d. w przypadku spółek jawnych i komandytowych – komplementariuszy, wspólnik spółki jawnej, prokurentów i pełnomocników uprawnionych odpowiednio jak w pkt a, e. w przypadku spółek partnerskich – partnerów uprawnionych do reprezentacji zgodnie z wpisem do Krajowego Rejestru Sądowego, prokurentów i pełnomocników uprawnionych odpowiednio jak w pkt a, f. w przypadku spółek cywilnych – wspólników oraz pełnomocników, g. w przypadku osób fizycznych – osobę fizyczną zawierającą umowę ubezpieczenia i jej pełnomocników, h. w przypadku spółdzielni oraz wspólnot mieszkaniowych – Zarząd,
9	rabunek	uważa się zabór mienia przy użyciu lub groźbie natychmiastowego użycia przemocy fizycznej na osobie albo doprowadzeniu jej do stanu nieprzytomności lub bezbronności,
10	rozruchy	uważa się nielegalne, gwałtowne demonstracje, które nie mieszczą się w kategorii zamieszek,
11	sabotaż	uważa się nielegalne akcje organizowane z pobudek ideologicznych lub politycznych, indywidualne lub grupowe, skierowane przeciwko osobom lub obiektom w celu zdeorganizowania transportu publicznego, zakładów usługowych lub wytwórczych,
12	strajk	uważa się zbiorowe, dobrowolne powstrzymanie się pracowników od wykonywania pracy w celu rozwiązania sporu dotyczącego interesów, warunków pracy, płac lub świadczeń socjalnych oraz praw i wolności związkowych pracowników lub innych grup,
13	szkodę w mieniu	uważa się utratę, uszkodzenie lub zniszczenie ubezpieczonej instalacji fotowoltaicznej lub jej części, o ile za taką utratę, uszkodzenie lub zniszczenie Ubezpieczyciel ponosi odpowiedzialność zgodnie z Sekcją I niniejszych Warunków Ubezpieczenia,
14	terroryzm	uważa się nielegalne akcje organizowane z pobudek ideologicznych lub politycznych, indywidualne lub grupowe, skierowane przeciwko osobom lub obiektom w celu wprowadzenia chaosu, zastraszenia ludności i dezorganizacji życia publicznego, pracy transportu publicznego, zakładów usługowych lub wytwórczych,
15	urządzenia wspomagające	uważa się urządzenia umożliwiające utrzymanie w ruchu zespołów elektronicznych, a w szczególności: urządzenia klimatyzacyjne, agregaty prądotwórcze stanowiące niezależne źródła energii, dyżurne agregaty prądotwórcze, UPS (awaryjne urządzenia podtrzymywania zasilania) i przetworniki częstotliwości,
16	wandalizm	uważa się zniszczenie lub uszkodzenie ubezpieczonego mienia przez osoby pozostające poza stosunkiem ubezpieczeniowym, działające z zamiarem jego zniszczenia lub uszkodzenia,
17	wartość rynkową	uważa się koszt zakupu identycznego przedmiotu, uwzględniając wiek, zużycie techniczne i moralne (technologiczne), lub przedmiotu najbardziej podobnego, odnosząc się do stanu, w jakim się znajdował Ubezpieczony sprzęt elektroniczny bezpośrednio przed zajściem szkody,
18	wypadek	uważa się zajście zdarzenia losowego objętego zakresem ubezpieczenia,
19	zamieszki	uważa się gwałtowne demonstracje, nielegalne akcje wymierzone przeciwko władzy, w celu zmiany istniejącego porządku prawnego.

Sposób zawarcia umowy ubezpieczenia

§ 5

Umowa ubezpieczenia została zawarta na podstawie sporządzonego w formie pisemnej wniosku ubezpieczeniowego stanowiącego załącznik nr 1 do niniejszych Warunków Ubezpieczenia.

Składka ubezpieczeniowa

§ 6

1. Składka ubezpieczeniowa obliczona została na podstawie taryfy obowiązującej w dniu zawarcia umowy, po dokonaniu oceny ryzyka i za czas trwania odpowiedzialności Ubezpieczyciela.

2. Składka jest płatna jednorazowo w momencie zawarcia umowy ubezpieczenia, jednak na wniosek Ubezpieczającego może być rozłożona na raty. Terminy płatności kolejnych rat składki i ich wysokość określa się w umowie ubezpieczenia.
3. Rozliczenia składki dokonywane będą zgodnie z zasadą pro rata temporis, to znaczy Ubezpieczycielowi należna jest składka w takiej proporcji w jakiej ilość dni udzielanej ochrony ubezpieczeniowej pozostaje do okresu ubezpieczenia wskazanego w umowie, z zastrzeżeniem postanowień § 17.
4. Obowiązek zapłaty składki obciąża Ubezpieczającego.

Okres ubezpieczenia i okres odpowiedzialności ubezpieczyciela

---

§ 7

1. Okres ubezpieczenia określa się w umowie.
2. Za początek okresu ubezpieczenia uważa się datę uzgodnioną przez strony umowy.
3. Okres ubezpieczenia trwa 12 miesięcy, chyba że umowę zawarto na czas krótszy (ubezpieczenie krótkoterminowe), z zastrzeżeniem postanowień § 37 ust. 1.

§ 8

1. Odpowiedzialność Ubezpieczyciela rozpoczyna się od dnia i godziny wskazanej w umowie jako początek okresu ubezpieczenia, pod warunkiem, że składka lub jej pierwsza rata zostanie zapłacona w terminie wskazanym w umowie ubezpieczenia, z zastrzeżeniem ust. 2 i 3.
2. W przypadku gdy Ubezpieczyciel ponosi odpowiedzialność przed zapłaceniem składki lub jej pierwszej raty, a składka nie zostanie zapłacona w terminie, Ubezpieczyciel może wypowiedzieć umowę ze skutkiem natychmiastowym i żądać zapłaty składki za okres przez który udzielał ochrony ubezpieczeniowej. W braku wypowiedzenia umowa wygasa z końcem okresu, na który przypadła niezapłacona składka.
3. Niezapłacenie kolejnej raty składki w podanej przez Ubezpieczyciela wysokości i terminie powoduje ustanie odpowiedzialności ubezpieczyciela, tylko wtedy gdy po upływie terminu na zapłatę raty składki Ubezpieczyciel wezwie Ubezpieczającego do zapłaty, z zagrożeniem, że brak zapłaty terminie 7 dni od doręczenia wezwania spowoduje ustanie odpowiedzialności Ubezpieczyciela.
4. Jeżeli zapłata dokonywana jest w formie przelewu bankowego lub przekazu pocztowego, za dzień zapłaty uważa się dzień zlecenia zapłaty w banku lub w urzędzie pocztowym na właściwy rachunek Ubezpieczyciela – pod warunkiem, że na rachunku Ubezpieczającego były zgromadzone wystarczające środki, w odmiennym przypadku za dzień zapłaty uważa się dzień uznania rachunku Ubezpieczyciela odpowiednią kwotą. Za zapłatę składki lub raty składki, uważa się zapłatę kwoty wynikającej z umowy ubezpieczenia.
5. Odpowiedzialność Ubezpieczyciela kończy się z upływem okresu ubezpieczenia, chyba że stosunek ubezpieczeniowy wygasa przed tym terminem.

§ 9

1. W zakresie ubezpieczenia utraty dochodu (Sekcja II) Ubezpieczyciel odpowiada za utratę dochodu w granicach maksymalnego okresu odszkodowawczego.
2. Ubezpieczyciel nie odpowiada za utratę dochodu jeżeli okres odszkodowawczy jest krótszy od okresu oczekiwania.
3. Odpowiedzialność Ubezpieczyciela wygasa w dniu zaprzestania użytkowania ubezpieczonej instalacji fotowoltaicznej przez Ubezpieczającego.

Obowiązki ubezpieczającego

§ 10

1. Ubezpieczający obowiązany jest podać do wiadomości Ubezpieczyciela wszystkie znane sobie okoliczności, o które Ubezpieczyciel zapytywał w formularzu oferty albo przed zawarciem umowy w innych pismach. Jeżeli ubezpieczający zawiera umowę przez przedstawiciela, obowiązek ten ciąży również na przedstawicielu i obejmuje ponadto okoliczności jemu znane.
W razie zawarcia przez Ubezpieczyciela umowy ubezpieczenia mimo braku odpowiedzi na poszczególne pytania, pominięte okoliczności uważa się za nieistotne.
2. W czasie trwania umowy ubezpieczenia Ubezpieczający jest obowiązany niezwłocznie zgłaszać Ubezpieczycielowi wszelkie zmiany okoliczności, o których mowa w ust. 1, o które Ubezpieczyciel zapytywał we wniosku ubezpieczeniowym albo przed zawarciem umowy ubezpieczenia.
3. Ubezpieczający jest obowiązany informować Ubezpieczyciela o zmianie miejsca zamieszkania lub adresu siedziby firmy. W razie zawarcia umowy ubezpieczenia na cudzy rachunek obowiązek wskazany w zdaniu powyżej obciąża także Ubezpieczonego, chyba że Ubezpieczony nie wiedział o zawarciu umowy na jego rachunek. Jeżeli Ubezpieczający działał przez przedstawiciela lub pełnomocnika to obowiązek określony w zdaniu pierwszym powyżej ciąży również na przedstawicielu lub pełnomocniku.
4. W razie zawarcia umowy ubezpieczenia na cudzy rachunek obowiązki określone w ustępach 1-2 spoczywają również na Ubezpieczonym, chyba że Ubezpieczony nie wiedział o zawarciu umowy na jego rachunek.
5. Jeżeli Ubezpieczający działał przez przedstawiciela lub pełnomocnika, to obowiązki określone w ust. 1-2 ciężą również na przedstawicielu lub pełnomocniku i obejmują także okoliczności jemu znane.
6. Ubezpieczyciel nie ponosi odpowiedzialności za skutki okoliczności, które z naruszeniem ust. 1, 2, 4, 5 nie zostały podane do jego wiadomości. Jeżeli do naruszenia ust. 1, 2, 4, 5 doszło z winy umyślnej lub rażącego niedbalstwa, w razie wątpliwości przyjmuje się, że wypadek przewidziany umową i jego następstwa są skutkiem okoliczności o których mowa w zdaniu poprzedzającym.
7. Ubezpieczający, Ubezpieczony oraz osoby z nimi współpracujące w tym pracownicy są obowiązani przestrzegać przepisów mających na celu zapobieganie powstaniu szkody, w szczególności przepisów o budowie i eksploatacji sprzętu danego rodzaju oraz instrukcji obsługi poszczególnych urządzeń wydanych przez producenta tych urządzeń.
8. Jeżeli Ubezpieczający nie dopełnił obowiązków określonych w ust. 7, a ich niedopełnienie miało wpływ na powstanie szkody lub jej rozmiar, Ubezpieczyciel może odmówić wypłaty odszkodowania w całości lub w odpowiedniej części, w zależności od tego w jakim stopniu niedopełnienie tych obowiązków miało wpływ na powstanie szkody lub jej rozmiar.
9. Ubezpieczający jest obowiązany umożliwić Ubezpieczycielowi dostęp do ubezpieczonego sprzętu oraz przedstawiać dokumenty związane z jego zakupem (dowód zakupu) i eksploatacją (w szczególności dokumentacja techniczno-ruchowa, kopie dokumentacji przeglądów).
10. W razie niedopełnienia przez Ubezpieczającego lub osobę, za którą ponosi odpowiedzialność obowiązków wymienionych w ust. 9, Ubezpieczyciel może odmówić wypłaty odszkodowania w całości lub w odpowiedniej części, w zakresie w jakim niedopełnienie tych obowiązków miało wpływ na ustalenie okoliczności powstania szkody bądź też na ustalenie wysokości odszkodowania.
11. Przed zawarciem ubezpieczenia w zakresie Sekcji II i III Ubezpieczający zobowiązany jest do:
  - a. wykonania na własny koszt projektu wydajności instalacji ze szczególnym uwzględnieniem średniorocznego nasłonecznienia, usytuowania instalacji względem stron świata, kąta nachylenia paneli,
  - b. zapewnienie na własny koszt możliwości podłączenia instalacji do systemu monitorowania.
12. Ubezpieczyciel zastrzega sobie prawo weryfikacji projektu, o którym mowa w ust. 11 pkt. a).

§ 11

1. W razie zajścia zdarzenia objętego ochroną ubezpieczeniową Ubezpieczający obowiązany jest użyć dostępnych mu środków w celu ratowania przedmiotu ubezpieczenia oraz zapobieżenia szkodzie lub zmniejszenia jej rozmiarów.
2. Jeżeli Ubezpieczający umyślnie lub wskutek rażącego niedbalstwa nie zastosował środków określonych w ust. 1, Ubezpieczyciel wolny jest od odpowiedzialności za szkody powstałe z tego powodu.
3. Ponadto do obowiązków Ubezpieczającego należy:
  - a. niezwłocznie zawiadomić jednostkę Policji o każdej szkodzie, która mogła powstać w wyniku przestępstwa,
  - b. niezwłocznie, nie później jednak niż w ciągu 3 dni od daty powstania szkody lub uzyskania o niej wiadomości zawiadomić Ubezpieczyciela o szkodzie. Jeżeli umowa ubezpieczenia jest zawarta na cudzy rachunek niniejszy obowiązek obciąża zarówno Ubezpieczającego, jak i Ubezpieczonego, chyba że Ubezpieczony nie wie o zawarciu umowy na jego rachunek,
  - c. pozostawić bez zmian miejsce szkody do czasu przybycia przedstawiciela Ubezpieczyciela, chyba że zmiana jest niezbędna w celu zabezpieczenia mienia pozostałego po szkodzie lub zmniejszenia rozmiaru szkody,
  - d. umożliwić Ubezpieczycielowi dokonanie czynności niezbędnych do ustalenia okoliczności powstania szkody, zasadności i wysokości roszczenia oraz udzielić w tym celu pomocy i wyjaśnień, a także niezbędnych pełnomocnictw.
4. W razie naruszenia z winy umyślnej lub rażącego niedbalstwa obowiązków określonych w ust. 3 pkt b) Ubezpieczyciel może odpowiednio zmniejszyć świadczenie, jeżeli naruszenie przyczyniło się do zwiększenia szkody lub uniemożliwiło Ubezpieczycielowi ustalenie okoliczności i skutków zdarzenia ubezpieczeniowego objętego ochroną ubezpieczeniową.
5. Skutki braku zawiadomienia Ubezpieczyciela o zajściu zdarzenia objętego ochroną ubezpieczeniową nie następują, jeżeli Ubezpieczyciel w terminie wyznaczonym do zawiadomienia otrzymał wiadomość o okolicznościach, które należało podać do jego wiadomości.
6. W razie niedopełnienia przez Ubezpieczającego któregokolwiek z obowiązków wymienionych w ust. 3 pkt a), pkt c), pkt d) Ubezpieczyciel może odmówić wypłaty odszkodowania w całości lub w części, w zależności od tego w jakim stopniu niedopełnienie obowiązków miało wpływ na ustalenie okoliczności powstania szkody bądź też na ustalenie wysokości odszkodowania.

§ 12

Odpowiedzialność Ubezpieczyciela ustaje w odniesieniu do ubezpieczonego sprzętu, jeżeli po wystąpieniu szkody jest on nadal eksploatowany bez przeprowadzenia naprawy albo po dokonaniu prowizorycznej naprawy bez zgody Ubezpieczyciela.

Wypłata odszkodowania

---

§ 13

1. Uprawniony z umowy ubezpieczenia jest obowiązany do udokumentowania zasadności zgłoszonego roszczenia.
2. Ubezpieczający jest obowiązany dostarczyć Ubezpieczycielowi dokumenty niezbędne dla rozpatrzenia wniosku o wypłatę odszkodowania.
3. Wraz z dokumentami Ubezpieczający jest obowiązany przedstawić wyliczenie rozmiaru szkody, sporządzone na własny koszt.
4. Dokumenty, o których mowa w ust. 2 i 3, Ubezpieczający powinien dostarczyć w terminie 7 dni od daty uzyskania wiadomości o powstaniu szkody.

5. Ubezpieczyciel zastrzega sobie prawo weryfikacji przedłożonych przez Ubezpieczającego rachunków, kosztorysów i innych dokumentów związanych z ustaleniem rozmiaru szkody.
6. Ubezpieczony jest uprawniony do żądania należnego świadczenia bezpośrednio od Ubezpieczyciela, chyba że strony uzgodniły inaczej; jednakże uzgodnienie takie nie może zostać dokonane po zajściu wypadku ubezpieczeniowego.

§ 14

1. Ubezpieczyciel wypłaca odszkodowanie na podstawie uznania roszczenia uprawnionego z umowy ubezpieczenia, w wyniku własnych ustaleń dokonanych w postępowaniu dotyczącym stanu faktycznego, zasadności roszczeń i wysokości odszkodowania lub zawartej z nim ugody albo prawomocnego orzeczenia sądu.
2. Ubezpieczyciel wypłaca odszkodowanie w terminie 30 dni od daty otrzymania zawiadomienia o szkodzie.
3. Jeżeli w terminie określonym w ust. 2 wyjaśnienie okoliczności koniecznych do ustalenia odpowiedzialności Ubezpieczyciela albo wysokości odszkodowania okazało się niemożliwe, odszkodowanie powinno być wypłacone w ciągu 14 dni od dnia, w którym przy zachowaniu należytej staranności wyjaśnienie tych okoliczności było możliwe, jednakże bezsporną część odszkodowania Ubezpieczyciel wypłaca w terminie określonym w ust. 2.
4. O ile nie umówiono się inaczej, suma pieniężna wypłacona przez Ubezpieczyciela nie może być wyższa od poniesionej szkody.
5. Jeżeli po wypłacie odszkodowania Ubezpieczający odzyskał utracone przedmioty, jest obowiązany zwrócić odszkodowanie wypłacone za te przedmioty albo za zgodą Ubezpieczyciela zrzec się praw do tych przedmiotów na rzecz Ubezpieczyciela.

§ 15

Jeżeli uprawniony do wystąpienia z roszczeniem nie zgadza się z ustaleniami Ubezpieczyciela co do odmowy zaspokojenia roszczenia albo co do wysokości odszkodowania, może w terminie 30 dni od dnia otrzymania zawiadomienia o stanowisku Ubezpieczyciela w tej sprawie zgłosić na piśmie – za pośrednictwem Przedstawicielstwa – wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy przez Zarząd Ubezpieczyciela.

Regres ubezpieczeniowy

---

§ 16

1. Z dniem wypłaty odszkodowania przez Ubezpieczyciela roszczenie Ubezpieczającego przeciwko osobie trzeciej odpowiedzialnej za szkodę przechodzi z mocy prawa na Ubezpieczyciela do wysokości wypłaconego odszkodowania. Jeżeli Ubezpieczyciel pokrył tylko część szkody, Ubezpieczającemu przysługuje co do pozostałej części pierwszeństwo zaspokojenia przed roszczeniem Ubezpieczyciela
2. Nie przechodzą na Ubezpieczyciela roszczenia Ubezpieczającego przeciwko osobom z którymi Ubezpieczający pozostaje we wspólnym gospodarstwie domowym, chyba że sprawca wyrządził szkodę umyślnie.
3. Ubezpieczający obowiązany jest zabezpieczyć możliwość dochodzenia roszczeń odszkodowawczych wobec osób odpowiedzialnych za szkodę.
4. W razie zrzeczenia się przez Ubezpieczającego bez zgody Ubezpieczyciela praw przysługujących mu do osób trzecich z tytułu szkód lub niespełnienia obowiązków wynikających z ust. 3, Ubezpieczyciela może odmówić wypłaty odszkodowania w całości lub w części, a jeżeli odszkodowanie już wypłacono może żądać jego zwrotu.
5. Zasady wynikające z ust. 1-4 stosuje się odpowiednio w razie zawarcia umowy na cudzy rachunek.

Wygaśnięcie stosunku ubezpieczeniowego

---

§ 17

1. Jeżeli umowę ubezpieczenia zawarto na okres przekraczający 6 miesięcy, Ubezpieczający ma prawo odstąpienia od umowy ubezpieczenia w okresie 30 dni, a w przypadku gdy Ubezpieczający jest przedsiębiorcą – w terminie 7 dni od dnia zawarcia umowy.

Odstąpienie od umowy ubezpieczenia nie zwalnia Ubezpieczającego z obowiązku zapłaty składki za okres, w jakim Ubezpieczyciel udzielał ochrony ubezpieczeniowej.

2. Jeżeli umowa jest zawarta na czas określony, Ubezpieczyciel może ją wypowiedzieć jedynie w przypadkach określonych przepisami prawa, a także z zachowaniem 30-dniowego okresu wypowiedzenia z ważnych powodów, za które uważa się: utratę licencji, zezwolenia, koncesji lub innej decyzji uprawniającej do prowadzenia działalności, zmianę profilu działalności Ubezpieczającego, a w przypadku ubezpieczenia na cudzy rachunek – Ubezpieczonego.
3. W przypadku rozwiązania umowy ubezpieczenia przed upływem okresu ubezpieczenia, na jaki została zawarta, Ubezpieczającemu przysługuje zwrot składki za okres niewykorzystanej ochrony ubezpieczeniowej.

§ 18

W razie ujawnienia okoliczności, która pociąga za sobą istotną zmianę prawdopodobieństwa wypadku, każda ze stron może żądać odpowiedniej zmiany wysokości składki, poczynając od chwili, w której zaszła ta okoliczność, nie wcześniej jednak niż od początku bieżącego okresu ubezpieczenia. W razie zgłoszenia takiego żądania druga strona może w terminie 14 dni wypowiedzieć umowę ze skutkiem natychmiastowym.

Ubezpieczenie instalacji fotowoltaicznych od szkód materialnych (Sekcja I) Przedmiot i zakres ubezpieczenia

---

§ 19

1. Przedmiotem ubezpieczenia są określone w umowie, zgodnie z załączonym do niej wykazem, instalacje fotowoltaiczne, zainstalowane na stanowisku pracy, gotowe do użytku zgodnie z przeznaczeniem, dla którego testy próbne zostały zakończone z wynikiem pozytywnym, chyba że przeprowadzenie tych testów nie było wymagane przez producenta.
2. Przedmiotem ubezpieczenia mogą być zarówno instalacje naziemne (farmy fotowoltaiczne) oraz instalacje zamontowane na obiektach.
3. Instalacje określone w umowie ubezpieczenia są objęte ochroną w miejscu wymienionym w umowie, podczas eksploatacji i transportu wewnątrzzakładowego.
4. Ochroną ubezpieczeniową objęte są instalacje znajdujące się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.
5. Jeżeli Ubezpieczający zbywa przedmiot ubezpieczenia postanawia się, że:
  - a. Prawa z umowy ubezpieczenia mogą być przeniesione na nabywcę przedmiotu ubezpieczenia. Przeniesienie tych praw wymaga zgody Ubezpieczyciela,
  - b. W razie przeniesienia praw, o których mowa w pkt. a) powyżej, na nabywcę przedmiotu przechodzą także obowiązki, które ciążyły na zbywcy, chyba że strony za zgodą Ubezpieczyciela umówiły się inaczej.
  - c. Jeżeli prawa, o których mowa w pkt. a), nie zostały przeniesione na nabywcę przedmiotu ubezpieczenia, stosunek ubezpieczenia wygasa z chwilą przejścia przedmiotu ubezpieczenia na nabywcę.
  - d. Postanowienia pkt a) i pkt b) nie mają zastosowania przy przenoszeniu wierzytelności, jakie powstały lub mogą powstać wskutek zajścia przewidzianego w umowie wypadku.

§ 20

1. Instalacje fotowoltaiczne określone w umowie objęte są ochroną ubezpieczeniową od utraty, zniszczenia lub uszkodzenia wskutek zdarzeń, których wystąpienia Ubezpieczający ani jego przedstawiciele nie byli w stanie przewidzieć, a w wyniku których instalacja nie może osiągnąć parametrów znamionowych.
2. Z zachowaniem zasad określonych w ust. 1 ubezpieczenie obejmuje w szczególności szkody wynikłe z:
  - a. błędów w obsłudze, niewłaściwego użytkowania i braku kwalifikacji,
  - b. wandalizmu,
  - c. kradzieży z włamaniem,
  - d. rabunku,
  - e. pożaru, wybuchu, uderzenia pioruna, upadku statku powietrznego,
  - f. gradu, huraganu, powodzi,
  - g. działania wody i wilgoci,
  - h. błędów popełnionych w trakcie konstrukcji, produkcji lub montażu, a także wad materiałowych,
  - i. przepięcia, przetężenia i innych przyczyn elektrycznych,
  - j. uszkodzenia dokonanego przez zwierzęta,
  - k. niewłaściwego działania urządzeń pomiarowych oraz zabezpieczających.
3. W przypadku wystąpienia zdarzenia losowego objętego ochroną Ubezpieczyciel zwraca Ubezpieczającemu koszty poniesione w celu ratowania przedmiotu ubezpieczenia oraz zapobieżenia szkodzie lub zmniejszenia jej rozmiarów, w granicach jego sumy ubezpieczenia, jeżeli środki te były celowe, chociażby okazały się bezskuteczne.
 Powyższe koszty są zwracane nawet jeżeli nie wystąpiła szkoda w ubezpieczonym mieniu.
4. Jeżeli koszty wymienione w ust. 3 zostały poniesione na pisemne polecenie Ubezpieczyciela, wówczas koszty te zostaną zwrócone w całości nawet, jeżeli odszkodowanie za szkodę w mieniu powiększone o te koszty przekracza łączną sumę ubezpieczenia lub limit odpowiedzialności uzgodniony dla danej umowy ubezpieczenia.
5. W razie zawarcia umowy ubezpieczenia na cudzy rachunek postanowienia ustępów 3 i 4 stosuje się również do Ubezpieczonego.
6. Ubezpieczenie obejmuje także szkody powstałe wskutek akcji ratowniczej prowadzonej w związku ze zdarzeniami objętymi zakresem ubezpieczenia.
7. Na podstawie indywidualnej oceny ryzyka Ubezpieczyciel może wprowadzić do umowy ubezpieczenia odrębny limit odpowiedzialności oraz franszyzę redukcyjną dla przedmiotu ubezpieczenia lub szkód powstałych wskutek określonych zdarzeń ubezpieczeniowych.

§ 21

Zakres ochrony ubezpieczeniowej nie obejmuje szkód wynikłych z winy umyślnej lub rażącego niedbalstwa Ubezpieczającego, chyba że zapłata odszkodowania odpowiada w danych okolicznościach względem słuszności; w przypadku zawarcia umowy ubezpieczenia na cudzy rachunek niniejsze wyłączenie stosuje się odpowiednio do Ubezpieczonego

§ 22

1. Odpowiedzialność Ubezpieczyciela nie obejmuje szkód powstałych wskutek:
  - a. działań wojennych, stanu wojennego, stanu wyjątkowego, strajku, lokautu i innych działań wrogich dobru i porządkowi publicznemu oraz aktów terroryzmu i sabotażu, a także konfiskaty, nacjonalizacji, przetrzymywania lub zarekwirowania przez władzę,
  - b. trzęsienia ziemi lub dna morskiego, wybuchu wulkanu, tsunami, tajfunu, cyklonu, tornado,
  - c. działania energii jądrowej lub skażenia radioaktywnego,

d. skażenia lub zanieczyszczenia, chyba że powstały one w ubezpieczonym mieniu na skutek innego zdarzenia nie wyłączonego z zakresu ubezpieczenia.

2. Ponadto Ubezpieczyciel nie odpowiada za:

- a. franszyzę redukcyjną w wysokości określonej w umowie, która w niniejszych Warunkach Ubezpieczenia stanowi udział Ubezpieczającego w odszkodowaniu z tytułu każdego zdarzenia; jeżeli skutek jednego zdarzenia została uszkodzona lub zniszczona więcej niż jedna ubezpieczona pozycja, Ubezpieczającego obciąża wyłącznie najwyższa franszyza określona dla danej pozycji,
- b. szkody bezpośrednio lub pośrednio powstałe wskutek zaboru mienia lub zaginięcia, za wyjątkiem szkód powstałych na skutek kradzieży z włamaniem i rabunku,
- c. straty pośrednie wszelkiego rodzaju, takie jak: utrata zysku, kary umowne, straty spowodowane opóźnieniem, brak wydajności, utrata rynku itp.,
- d. szkody spowodowane uszkodzeniami lub defektami istniejącymi w chwili zawarcia umowy ubezpieczenia, o których Ubezpieczający albo jego reprezentanci wiedzieli lub przy zachowaniu należytej staranności mogli się dowiedzieć, niezależnie od faktu, czy Ubezpieczyciel był o nich powiadomiony,
- e. jakiegokolwiek koszty poniesione w celu usunięcia funkcjonalnych wad lub usterek, w tym m.in. skutków działania wirusów komputerowych, chyba że wady lub usterki powstały w wyniku zdarzenia objętego zakresem ubezpieczenia,
- f. jakiegokolwiek koszty, które Ubezpieczający poniósłby, gdyby szkoda się nie zdarzyła, na przykład związane z konserwacją ubezpieczonego sprzętu,
- g. szkody, za które na mocy przepisów prawa lub postanowień umowy jest odpowiedzialny producent, sprzedawca lub warsztat naprawczy,
- h. szkody powstałe wskutek testów prowadzonych na i przy wykorzystaniu ubezpieczonego mienia, z wyjątkiem prób dokonywanych w związku z okresowymi badaniami eksploatacyjnymi (ogłędzinami i przeglądami), a także powstałe w wyniku zamierzonego przeciążenia, doświadczeń lub eksperymentów przeprowadzonych w warunkach innych niż wynikające z normalnego używania danego sprzętu warunkach,
- i. szkody, za które na podstawie przepisów prawa lub zawartej umowy jest odpowiedzialny przewoźnik, spedytor lub podwykonawca,
- j. szkody powstałe w elementach sprzętu elektronicznego wskutek ich technicznego zużycia lub starzenia w trakcie użytkowania, włączając powolne działanie czynników atmosferycznych,
- k. szkody w elementach elektronicznych będących częścią ubezpieczonego sprzętu elektronicznego, które powstały bez jakiegokolwiek działania z zewnątrz, jednakże szkody powstałe w ich wyniku w innych wymiennalnych elementach są objęte ochroną ubezpieczeniową,
- l. szkody w żarówkach, lampach elektronowych, taśmach, bezpiecznikach, uszczelkach, pasach, kablach, łańcuchach, wymiennych narzędziach, cylindrach grawerowanych, a także środkach eksploatacyjnych jakiegokolwiek rodzaju (olej, smar, chemikalia itp.), chyba że szkody są skutkiem zdarzenia objętego umową ubezpieczenia,
- m. uszkodzenia estetyczne, takie jak zadrapania na powierzchniach malowanych, polerowanych lub emaliowanych, chyba że uszkodzenia są skutkiem zdarzenia objętego umową ubezpieczenia,
- n. szkody wynikłe z niedziałania, nieprawidłowego działania lub nieprawidłowego zastosowania sprzętu, oprogramowania lub nośników informacji używanych w dowolnym elektronicznym urządzeniu, systemie (np. w komputerze, sterowniku mikroprocesorowym, układzie scalonym) lub sieci, a także niedostępności, utraty lub zniekształcenia informacji przechowywanej lub przetwarzanej przez sprzęt, oprogramowanie lub nośnik informacji, używane w dowolnym elektronicznym urządzeniu, systemie lub sieci, chyba że w następstwie wystąpiło inne zdarzenie niewyłączone z zakresu ubezpieczenia; wówczas Ubezpieczyciel ponosi odpowiedzialność wyłącznie za skutki takiego zdarzenia
- o. szkody powstałe na skutek stopniowego pogarszania się ubezpieczonego mienia między innymi w związku z normalną korozją, systematycznym: zawilgacaniem, przesiąkaniem, działaniem wód gruntowych, przemarzaniem ścian; natura przedmiotu ubezpieczenia, stopniowo postępującego: pogarszania właściwości, odkształcania lub deformacji; powolnego działania czynników termicznych lub biologicznych (m.in. pleśni, porostów, grzybów, mokrego lub suchego rozkładu, insektów, bakterii),

chyba że w następstwie wystąpiło inne zdarzenie nie wyłączone z zakresu ubezpieczenia; wówczas Ubezpieczyciel ponosi odpowiedzialność tylko za skutki takiego zdarzenia,

- p. szkody powstałe na skutek deformowania, osiadania lub pęknięcia budynków, budowli lub ich części, chyba że szkoda powstała wskutek innego zdarzenia nie wyłączonego z zakresu ubezpieczenia; wówczas Ubezpieczyciel ponosi odpowiedzialność wyłącznie za skutki tego zdarzenia,
- q. szkody powstałe na skutek zapadania lub osuwania się ziemi, gdy są to szkody powstałe w wyniku działalności zakładu górniczego w rozumieniu Ustawy Prawo geologiczne i górnicze,
- r. szkody powstałe w instalacjach fotowoltaicznych, który nie były zamontowane przez profesjonalistę.

Suma ubezpieczenia

---

§ 23

1. Sumę ubezpieczenia Ubezpieczający ustala według:
  - a. wartości odtworzeniowej rozumianej jako wartość równą kosztom zastąpienia ubezpieczonego sprzętu przez fabrycznie nowy sprzęt tego samego rodzaju, jakości i wydajności, z uwzględnieniem kosztów transportu, demontażu i montażu ponownego oraz opłat celnych i innych zobowiązań wobec Skarbu Państwa, z wyłączeniem kosztów transportu ekspresowego i lotniczego,
  - b. wartości brutto rozumianej jako wartość początkowa wynikająca z ewidencji księgowej.
2. Suma ubezpieczenia nie obejmuje podlegającego odliczeniu, zgodnie z obowiązującymi przepisami, podatku od towarów i usług, chyba że się umówiono inaczej.
3. Jeżeli w okresie objętym umową ubezpieczenia nastąpi wzrost wartości ubezpieczonego sprzętu elektronicznego, Ubezpieczający może zgłosić ten fakt Ubezpieczycielowi i podwyższyć sumę Ubezpieczenia, opłacając dodatkową składkę, z zastrzeżeniem postanowień § 28.

Ustalenie rozmiaru szkody i wysokości odszkodowania

---

§ 24

1. Odszkodowanie ustala się w kwocie odpowiadającej rozmiarowi szkody w granicach sumy ubezpieczenia na podstawie cen z dnia ustalenia odszkodowania.
2. Przy ustalaniu wysokości odszkodowania nie uwzględnia się podatku od towarów i usług podlegającego odliczeniu, chyba że umówiono się inaczej; jeśli suma ubezpieczenia została ustalona w wysokości obejmującej podatek od towarów i usług, wówczas rozmiar szkody również będzie uwzględniał ten podatek, natomiast jeśli suma ubezpieczenia została ustalona w wysokości nieobjmującej podatku od towarów i usług, rozmiar szkody także nie będzie go obejmował.
3. Odszkodowanie ustala się według:
  - a. jeżeli sprzęt nadaje się do naprawy (strata częściowa) – kosztów zakupu materiału i kosztów robocizny niezbędnej w celu naprawienia uszkodzonego przedmiotu, z uwzględnieniem kosztów transportu, demontażu i montażu ponownego oraz opłat celnych i innych tego typu należności, z wyłączeniem kosztów transportu ekspresowego i lotniczego,
  - b. w przypadku wymiany sprzętu (strata całkowita) – kosztów zakupu identycznego, fabrycznie nowego przedmiotu lub przedmiotu analogicznego rodzaju i jakości, z uwzględnieniem kosztów transportu, demontażu i montażu ponownego oraz opłat celnych i innych tego typu należności, z wyłączeniem kosztów transportu ekspresowego i lotniczego,
  - c. jeżeli ubezpieczony sprzęt nie będzie wymieniany – kosztów nie wyższych niż wartość rynkowa sprzętu bezpośrednio przed wystąpieniem szkody.

§ 25

1. Jeżeli ten sam przedmiot ubezpieczenia w tym samym czasie jest ubezpieczony od tego samego ryzyka u dwóch lub więcej ubezpieczycieli na sumy, które łącznie przewyższają jego wartość ubezpieczeniową, Ubezpieczający nie może żądać świadczenia przenoszącego wysokość szkody. Między ubezpieczycielami każdy z nich odpowiada w takim stosunku, w jakim przyjęta przez niego suma ubezpieczenia pozostaje do łącznych sum wynikających z podwójnego lub wielokrotnego ubezpieczenia.
2. Jeżeli w którejkolwiek z umów ubezpieczenia, o jakich mowa w ust. 1, uzgodniono, że suma wypłacona przez ubezpieczyciela z tytułu ubezpieczenia może być wyższa od poniesionej szkody, zapłaty świadczenia w części przenoszącej wysokość szkody Ubezpieczający może żądać tylko od tego Ubezpieczyciela.

W takim przypadku dla określenia odpowiedzialności między ubezpieczycielami należy przyjąć, że w ubezpieczeniu, o którym mowa w niniejszym paragrafie, suma ubezpieczenia równa jest wartości ubezpieczonego mienia.

§ 26

W granicach sumy ubezpieczenia poszczególnego sprzętu Ubezpieczyciel pokrywa również:

- a. udokumentowane koszty napraw prowizorycznych, jeżeli stanowią część końcowych czynności naprawczych i nie zwiększają całkowitej wartości kosztów naprawy,
- b. udokumentowane koszty usunięcia pozostałości po szkodzie.

§ 27

1. Odszkodowanie zmniejsza się o wartość pozostałości po szkodzie, które mogą być przeznaczone do dalszego użytku, przeróbki lub sprzedaży.
2. Koszty jakichkolwiek zmian, uzupełnień lub ulepszeń nie wchodzą w skład odszkodowania.

§ 28

1. Jeżeli w dniu wypadku suma ubezpieczenia utraconego, zniszczonego lub uszkodzonego sprzętu, którego wartość określono jako odtworzeniową, jest mniejsza niż koszty, o których mowa w § 23 ust. 1 pkt a), Ubezpieczyciel wypłaca odszkodowanie w takiej proporcji, w jakiej suma ubezpieczenia utraconego, zniszczonego lub uszkodzonego sprzętu pozostaje do kosztów określonych w § 23 ust. 1 pkt a).
2. Jeżeli w dniu wypadku suma ubezpieczenia utraconego, zniszczonego lub uszkodzonego sprzętu którego wartość określono jako ewidencyjną księgową jest mniejsza niż wartość, o której mowa w § 23 ust. 1 pkt b), Ubezpieczyciel wypłaca odszkodowanie w takiej proporcji, w jakiej suma ubezpieczenia utraconego, zniszczonego lub uszkodzonego sprzętu pozostaje do jego wartości ewidencyjnej księgowej.
3. Suma ubezpieczenia ulega redukcji o kwoty wypłaconych odszkodowań chyba że za opłatą dodatkowej składki suma zostanie przywrócona do pierwotnej wysokości.

Ubezpieczenie utraty dochodu z tytułu produkcji energii elektrycznej (Sekcja II)

Przedmiot i zakres ubezpieczenia

§ 29

1. Ubezpieczenie obejmuje szkody polegające na utracie dochodu z tytułu produkcji energii elektrycznej za pomocą ubezpieczonej instalacji fotowoltaicznej, poniesionej przez Ubezpieczającego w okresie odszkodowawczym wskutek szkody w mieniu.

2. Ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje utraty dochodu bezpośrednio lub pośrednio powstałej lub zwiększonej wskutek:
  - a. zdarzeń zaistniałych w okresie zakłóceń lub przerwy w działalności gospodarczej, które nie były skutkiem szkody w mieniu, o której mowa w § 4 pkt. 13),
  - b. nieuzasadnionego opóźnienia Ubezpieczającego w podjęciu lub kontynuowaniu działalności gospodarczej po szkodzie w mieniu,
  - c. decyzji organów administracji rządowej lub samorządowej, która uniemożliwia lub opóźnia odtworzenie zniszczonego mienia, chyba że umówiono się inaczej,
  - d. braku kapitału niezbędnego do odtworzenia zniszczonego mienia w możliwie najkrótszym czasie,
  - e. rozwiązania umów najmu, dzierżawy, leasingu lub innych umów cywilnoprawnych umożliwiających korzystanie z rzeczy, licencji, cofnięcia lub ograniczenia zakresu lub przedmiotu działalności gospodarczej określonej w koncesji lub wygaśnięcia koncesji, pozwoleń lub innych tym podobnych decyzji bądź aktów administracyjnych, które nastąpiło po dacie, gdy utracone, uszkodzone lub zniszczone mienie zostało doprowadzone do stanu prawidłowego działania i działalność byłaby wznowiona, gdyby nie nastąpiły zdarzenia, o których mowa w niniejszym punkcie
  - f. planowych przerw związanych z serwisem, remontami.
3. Ponadto ochroną ubezpieczeniową nie są objęte:
  - a. wydatki na surowce, materiały pomocnicze, produkcyjne lub otrzymane w celu sprzedaży oraz wydatki na energię elektryczną,
  - b. podatek od towarów i usług, podatek akcyzowy, opłaty celne i opłaty skarbowe,
  - c. składki ubezpieczeniowe i inne opłaty zależne od obrotu,
  - d. koszty, straty i zyski, które pochodzą z operacji giełdowych i innych inwestycji kapitałowych, za wyjątkiem utraconych przychodów ze sprzedaży zielonych certyfikatów, których Ubezpieczający nie uzyskał z uwagi na przerwę lub ograniczenia w produkcji energii elektrycznej na skutek szkody w mieniu w ubezpieczonej instalacji fotowoltaicznej, za którą Ubezpieczyciel ponosi odpowiedzialność,
  - e. wszelkiego rodzaju należności, w tym kary pieniężne, grzywny lub odszkodowania, do których wypłaty Ubezpieczający będzie obowiązany w przypadku niewykonania bądź nienależytego wykonania zobowiązań wskutek szkody w mieniu,
  - f. amortyzacja środków trwałych lub ich części, jeśli uległy one zniszczeniu w wyniku szkody w mieniu.
4. Na podstawie indywidualnej oceny ryzyka Ubezpieczyciel może wprowadzić do umowy ubezpieczenia odrębny limit odpowiedzialności oraz franszyzę redukcyjną dla przedmiotu ubezpieczenia lub szkód powstałych wskutek określonych zdarzeń ubezpieczeniowych.

Suma ubezpieczenia i składka

---

§ 30

1. Suma ubezpieczenia lub uzgodnione w umowie limity odpowiedzialności stanowią górną granicę odpowiedzialności Ubezpieczyciela.
2. Sumę ubezpieczenia stanowi:
  - a. iloczyn planowanej 12 miesięcznej produkcji energii elektrycznej w kWh/kWp wynikającej z §10 ust. 11 pkt a), mocy instalacji w kWp oraz ceny sprzedaży 1 kWh zapisane w umowie o dostarczenie energii elektrycznej,
  - b. iloczyn ilości zielonych certyfikatów uzyskanych z produkcji energii za pomocą ubezpieczonej instalacji fotowoltaicznej w okresie ubezpieczenia (12 miesięcy) oraz średniej ceny sprzedaży certyfikatu w okresie 12 miesięcy poprzedzających zawarcie ubezpieczenia.
3. Suma ubezpieczenia nie obejmuje podlegającego odliczeniu zgodnie z obowiązującymi przepisami podatku od towarów i usług, chyba że umówiono się inaczej.

§ 31

Jeżeli w okresie objętym umową ubezpieczenia nastąpi wzrost wartości stanowiących podstawę kalkulacji składki ubezpieczeniowej w stosunku do wielkości przewidywanych w umowie ubezpieczenia, Ubezpieczający powinien zgłosić ten fakt Ubezpieczycielowi i za jego zgodą dokonać podwyższenia sumy ubezpieczenia opłacając dodatkową składkę.

Ustalenie rozmiaru szkody i wysokości odszkodowania

---

§ 32

1. Rozmiar utraty dochodu i wysokość odszkodowania ustala się jako:
  - a. iloczyn dni okresu odszkodowawczego oraz średniej dziennej wartości obrotu utraconego w wyniku przerwy w produkcji energii elektrycznej dla instalacji danego typu i wydajności w danym miejscu,
  - b. iloczyn ilości zielonych certyfikatów, do których Ubezpieczający nie uzyskał praw z uwagi na przerwę lub ograniczenia w produkcji ubezpieczonej instalacji fotowoltaicznej oraz średniej ceny sprzedaży certyfikatów w okresie odszkodowawczym.
2. W przypadku uszkodzenia części instalacji odszkodowanie ustalone w ust. 1 będzie uwzględniało procentowy udział uszkodzonych elementów instalacji w całości energii produkowanej przez kompletną instalację na podstawie danych fabrycznych oraz danych dotyczących eksploatacji sprzed powstania szkody.
3. Odszkodowanie ustalone zgodnie z ust. 1 i 2 zostanie pomniejszone o franszyzę redukcyjną określoną w umowie. § 33 Jeśli suma ubezpieczenia jest niższa od kwoty, która powinna zostać wskazana jako suma ubezpieczenia, zgodnie z § 30 ust. 2, odszkodowanie zostanie pomniejszone w takiej proporcji w jakiej zadeklarowana suma ubezpieczenia pozostaje do wartości, która powinna być ustalona zgodnie z § 30 ust. 2.

§ 34

1. Jeżeli ten sam przedmiot ubezpieczenia w tym samym czasie jest ubezpieczony od tego samego ryzyka u dwóch lub więcej Ubezpieczycieli na sumy, które łącznie przewyższają jego wartość ubezpieczeniową, ubezpieczający nie może żądać świadczenia przenoszącego wysokość szkody. Między Ubezpieczycielami każdy z nich odpowiada w takim stosunku, w jakim przyjęta przez niego suma ubezpieczenia pozostaje do łącznych sum wynikających z podwójnego lub wielokrotnego ubezpieczenia.
2. Jeżeli w którejkolwiek z umów ubezpieczenia, o których mowa w ust. 1, uzgodniono, że suma wypłacona przez Ubezpieczyciela z tytułu ubezpieczenia może być wyższa od poniesionej szkody, zapłaty świadczenia w części przenoszącej wysokość szkody ubezpieczający może żądać tylko od tego Ubezpieczyciela.

W takim przypadku dla określenia odpowiedzialności między Ubezpieczycielami należy przyjąć, że w ubezpieczeniu, o którym mowa w niniejszym paragrafie, suma ubezpieczenia równa jest wartości ubezpieczonego dochodu.

Ubezpieczenie niedoboru w produkcji energii elektrycznej (Sekcja III)

Przedmiot, suma i zakres ubezpieczenia

---

§ 35

1. Przedmiotem ubezpieczenia są straty poniesione przez Ubezpieczającego w następstwie niedoboru w produkcji energii elektrycznej przez instalację fotowoltaiczną ubezpieczoną w Sekcji I, w stosunku do wartości planowanych w raporcie, o którym mowa w § 10 ust. 11 pkt. a).

2. Sumę ubezpieczenia ustala się analogicznie jak w Sekcji II.
3. Zawarcie ubezpieczenia strat, o których mowa w ust. 1 możliwe jest wyłącznie w przypadku zawarcia ubezpieczenia mienia (Sekcja I) oraz utraty dochodu (Sekcja II).

§ 36

1. Zakres ubezpieczenia obejmuje wyłącznie straty poniesione na skutek zmniejszonego promieniowania słonecznego w porównaniu do raportu, o którym mowa w § 10 ust. 11 pkt. a).
2. Zakres ubezpieczenia nie obejmuje strat poniesionych na skutek:
  - a. zdarzeń, o których mowa w § 22,
  - b. niewłaściwego użytkowania, w tym wprowadzenia wszelkiego rodzaju przeróbek, innowacji,
  - c. wadliwych wskazań licznika energii,
  - d. niewłaściwego funkcjonowania zewnętrznej sieci odbiorczej,
  - e. przerw spowodowanych planowymi przerwami w funkcjonowaniu instalacji (naprawy, przeglądy),
  - f. permanentnego zacielenia, które nie było brano pod uwagę w raporcie, o którym mowa w § 10 ust. 11 pkt. a),
  - g. decyzji właściwych organów administracji lokalnej, państwowej lub właściciela budynków lub gruntu, na którym zainstalowana jest instalacja fotowoltaiczna.

§ 37

1. Ubezpieczenie w Sekcji III może być zawarte wyłącznie na okres 12 miesięcy
2. Okres ubezpieczenia musi być taki sam jak okres ubezpieczenia w Sekcji I oraz Sekcji II.

Ustalenie rozmiaru szkody i wysokości odszkodowania

---

§ 38

1. Odszkodowanie ustala się na podstawie porównania 90% prognozowanej rocznej produkcji energii elektrycznej z faktyczną ilością energii elektrycznej wyprodukowaną przez instalację na podstawie danych zarejestrowanych przez licznik energii.
2. Jeśli faktyczna ilość energii wyprodukowanej przez instalację w ciągu 12 miesięcy jest mniejsza niż wartość prognozowana w raporcie wstępnym:
  - a. różnica mnożona jest przez cenę 1kWh w PLN uzgodnioną przez Ubezpieczającego z odbiorcą energii w kontrakcie,
  - b. iloczyn ilości zielonych certyfikatów, do których Ubezpieczający nie uzyskał praw w związku ze zmniejszoną produkcją instalacji fotowoltaicznej w okresie ubezpieczenia mnożony jest przez średnią cenę sprzedaży certyfikatu w okresie ubezpieczenia.
3. Jakiegokolwiek odszkodowanie wypłacone na warunkach Sekcji II (przed potrąceniem franszyzy redukcyjnej) będzie odjęte od kwoty odszkodowania ustalonego w pkt 2.
4. Wyliczenie odszkodowania będzie się odbywało według następujących zasad:

Odszkodowanie =

$$(PP - FP) \times S - BI + 0,9 \times C$$

gdzie:

PP = 90% prognozowanej rocznej produkcji energii elektrycznej w kWh

FP = faktyczna wartość wyprodukowanej w ciągu roku energii elektrycznej w kWh S = stawka za 1kWh ustalona w kontrakcie na dostawę energii w PLN

- BI** = odszkodowanie wypłacone w ramach Sekcji II niniejszych WU, przed potrąceniem franszyzy redukcyjnej,
- C** = wartość zielonych certyfikatów, do których Ubezpieczający nie uzyskał praw w związku ze zmniejszoną produkcją instalacji fotowoltaicznej w okresie ubezpieczenia.
5. Górną granicę odpowiedzialności ubezpieczyciela w zakresie Sekcji III stanowi limit 30% sumy ubezpieczenia ustalonej w § 35 ust. 2.

Postanowienia końcowe

§ 39

1. Wymiana korespondencji między Ubezpieczycielem, Ubezpieczającym i Ubezpieczonym będzie następowała w formie pisemnej, piśmie za pokwitowaniem odbioru lub może zostać przesłana listem poleconym. W umowie ubezpieczenia strony mogą postanowić, że zawiadomienia i oświadczenia składane przez Ubezpieczyciela będą dostarczane Ubezpieczającemu i Ubezpieczonemu pocztą elektroniczną (e-mail), wiadomości tekstowej SMS, faksu lub telegramu.
2. Strony zobowiązują się do wzajemnego informowania o zmianie adresu. Jeżeli Ubezpieczający zmienił adres siedziby i nie zawiadomił o tym Ubezpieczyciela, pismo Ubezpieczyciela skierowane do ostatniej znanej siedziby Ubezpieczającego wywiera skutki prawne od chwili, w której byłoby doręczone, gdyby Ubezpieczający nie zmienił siedziby.

§ 40

W sprawach nieuregulowanych w niniejszych Warunkach Ubezpieczenia mają zastosowanie przepisy ustawy o działalności ubezpieczeniowej, kodeksu cywilnego i inne obowiązujące przepisy prawa.

§ 41

1. Skargi i zażalenia Ubezpieczającego lub uprawnionego z umowy ubezpieczenia będą rozpatrywane niezwłocznie przez Zarząd Ubezpieczyciela lub upoważnionego pracownika, po przesłaniu tych skarg i zażeń w formie pisemnej na adres siedziby Ubezpieczyciela.
2. Po rozpatrzeniu skargi lub zażalenia stanowisko Ubezpieczyciela zostanie przesłane w formie pisemnej listem poleconym na adres wskazany w treści skargi lub zażenia.

§ 42

1. Spory wynikające z umowy ubezpieczenia mogą być rozstrzygane przez sądy według właściwości ogólnej albo przez sąd właściwy dla miejsca zamieszkania lub siedziby Ubezpieczającego, Ubezpiezonego lub uprawnionego z umowy ubezpieczenia.
2. Strony umowy ubezpieczenia mogą wystąpić o rozstrzygnięcie wynikających z niej sporów do sądu polubownego.

_____

podpisano w

_____

dnia (DD:MM:RRRR)

_____

Ubezpieczający STU ERGO Hestia SA

Idea Getin Leasing SA

KRS 0000307665

Sąd Rejonowy dla Wrocławia-Fabrycznej

VI Wydział Gospodarczy

NIP: 521-348-24-74

kapitał zakładowy: 23.501.000 PLN, opłacony w całości

Dział Likwidacji Szkód Idea Getin Leasing

ul. Strzegomska 42

53-611 Wrocław t: 071 33 44 807 f: 071 33 44 835

szkody@idealeasing.pl

Informacja na temat ubezpieczeń

ul. Strzegomska 42

53-611 Wrocław t: 071 33 44 807 f: 071 33 44 835

majatek.ubezpieczenia@idealeasing.pl

Sopockie Towarzystwo Ubezpieczeń ERGO Hestia SA

KRS 0000024812

NIP 585-000-16-90

Przedstawicielstwo Korporacyjne w Gliwicach

t: 032 35 95 500

f: 032 35 95 550

Likwidacja szkód:

t: 058 55 94 560 m: 508 04 45 60 rafal.jackiewicz@ergohestia.pl

